

Enver Hoca

**EMPERYALİZM
VE
DEVİRİM**

Kitabın elektronik versiyonu oluşturuldu

www.enverhoxha.ru

Enver Hoca
EMPERYALİZM VE DEVRİM

YILDIZ YAYINEVİ : 1

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Enver Hoca

**EMPERYALİZM
VE,
DEVİRİM**

yıldız yayınevi

Bu kitap AEP MK Marksist-Leninist Bilimler Enstitüsü tarafından yayınlanmıştır. «8 Nentori» yayınevi tarafından 1979'da Tiran'da basılan «L'imperialisme et La Revolution» adlı Fransızca baskısından, İngilizce ve Almanca baskıları ile karşılaştırılarak dilimize çevrilmiştir.

Türkçesi :

A. Fırat

Dizgi : Doğruluk Matbaası

Baskı : Osmanlı Matbaası

Baskı Tarihi : Nisan 1979

Yönetim Yeri : Molla Fenari Sokak, No.23/5
Cağaloğlu - İstanbul

BİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ *

1848'de, Marks ve Engels'in «Komünist Manifesto»sunun yayınlanışından bu yana, devrimci Marksizm ile oportünizm arasındaki mücadele, siyasal alanda olduğu kadar ideolojik alanda da bir sorun üzerinde yoğunlaşmıştır: Toplumu dönüştürmek ve onu sosyalist temeller üzerinde inşa etmek için devrim gerekli midir değil midir? Devrimi başarmak için koşullar biraraya gelmiş midir? Bunu barışçıl yolla gerçekleştirmek mümkün müdür? Veya bunun için devrimci şiddete başvurmak kaçınılmaz mıdır?

Burjuvazi ve oportünistler, onlarca hatta yüzlerce teorileri ile, kapitalist toplumun temel çelişkisinin sömürenlerle sömürülenler arasında olduğu yadsınmaz gerçeğini, işçi sınıfının tarihi rolü ve yerini, sınıf mücadelelerinin, bizzat, insan toplumunun gelişmesinin ve ileriye gitmesinin belirleyici ögesi olduğunu her zaman reddetmeye çalışmışlar ve çalışmaktadırlar. Amaçları her zaman, proletaryanın bağrında ideolojik karmaşa yaratmak, devrime engel olmak, kapitalist sömürüyü sürdürmek, Marksizm-Leninizmi, devrimin ve sosyalizmin inşasının muzaffer bilimini yıkmak olmuştur.

---

* Arnavutça Baskı

Proletaryanın ve devrimin bu rakipleri ve düşmanları, Marksizm-Leninizmin zaman aşımına uğradığını açıklamaya ve sözde yeni tarihsel koşullara, kapitalizmin ve emperyalizmin uğradığı değişikliklere, insan toplumunun genel evrimine uygun olan değişik «teoriler» inşa etmeye çalışmışlardır.

Böylece Bernstein Marks'ın eskidiğini ilân etmiş, Kautsky de kapitalizmin emperyalizme geçişini kasden yanlış yorumlayarak devrimi yadsımıştır. Onların örneği ve yöntemleri, Browder ve Tito'dan, Kruşçev ve «Avrupa komünistleri»nden, «üç dünya»nın Çinli «teorisyenleri»ne kadar, tüm modern revizyonistler tarafından izlenmiştir.

Marksizm-Leninizmi, bugün dünyada ortaya, çıkmış yeni koşullara uyarlayarak «yaratıcı bir biçimde» uygulayıp geliştirdikleri, sahte gerekçesini öne süren tüm bu Marksizm düşmanları, işçi sınıfının bilimsel ideolojisini atıp, yerine burjuva oportünizmini geçirmeye çalışmaktadırlar.

Proletarya, devrimciler ve onların gerçek Marksist-Leninist partileri, modern revizyonizme ve onun değişik akımlarına karşı her zaman sürekli ve amansız bir mücadele vermişlerdir ve vereceklerdir.

Revizyonistler, gerici burjuvazi ve onun partileri, teorimiz Marksizm-Leninizmi bir dogma, dinamizm ve hayat dolu günümüze sözde uymayan, değişmez ve donmuş bir doktrin olarak tanımlamaya çalışmaktadırlar. Ama dinamizm ve canlılık sözkonusu olunca, Marksizm-Leninizm, bunlara sahip tek teoridir, çünkü o, işçi sınıfının, toplumun en ileri sınıfının, en devrimci sınıfının, doğru düşünen, maddi zenginlikleri üreten ve sürekli eylem halindeki sınıfının teorisisidir.

İnsanları, Marksizm-Leninizmin sözümona geçerliliğini yitirdiğine, «yeni dönem» e cevap vermediğine ik-

na etmeye çalışan burjuvazi ve ideologlarının çabalan, proletaryanın bilimsel ideolojisine saldırmayı ve onun yerine soysuzlaşmış bir yaşamı, lümpen bir yaşamı, çığrından çıkmış ve yozlaşmış, tüketim toplumu olarak adlandırılan bir toplumu öven bir takım teorileri geçirmeyi amaçlamaktadır. Artık sürekli hareket ve gelişme halinde olan yeni bir toplumun biçimlerinin keşfedildiğini ileri süren zırvalar da, aynı biçimde proletaryanın ilerici, devrimci düşüncesine, yol gösterici ideolojisine darbe indirmeyi ve kapitalist sömürü ve baskıyı sürdürmeyi amaçlamaktadır.

Lenin'in bize öğrettiği gibi, teorimiz, sınıf mücadelesinin yöntemlerini ve biçimlerini doğru tanımlamakta ve değerlendirmektedir. O, yaşamın ve çağın doğurduğu pratik sorunlara sıkı sıkıya bağlıdır. Bu silah bize, her zaman insan toplumunun gelişmesini doğru bir biçimde tahlil etmek ve anlamak, toplumun her tarihsel dönemecini doğru tahlil edip kavramak ve onun devrimci dönüşümünü gerçekleştirmek için yardımcı etmektedir.

Partimiz, VII. Kongresinde, çeşitli revizyonist akımları, özellikle Çinli «üç dünya» teorisini teşhir etmiştir. Partimiz, devrimin, sosyalizmin ve halkların kurtuluşunun zaferi için Marksizmin-Leninizmin can alıcı önemini vurgulayarak, devrimi reddeden ve kapitalist sömürüyü savunan, dünya tarihsel sürecinin günümüzdeki aşamasına ilişkin burjuva-oportünist tez ve görüşleri kesinlikle reddetmiş, kapitalizm ve emperyalizmin gelişmesindeki hiçbir değişikliğin, revizyonistlerin yutturmaca ve «buluşlar»ını haklı çıkarmadığını güçlü bir biçimde vurgulamıştır. Marksizm-Leninizmi savunmak, halkların ve devrimin davasını ileriye götürmek ve Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisinin her zaman genç ve güvenilir bir pusula ol-

duğunu, gelecekteki zaferler için bir rehber olduğunu kanıtlamak için karşı-devrimci ve anti-komünist teorilerin sürekli teşhiri ve ilkeli eleştirisi mutlaka gereklidir.

Nisan 1978

İKİNCİ BASKIYA NOT

«Emperyalizm ve Devrim» kitabı ilk olarak 1978 Nisanında Parti içinde dağıtılmak üzere (Arnavutça) basıldı.

Bu kitabı okumuş olan komünistlerin isteği üzerine, kitap yeniden basılarak kamuoyuna sunulmuştur. Birinci baskıdan sonraki dönemde meydana gelen bazı olaylar da kitaba eklenmiştir.

Aralık 1978

BİRİNCİ BÖLÜM

I

EMPERYALİZMİN VE MODERN REVİZYONİZMİN STRATEJİSİ

Günümüzdeki uluslararası durumu ve dünya devrimci hareketinin durumunu inceleyen Arnavutluk Emek Partisi VII. Kongresi, emperyalizmin ve modern revizyonizmin devrim ve halkların kurtuluşu için oluşturduğu tehlikeleri belirtti, bunlara karşı amansız bir mücadele vermenin ve dünyadaki Marksist-Leninist harekete aktif destek sağlamanın gerekliliğini vurguladı.

Bu sorunların büyük önemi vardır, çünkü sosyalizmin İnşası, proletarya diktatörlüğünü sağlamlaştırmak ve anavatanı savunmak için verilen mücadele, uluslararası duruma ve dünya gelişmesinin genel sürecine sıkı sıkıya bağlıdır.

Günümüzde, karanlığı, proletarya ve halkların sömürülmesini ve köleleştirilmesini temsil eden büyük güçler, yani Amerikan emperyalizmi ve onun uşakları, Sovyet sosyal-emperyalizmi, Çin sosyal-emperyalizmi, büyük burjuvazi ve gericilik ayağa kalkmışlardır ve Marksizm-Leninizme karşı mücadele etmektedirler. Sosyal-demokrasi, modern revizyonizm gibi ideolojik akımlar ve diğer birçok karşı-devrimci akım da bizim devrimci ideolojimizin karşısına dikilmiştir.

Tüm bu düşmanlara karşı mücadelemizde kesinlikle, Marksist-Leninist teoriye ve dünya proletaryasına dayanmalıyız. Uluslararası durumun, olayların gelişmesinin, birbirleriyle çelişen ve kendi aralarında mücadele eden, hareket halindeki tüm toplumsal güçlerin hedef ve amaçlarının doğru diyalektik bir tahlilini yaptığımızda, teorik alandaki mücadelemizi muzaffer bir biçimde sürdürebiliriz. Uluslararası durumun bilimsel tahlili, devrimci mücadelenin stratejisinin tanımlanması bize, mücadeleleri birbiri ardına kazanmamız için değişik koşullarda doğru taktikleri belirlememize yardım eder. İşte Partimiz her zaman böyle davranmıştır.

Sosyalizm kapitalizme karşı mücadele halindedir, dünya proletaryası kapitalist burjuvaziye karşı amansız ve sürekli bir mücadele sürdürmektedir, dünya halkları iç ve dış zalimlere karşı mücadele etmektedir. Dünya proletaryasına mücadelesinde, bu mücadelenin zorunluluğunu açıklayan ve güçleri savaşa seferber eden, Marksist-Leninist ideoloji önderlik etmektedir. Tam da bu nedenle, kapitalizm ve emperyalizm, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisine karşı çetin bir mücadele sürdürmekten vazgeçmemiştir.

Kari Marks, toplumsal evrimin, devrimci dönüşümlerin ve toplumun alt düzeyde bir düzenden daha üst düzeyde bir düzene geçişinin yasalarını buldu. O, üretim araçlarının özel mülkiyetini, kapitalist paylaşım biçimini ve kapitalistin el koyduğu artı-değeri bilimsel olarak incelemiştir. O, sınıflar ve sınıf mücadelesine ilişkin bilimsel teoriyi yaratmış ve proletaryaya, burjuvaziyi devirmek. kapitalist sistemi yıkmak, kendi diktatörlüğünü kurmak ve sosyalist toplumu inşa etmek için mücadele yollarını göstermiştir.

Tüm dünya ülkelerindeki değişik gerici teorisyenler, Marks'ın teorisini karalamak, ona çamur atmak, onu

çarpıtmak ve onu yenmek için her yola başvurmuşlardır. Ama, bir bilim olan bu teori, insanlığın ilerici düşüncesine egemen olmuş, proletaryanın ve halkların elinde düşmanlarına karşı mücadelede güçlü bir silah haline gelmiştir.

Lenin, Marksist teoriyi uygulayarak ve onu daha do geliştirerek; proletaryayı ve onun öncüsü Marksist-Leninist partiyi, emperyalizm ve proleter devrimleri koşullarında, bilimsel bir teoriyle donatmıştır. Lenin, Marksizmi yalnız teoride değil, pratikte de geliştirmiştir. O, Kart Marks'ın doktrinini uygulayarak bolşevik devrimini yönetmiş ve zafere ulaştırmıştır. Lenin'in eseri Stalin tarafından daha ileriye götürülmüştür.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin zaferi emperyalizme ve dünya kapitalist sisteminin tümüne ilk ezici darbeyi indirmiştir. Bu. kapitalizmin, giderek sürekli derinleşen genel bunalımının başlangıcı olmuştur.

Sovyet Devletinin kurulması ve sağlamlaştırılması, proletarya ve halklara önlerindeki düşmanın, kapitalizm ve emperyalizmin yenilebileceğini, ezlebileceğini gösteren çok büyük bir zaferdi. Sovyetler Birliği de bunun canlı bir örneğiydi.

Dünya emperyalist, kapitalist koalisyonu Rusya'da Ekim Devrimi nedeniyle uğradığı yenilginin kızgınlığı içinde, proleterlerin yeni Devlet'ine ve Marksist-Leninist ideolojinin bütün dünyada yayılmasına karşı siyasal, ekonomik ve askeri mücadele araçlarını güçlendirdi. Emperyalistler, gerici burjuvazi, Avrupa ve dünya sosyal-demokrasisi, sermayenin diğer partileriyle uyum halinde Sovyetler Birliğine karşı savaş hazırlığı yaptılar; Hitlerciler, İtalyan ve Japon faşistleriyle birlikte İkinci Dünya Savaşını da tezgahladılar.

Ama bu savaş, bundan zaferle çıkan sosyalizmin ve Marksizm-Leninizmin canlılığını daha iyi kanıtladı.

Faşizme karşı kazanılan zaferden sonra, dünya, sosyalizm lehine büyük değişikliklere tanık oldu. Avrupa ve Asya'da yeni sosyalist devletler kuruldu. Başında Sovyetler Birliği bulunan sosyalist kamp Kuruldu. Bu, sosyalizmin, Marksizm-Leninizmin büyük ve yeni bir zaferi, kapitalizmin, emperyalizmin yeni ve acı bir yenilgisiydi.

Kapitalist sistem, İkinci Dünya Savaşından alabildiğine sarsılmış olarak çıktı. Denge artık bütünüyle bozulmuştu. Yenilmiş devletler olan Almanya, Japonya ve İtalya'nın ekonomileri yıkılmıştı; eski askeri ve siyasal durumlarını kaybetmekteydiler. İngiltere, Fransa gibi diğer emperyalist ülkeler, savaştan zaferle çıkmalarına rağmen ekonomik ve askeri olarak o derece zayıflamışlardı ki büyük devlet olarak rolleri kesinlikle azalmıştı.

Kapitalizmin genel bunalımı, sömürgeci sistemin çöküşüyle daha da ağırlaştı. Bu çöküntü birçok genç ulusal devletin doğmasına neden oldu, öte yandan sömürge ve yarı-sömürge olarak kalmış ülkelerde emperyalist boyunduruğa karşı kurtuluş hareketi büyümekteydi.

Bu değişiklikler, sosyalizmin dünya çapında zaferi için daha elverişli koşullar yarattı. Derin ekonomik ve siyasal bunalım ve kitlelerin artan hoşnutsuzluğu nedeniyle birçok kapitalist ülke devrimci patlamaların eşiğinde bulunuyordu. Amerikan emperyalizmi çok ciddi, hatta tehlikeli koşullar altında, bu devletlerin imdadına koştı.

Diğer emperyalist devletlerden farklı olarak, Amerika Birleşik Devletleri savaştan daha da güçlenmiş olarak çıktı. ABD savaştan etkilenmemekle kalmamış, üstelik büyük zenginlikler biriktirmiş, ekonomik ve askeri gücünü, teknik ve bilimsel temelini ölçüsüzce artırmıştı. Halkların dökülen kanıyla beslenen bu emperyalizm, kapitalist dünyanın önderliğini * tek başına üstlendi.

---

* Leadership, orijinal metinde İngilizce.

Amerikan emperyalizmi, eski kapitalist düzeni korumak, kendini tehdit eden her devrimci ve ulusal kurtuluş hareketini boğmak, sosyalist kampı yıkmak, Sovyetler Birliği'nde ve halk demokrasisinin bulunduğu ülkelerde kapitalizmi yeniden kurmak, dünyanın her yanında hegemonyasını sağlamak için kapitalist dünyanın tüm gerici güçlerini seferber etti.

ABD emperyalizmi dünya sermayesi ile birlikte, amacına ulaşmak için, devasa bürokratik ve askeri devlet aygıtını, çok büyük ekonomik, teknik ve mali potansiyelini ve tüm insan gücünü harekete geçirdi. ABD emperyalizmi, tükenmiş Avrupa ve Japon kapitalizminin siyasal, ekonomik ve askeri olarak belini doğrultmasına katkıda bulundu ve dağılmış sömürgeci sistemin yerine yeni bir sömürü ve yağma sistemini, yeni-sömürgeciliği kurdu.

Amerikan emperyalizmi, Marksizm-Leninizme, kömünizme, Sovyetler Birliği ve Asya ve Avrupa'daki diğer, sosyalist ülkelere karşı başlattığı öfkeli kampanyada, birçok propaganda yöntemini, filozofları, iktisatçıları, sosyologları, yazarları, vb. seferber etti.

Amerikan emperyalizmi aynı zamanda, açık bir saldırı siyaseti uyguladı. Savaş, askerileştirme ve anti-kömünizm ateşi, Amerika Birleşik Devletlerinde yaşamın tüm alanlarına, ekonomiye, siyasete, ideolojiye, ordu ve bilime kadar yayıldı.

Amerikan emperyalizmi sosyalizmi yenmek, devrimci kurtuluş hareketlerini boğmak, Marksist-Leninist teorisinin büyük etkisine karşı savaşmak ve dünyada kendi hegemonyasını kurmak için iki yola başvurdu.

Bunlardan birincisi, silahlı müdahale ve saldırdır. Amerikan emperyalistleri, NATO, SEATO gibi saldırgan askeri bloklar yarattılar, birçok yabancı ülkenin toprakları üzerine çok sayıda silahlı güç yerleştirdiler; her kıtada askeri üsler kurdular ve tüm denizlere ve okyanus-

lara yaydıkları güçlü filoları oluşturdular. Devrimi bastırmak ve boğmak için Yunanistan'a, Kore'ye, Vietnam'a ve daha birçok yere askeri müdahalede bulundular.

Diğer yol da, sosyalist devletlere, komünist ve işçi partilerine karşı ideolojik saldırı ve yıkıcılıktı; bu devlet ve partilerin burjuvaca çürümesini sağlayabilmek için çaba harcamaktı. Bu amaçla, Amerikan emperyalizmi ve tüm dünya sermayesi, güçlü propaganda ve ideolojik saptırma yöntemlerini harekete geçirdiler.

Ama, savaştan sonra belini doğrultan Amerikan emperyalizmi ve dünya kapitalizmi, güçlü bir rakiple, başında Sovyetler Birliği'nin bulunduğu sosyalist kampla ve dünya proletaryası ve özgürlüğe aşık halklarla karşı karşıya kaldı. Onlar, açık ve doğru bir siyaset ve işçilerin, devrimcilerin ve ilerici unsurların düşünce ve kalplerine yerleşmiş olan ve giderek daha fazla yerleşen, muzaffer bir ideoloji tarafından yönetilen bu çok büyük güce karşı, hesaplarını doğru bir biçimde yapmak zorundaydılar.

Amerikan emperyalizminin ve dünya gericiliğinin bastırma ve yok etme çabalarına rağmen, proletaryanın devrimci hareketi ve halkların kurtuluş mücadelesi sürekli büyüyor ve güçleniyordu. Stalin tarafından önderlik edilen Sovyetler Birliği, zaman yitirmeksizin savaşın yaralarını sardı ve ekonomi, bilim, teknik vb. alanlarda hızla ilerlemeye başladı. Halk demokrasisi ülkelerinde sosyalizmin durumu sağlamlaşıyordu. Komünist partilerin ve anti-emperyalist demokratik hareketin kitleler üzerindeki etkisi yaygınlaşıyordu.

Bu koşullar altında emperyalizm ve dünya kapitalizmi, sosyalizme ve halkların kurtuluş hareketlerine karşı mücadelesinde, modern revizyonistlerin, bunlar arasında da ilk olarak Yugoslavların yardımına başvurdu.

Halk demokrasisi denilen bir ülkenin, Yugoslavya'-

nın, Sovyetler Birliği'ne karşı çıkması ve onunla açık ideolojik ve siyasal çatışmaya girmesi dünya kapitalizmi için bir fırsattı, unk sorun sosyalist kampın içindeki bir üyenin ayaklanması idi. Dünya kapitalizmi, sosyalizme ve devrime karşı mücadelesinde kendisine yararlı olan bu olay etrafında büyük yaygara kopardı.

Her ne kadar Titocu ihanet, devrim ve sosyalizm davasına büyük zarar verdiyse de, burjuvazinin ve gerici liğin umduğu gibi, sosyalist kampı ve komünist hareketi blemedi. Tüm dünyadaki komünistler ve devrimciler, bu ihaneti ağır bir biçimde mahkum ettiler ve Titoculuğun, emperyalizmin komünizme karşı bir ajanı olarak temsil ettiği tehlikeyi açığa çıkardılar.

Stalin'in ölümünden sonra. Sovyetler Birliği'nde iktidarı ele geçiren Kruşevci revizyonistler, dünya kapitalizmine, sosyalizme, devrime ve Marksizm-Leninizme karşı mücadelesinde en büyük hizmeti sundular. Kruşev'in revizyonist grubunun ortaya ıkışı, İkinci Dünya Savaşından sonra emperyalizmin stratejisinin en büyük siyasal ve ideolojik zaferidir.

Sovyetler Birliği'ndeki karşı-devrimci geri dönüş, Amerikan emperyalistlerini ve tüm diğer kapitalist devletleri son derece memnun etti. unk, en güçlü sosyalist devlet, devrimin ve halkların kurtuluşunun desteği, sosyalizm ve Marksizm-Leninizm yolunu terk ediyor ve artık teoride ve pratikte, karşı-devrimin ve kapitalizmin desteği haline geliyordu-

Sovyetler Birliği'ndeki dönüş, sosyalist kampın ve uluslararası komünist hareketin bölünmesine yol açtı. Bu durum, modern revizyonizmin, birçok komünist partisinde yayılmasını etkileyen ve bu amaca yönelik elverişli koşullar yaratan temel etkenlerden birini oluşturdu. Kruşevci revizyonist akım, tüm dünyada devrim ve sosyalizm davasına büyük zarar verdi.

Gerçek Marksist-Leninist ve devrimci güçler ile Kruşçevci revizyonizm arasında kıyasıya bir mücadele başladı. Arnavutluk Emek Partisi, Yugoslav revizyonizmine karşı, nasıl kararlılıkla mücadele etmiş ve etmekteyse, Sovyet revizyonizmine ve yandaşlarına karşı da, daha başından itibaren, ilkelere bağlı ve yenilmez mücadeledenin bayrağını açtı; Marksizm-Leninizmi ve sosyalizm ve halkların kurtuluş davasını cesaretle savundu. Tüm dünyanın gerçek Marksist-Leninistleri ve devrimcileri de Kruşçevci ihanete karşı çıktılar. Değişik ülkelerde, devrimci proletarya, işçi sınıfının ve halkların, burjuvaziye, emperyalizme ve modern revizyonizme karşı mücadelesine önderlik etme ağır görevini üstlenen genç Marksist-Leninist partiler yarattı.

Emperyalizmin ve revizyonizmin, sosyalizmi temelli yıkma, gerçek uluslararası komünist hareketi boğma ve halkların mücadelesini bastırma umudu boşa çıktı. Kruşçevci revizyonistler, anti-Marksist ve karşı-devrimci yüzlerini açığa çıkarmakta gecikmediler. Halklar, artık Sovyetler Birliği'nin dünya hegemonyası için Amerika Birleşik Devletleri ile rekabet içinde emperyalist bir süper devlet olduğunu ve ABD emperyalizminin yanı sıra, devrimin, sosyalizmin ve dünya halklarının başka bir büyük düşmanı olduğunu gördüler.

Öte yandan, kapitalist ve revizyonist dünyada yaygınlaşan ağır ekonomik, mali, ideolojik ve siyasal bunalım, yalnızca kapitalist sistemin daha belirgin çürümüşlüğünü, değişmez baskıcı ve sömürücü yapısını ortaya koymakla kalmıyor, aynı zamanda, kapitalist düzeni allayıp pullayan modern revizyonistlerin demagoji ve ikiyüzlülüğünü de açığa çıkarıyordu.

Tüm dünyada devrimci hareket gelişip sağlamlaşıyordu; kapitalizm bunalımın pençeleri arasında daha da fazla sıkışıyor ve Kruşçevci revizyonizm ve diğer mo-

dem revizyonist akımlar proletarya ve halkların gözünde iyice açığa çıkıyordu. İşte bu sırada dünya sahnesinde Çin revizyonizmi açıkça boy gösterdi. Çin revizyonizmi, halkların ve proletaryanın devrimci mücadelelerini sabote etmek ve boğmak için, Amerikan emperyalizminin ve uluslararası büyük burjuvazinin en yakın müttefiki haline geldi.

Dünyada bugün ortaya çıkan durum oldukça karmaşıktır. Günümüzde uluslararası arenada bir yandan devrime ve halkların özgürlüğüne karşı ortak mücadele eden, diğer yandan pazarları, etki alanlarını birbirinden koparmak ve hegemonya için karşı karşıya gelen ve boğuşan çeşitli emperyalist ve sosyal-emperyalist güçler iş başındadır. Dünya egemenliği için süren Sovyet-Amerikan rekabetine şimdi, Çin sosyal-emperyalizminin yayılmacı emelleri, Japon militarizminin yağmacı açgözlülüğü, yeni yaşam alanları sağlamak isteyen Batı Alman emperyalizminin çabaları, bakışlarını eski sömürgelere çeviren Avrupa Ortak Pazarının vahşi rekabeti de eklenmiş durumdadır.

Tüm bunlar, kapitalist ve revizyonist dünyanın pek çok çelişkisini daha da derinleştirdi. Bu sürede Titocu, Sovyet, Çinli ve diğer revizyonistlerin ihaneti nedeniyle halkların kurtuluş ve devrim ufku kararmadığı gibi, geçici bir gerilemeden sonra devrim şimdi yeni bir atılıma girmiştir. Devrimin, tarihin kendine çizdiği yolda ilerleyeceği ve dünya çapında zafer kazanacağı muhakkaktır.

Hiçbir şey, emperyalizmi, kapitalizmi ve revizyonizmi proletarya ve halkların acımasız intikamından kurtarmayacak. hiçbir şey onları derin uzlaşmaz çelişkilerden, sürekli bunalımlardan, devrimlerden, kaçınılmaz bir ölümden koruyamayacaktır.

Tam da bu durum, emperyalizmi yeni yollar arama-

ya, kendini bekleyen acı sondan kurtulmak için yeni taktikler ve yeni stratejiler inşa etmeye zorlamaktadır.

Dünya Emperyalizminin Stratejisi

Amerikan emperyalizmi ve diğer kapitalist devletler, dünya üzerindeki hegemonyalarını sürdürmek, kapitalist ve yeni sömürgeci sistemi korumak ve onları kısıpaca alan ağır bunalımdan mümkün olan en az zararla çıkarmak için her zaman mücadele etmişlerdir ve etmektedirler. Onlar, halkların ve proletaryanın devrimci ve özgürlükçü özelemlerini gerçekleştirmelerini önlemeye çalışmışlar ve çalışmaktadırlar. Bu amaçlara ulaşma mücadelesinde, başrol, ortaklarını siyasal, ekonomik, ve askeri olarak denetim altında tutan Amerikan emperyalizmine düşmektedir.

Devrimin ve halkların düşmanları, dünyadaki değişikliklerin ve sosyalizmin uğradığı kayıpların, eski durumdan tamamen farklı yeni bir duruma yol açtığı kanısını uyardırmaya çalışmaktadırlar. Amerikan emperyalizmi ve dünya kapitalist burjuvazisi, Sovyet sosyal-emperyalizmi ve Çin sosyal-emperyalizmi, modern revizyonizm ve sosyal-demokrasi sert çelişkilerle bölünmüş olmalarına rağmen, burjuva kapitalist düzeni ayakta tutmak, devrimleri önlemek, halklar üzerindeki baskı ve sömürülerini yeni biçimler ve yeni yöntemlerle sürdürmek için bir **modus vivendi** (geçici uzlaşma -ç.n.), melez bir «yeni toplum» peşinde koşmaktadırlar.

Emperyalizm ve kapitalizm, artık halkları eski yöntemlerle sömüremeyecekleri sonucuna vardılar. Dolayısıyla düzenleri tehlikeye düşmedikçe, Kitleleri boyunduruk altında tutmak için bazı önemsiz ödünler vermeleri gerekiyordu. Bunu da, kendi etkileri altındaki devletlere ve kliklere krediler vererek, yatırımlar yaparak veya si-

lahla yani yöresel savaşlarla, ya doğrudan işe karışarak, ya da bir devleti diğerine karşı kışkırtarak sağlamaya çalışmaktadırlar. Yöresel savaşlar, dünya sermayesine, ağına düşmüş olan ülkeleri hegemonyası altında daha da sıkı tutması için hizmet etmektedir.

Doğuda ve batıda, dünya sermayesinin hizmetindeki bütün «teorisyenler» bu «yeni topluma» ad takma çabası içindedirler. Günümüzde, onlar bu «yeni» biçimdeki toplumu; yozlaşmış bir toplum olan Sovyetler Birliği'nin kapitalist-revizyonist toplumunda, Yugoslav «öz-yönetimi» kapitalist sisteminde, ve «üçüncü dünya»nın sosyalist yönelimli denilen bazı rejimlerinde bulmuşlardır. Onlar, bu biçimde kapitalist bir «yeni toplumu», günümüzde billurlaşmaya başlayan Çin türünde de bulmaya çalışmaktadırlar.

Başkan Carter'in 22 Mayıs 1977'de Amerika Birleşik Devletleri'nin sözde yeni siyasal çizgisini ortaya koyduğu program konuşmasında, günümüz koşullarında bu «yeni siyasetin» genel ve temel özelliği açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu özellik, dünya büyük sermayesinin ve özellikle de Amerikan emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalizminin boyunduruğundan kurtulmayı arzulayan halkların ulusal kurtuluş mücadelelerine ve proleter devrimine karşı koymak için bu süper devletin verdiği mücadeledir.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kapitalist dünya, geçici de olsa, düştüğü uçurumdan bir çıkış yolu aramaktadır. Amerikan emperyalizmi bu çıkışı doğal olarak, olanak verdiği ölçüde, Sovyet sosyal-emperyalizmi ile NATO'daki müttefikleri ile, Çin ile ve diğer sanayileşmiş kapitalist ülkelerle birleşmede aramaktadır. Carter, Doğu ve Batı ülkelerine, OPEC ülkelerine çağrı yaparak «en yoksul ülkelere etkin yardım yapmak» için ortak hareket edilmesini önerdi. Amerikan emperyalizmi bu ortak-

lığı, savaşları önleyebilecek tek yol ve tek çözüm olarak sunmaktadır.

Konuşmasında, ABD Başkanı, artık «komünizmden sürekli korkudan kurtulduk. Bu. geçmişte bizi, aynı korkuyu duyan her diktatörü kucaklamaya itmekteydi.» di-yordu.

Tabii, Carter'in, çağımızın en kanlı emperyalizminin bu sadık temsilcisinin, «komünizm korkusundan kurtulma»dan bahsederken sözkonusu ettiği, komünist olarak yalnızca maskesi kalmış olan Yugoslav, Kruşçevci, Cin usulü komünizmdir; ama kapitalist burjuvazi, gerçek komünizm korkusundan hiçbir zaman kurtulmamıştır, kurtulamayacaktır. Tersine, gerçek komünizm emperyalizmi ve sosyal-emperyalizmi korkutmuştur ve giderek daha fazla korkutacaktır. Bu korku ve dehşet, emperyalistleri ve revizyonistleri ittifaklar yapmaya, tasarılarını birleştirmeye ve sömürücü ve baskıcı iktidarlarını uzatmak için olabilir en uygun biçimleri aramaya zorlamaktadır.

Bu derin, ekonomik, siyasi ve askeri bunalım günlerinde Amerikan emperyalistleri, Sovyetler Birliği'nde, eski halk demokrasisi ülkelerinde ve Çin'de, modern revizyonizmin ihanetiyle emperyalizmin kazandığı zaferleri sağlamlaştırmaya ve bu zaferleri kendi hesaplarına geçirmeye çabılıyor ve bunları, devrimin, halkların ve proletaryanın devrimci kurtuluş mücadelesinin karşısına çıkarmaya çalışıyorlar.

Amerikan Başkanı aynı zamanda, kapitalistlerin ve emperyalistlerin, komünizm korkusuyla, geçmişte Mussolini, Hitler, Hirohito, Franco vb. gibi faşist diktatörleri onaylayıp desteklediklerini itiraf ediyor. Bu faşist diktatörler, kendi ülkelerinde Lenin ve Stalin döneminin Sovyetler Birliği'ne karşı ve dünya proleter devrimine karşı kapitalist burjuvazinin ve dünya emperyalizminin son silahları olmuşlardı.

Amerikan Başkanı, güvenli bir hava içinde, komünist (siz revizyonist okuyun) devletlerin görünümünün değiştiğini açıklamaktadır ve bunda da yanılmamaktadır. Ve «bu sistemin, değişmeden sürgit devam edemeyeceğini» belirtmektedir. Doğal olarak, o, revizyonist ihanet ile gerçek sosyalist sistemi, komünizmi birbirine karıştırmaktadır. Amerikan emperyalizmi Kruşçevci Sovyet sistemini, dünya kapitalizminin bir zaferi olarak görmekte ve bundan, ne onları karşı karşıya getiren çelişkileri ne de hegemonya için rekabetlerini reddetmeden, Sovyetler Birliği ile bir çatışma tehlikesinin daha az olduğu sonucunu çıkarmaktadır.

Carter'a göre, ABD hükümeti statükoyu korumak için elinden gelen tüm çabayı harcayacaktır. Başka bir deyişle, hem Amerikan emperyalizmi hem de diğer emperyalist devletler dünyadaki durumlarını korumaya ve güçlendirmeye çalışacaklardır. Kendileriyle dost ve müttefik ülkeler arasında gerçekten var olan ve ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları da, bu statüko içinde beraberce çözmeyi ummaktadırlar.

Sonuç olarak, Carter şunu dedi: «ABD'nin siyaseti, dünya çapında, bölgesel ve karşılıklı çıkarları içeren yeni ve daha geniş bir zemine dayanmalıdır.» Carter, bu dünya çapında, bölgesel ve karşılıklı çıkarlardan oluşan yeni ve geniş «zemini» inceledikten sonra şunları belirtiyor : «Amerika Birleşik Devletleri güçlü bir örgüt olması gereken NATO'ya verdiği tüm sözleri yerine getirecektir. Amerika Birleşik Devletleri, büyük sanayileşmiş demokrasilerle ittifaktan vazgeçemez, çünkü onlarla aynı değerleri savunuyor. Daha iyi bir yaşam için biz, hepimiz, bu amaç uğruna mücadele etmeliyiz...»

Görüldüğü gibi, Amerika Birleşik Devletleri de «yeni bir gerçek», «yeni bir dünya» yaratmak için gücünü, Sovyet modern-revizyonistleriyle, Çinli revizyonistlerle

ve «büyük sanayileşmiş demokrasiler» ile birleştirmektedir. Başka bir deyişle, Amerika Birleşik Devletleri demagoji ile, siyasetini var olan duruma uydurmaya caba harcamaktadır. Statükoyu korumak, Sovyet hegemonyasını durdurmak, Sovyet sosyal-emperyalizmini zayıflatmak, Çin'i emperyalist kampın içine daha da çekmek amacıyla kendine kazanmak, halkların ve proletaryanın devrimci mücadelelerini boğmak için Amerika Birleşik Devletleri bazı sahte siyasal ödünler vermek zorundadır. Ama, Amerika Birleşik Devletleri askeri konulardan, devletleri ve halkları kendi boyunduruk ve denetimi altında tutma siyasetinden ve onların ulusal zenginliklerini diğer sanayileşmiş ülkeler ve kendi yararına sömürme siyasetinden hiçbir ödün vermemektedir.

İşte, Amerika Birleşik Devletleri'nin «yeni siyaset»i. Bizim için bunun hiçbir biçimde yeni bir siyaset olmadığı açıktır. Tersine bu her zamanki yeni-sömürgeci, yağmacı emperyalist siyasettir; halkları ve onların zenginliklerini iliklerine kadar sömürme ve boyun eğdirme siyasetidir; ulusal kurtuluş mücadelelerinin ve devrimlerin söndürülmesi siyasetidir. Kurtuluş savaşlarında ve devrimde halkları ve proletaryayı ayağa kaldıran komünizmle mücadele etmek için, Amerikan emperyalizmi, iktidarda, olsun ya da olmasın karşı-devrimci unsurların eline bir silah vermek amacıyla bu eski ve değişmez siyasetini şimdi sözde yeni bir boyayla boyamaya çalışıyor.

Sahte, kapitalist ve revizyonist bir teori olan Çinli «üç dünya» teorisinin iddiasının tersine, Amerikan emperyalizmi hâlâ saldırı durumundadır. O, eski ittifaklarını korumaya çalışmakta, kendi çıkarı için ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı veya Amerikan emperyalizmini tehdit edebilecek herkese karşı yeni ittifaklar yaratmaya çalışmaktadır. Amerikan emperyalizmi, geçmişte olduğu gibi,

halen de saldırgan askeri ve siyasal bir örgüt olan NA-TO'yu güçlendirme peşinde koşmaktadır.

Tüm bu stratejik oyunun içinde Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerini aşırı derecede gerginleştirmiyor ve Carter'in, nötron bombasını üretmeyi sürdüreceklerini açıklamasına rağmen, ABD, Sovyetler Birliği ile SALT görüşmelerini sürdürüyor. Bununla birlikte, Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği arasında statükoyu koruma yönünde açık bir eğilim vardır.

Amerika Birleşik Devletleri ve NATO, Sovyetler Birliği ile statükoyu korumak için çaba harcıyorlarsa da, doğal olarak bu aralarında çelişkilerin bulunmadığı anlamına gelmez. Ama bu çelişkiler, savaşın, Avrupa'da eli kulağında olduğunu ileri süren Cin ögütlerini doğrulayacak düzeye henüz gelmemiştir.

Amerikan emperyalizmi, günümüzde Çin'i askeri ve ekonomik olarak güçlenmesi için desteklemektedir. Amerikan sermayesi bu ülkeye akıyor. Yalnızca büyük Amerikan bankaları tarafından değil, aynı zamanda Amerikan devleti tarafından da açılan krediler yoluyla büyük yatırımlar yapılmaktadır.

ABD, Çin kartını kuvvetle ama ihtiyatla oynamaktadır. Aynı zamanda Japon kartını oynamaya da devam etmektedir. Onlar Japonya ile aralarının bozulmasını istemiyorlar. Japonya'nın, Amerikan emellerine uygun olarak güçlenmesi ve Uzak-Doğu'da, Pasifik'te, Güneydoğu Asya'da bir İsrail olması ve gerektiğinde, zamanı gelince-neden olmasın-Çin'e de karşı çıkması için karşılıklı olarak yardımlaşmak istiyor.

İşte, Çin, bu koşullarda Japonya ile dostluk ve işbirliği anlaşması imzaladı. Ama bu anlaşma daha şimdiden, dünyanın geleceği için birçok açıdan, çok tehlikeli ve iğrenç boyutlara ulaşmaya başlamıştır ve gelecekte de

böyle olacaktır; çünkü, Japonya ile Çin arasında Asya, Avustralya ve bütün Pasifik bölgesinde ortak ya da ayrı etki alanları yaratmayı amaçlayan bir işbirliği kurulacaktır. Bu işbirliği, doğal olarak, başlangıçta Amerika Birleşik Devletleri ile ittifakın ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı savaş için propagandanın gölgesinde inşa edilecektir. Çin-Japon ittifakının temel amacı, Sovyetler Birliği'ni durdurmak ve zayıflatmak, onu Sibirya'dan, Moğolistan'dan ve başka yerlerden atmak; onun, Asya ve Okyanusya'daki ve tüm ASEAN üyesi ülkelerdeki etkisini yok etmektir.

Bu, Amerikan emperyalizminin, ama aynı zamanda Çin emperyalizminin ve Japon militarizminin de stratejisidir. Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Japonya'ya yardım etmeye, onları kendi etki alanı içinde tutmaya, onlarla olan ittifakını sıkılaştırmaya ve onları Sovyetler Birliği'ne karşı ileri sürmeye çalışacaktır. Ama, bir gün, Çin ve Japonya'nın emperyalist ve militarist ruhlu, ilkesiz, ikiyüzlü ve şeytani siyaseti, onlara doğrulabilmeleri için yardım eden süper devlete karşı yönelebilir. Hitler zamanında korkunç bir faşist güç haline gelen ve Amerika Birleşik Devletleri'nin müttefiklerine saldıran, hatta ABD ile savaşa giren Almanya daha önceleri bunun örneğini vermişti.

Amerika Birleşik Devletleri. Çin'in gücü ile, Japonya'nın büyüyen gücü arasındaki dengeyi korumaya çalışmaktadır. Ama, bir gün, bu denge onun elinden kaçacak ve Çin-Japon emperyalist, militarist ittifakı yalnız Sovyetler Birliği için değil ama ABD'nin kendisi için de bir tehlike haline gelecektir. Çünkü, Japonya ve Çin gibi iki büyük Asyalı emperyalistin, Asya'yı ve başka yerleri egemenlik altına almak, Amerikan emperyalizmini ve Sovyet sosyal-emperyalizmini zayıflatmak yönünden çıkarları çakışmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri NATO'da egemen durumdadır ve büyük bir askeri, siyasal ve ekonomik etkisi vardır. Bununla birlikte NATO içinde birliğe rağmen, çeşitli üye ülkelerin etkinlikleri ve bir devletin diğerlerinden öne çıkması açısından, bir ayrışma başlamıştır.

Bu örgütlenme içinde, Federal Alman Cumhuriyeti'nin durumu yıldan yıla güçlenmektedir. Ekonomik ve siyasal gücü kadar silah ticareti de Avrupa Ortak Pazarının sınırlarını aşmıştır. Günümüzde, Batı Almanya'nın siyasalinde, kendi etki alanlarını yaratmayı amaçlayan, faşist totaliter intikamcılığın çizgilerinin oluşmaya başladığı söylenebilir. Bu, doğal olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nin NATO'daki diğer iki önemli müttefiki Fransa ve İngiltere'nin hoşuna gitmemektedir.

Batı Almanya, Sovyet sosyal-emperyalizmini tehdit edebilecek ve genel bir karışıklık olasılığında, Japonya ve Çin ile ittifak halinde tüm dünya için tehlike haline gelebilecek, büyük askeri potansiyele sahip güçlü bir devlet olmak için iki Alman devletini birleştirmeye çalışmaktadır. Almanya'nın özellikle Çin ile sıkı ilişkileri vardır ve Avrupa devletleri arasında Çin ile ticari ilişkiler açısından en ön sırada yer almaktadır. Batı Almanya, Çin'e kredi, teknoloji ve modern silahlar sağlamada en büyük ve en güçlü Avrupalı satıcıdır.

İngiltere ve Fransa da, Çin'e büyük önem vermekte ve bu nedenle onunla olan ilişkilerini geliştirmektedirler. Ama Çin'i Bonn'a bağlayan çıkarlar çok daha büyüktür. Bu durum Fransa ve İngiltere'yi kaygılandırmaktadır, çünkü Federal Almanya Cumhuriyeti daha da güçlenirse, NATO ve Avrupa Ortak Pazarındaki diğer ortakları üzerinde egemenliğini daha da arttıracaktır. Bu nedenle hem İngiliz hem de Fransız hükümetlerinin, Çin ile dostluk ve ilişkiden bahsederken, Sovyetler Birliği ile de dostluk ve ekonomik ilişkilerini daha geliştirmek istediklerini

aynı biçimde vurgulamayı unutmadıklarını saptayabiliriz. Bunları Bonnda söylemektedir, ama gerçekte, Batı Alman hükümeti, Sovyetler Birliği'nin baş düşmanı olarak görünen Çin'le olan ilişkilerini çok daha hızlı geliştirmektedir. Strauss'un faşist grubu, Hitlerci generaller ve Bonn'un gerçek ve güçlü intikamcılarını, kendilerini açıkça Çin'in en yakın müttefiki olarak ilan etmektedirler. İşte bu nedenle Çin, Federal Almanya'ya. Fransa ve İngiltere'ye baktığı gözle bakmamaktadır.

Sovyet Sosyal-Emperyalizminin Stratejisi

Kruşçevçiler, Sovyetler Birliği'nde iktidarı ellerine geçirir geçirmez, proletarya diktatörlüğünü yok etmeyi, kapitalizmi yeniden kurmayı ve Sovyetler Birliği'ni emperyalist bir süper devlet haline dönüştürmeyi kendilerine temel amaç edindiler.

Kruşçev ve grubu Stalin'in ölümünden sonra durumlarını sağlamlaştırdılar ve herşeyden önce Marksist-Leninist ideolojiye karşı bir saldırı başlattılar; Leninizme kara çalınması mücadelesine de, Stalin'e saldırarak ve ona dünya kapitalist burjuvazisinin iğrenç propagandasının uzun zamandır hazırladığı iftiraları yükleyerek, giriştiler. Kruşçevçiler böylece sermayenin isteklerine cevap verdiler ve Marksist-Leninist ideolojiye ve Sovyetler Birliği'ndeki devrime karşı sermayenin sözcüsü oldular. Onlar, Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist yapıyı sistemli bir biçimde tasfiye etmeyi görev saydılar. Sovyet sistemini liberalleştirmek, proletarya diktatörlüğü devletini burjuva devletine dönüştürmek, sosyalist ekonomi ve kültürün kapitalist dönüşümünü gerçekleştirmek için mücadele ettiler.

Revizyonist bir ülkeye ve sosyal-emperyalist bir devlet haline dönüşen Sovyetler Birliği, kendi strateji ve tak-

tiğini inşa etti. Kruşçevçiler tüm faaliyetlerini boş, ama tımtırlıklı Leninist sözler ardına saklayabilecek bir siyaseti tezgahladılar. Onlar, revizyonist ideolojilerini halkların ve proletaryanın gözüne «yeni dönemin Marksizm-Leninizm»i olarak gözükebilecek içte olduğu kadar dıştaki komünistlere de. «Sovyetler Birliği'nde devrimin, dünya gelişmesinin yeni ekonomik siyasal ve ideolojik koşulları çerçevesinde sürdüğünü» ve devrimin yalnızca sürmekle kalmayıp, ülkenin, sözümona Partinin ve Devletin sönmeye yüztüttüğü sınıfsız komünist toplumu inşa aşamasında bulunduğunu ileri sürebilecek biçimde hazırladılar.

Parti, toplumu ve devleti yöneten tek siyasal güç ve işçi sınıfının öncüsü olma durumunu kaybetmişti ve KGB ajanları ve «apparatchik»lerin egemen olduğu bir partiye dönüşmüştü. Sovyet revizyonistleri partilerine «tüm halkın partisi» adını verdiler, ama onu öyle bir hale getirdiler ki artık işçi sınıfının partisi değil, ancak yeni Sovyet burjuvazisinin partisi olabilirdi.

Diğer yandan, Sovyet revizyonistleri, Kruşçevci barış içinde bir arada yaşamayı uluslararası komünist hareketin genel çizgisi olarak övüyor ve «Amerikan emperyalizmi ile barış içinde yaşamayı», Sovyetler Birliği'nde ve diğer ülkelerde sosyalizmin zaferinin yolu olarak açıklıyorlardı. Onlar aynı zamanda, proleter devriminin de sözümona yeni bir aşamaya ulaştığını ve onun, proletaryanın iktidarı zor yoluyla almasından başka yöntemlerle de, zafere ulaşabileceğini açıkladılar. Onlara göre iktidara, barışçıl, parlamenter ve demokratik bir yolla, reformlar aracılığıyla ulaşmak mümkündü.

Kruşçevci revizyonistler, Lenin ve Bolşevik Partisi isimleri üzerine spekülasyonlar yaparak, Marksist-Leninist teorinin genel revizyonu olan kendi anti-Marksist çizgilerini dünyadaki tüm komünist partilere zorla kabul ettirebil-

mek için hiçbir çabayı esirgemediler. Onların isteği, dünyadaki komünist ve işçi partilerinin bu revizyonist çizgi etrafında birleşmesi ve onların karşı-devrimci partilere, kapitalizme hizmet etmek için burjuva diktatörlüğünün elinde kör araçlar haline dönüşmeleridir.

Ancak buna tamamen arzuladıkları biçimde ulaşamadılar, çünkü en başta Arnavutluk Emek Partisi, Marksizm-Leninizmi tutarlı biçimde uygulamaya ve onun saflığını korumaya sarsılmaz bir biçimde bağlı kaldı. O zamanlar, diğer bazı partiler, saf Marksist-Leninist olmayan nedenlere dayanarak Kruşçevci yönlendirmeye tamamen kapılmamışlar, kararsız kalmışlardı; bazıları başlangıçta bunlara yarım ağızla katılmış, sonra da boyun eğmişti. O zamanlar Çin Komünist Partisi de Kruşçevcilere karşı çıkmıştı; ama olayların gösterdiği gibi, onların bu tavrının altında yatan amaçlar ve emeller, Arnavutluk Emek Partisi'ni Kruşçev revizyonizmine karşı mücadeleye sürükleyen nedenlere taban tabana zıttı.

İktidara geldiklerinde Kruşçevciler dış siyaset platformlarını da hazırlamaktaydılar. Tıpkı Amerikan emperyalizmi gibi Sovyet sosyai-emperyalizmi de dış siyasetini, silahlanma yarışı, baskı, şantaj, askeri, ekonomik, ideolojik saldırı yoluyla yayılma ve hegemonyacılık üzerine inşa etmişti. Bu siyasetin amacı tüm dünyada sosyal-emperyalist egemenliği sağlamaktı.

Sovyetler Birliği COMECON ülkelerine karşı tipik bir yeni sömürgeci siyaset gütmektedir. Bu ülkelerin ekonomileri Sovyet ekonomisinin uzantıları haline dönüştürülmüştür. Sovyetler Birliği, bu ülkeleri boyunduruğu altında tutabilmek için, kendisine bu ülkelere, işgal ordularından hiçbir farkı olmayan, çok sayıda silahlı kuvveti yerleştirme olanağını sağlayan Varşova Paktını kullanmaktadır. Varşova Paktı Sovyet sosyal-emperyalizminin baskı, şantaj ve silahlı müdahale siyasetine yarayan saldırgan

bir askeri paktır. «Sosyalist topluluk» «emeğin sosyalist bölüşümü», «sınırlı egemenlik», «sosyalist ekonomik bütünleşme» vb. gibi revizyonist-emperyalist «teoriler» de bu yeni sömürgeci siyasete hizmet etmektedir.

Ama, Sovyet sosyal-emperyalizmi, uydu devletler üzerinde egemenlik uygulamakla yetinmemektedir. Diğer emperyalist devletler gibi Sovyetler Birliği de şimdi yeni pazarlar, yeni etki alanları ele geçirmek amacıyla, sermayesini değişik ülkelere yatırmak, hammadde kaynaklarına el koymak ve yeni sömürgeciliğini Afrika, Asya, Latin Amerika'ya ve diğer yerlere yaymak için mücadele etmektedir.

Sovyet sosyal-emperyalizmi, yayılma ve hegemonya siyasetini sürdürmeye hizmet eden, bir dizi ekonomik, siyasal, ideolojik ve askeri eylemi kapsayan bütünlüklü bir stratejik plana sahiptir.

Sovyet revizyonistleri aynı zamanda, devrimleri ve halkların kurtuluş mücadelelerini baltalamak için Amerikan emperyalizmiyle aynı yöntem ve eylemlere başvurmaktadır. Genel olarak sosyal-emperyalistler, kendi araçları olan revizyonist partiler kanalıyla hareket etmektedirler. Ama, durum ve koşullara bağlı olarak, az gelişmiş ülkelerdeki egemen klikleri yozlaştırıp satın almaya çalışmakta, o ülkelerde kök salmak için köleleştirici ekonomik «yardımlar» sunmakta, değişik klikler arasında silahlı çatışmalar körüklemekte, Sovyet yanlısı rejimleri iktidara getirebilmek için komplolar ve darbeler tezgahlamakta ya da Angola'da, Etiyopya'da ve başka yerlerde yaptıkları gibi, Kübalılarla birlikte doğrudan askeri müdahaleye başvurmaktadırlar.

Sovyet sosyal-emperyalistleri, müdahalelerini ve hegemonyacı, yeni sömürgeci eylemlerini, devrimci güçlere, devrime ve sosyalizmin inşasına destek sağlamak ve yardım etmek kılıfı altında sürdürmektedirler. Gerçekte onlar karşı-devrime yardım ediyorlar.

Revizyonist Sovyetler Birliği, Leninist ve enternasyonalist bir siyaset güttüğünü, yeni ulusal devletlerin ve az gelişmiş ülkelerin dostu, mtdefiki ve koruyucusu olduğunu ileri sürerek, kendine, yayılcacı, yeni-sömürgeci planlarını gerçekleştirmenin yolunu açmaya çalışmaktadır. Sovyet revizyonistleri, «günümüzde dünya gelişmesinin başlıca itici gücü» olduğunu iddia ettikleri bu ülkelerin Sovyetler Birliği ve sözde sosyalist topluluğa bağlanmaları halinde, onların bağımsızlık, özgürlük ve hatta sosyalizm yolunda başarı ile ilerleyebileceklerini ileri sürmektedirler. Bu amaca yönelik olarak, onlar, diğer teorilerinin yanı sıra «kapitalist olmayan gelişme yolu» ve «sosyalist yönelim» teorilerini de icat etmişlerdir.

Sovyet sosyal-emperyalistlerinin stratejisinin, kendi iddialarının tersine, Leninizm ve sosyalizmle hiçbir ortak yanı yoktur. Bu strateji, hegemonyasını ve egemenliğini tüm kıtalara ve ülkelere yaymak isteyen yağmacı bir emperyalist devletin stratejisidir.

Revizyonist Sovyetler Birliği'nin uyguladığı bu hegemonyacı ve yeni sömürgeci siyaset, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve bir süredir Çin'in sürdürdüğü siyasetle çatışmaktadır ve bunun başka türlü olması da olanaksızdır. Bu, dünyanın yeniden paylaşımı için verilen mücadelede emperyalistlerarası bir çıkar çatışmasıdır, işte tam olarak bu çıkarlar ve bu mücadele, süper devletleri birbirlerine karşı çıkarmakta ve bu anlaşmazlıklar onları silahlı çatışmalara sürükleyecek sertliğe ulaşmadığı sürece, rakiplerini zayıflatabilecek tüm güçlerini ve tüm araçlarını kullanmaya zorlamaktadır.

Çin Sosyal-Emperyalizminin Stratejisi

Olaylar ve gerçekler, Çin'in her geçen gün revizyonizme, kapitalizme ve emperyalizme daha fazla battığına a-

çıkça tanıklık etmektedir. Cin, bu yolda, ulusal ve uluslararası düzeyde bir dizi stratejik hedefe ulaşmaya çalışmaktadır.

Ulusal düzeyde, Cin sosyal-emperyalizmi, kurtuluştan sonra alınmış olabilecek sosyalist nitelikteki her önlemi yıkmayı, ülkenin alt ve üst yapısında kapitalist sistemi inşa etmeyi ve Çin'deki adıyla, sanayide, tarımda, orduda ve bilimde «dört modernleşme» yoluyla Çin'i bu yüzyılın sonundan önce büyük bir kapitalist güç haline getirmeyi görev edinmiştir.

Çin sosyal-emperyalizmi, eski ve yeni Çin kapitalist burjuvazisinin halk üzerinde egemenliğini güvence altına alacak bir örgütlenme oluşturmak için mücadele etmektedir. Çin revizyonizmi bu örgütü ve bu egemenliği faşist yolla, kırbaç ve baskı ile yerleştirmeye çalışmaktadır. Ordu ile geri desteği arasında birlik yaratmaya çalışmaktadır. Böylece sivil desteğin bu baskı ordusuna hizmet etmesini istemektedir.

Çin yönetiminin, ilgisini en fazla çekmiş olan ve Çin'de uygulanabilecek olan Titocu biçim ve yöntemlerdir; özellikle de Yugoslav «özyönetim» sistemidir. Tüm sektör ve uzmanlık dallarından çok sayıda Çin komisyonu ve heyeti, bu sistemi ve genel olarak Yugoslav kapitalist «sosyalizmi» deneyini yerinde incelemek üzere görevlendirilmiştir.

Bu sistem ve deneyin Çin'de uygulanmasına şimdiden başlanmıştır. Ama, Çin'in revizyonist yöneticileri, Titocu «özyönetim»in başarısızlıklarını görmek ve ülkelerindeki koşulların Yugoslavya'dakinden tamamen farklı olduğunu göz önüne almak zorundadırlar. Üstelik onlar, kendilerine göre, «etkinliklerini» Amerika Birleşik Devletleri'nde, Batı Almanya'da, Japonya'da ve diğer burjuva ülkelerinde kanıtlamış birçok kapitalist yöntem ve biçimleri de ödünç almayı vazgeçilmez görüyorlar. Görünüşe göre, Çin'de inşa

edilmekte ve gelişmekte olan kapitalist sistem, çeşitli revizyonist, kapitalist ve geleneksel Çinli biçim ve yöntemlerin bir karışımı olacaktır.

Çin revizyonizmi büyük bir kapitalist güç haline gelmek için bir barış dönemine gereksinme duymaktadır. Çin partisinin 11. Kongresinde ortaya attığı «büyük düzen» sloganı, işte bu gereksinmeyle bağlantılıdır. Böyle bir «düzen»i sağlamak için bir yandan faşist diktatörlük tipinde kapitalist bir düzen, diğer yandan da Çin devletinde ve partisinde her zaman bulunmuş olan ve hâlâ bulunan rakip gruplar arasındaki barış ve uzlaşmayı her ne pahasına olursa olsun korumak gerekmektedir. Bu barışın ve düzenin ne dereceye kadar sağlanacağını da zaman gösterecektir.

Çin yöneticileri, Çin'i bir süper devlet haline getirme siyasetlerinde, Amerikan emperyalizminden olduğu kadar, Amerika Birleşik Devletleri'nin müttefiki diğer gelişmiş kapitalist ülkelerden de ekonomik ve askeri alanda yararlanmayı amaçlamaktadırlar.

Çin'in bu siyaseti, kapitalist dünyada büyük bir ilgi uyandırmaktadır. Özellikle Amerikan emperyalizmi, kapitalizmi ve emperyalizmi ayakta tutmak, yeni sömürgeciliği güçlendirmek, devrimleri bastırmak, sosyalizmi boğmak ve rakibi Sovyetler Birliği'ni zayıflatmak amacını güden stratejisi için Çin'in bu siyasetinde önemli bir destek bulunmaktadır.

Amerikan emperyalizmi, Carter'in belirttiği gibi «Çinlilerle sıkı işbirliğinde bulunmayı» arzulamaktadır. Carter sunu vurgulamıştır: «Biz, Çin-Amerikan ilişkilerini genel siyasetimizin temel bir unsuru ve Çin'i barış için anahtar bir güç olarak görüyoruz». Çin kendi açısından Amerika Birleşik Devletleri ile mümkün olan en sıkı biçimde barış içinde birarada yaşamaya taraftardır.

Çin, bu görüşleri ve tavırları ile, devlet olarak varlık-

larını Amerikan emperyalizmine dayandıran burjuva-kapitalist devletlerin safında yer almaktadır. Çin'in, kendisinden önce Sovyetler Birliği ve diğerlerinin yaptığı gibi, emperyalizme doğru bu dönüşü her geçen gün bir gerçek haline gelmektedir. Bunu emperyalistlerin kendileri de görüyor ve bu «yeni gerçek»ten son derece memnun olarak şunu açıklıyorlar: «Amerika Birleşik Devletleri'ni, Sovyetler Birliği'ni ve Çin'i karşı karşıya getiren ideolojik çatışmalar günümüzde, 1950 yıllarına göre daha az belirgindir ve süper devletler arasında bir işbirliğinin gerekliliği kendini daha da fazla hissettirmektedir...»

Amerikan emperyalistleri ve Başkan Carter, kuşkusuz kendi çıkarlarına zarar vermediği ölçüde, Çin'e ekonomisini ve ordusunu güçlendirmek için yardıma hazır görünmektedir. Onlar, Çinli revizyonist yöneticileri övüyorlar. Çünkü Çin'in stratejisi Amerikan emperyalizminin hegemonyacı emelleri için önemli bir yardımcıdır.

Çin, Amerikalıların revizyonist Sovyetler Birliği'ne karşı tavrı alışlarını ve eylemlerini alkışlamaktadır. O böylece, bu tavırların sözde devrimin lehine olduğunu ve dünyadaki en tehlikeli süper devlet olan Sovyet sosyal-emperyalizminin zayıflamasına katkıda bulunduğunu göstermek istiyor. Kendi açısından, Amerikan emperyalizmi de Çin'in revizyonist Sovyetler Birliği'ne karşı tavrı alışını ve eylemlerini alkışlamaktadır. Çünkü, Carter'in en yakın çalışma arkadaşlarından birinin dediği gibi «Çin-Sovyet çatışması, daha çoğulcu bir genel yapı türü yaratmıştır». Amerikan emperyalizmi, bu çatışmayı, «dünya nasıl örgütlenmeli», başka bir deyişle, ABD'nin dünyaya daha kolayca egemen olması için diğerleri birbirine nasıl düşürülmeli; diye belirtilen Amerikan görüşüne uygun ve elverişli bulmaktadır.

Çin'in faydacı ve karmaşık siyaseti onu Amerikan emperyalizmi ile ittifak kurmaya ve Sovyet sosyal-emperyalizmini baş düşman ve baş tehlike ilân etmeye götürdü.

Yarın, Çin, Sovyet sosyal-emperyalizmini zayıflatma amacına ulaştığında ve kendi mantığına göre Amerikan emperyalizminin güçlendiğini gördüğünden bir emperyalizmle mücadele etmek için diğerine yaslandığından, mücadelesini diğer cepheye kaydırabilir. Bu durumda Amerikan emperyalizmi daha tehlikeli bir hale gelebilir ve Çin'in otomatik olarak daha önceki tutumunun tam zıddını takınması olasılığı doğar.

Bu gerçek bir olasılıktır. 1956'daki 8. Kongrelerinde Çin revizyonistleri baş tehlikenin Amerikan emperyalizmi olduğu kanısındaydılar. Daha sonra Nisan 1969'daki 9. Kongrelerinde, iki süper devlet Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalizminin başlıca tehlikeyi oluşturduğunu açıklamışlardı. Daha sonra da, Ağustos 1973'te yapılan 10. Kongrelerinde ve 11. Kongrelerinde yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmini baş düşman ilân ettiler. Bu denli dalgalanmalarla ve böyle faydacı bir siyasetle, 12. veya 13. Kongrede Sovyet sosyal-emperyalizmini desteklemeleri ve Amerikan emperyalizmini baş düşman Hân etmeleri olanaksız değildir. Bu tavırlarına Çin de hedefine ulaşana, dünya çapında büyük bir kapitalist güç olana dek devam edebilirler. Bu durumda Çin uluslararası arenada hangi rolü oynayacaktır? Bu hiçbir zaman devrimci bir rol olmayacak, aksine gerici, karşı-devrimci bir rol olacaktır.

Çin dış siyasetinin önemli bir yönü Japonya ile ittifaktır. Son sıralarda bu iki devletin Çin-Japonya anlaşması ile onaylanan ırkçı ittifakı, yukarıda vurguladığımız gibi Çin'in ve Japonya'nın, Asya, ASEAN ülkeleri ve Okyanusya üzerinde ortak egemenlik kurmak için stratejik planlarını gerçekleştirmeyi amaçlıyor.

Japonya ile bu anlaşma ve dostluk, Çinli revizyonistlere, Japon militaristleriyle birlikte Sovyet sosyal-emper-

yalizmini tehdit edebilmek ve mümkünse onu ve Asya'daki etkisini yok edebilmek için gereklidir.

Ama Çin, Japonya ile olan bağlarından, büyük devlet ihtiraslarını gerçekleştirebilmek amacıyla ondan kredi sağlamak, araç gereç, teknoloji ve silah ithal etmek için de yararlanmak istiyor. Çin, Japonya ile olan çok yönlü ekonomik işbirliğine o denli büyük önem veriyor ki, dış ticaretinin yarısından fazlasını bu ülke ile yapıyor.

Sosyal-emperyalist Çin, yayılcı siyasetini uygulamak için Asya'daki etkisini olabildiğince yaymaya uğraşiyor. Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'nin gelişmeler ve gelecekteki ittifaklar çerçevesinde ayrı ya da ortak çıkarlarının bulunduğu Hindistan'da Çin'in günümüzde hiçbir etkisi yoktur. Çin, şimdi Hindistan ile diplomatik ilişkilerini bir parça iyileştirmeyi arzulamaktadır. Ama, Hindistan'ın da Tibet'te gözü vardır. O, Çin'in Pakistan üzerinde az da olsa söz konusu olan etkinliğini de yok etmek için mücadele edecektir. Çünkü Pakistan, Afganistan ve İran ile sınır komşusu stratejik bir ülkedir. İşte burada, Amerikan emperyalizminin egemen olduğu Orta-Doğu'nun büyük petrol yatakları için rekabet başlar. Çin'in, buraya girebilmesi çok zordur. O, kendisi güçlene kadar, Arap halklarının çıkarlarına zıt olan ve Amerikan emperyalizminin çıkarlarına yarayan siyasetini sürdürecektir. O, aynı zamanda, Amerikan emperyalizminin ve Avrupa emperyalizminin bu canalcı bölgesine Sovyetler Birliği'nin siyasal, ekonomik ve askeri sızmasına karşı İran ve Suudi Arabistan gibi ülkelerle birleşerek güçlü bir engel oluşturan Amerika Birleşik Devletleri'ne yardım edecektir.

Çinli sosyal-emperyalistler, amaçlarını gerçekleştirmek için, Batı Avrupa'ya da özel bir ilgi gösteriyorlar. Amaçları, Batı Avrupa'yı Sovyet sosyal-emperyalizminin karşısına çıkarmaktır. Bu nedenle, onlar NATO'yu ve Avrupa

lkelerinin Amerika BirleŖik Devletleri'yle ittifakını, Avrupa Ortak Pazarını ve «BirleŖik Avrupa»yı her yolla destekliyorlar.

Sosyal-emperyalist Cin, stratejik planı içinde, etkisini ve hegemonyasını «nc dünya» ülkeleri olarak nitelendirdiği ülkelere yaymayı amaçlıyor. « dünya» teorisinin Cin için büyük önemi vardır. Mao Zedung bu teoriyi bir hayalperest olarak değil, Çin'in dünyaya egemen olması için belirli hegemonyacı amaçlarla açıkladı. Halefleri, onun ve u En-Lay'ın aynı stratejisini sürdürüyorlar.

Çin'in stratejik emelleri, Titoculuk tarafından öğütlenen «bağlantısızlar dünyası» adı verilen Ŗeye de uzanmaktadır. Bu «dünyalar» arasında, hiçbir fark yoktur; bunlar i içe girmiŖlerdir. «nc dünya»ya dahil olan devletlerin hangileri olduğunu ve onların «bağlantısız ülkeler»den farklarını, hangi devletlerin «bağlantısız» olduğunu ve onların «nc dünya» ile olun ayrılıklarını belirlemek zordur. Ŗu halde; nasıl adlandırılırlarsa adlandırılınsınlar, her zaman aynı devletler söz konusu olmaktadır.

İŖte bu da, Cin yönetiminin Yugoslavya ve Tito'yla devletler ve partiler düzeyinde çok dostça ideolojik, siyasi, ekonomik, askeri iliŖkilerine bu denli büyük önem vermesinin nedenlerinden biridir.

Çinli ve Yugoslav revizyonistlerinin grŖ birliği onların bu candan dostluktan kendi özel amaçları için yararlanmalarını engellemiyor.

Tito. Marksizmden sapmaları, Ŗoven, gerici, emperyalist yanlısı siyaseti ve revizyonizmi nedeniyle teŖhir olmasını, Stalcilerin bir iftirası olarak göstermeye alıŖıyor. Bunun için, Hua Gua-feng'in, Titonun ve Yugoslav partisinin Marksizm-Leninizme bağlılığı, «zynetim»in sosyalist niteliği, Titocuların sürdürdüğü sözde «Marksist-Leninist» i ve dıŖ siyaset hakkındaki açıklamalarını kullanmaya a-

lışıyor ve bu temelde ününü uluslararası düzeyde artırmaya uğraşıyor.

Kendi açısından, Hua Gua-feng de, Çin'in Avrupa'ya açılması bakımından Yugoslavya ile ilişkilerinden yararlanıyor. Çinli revizyonistler aynı biçimde, kendilerini «bağlantısızlığın» sözcüleri olarak ileri süren Titocularla dostluklarını, «bağlantısız ülkeler»in arasına sızabilecekleri ve böylece orada egemen olabilecekleri önemli bir kanal olarak kullanmaya çalışıyorlar. Hua Gua-feng'in Yugoslavya gezisi sırasında, «bağlantısızlar» hareketini, «halkların emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı mücadelesinde hatırı sayılır bir güç» olarak göklere çıkarması amaçsız değildir. O, bu harekete ve Tito'ya övgüler yağdırmıştır, çünkü bu hareketi eline almak ve merkezini Pekin'de oluşturmak hayalini beslemektedir.

Çin sosyal-emperyalizminin siyaseti, her yönüyle emperyalist büyük devlet siyaseti, karşı-devrimci ve savaş kışkırtıcısı bir siyasettir. Bu siyaset, halklar tarafından her zaman daha fazla nefretle karşılanacak, reddedilecek ve yenilgiye uğratılacaktır.

* * *

Şimdiye kadar sözünü ettiğimiz emperyalist süper devletler, emperyalist ve savaş kışkırtıcısı olarak kalacaklar ve bugün değilse bile yarın dünyayı büyük bir nükleer savaşa sokacaklardır.

Amerikan emperyalizmi pençelerini diğer halkların ekonomilerine daha da derinlemesine saplamaya çabalarken, pençesini henüz göstermiş olan Sovyet sosyal-emperyalizmi de kendine yeni-sömürgeci ve emperyalist konumlar yaratmak ve bunları güçlendirmek için pençelerini dünyanın çeşitli ülkelerine saplamaya çalışıyor. Ama, NATO kanalıyla Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlı; bütünleşmiş değil tersine tek tek [üyeleri düzeyinde] em-

peryalist eğilimleri olan bir «Birleşik Avrupa»da mevcuttur. Diğer yandan bir süper devlet olma peşinde koşan Çin ile canlanmış Japon militarizmi de oyuna katılmışlardır. Bu iki emperyalizm, diğerlerine karşı çıkan emperyalist bir güç oluşturmak için ittifak yapıyorlar. Bu koşullarda bir dünya savaşının büyük tehlikesi daha da artıyor. Mevcut ittifaklar sürmektedir ama dağılma eğilimi göstereceklerdir. Bu ittifakların içerikleri değil, ama doğrultuları değişecektir.

Emperyalistler tarafından düzenlenen çeşitli konferanslarda ve BM'de silahsızlanma üzerine söylenen güzel sözler demagojiden ibarettir. Emperyalistler, stratejik silahların tekeli kurdular ve bunu savunuyorlar. Onlar, barışı ve ulusların güvenliğini sağlamak için değil, aşırı kârlar elde etmek, devrimi ve halkları ezmek, saldırgan savaşları başlatmak için büyük silah ticaretini sürdürüyorlar. Stalin şöyle demişti :

«Burjuva devletler silahlanıyor ve çılgınca yeniden silahlanıyorlar. Neden? Elbette ki gevezelik etmek için değil, savaşmak için. Emperyalistlerin savaşa gereksinimleri vardır. Çünkü savaş, dünyanın yeniden paylaşılması, pazarların, hammadde kaynaklarının ve sermaye kullanım alanlarının yeniden paylaşılması için tek araçtır» *

Süper devletler onları doğrudan savaşa götüren rekabetleri çerçevesinde, elbette çeşitli «üçüncü dünya» devletleri, «bloksuz ülkeler» ya da «gelişmekte olan ülkeler» arasında tezgahlayacakları çok sayıda kısmi savaşı kışkırtacaklardır.

Başkan Carter, savaşın dünyanın ancak iki noktasında, Orta-Doğu ve Afrika'da patlayabileceğini belirtti. Bu düşüncenin nedeni anlaşılmaktadır, çünkü günümüzde tam da bu iki bölge Amerika Birleşik Devletleri'nin en

---

* J. Stalin, Eserler, Arn. Bas. C. 12, sf. 242-243

büyük çıkarlarının olduğu yerlerdir. Ortadoğu'da petrol vardır; durumlarını korumak ve güçlendirmek ve yeni mevziler kazanmak isteyen süper devletlerin, pazarları ve etki alanlarını paylaşmak için Afrika'da, bu zengin kıtada yeni-sömürgeci stratejik ve ekonomik büyük çıkarları çatışmaktadır.

Süper devletlerin çıkarları, Orta-doğu ve Afrika'nın dışında diğer bölgelerde de, örneğin Güney-doğu Asya'da çatışmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ve Çin kendi etki alanlarını oluşturmak ve pazarları paylaşmak için çalışıyorlar. Bu, bazen yerel savaşlara dönüşen anlaşmazlıkları da birlikte getirmektedir. Bu savaşların amacı halkları kurtarmak değil, bazen bir süper devletin bazen de bir diğerinin tarafını tutan yerel sermayenin egemen kliklerini iktidara getirmek ya da devirmektir. Sovyet sosyal-emperyalizmi ve Amerikan emperyalizmi halkların hiç güvenmediği iki canavardır. Halklar, aynı biçimde, Çin'e de güvenmemektedirler.

Süper devletler yağmacı çıkarlarını ekonomik, ideolojik ve diplomatik yöntemlerle gerçekleştiremedikleri zaman, çelişkiler en keskin hale geldiğinde, anlaşmalar ve «reformlar» bu çelişkileri çözemediği an aralarında savaş başlayacaktır. Bu savaşta kanı dökülecek olan halklar, savaşa apansız yakalanmamak ve bu emperyalistler arası savaşı baltalamak için ve eğer bunda başarılı olamazlarsa bunu kurtuluş savaşına dönüştürmek ve zafer kazanmak için bütün olanaklarını seferber etmelidirler.

Emperyalizmin ve Sosyal-Emperyalizmin Dünya Çapındaki Stratejisi İçinde Titoculuğun ve Diğer Revizyonist Akımların Rolü

Emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin, dünya kapitalizminin ve gericiliğin devrime, sosyalizme ve halklara kar-

şı sürdürdükleri acımasız mücadelede bütün modern revizyonist akımlar da onlara destek olmaktadır. Bu dönemler ve hainler, ulusal ve toplumsal boyunduruktan kurtulmak için halkların verdiği mücadeleyi ve proletaryanın çabalarını baltalayarak, bölerek ve içinden vurarak emperyalizmin dünya çapındaki stratejisinin uygulanmasına katkıda bulunuyorlar.

Modern revizyonistler, Marksizm-Leninizmi çarpıtmak ve gözden düşürmek, insanların kafalarını bulandırmak, onları devrimci mücadeleden döndürmek ve sermayenin, sömürücü ve baskıcı sistemini korumasına ve sürdürmesine yardım etmek için çalışıyorlar.

Daha önce sözünü ettiğimiz Sovyet revizyonistlerine ve Çin revizyonistlerine paralel olarak **bu karşı-devrimci büyük ve tehlikeli oyunda Yugoslav Titocu revizyonistlerinin de başta gelen bir rolü vardır.**

Titoculuk sosyalizme ve kurtuluş hareketlerine karşı mücadelede sermayenin eski bir temsilcisi, emperyalist burjuvazinin gözde silahıdır.

Yugoslavya halkları, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm için Nazi-faşist işgalcilere karşı büyük özveri ile çarpışmışlardır. Onlar ülkelerini kurtarmada başarılı olmuşlar; ama devrimi sosyalizm yolunda sürdürmede engellenmişlerdir. Intelligence Service (İngiliz Haberalma Örgütü - ç.n.) ile uzun süre gizlice çalışan Tito'nun başında bulunduğu Yugoslav revizyonist yönetimi, kendini savaş boyunca III. Enternasyonalin özelliklerini taşıyan bir parti gibi gösteriyordu. Oysa gerçekte bu yönetimin beslediği emeller Marksizm-Leninizmin ve ülkede gerçekten sosyalist bir toplum inşa etmek isteyen Yugoslavya halklarının özlemlerinin karşısındaydı.

İktidara geçen Yugoslavya Komünist Partisi'ne çok sayıda sapma niteliğinde hata miras olarak kalmıştı. Parti İkinci Dünya Savaşından sonra, daha savaş sırasında

açığa çıkan belirgin ulusal-şoven özellikler gösterdi. Bu özellikler. Parti'nin Marksizm-Leninizmden uzaklaşmasında, Sovyetler Birliği ve Stalin'e ve Arnavutluk'a karşı şoven eylemlerinde vb. somutlanıyordu.

Yugoslavya'da kurulan halk demokrasisi düzeni geçiciydi ve kendine «Marksist» demeyi sürdürmesine rağmen iktidardaki kliğe uygun düşmüyordu. Titocular sosyalizmin inşasına taraftar değillerdi. Onlar, Yugoslavya Komünist Partisi'nin Marksist-Leninist teoriyi klavuz edinmesini de istemiyorlar ve proletarya diktatörlüğünü reddediyorlardı. İşte, Komünist ve İşçi Partileri Enformasyon Bürosu ile Yugoslavya Komünist Partisi arasında patlak veren çatışmanın kaynağı buradadır. Bu, revizyonistlerin göstermek istedikleri gibi, kişiler arasında bir «üstünlük» çatışması değil, Marksizm-Leninizmle revizyonizm arasında ideolojik bir çatışmaydı. Stalin. Marksist-Leninist teorinin saflığını savunuyor, Tito ise Browder'in ve İkinci Dünya Savaşından önce ve savaş sırasında ortaya çıkan diğer oportünistlerin izinden giderek, modern revizyonizmin Marksizm düşmanı, revizyonist ve sapmacı akımını savunuyordu.

Kurtuluşu izleyen yıllarda, Yugoslav yönetimi, Sovyetler Birliğindeki sosyalizmin inşasını örnek almış gibi göründü ve ülkesinde sözümona sosyalizmi inşa ettiğini ilan etti; bunu, gerçek sosyalizmi arzulayan ve bu amaçla kanını dökmüş olan Yugoslavya halklarını aldatmak için yapıyordu.

Gerçekte, Titocular, sosyalist toplumsal bir düzene ve Sovyet tipi devlet örgütlenmesi biçimine ne taraftardılar, ne de taraftar olabilirlerdi. Çünkü, Tito, iktidarın kendi kliğinin elinde olacağı kapitalist sisteme ve esas olarak burjuva demokratik bir devlete taraftardı. Bu devlet, Yugoslavya'da sosyalizmin inşa edildiği izlenimini yaratmıyordu. Ama, bu, «özgül», «daha insancıl tipte» bir sosya-

lizm, sosyalist ülkeler arasında tam da beşinci kol görevini yerine getirecek bir «sosyalizm» türüydü. Amerikan, İngiliz emperyalistleri ve Titocu grup herşeyi iyi hesaplamış ve düzenlemişlerdi. Böylece, Yugoslav revizyonistleri emperyalizm ve dünya kapitalizmiyle anlaşma halinde, onların değirmenine su taşıyarak Sovyetler Birliği'ne karşı çıktılar.

İngiliz emperyalizmi ve daha sonra Amerikan emperyalizmi uzun vadeli planların peşinde, Tito'ya salt Sovyetler Birliği'nden kopması için değil, ama Sovyetler'e karşı baltalayıcı eylemlere girişmesi ve özellikle başka halk demokrasisi ülkelerini de sosyalist kamptan ayırmak amacıyla hareket etmesi için yardım etti Buradaki hedef Sovyetler Birliği'ni bütün bu ülkelerden tecrit etmek ve bu ülkeleri Batı'ya bağlamaktı; bu, dünya kapitalizminin ve onun temsilcisi Titoculuğun siyasetiydi.

Azgın anti-komünist Churhill, Tito ve grubunu kapitalizmin hizmetine sokmak için doğrudan ve bizzat çalıştı. İngiliz liderinin deyişiyle, savaş sırasında «en sadık dostlarını» ve daha sonra oğlunu Tito'nun genel kurmayına gönderdi. En sonunda da 1944 Mayısında Tito'nun açık davrandığına emin olmak için, onunla Napoli'de görüştü. Churchill anılarında bu görüşmeler sırasında Tito'nun, «savaştan sonra Yugoslavya'da komünizmin kurulmayacağı» açıkça ilan etmeye bile hazır görüldüğünü yazmaktadır.

Tito efendilerine yaranmak için o kadar çaba harcadı ki, bu hizmetlerine değer veren Churchill ona şunları söyledi: «Şimdi anlıyorum ki haklıydınız. Ben sizin yanınızdayım. Siz benim için şimdi eskiden olduğundan çok daha değerlisiniz.» Bundan daha ateşli bir ilan-ı aşk düşünülemez.

Yugoslavya, Sovyetler Birliği ve haik demokrasisi ülkelerinden bütünüyle kopmadan önce de emperyalistler-

den özellikle de Amerikan emperyalizminden hatırı sayılır ekonomik, siyasal, ideolojik ve askeri yardım aldı. Bu yardımlar sonraları daha da sıklaştı ve sürekli hale geldi.

Bu yardımların koşulu ülkenin kapitalist yolda yürütmesiydi. Emperyalist burjuvazi Yugoslavya'nın sosyalist biçimleri dış görünüşte korumasına karşı değildi, tersine onun sosyalist bir cila taşımasından büyük çıkarı vardı; çünkü, emperyalist burjuvazi, bu yolla sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı mücadelede Yugoslavya'dan daha etkin bir silah olarak yararlanabilirdi. Bu «sosyalizm» türü, Lenin ve Stalin'in öngörüp, gerçekleştirdikleri sosyalizmden bütünüyle ayrılmakla kalmıyor, hatta ona karşı çıkıyordu.

Oldukça kısa bir zaman aralığında, Yugoslavya, Amerikan emperyalizminin «sosyalist» sözcüsü ve dünya sermayesinin hizmetinde yıkıcılığın bir temsilcisi haline geldi. Titoculuğun özelliği 1948'den beri Marksizm-Leninizme karşı ateşli bir faaliyet yürütmesidir. Titoculuk, Yugoslav sisteminin «gerçek sosyalist» bir düzen biçimi, «yeni bir toplum», «bağlantısız bir sosyalizm». Lenin ve Stalin'in Sovyetler Birliği'nde inşa ettiğinden farklı «insancıl yüzlü» sosyalist bir düzen olduğu, dünyada ilk defa denendiği ve «parlak başarılar» kazandığı yolunda dünya çapında yoğun propaganda kampanyası örgütledi. Bu propaganda, dünyanın her tarafında özgürlük ve bağımsızlık için mücadele eden halkları ve ilerici güçleri çıkmaza sürüklemeyi amaçlamıştı ve amaçlamaktadır.

Troçkist ve kapitalist burjuvazisi tarafından harekete geçirilen diğer anarşist unsurların Lenin döneminde Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşunu baltalamak amacıyla kurmak istedikleri yönetim biçimlerini Yugoslav revizyonistleri kendi ülkelerinde benimsediler. Bu biçimleri benimseyen Tito, «sosyalizmi» kurduğunu ileri sürmesine rağmen, sanayinin, tarımın vb. inşası ile ilgili Marksist-Leninist ilkeleri bütünüyle çarpıttı.

Yugoslavya Cumhuriyetleri, yönetimde ve örgütsel siyasal önderlik alanında, demokratik merkezîyetçiliğin tasfiye edildiği ve Yugoslavya Komünist Partisi'nin rolünün silindiği bir yapı kazandılar. Yugoslavya Komünist Partisi adını değiştirdi ve «Yugoslavya Komünistleri Birliği» oldu. Bu, görünüşte Marksist bir adlandırmaydı. Ama gerçekte bu Birlik, içeriği, kuralları, görevleri ve amaçları bakımından anti-Marksisti. Birlik, karar yetkisi olmayan bir cephe haline geldi, Marksist-Leninist bir partinin çizgilerini kaybetti, eski biçimini korudu ama artık işçi sınıfının öncüsü rolünü oynamıyordu. O, artık Yugoslavya Federatif Cumhuriyeti'nin yönetici siyasal gücü değildi ve Tito revizyonistlerinin dediği gibi yalnızca sözümona genel «eğitimsel» görevleri yerine getiriyordu.

Titocu yönetim, partiyi UBD'ye bağımlı hale getirdi ve onun denetimi altına soktu. Partiyi faşist bir örgüte dönüştürdü ve devleti faşist bir diktatörlük haline getirdi. Bu tutumun büyük tehlikesini biliyoruz, çünkü, bu tam da Titocuların ajanı Koçi Çoçe'nin Arnavutluk'ta gerçekleştirmeye çalıştığı şeydi.

Tito, Rankoviç ve ajanları gerçek bir sosyalizm rengine sahip olabilecek herşeyi bütünüyle tasfiye ettiler. Titocu'lar, bu kapitalist-revizyonist örgütü, bu karanlık işlerin tezgahlandığı yeri dağıtmak amacını güden içerdeki unsurların girişimlerine karşı ve kendine sosyalist diyen bu rejimi teşhir etmek için yurt dışında sürdürülen tüm Marksist-Leninist propagandaya karşı yoğun bir mücadele verdiler.

Titocu yönetim ilk yıllarda başlattığı tarımın kolektifleştirilmesini çabuk terk etti. Kapitalist devlet çiftliklerini kurdu; kırlarda özel mülkiyetin gelişmesini özendirdi; top-rağın serbestçe alınıp satılmasına izin verdi; kulaklara itibarlarını iade etti; kentlerde ve kırlarda karaborsacılığa

hayat hakkı tanıdı ve ekonominin kapitalist yönelimini hızlandıran ilk reformları gerçekleştirdi.

Bununla beraber, Titocu burjuvazi, Yugoslav kapitalist düzenini örtmek için «yeni» bir biçim aramaktaydı. Bu biçim bulundu. Ona Yugoslav «özyönetimi» adı verildi. Bu sistemin en gerçek sosyalizm olduğu ileri sürülerek, «Marksizm-Leninizm» elbisesiyle gülünç bir kılığa sokuldu.

«Özyönetim», ilk önce ekonomik bir sistem olarak ortaya çıktı, daha sonra devlet örgütlenmesi alanına ve ülkenin yaşamının tüm alanlarına yayıldı.

Yugoslav «özyönetimi»nin teorisi ve pratiği, Marksizm-Leninizmin öğretilerinin ve sosyalizmin inşasının genel yasalarının açıkça reddedilmesidir. «Özyönetimci» ekonomik ve siyasal düzen, uluslararası sermayeye boyun eğmiş bir ülke olan Yugoslavya'da hüküm süren burjuva diktatörlüğünün anorko-sendikalist bir biçimidir.

«Özyönetimci» sistem, demokratik merkeziyetçiliğin, devletin tek yönetici rolünün yok edilmesi, anarşist federalizm ve genelinde devlet düşmanı ideoloji gibi ayırt edici çizgileriyle, ekonomik, siyasal, ideolojik sürekli karmaşa ve düzensizliği, değişik cumhuriyetler ve bölgeler arasında yavaş ve eşitsiz bir gelişmeyi toplumsal ve sınıfsal büyük farklılıkları, ulusal anlaşmazlık ve baskıya ve manevi yaşamın çürümesini Yugoslavya'ya beraberinde getirmiştir. Bu sistem, kendi işyerini ve kesimini öne çıkararak burjuva anlayışları ve bireyci ruhu besliyerek işçi sınıfının bir parçasını diğeri ile rekabete sokarak, onun derinliğine bölünmesine yol açmıştır. Yugoslavya'da işçi sınıfının devlet ve toplumdaki egemen rolü elinden alındığı gibi üstelik, «özyönetim» sistemi onun genel çıkarlarını savunmasını, sıkıca birleşerek davranmasını engelleyen koşulları da zorla kabul ettirmiştir.

Yugoslavya'ya kapitalist dünyanın, özellikle de Ame-

rikan emperyalizminin büyük miktarda sermayesi yatırım, kredi ve borç biçimlerinde akıtılmıştır. İşte bu sermayeler Yugoslav kapitalist «özyönetimci sosyalizmi»n «gelişmesinin» maddi temelini oluşturmaktadır. Yugoslavya'nın yalnızca borçları 11 milyar doları aşmıştır. Yugoslavya ABD'den 7 milyar doları aşkın kredi almıştır.

Titocu yönetimin dışarıdan emrine sunulan bu bol kredilere rağmen, Yugoslavya halkları özgül «sosyalizm» in «parlak sonuçları»nı hiçbir zaman tatmamışlardır ve tatmamaktadırlar. Tersine Yugoslavya'da siyasal ve ideolojik bir karışıklık ortalığı kasıp kavurmaktadır. Mevcut sistem ülke içinde yüksek düzeyde bir işsizliğe ve çok sayıda işgücünün yabancı ülkelere göçüne yol açmaktadır. Bu da, Yugoslavya'yı emperyalist güçlere bütünüyle bağımlı kılmıştır. Yugoslavya halkları iktidardaki sınıfın ve bu ülkeye yatırım yapmış tüm emperyalist güçlerin çıkarları uğruna iliğine kadar sömürülmektedir.

Yugoslav devleti, fiyatların günden güne arttığını görmekten, kitlelerin yoksulluğunun süratle artışından, ülkenin yalnız borca batmasından değil, aynı zamanda kapitalist dünyanın büyük bunalımıyla kısıp alınıldığını görmekten hiç kaygı duymuyor. Yugoslavya'nın bağımsızlığı ve egemenliği sakattır, sınırlıdır, çünkü, diğer şeylerin yanı sıra, onun öz ekonomik potansiyeli de yoktur. Potansiyelinin büyük bir kısmına, yabancı kapitalist devletler ve şirketlerle ortaklaşa sahiptir. Dolayısıyla bunalımın ve yabancı sömürünün yıkıcı etkilerinin acısını çekmeye zorlanmaktadır.

Ama dünya kapitalizminin, Yugoslav «özyönetimi»ni siyasal ve mali açılardan böylesine desteklemesi ve bu sistemi tüm ülkeler için «sosyalist inşanın denenmiş ve yeni bir biçimi» olarak piyasaya sürmeye çalışan Titocu propagandayı yansıtmaması, bir rastlantı değildir.

Bunu yapmasının nedeni; Yugoslav «özyönetim» biçimi-

minin, proletarya ve halkların devrimci kurtuluş hareketlerine karşı siyasal ve ideolojik bir yıkıcılık ve saptırma yolu olması ve dünyanın çeşitli ülkelerine emperyalizmin, siyasal ve ekonomik olarak sızması için bir araç olmasıdır. Ruhunu çabuk teslim etmeyen tersine halkların sırtından sürekli yeni egemenlik biçimleri arayan kapitalizmin varlığını uzatmak amacıyla, emperyalizm ve burjuvazi, değişik ülkeler ve değişik koşullar için «özyönetim»i yedek bir sistem olarak saklamak istiyor.

Yugoslav «bloksuzluk» teorileri ve pratikleri halkların aldatılmasına yardım ettikleri için, çeşitli emperyalistlere büyük hizmette bulunmaktadır. Bu, emperyalistleri olduğu kadar, sosyal-emperyalistleri de ilgilendirmektedir. Çünkü, bu, onların «bağlantısız ülkeler» üzerinde etki kurmalarına ve bunu güçlendirmelerine ve özgürlüğe aşık halkları, ulusal kurtuluş ve proleter devrimden uzaklaştırmalarına katkıda bulunmaktadır. İşte bu nedenle, Carter, Brejnev ve Hua Gua-feng, Titocu «bloksuzlar» siyasetini övüyor ve onu kendi çıkarları için kullanmaya çalışıyorlar.

Titoculuk, emperyalist burjuvazinin bir silahı, devrimin söndürücüsüydü ve hâlâ öyledir. O, genel olarak modern revizyonizmin ve onun çeşitli türlerinin çizgisindedir. Modern revizyonizmle aynı hedeflere yönelmektedir ve onunla tam bir ideolojik birlik içindedir. Onların, Marksizm-Leninizme, devrime ve sosyalizme karşı mücadelede başvurdukları yollar, biçimler ve taktikler farklı olabilir ama karşı-devrimci amaçları aynıdır.

Burjuvazi ve gericiliğin, proletarya ve halkların devrimci mücadelesini boğmak için harcadıkları çabalarda, **başta Avrupa ülkelerinin olmak üzere, diğer kıtaların tüm ülkelerinin revizyonist partileri de onlara büyük hizmet sunmaktadırlar.**

Batı Avrupa ülkelerinin revizyonist partileri, sosyal-demokrat partilerle hatta sağın partileriyle sıkı ittifak i-

çinde, «yapısal reformlar»la ulaşılabilecek sözümona sosyalist «yeni bir toplum» için teori düzmeye çalışıyorlar. Onlara göre bu toplum, «toplumsal reformlar»la, «toplumsal barış»la, «parlamentar yol»la, burjuva partilerle «tarihsel uzlaşma» ile yeni temeller üzerinde kurulacaktır.

İtalya, Fransa ve İspanya'nın partileri gibi Avrupa'nın revizyonist partileri ve onları izleyen, Batı'nın diğer bütün revizyonist partileri, Leninizmi, sınıf mücadelesini, devrimi ve proletaryaya diktatörlüğünü reddediyorlar. Onların tümü, kapitalist burjuvaziyle uzlaşmanın yoluna girmişlerdir. Onlar, Marksizm düşmanı çizgilerine, «Avrupa komünizmi» adını vermişlerdir. «Avrupa komünizmi», Sovyet revizyonist bloğuna hem muhalefet eden hem de etmeyen yeni bir sahte komünist akımdır. Onların bu kararsız tavrı, Avrupa sosyal-demokrasisi ve Avrupa kazanında kaynayan değişik tüm görüşlerle birarada yaşama arzularıyla açıklanabilir. «Avrupa komünistleri», devrimin zaferi ve Marksist-Leninist ideolojinin saflığı için mücadele edenlerin dışında, herhangi biriyle birleşebilirler.

Tüm revizyonist, oportünist ve sosyal-demokrat akımlar devrimi durdurmak ve halkları ezmek için süper devletlerin şeytanca entrikalarına her yöntemle yardım etmeye çalışıyorlar. Bu akımların burjuvazinin bu sözde yeni oyunlarına yardım etmelerinin bir tek amacı vardır : Binbir maddi, siyasal ve ideolojik engel oluşturarak devrimi boğmak. Onlar, proletaryayı ve müttefiklerini saptırmaya ve bölmeye çalışıyorlar. Çünkü onlar; proletaryaya ve müttefikleri, hizipçi mücadeleler içinde bölündükleri takdirde, dağılmakta olan dünya kapitalizminin saldırılarına kafa tutmak için zorunlu olan ideolojik, siyasal ve mücadeleciler bir birliği, ne ülke içinde ne de uluslararası platformda kuramayacaklarını biliyorlar.

Modern revizyonizm ve sosyal-demokrasi koalisyonu, özellikle aşırı sağ tarafından tehdit edilen bazı ülkelerde

faşizmin iktidara geçmesinden çekiniyor. Revizyonistler ve sosyal-demokratlar faşist diktatörlüğü önlemek için, halk kitleleri ve proletarya ile kapitalist burjuvazi arasındaki çelişkileri ve sınıf mücadelesini «hafifletmeye» çabalyorlar. Böylece «toplumsal barış»ı sağlamak için bu koalisyonun üyeleri karşılıklı ödümler vermeli, kapitalist burjuvaziyle bir uzlaşmaya razı olmalı ve onunla iki tarafa da uygun düşen bir rejim türü üzerinde aralarında anlaşmalıdır. Bu şekilde, kapitalist burjuvazi ve partileri komünizme karşı açık mücadelelerini sürdürürken revizyonist partiler Marksizm-Leninizmi, devrimin yönetici ideolojisini çarpıtmaya çalışmaktadırlar.

Avrupa'da yalnızca sadaka isteme anlamına gelen salt ekonomik istekler için eğitilmiş; patronlarla uzlaşmakta ustalaşmış olan ve siyasal isteklere dayanan, iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesini amaçlayan grevlere alışık olmayan, reformist sendikalar revizyonist partilerin destekleri haline gelmişlerdir. Pazarlık, doğal olarak arz ve talebi dengelemeye yönelmekte, bir taraf sadaka istemekte; diğeri de onun sınırını çizmektedir. İki taraf da, patronlar ve onların partileri olduğu kadar reformist sendikalar ve revizyonist partiler de, devrim tarafından, proletarya tarafından ve onun gerçek Marksist-Leninist partileri tarafından tehdit edilmektedir. Bu yüzden onlar, sermayenin gücünün, bunalımın derinlik derecesinin ve onları kemiren çelişkilerin büyüklüğünün farklılığı nedeniyle, her kapitalist ülkede tıpatıp aynı olmayacak bir çözüm, gerici bir uzlaşma aramaktadırlar.

Devrim; Proletaryanın ve Halkların Düşmanlarının Stratejisini Yok Etmek İçin Tek Silah.

Tüm düşmanlar; emperyalistler, sosyal-emperyalistler ve çeşitli revizyonistler, beraberce ve ayrı ayrı, ilerici in-

sanlığı kandırmak, Marksizm-Leninizmi gözden düşürmek ve özellikle Leninist devrim teorisini saptırmak, devrimi, her halk direnişini, her ulusal kurtuluş mücadelesini boğmak için çabalyorlar.

Marksizm-Leninizm düşmanlarının silahları büyüktür ama devrimin güçleri de muazzamdır. Devrim düşmanlarına karşı mücadele eden, çarpışan ve eyleme geçen bu güçler kapitalist dünyanın ve dünya gericiliğinin uykularını kaçırarak ve onlara hayatı çekilmez hale getiren güçlerdir.

«Avrupa'da bir hayalet kol geziyor: Komünizm hayaleti. Eski Avrupa'nın tüm devletleri bu hayaleti defetmek için kutsal bir sürgün avında birleştiler.» *

Marks ve Engels'in bu tespiti günümüzde güncelliğini korumaktadır. Emperyalizm, sosyal-emperyalizm ve modern revizyonizm, kendileri için komünizm tehlikesinin artık var olmadığını düşünüyorlar. Çünkü, revizyonist ihanet nedeniyle devrimin yediği ağır darbenin onulmaz olduğunu zannediyor, Marksizm-Leninizm'in gücünü küçümüyor ve ellerindeki maddi, askeri baskı kuvvetlerini, ekonomik güçlerini abartıyorlar. Ama onlar yalnızca hayal görüyorlar.

Dünya proletaryası güçlerini topluyor. O ve özgürlüğe aşık halklar, kendi deneyleriyle Titocu, Kruşçevci, Çinli, «Avrupa komünisti» ve diğer modern revizyonistlerin ihanetinin her geçen gün daha fazla farkına varıyorlar. Zaman, devrimin ve sosyalizmin yararına çalışmaktadır; ne burjuvazi ve emperyalizm ve ne de modern revizyonizm ve dünya gericiliğinin yararına değil. Devrim ateşi, gerçek özgürlüğü, demokrasiyi ve egemenliği kazanmak, emperyalizm ve uşaklarını yok ederek iktidarı ele geçirmek

---

* Karl Marks ve F. Engels, «Komünist Partisi Manifestosu», Arn. bas. Sf. 13. Tiran. 1974.

ve sosyalizm yolunda ilerlemek arzusu duyan ezilen halkların kalplerinde yanmaktadır.

Lenin döneminde. II. Enternasyonal'den kopuş sonrasında yeni Marksist-Leninist partilerin ortaya çıkması gibi bir olguyla karşı karşıyayız günümüzde de. Revizyonist ihanet, kaçınılmaz olarak her yerde, revizyonistler tarafından ayaklar altına alınan Marksizm-Leninizm bayrağını yerden kaldıran ve onu yükselten gerçek komünist partilerinin kurulmasını ve güçlenmesini beraberinde getirmiştir ve getirecektir. Onlara, muzaffer Leninist devrim stratejisini ve Marksizm-Leninizmin yüce teorisini, dünya emperyalizminin ve revizyonizminin dünya çapındaki stratejisine karşı çıkarmak görevi düşmektedir. Onlara, mücadelenin hedeflerini ve yolunu, yapılacak fedakarlıkları, kitlelerin bilincine bütünüyle yerleştirmek; bu kitleleri birleştirmek, örgütlemek, yönetmek ve zafere ulaştırmak görevi düşmektedir.

Bugün, proletarya ve özgürlüğe susamış ezilen halklarla vahşi ve soyguncu emperyalistler arasındaki büyük mücadelenin en önünde bulunan biz Marksist-Leninistler, ortak ve her ülkedeki özel düşmanlarımızın hedeflerini, taktiklerini, yöntemlerini ve mücadele biçimlerini çok iyi kavramalıyız. Bunu gereğince yapabilmek için Marksist-Leninist teoriye sıkıca sarılmalı ve günümüzde olduğu gibi gelecekte de dünya kapitalizminin zincirinde; devrimcilerin ve halkların sürekli bir eylem, örgütlü, yenilmez ve cesur bir mücadeleyle kırmak zorunda oldukları bir dizi zayıf halka olduğunu ve olacağını kavramalıyız. Bu doğal olarak çalışmayı, mücadeleyi, kurban vermeyi ve özveriyi gerektirir. Devrimin çıkarlarına bağlı olan cesur halklar ve kişiler, kendi aralarında birleşen, yeni ittifaklar yapan ve içinde buldukları zor durumlardan çıkış yolları arayan emperyalizmin, sosyal-emperyalizmin ve gericiliğin büyük güçleri karşısında tutu-

nabilirler ve tutunacaklardır da. Gerici güçlerin içinde buldukları bu zor koşullar, tüm kıtalarda, tüm ülkelerde devrimciler tarafından, Marksist-Leninistler tarafından ve halkların mücadelesi ile yaratılmıştır.

Dünya komünistlerinin, devrimci düşünceye belli bir süre egemen olan sahte efsanelerden çekinmeleri için hiçbir neden yoktur. Komünistler, yanılığ içinde olanları, yanılıklarını gidermek amacıyla, kendilerine kazanmak için mücadele etmelidirler; ama, doğal olarak kendilerini de oportünizme düşmekten korumaları gerekir. İlkeli mücadele sürecinde başlangıçta bazı kararsızlıklar, inip çıkmalar görülecektir. Ama kararsızlıkları kararsızlar gösterecektir. Oysa, Marksist-Leninist teoriyi doğru uygulayan kendi ülkelerinin proletaryası, dünya proletaryası ve devrim üzerine doğru görüşü olan, kararlı kişilerde duraksamalar olmayacaktır. Tersine, kararsızlar, yoldaşlarının Marksist-Leninist devrimci düşüncelere sarsılmaz biçimde sarıldıklarını görünce mücadele içinde daha da sağlamlaşacaklardır.

Eğer Marksist-Leninistler, emperyalizme ve her türden modern revizyonizme karşı acımasız mücadelede proleter enternasyonalist birliklerini sürekli güçlendirirlerse, Marksist-Leninist teoriyi, mevcut uluslararası koşullarla ve her ülkenin ulusal koşullarıyla uyum içinde, sarsılmaz ve doğru bir biçimde uygularlarsa, yollarında karşılıklarına dikilecek tüm engelleri, hatta en zorlarını bile mutlaka aşacaklardır. Marksizm-Leninizm'in ye onun ölümsüz ilkelerinin doğru uygulanması, kaçınılmaz olarak dünya kapitalizminin yıkılmasına ve işçi sınıfının sosyalizmi inşa edeceği ve komünizme gideceği araç olan proletarya diktatörlüğünün zaferine yol açacaktır.

II

LENİNİST EMPERYALİZM TEORİSİ HER ZAMAN GÜNCELDİR

Uluslararası durumun değiştiği gerekçesiyle Kruşçevci, Titocu, «Avrupa komünist»i, Çinli revizyonistler ve diğer anti-Marksist akımlar tarafından devrim ve halkların kurtuluş davasına saldırıldığı bugünkü koşullarda Lenin'in emperyalizm üzerine eserlerini derinlemesine incelemek hayati bir önem kazanmaktadır.

Bu eserleri yeniden ele almalı ve özellikle Lenin'in dahiyane eseri «Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması»nı bütünüyle ve titizlikle incelemeliyiz. Bu eseri dikkatle incelerken, Çin yöneticileri de dahil olmak üzere revizyonistlerin, emperyalizme ilişkin Leninist düşüncüyü nasıl çarpıttıklarını, emperyalizmin hedeflerini, stratejisini ve taktiklerini nasıl kavradıklarını da anlayacağız. Onların yazıları, açıklamaları, tavırları ve eylemleri, tıpkı Lenin tarafından acımasızca teşhir edilen II. Enternasyonalin bütün partileri ve onların ideologları Kautsky ve ortaklarının yaptığı gibi emperyalizmin niteliğini tümüyle yanlış bir biçimde ele aldıklarını, onu karşı-devrimci ve anti-Marksist bir konumdan değerlendirdiklerini göstermektedir.

Lenin'in bu eserini dikkatli bir biçimde incelediğimizde ve onun dahiyane tahlillerine ve sonuçlarına sadık ka-

larak ona sarıldığımızda, günümüzde emperyalizmin, Lenin'in belirlediği özelliklerini bütünüyle koruduğunu, çağımızın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olması Leninist taimının sarsılmaz bir biçimde geçerli olduğunu, devrimin zaferinin kaçınılmaz olduğunu saptayacağız.

Bilindiği gibi, Lenin, emperyalizm tahliline **üretim, sermayenin yoğunlaşması ve tekellerle** başladı. Bugün de üretimin ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi olguları ancak Leninist emperyalizm tahliline dayanılarak doğru ve bilimsel bir biçimde tahlil edilebilir.

Bugünkü kapitalizmin bir niteliği üretimin ve sermayenin gittikçe artan yoğunlaşmasıdır. Bu, küçük işletmelerin muazzam büyüklükteki işletmeler ile birleşmelerine ya da bunlar tarafındon yutulmalarına yol açmıştır. Bu aynı zamanda büyük tröstlerde ve konsorsiyumlarda çok büyük miktarda iş gücünün biraraya toplanmasını beraberinde getirdi. Bu işletmeler büyük üretim kapasitelerini muazzam miktarlarda enerji kaynaklarını ve hammaddele-ri de ellerinde topladılar. Bugün büyük kapitalist işletmeler yalnızca kendilerinin elinde olan atom enerjisi ve en yeni teknolojidenden yararlanmaktadırlar.

Bu dev boyutta organizmalar ulusal ve uluslararası niteliğe sahiptir. Bunlar kendi ülkelerinde küçük mülk sahiplerini ve sanayicilerin büyük çoğunluğunu yıkıma uğrattılar. Uluslararası düzeyde, birçok ülkede sanayinin, tarımın, inşaatçılığın, ulaştırmanın tüm kollarını kapsayarak muazzam konsorsiyumlar biçiminde geliştilediler. Konsorsiyumların pençelerini attıkları, üretimin yoğunlaşmasının bir avuç milyarder tarafından gerçekleştirildiği her yerde, küçük mülk sahiplerinin ve sanayicilerin tasfiyesine yönelik eğilim genişliyor ve yayılıyor. Bu, tekellerin daha da güçlenmesine yol açmaktadır.

Lenin şunları söyledi:

«Rekabetin tekele bu dönüşümü, modem kapitalist e-

konominln en önemlisi olmasa bile en önemli olgularından biridir...» *

Ve emperyalizmin bu özelliğini belirtirken şunu ekledi :

«Üretimin yoğunlaşması sonucu tekellerin doğuşu kapitalizmin bugünkü gelişme aşamasının genel ve temel bir yasasıdır». **

Kapitalizmin gelişmesinin bugünkü koşulları Lenin'in çıkardığı yukarıdaki sonucu tümüyle doğruluyor. Günümüzde tekeller, emperyalizmin görünümünü, onun ekonomik özünü belirleyen en tipik ve en yaygın olgu halini aldılar. Amerika Birleşik Devletleri, Federal Almanya Cumhuriyeti, İngiltere, Japonya, Fransa vb. gibi emperyalist ülkelerde üretimin yoğunlaşması görülmedik boyutlara ulaştı.

Örneğin 1976'da kullanılan iş gücünün yüzde 20'sini oluşturan ortalama 17 milyon insan en büyük 500 Amerikan şirketinde çalışıyordu. Bu şirketler satılan malların yüzde 66'sını sağlıyorlardı. Lenin, «Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması» eserini yazdığı dönemde, kapitalist dünyada tek bir büyük Amerikan şirketi, «United States Steel Corporation» vardı. Bu şirketin aktif sermayesi 1 Milyar doları aşılıyordu. Oysa 1976'da milyarlık şirketlerin sayısı 350 civarındaydı. Otomobil tröstü «General Motors Corporation», bu süper tekel, 1975 yılında 22 milyar doları aşkın bir toplam sermayeye sahipti ve ortalama 800.000 işçiden oluşan bir orduyu sömürüyordu. Bunu Amerika Birleşik Devletleri'nin ve başka ülkelerin petrol sanayilerine egemen olan ve 700.000'i aşkın işçiyi sömüren «Standard Oil of New Jersey» tekeli izliyor. Otomobil sanayiinde, bu alandaki üretimin yüzde 90'ını sağlayan üç büyük tekel vardır. Uçak yapımı sanayiinde ve çelik sa-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 22, s. 237, Arn. Bas.

** V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 22, s. 241, Arn. Bas.

nayiinde üretimin yüzde 65'ini ve yüzde 47'sini gerçekleştiren, çok büyük dört şirkettir.

Aynı süreç diğer emperyalist devletlerde de yaşandı ve yaşanıyor. Federal Almanya Cumhuriyeti'nde ülkenin üretiminin aşığı yukarı yüzde 50'si ve işgücünün yüzde 40'ı tüm işletme sayısının yüzde 13'ünün elinde toplanmıştır. İngiltere'de 50 büyük tekel egemendir. British Steel Corporation İngiltere'deki çelik üretiminin yüzde 90'ını aşkın bir miktarını denetliyor. Fransa'da iki şirket çelik üretiminin dörtte üçünü elinde bulunduruyor, dört tekel tüm otomobil üretimini elinde tutuyor ve diğer dört tekel de bütün petrol ürünlerini denetliyor. Japonya'da on büyük demir metalurji şirketi tüm ham demir üretimini ve çelik üretiminin dörtte üçten fazlasını karşılıyor. Demir dışı metalurjide ise sekiz şirket vardır. Aynı şey başka iş kolları ve alanları için de geçerlidir. (1)

Bu ülkelerde varlığını sürdüren küçük ve orta büyüklükteki işletmeler doğrudan tekellere bağımlıdır. Onlar, tekellerden sipariş alıyor ve onlar için çalışıyorlar, kredi, hammadde, teknoloji vb. ini tekellerden alıyorlar. Onlar pratikte tekellerin uzantıları haline dönüşmüşlerdir.

Üretimin ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi sonucu ortaya çıkan ve teknolojik birliği olmayan muazzam büyüklükte tekeller bugün büyük çapta yayılmışlardır. Bu muazzam «konglemera» (yığışım-ç.) tekeli içinde sanayi üretiminin, inşaatçılığın, ulaştırmanın, ticaretin, hizmetlerin, haberleşmenin vb. işletmeleri ve bütün kolları çalışmaktadır. Bu tekeller çocuk oyuncağından kıtalar arası roketlere kadar her şeyi üretiyorlar.

---

(1) Veriler şu kaynaklardan alınmıştır: «Monthly Bulletin of Statistics», Birleşmiş Milletler, 1977; «Statistical Yearbook», 1976; Amerikan dergisi «Fortune», 1976 vb.

Artan ve gittikçe artmaya devam eden tekellerin ekonomik gücü ve sermayenin yoğunlaşması yalnızca «emzik çocuklarını», yani geçmişe özgü tekelleşmemiş işletmeleri değil, büyük mali işletmeler ve grupları da rekabet mücadelesine kurban ediyor. Tekellerin yüksek tekel kârlarına karşı duydukları sınırsız arzu ve rekabetin keskinleşmesi nedeniyle bu süreç son yirmi yıl içinde dev boyutlara ulaştı. Bugün kapitalist dünyada şirketlerin birleşmesi ve diğerlerini yutması, İkinci Dünya Savaşı'ndan önceki yıllara oranla yedi ilâ on kat daha fazladır.

Sınai, ticarî, tarımsal ve bankacılık işletmelerinin birbirine katılması ve birleşmesi yeni tekel biçimleri, büyük sınai-ticari ya da sınai-tarımsal kompleks biçimleri yarattı. Bunlar yalnızca kapitalist batı ülkelerinde değil, Sovyetler Birliği, Çekoslovakya ve diğer revizyonist ülkelerde de çok sayıda vardır. Tekelci birlikler geçmişte malların nakliyesini ve satışını başka bağımsız firmaların yardımıyla gerçekleştiriyorlardı. Bugün tekeller yalnızca üretimi değil, nakliyeciliği ve pazarlamayı da kontrol altına aldılar.

Tekeller, yalnızca kendilerine ait olan işletmeler arasında rekabeti ortadan kaldırmaya çalışmakla yatinmiyorlar. Onlar tüm hammadde kaynaklarını; demir, kömür, bakır uranyum vb. açısından zengin olan tüm bölgeleri tekellerine almak için pençelerini uzattılar. Bu süreç, hem ulusal hem de uluslararası çapta yaşanıyor.

Tekelci devlet kapitalizmi Sektörünün genişlemesi ve gelişmesiyle birlikte üretimin ve sermayenin yoğunlaşması, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra çok büyük boyutlara ulaştı.

Tekelci devlet kapitalizmi devlet aygıtının tekellere bağlı olmasını, ülkenin ekonomik, siyasal ve toplumsal yaşamı üzerinde tekellerin tam egemenliğinin kurulması-

nı ifade eder. Devlet, tüm emekçilerin sömürülmesi yoluyla iktidardaki sınıf için azami kâr sağlamak için olduğu kadar halkların devrim ve kurtuluş mücadelelerini boğmak amacıyla da mali oligarşinin yararına ekonomiyeye doğrudan müdahale eder.

Tekelci devlet kapitalizminin en belirgin temel unsuru olarak tekelci devlet mülkiyeti, tek bir kapitalistin ya da bir grup kapitalistin mülkiyetini değil, kapitalist devletin mülkiyetini, iktidar sahibi burjuva sınıfın mülkiyetini temsil ediyor. Çeşitli emperyalist ülkelerde tekelci kapitalist devlet sektörü tüm üretimin yüzde 20-30'unu oluşturuyor.

Üretimin ve sermayenin en üst derecede yoğunlaşmasını simgeleyen tekelci devlet kapitalizmi bugün, Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde egemen olan temel mülkiyet biçimidir. Bu tekelci devlet kapitalizmi iktidarda bulunan yeni burjuva sınıfın hizmetindedir.

Çin'de de ekonomi tekelci devlet kapitalizminin belirgin biçimlerine bürünüyor: İşletmelerin faaliyetinde başlıca amaç olarak kâr saptanıyor. Kapitalist örgütlenme, yönetim ve ücretlendirme kuralları uygulanıyor. Sovyetler Birliği, Yugoslavya ve Japonya'dakilere çok benzeyen ekonomik bölgeler, tröstler ve kombinalar kuruluyor. Yabancı sermayeye kapılar açılıyor. Yerel işletmelerle yabancı tekeller arasında doğrudan bağlar oluşturuluyor vb.

Günümüzde kapitalist ve revizyonist dünyada üretimin ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi devletler arası düzeye kadar yükselmiştir. Bu eğilimi pratikte çeşitli emperyalist devletlerin tekellerinin birleşmesini simgeleyen AET ve COMECON vb. de teşvik ediyor ve gerçekleştiriyor.

Lenin, kendi döneminde, uluslararası tekel biçimlerini incelerken kartellerden ve sendikalardan söz ediyor-

du. Üretim ve sermayenin yoğunlaşmasının çok büyük boyutlara ulaştığı bugünkü koşullarda, tekelci burjuvazi emekçileri sömürmenin başka biçimlerini de buldu. Bunlar çokuluslu şirketlerdir.

Dış görünüşleriyle bu şirketler, birçok ülkenin kapitalistlerinin ortak mülkiyetiymiş gibi bir izlenim uyandırmak istiyorlar. Gerçekte ise, ellerindeki sermaye ve uyguladıkları denetim göz önünde tutulduğunda çokuluslu şirketler, esas olarak tek bir ülkeye aittirler; ancak birçok ülkede faaliyet gösteriyorlar. Onlar, vahşi rekabet karşısında ayakta kalmayı başaramayan küçük ve orta büyüklükte yerel firma ve şirketleri emerek gittikçe yayılıyorlar.

Çokuluslu şirketler, azami kâr sağlama olanağı en çok güvence altına alınmış olan ülkelere şubelerini açıyorlar ve işletmelerini bu ülkelere yayıyorlar. Örneğin; Amerikan çokuluslu şirketi «Ford» değişik ülkelere çeşitli uluslardan 100.000 işçinin çalıştığı 20 büyük fabrika kurdu.

Çokuluslu şirketler ve burjuva devleti arasında, onların sömürücü sınıfsal özelliğine dayanan sıkı bağlar ve karşılıklı bağımlılık mevcuttur. Kapitalist devlet, ulusal düzeyde olduğu gibi uluslararası düzeyde de bu şirketlerin egemenlik ve yayılma amacına hizmet etmektedir.

Ülkenin yaşamında oynadıkları büyük ekonomik rol ve sahip oldukları önemden ötürü bazı çokuluslu şirketler tek tek büyük bir ekonomik güç oluşturuyorlar. Bu güç, birçok durumda birkaç gelişmiş kapitalist ülkenin bütçesinin ya da üretiminin toplamına ulaşıyor ya da onu aşıyor. Amerika Birleşik Devletleri'nin en güçlü çokuluslu şirketlerinden biri olan «General Motors Corporation»ın üretimi Hollanda'nın, Belçika'nın ve İsviçre'nin sanayi üretiminin toplamını aşıyor. Bu şirketler kendilerine özel yarar ve ayrıcalıklar sağlamak için faaliyet gösterdikleri

ülkelere müdahale ediyorlar. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri elektronik sanayi patronları, 1975 yılında Meksika hükümetinden işçilerin korunmasına ilişkin bazı önlemleri öngören iş yasasının değiştirilmesini talep ettiler. Aksi takdirde sanayilerini Kosta Rika'ya aktaracaklardı. Baskı uygulayabilmek amacıyla yaklaşık 12.000 Meksikalı işçinin çalıştığı çok sayıda işletmeyi kapattılar.

Çokuluslu şirketler, emperyalizmin kaldıraçları ve onun yayılmacılığının başlıca biçimlerinden biridir. Onlar, yeni sömürgeciliğin dayandığı direklerdir ve faaliyet gösterdikleri ülkelerin ulusal egemenliğine ve bağımsızlığına el uzatırlar. Bu şirketler egemenliklerinin ayakta durabilmesini kolaylaştırmak için, herhangi bir suç işlemekten çekinmiyorlar. Suikastlar örgütlüyor, ekonomiyi harap ediyor, üst düzeyde memurlar, siyasal önderleri ve sendika yöneticilerini satın alıyorlar. Lockheed skandalı bunu açık bir biçimde kanıtlamıştır.

Çok sayıda çokuluslu şirket revizyonist ülkelere de yerleşmiştir ve buralarda faaliyet (1) göstermektedirler. Bunlar Çin'e de sızmaya başladılar.

Bugün kapitalist dünyayı niteleyen ve üretimin büyük çapta toplumsallaşmasına yol açmış olan üretimin ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi, emperyalizmin sömürücü niteliğinde en ufak bir değişiklik dahi yaratmadı. Tam tersine onlar emekçiler üzerindeki baskıyı ve sefaleti daha da artırdı ve yoğunlaştırdı.

Bu olgular Lenin'in şu tezini tümüyle kanıtlamakta-

---

(1) Sovyetler Birliği'nde 17 Amerikan, 18 Japon, 13 Batı Alman, 20 Fransız, 7 İtalyan vb. çokuluslu şirket yerleşti ya da büro açtı. Polonya'da 30 çokuluslu şirket faaliyet gösteriyor. Bunlardan 10'u Amerikan, 6'sı Batı Alman, 6'sı İngiliz, 3'ü Japon'dur. Romanya'da 32. Macaristan'da 31, Çekoslovakya'da 30 çokuluslu şirket vardır. Diğer revizyonist ülkelerde de durum aynıdır. (Veriler Karl Levinson'un «Wodka-Cola» adlı kitabındandır, 1977, s. 79-82)

dır. Emperyalizmde, üretimin ve sermayenin yoğunlaştığı koşullar altında

«Sonuç olarak üretimin toplumsallaşmasında muazzam bir ilerleme görülür»

Fakat buna rağmen,

«Mülk edinme özel niteliğini korur. Toplumsal araçlar az sayıda kişinin özel mülkiyetinde kalır.» *

Tekeller ve çokuluslu şirketler proletaryanın ve halkların büyük düşmanları olarak kalmaktadırlar.

Üretimin ve sermayenin günümüzde gittikçe güçlenen yoğunlaşma sürecinin şiddetlenmesi kapitalizmin temel çelişmesini, üretimin toplumsal niteliği ile mülk edinmenin özel niteliği arasındaki çelişkiyi ve diğer bütün çelişkileri daha da keskinleştirmiştir. Geçmişte olduğu gibi bugün de bir avuç kapitalist kodaman işçilerin vahşice sömürülmesinden elde edilen muazzam gelirlere ve süper kârlara el koymaktadır. Biraraya getirilmiş sanayi kollarının donatılmış oldukları üretim araçları da kapitalistlerin özel mülkiyetindedir. Oysa işçi sınıfı, üretim araçlarına egemen olanların kölesidir ve işgücü bir meta olarak kalmaktadır.

Bugün kapitalist büyük işletmeler artık onlarca ya da yüzlerce işçiyi değil, yüzbinlercesini sömürmektedirler. Amerikan anonim şirketlerinin ou büyük işçi ordusundan vahşi kapitalist sömürü ile yağmaladıkları artıdeğer, 1960 yılında 44 milyar olmasına karşın yalnızca 1976 yılında 100 milyar dolardan fazla idi.

Lenin, tekellerin ortaya çıkışı ve gelişmesi sonucunda kapitalizmin uzlaşmaz çelişkilerinin ortadan kalkabileceğini ögütleyen II. Enternasyonal oportünistlerini teşhir etti. O, sömürünün, baskının ve emek ürününü özel mülk edinmenin araçları olarak tekellerin, kapitalizmde-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 22, s. 247, Arn. Bas.

Ki çelişkileri daha da keskinleştirdiklerini bilimsel olarak kanıtladı. Kapitalist düzenin üst yapısı tekellerin egemenliği üzerinde yükseliyor. Bu üstyapı, ulusal düzeyde olduğu gibi uluslararası düzeyde de tekellerin yağmacı çıkarlarını savunuyor ve simgeliyor. İç ve dış siyaseti, ekonomik, toplumsal, askeri siyaseti vb dayatanlar tekelldir.

Üretimin ve sermayenin yoğunlaşmasının bugünkü gerçekleri de; gerici sosyal-demokrat önderlerin, modern revizyonistlerin ve her türden oportünistlerin, tröstlerin ve tekелci devlet kapitalizmi mülkiyetinin vb. barışçıl bir biçimde sözümona sosyalist ekonomiye «dönüştürülebileceğine» ve bugünkü tekелci kapitalizmin giderek sosyalizmle «bütünleşeceğine» ilişkin tezlerini yadsıyorlar.

Lenin'in bize öğrettiği gibi, üretimin ve sermayenin yoğunlaşması; para sermayenin yoğunlaşmasında artışın onun büyük bankaların ellerinde toplanmasının, mali sermayenin ortaya çıkıp gelişmesinin temelidir. Kapitalizmin gelişme sürecinde tekellerle birlikte bankalar da gelişir. Bunlar tekellerin ve tröstlerin, aynı zamanda küçük üreticilerin ve küçük tasarruf sahiplerinin para sermayesini emerler. Böylece kapitalistlerin elinde bulunan ve onlara hizmet eden bankalar başlıca mali araçları ellerinde tutarlar.

Küçük işletmelerin büyük işletmeler, karteller ve tekeller tarafından ortadan kaldırılmasında görülen aynı süreç, birbiri ardından küçük bankaların tasfiyesinde de Kendini gösterdi. Böylece büyük işletmelerin tekelleri yaratması gibi, büyük bankalar da banka konsorsiyumlarını yaratırlar. Son yirmi yıl içinde bu olgu, çok büyük bo-yutlara ulaştı ve bugün de çok hızlı biçimde sürmektedir. Belirleyici bir özellik, bugün yalnızca küçük bankaların değil, orta büyüklükte ve nispeten büyük bankaların da kaynaşmaları ve yutulmalarıdır. Bu olgu, kapitalist

yeniden üretimin çelişkilerinin keskinleşmesi, rekabet mücadelesinin yayılması ve kapitalist dünyanın mali ve para sisteminin ağır bunalımıyla açıklanır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde 26 büyük mali grup egemendir. Bunlardan en büyüğü 90 milyar dolar aktif sermaye ile 20 büyük bankaya, sigorta şirketine vb. sahip olan Morgan grubudur.

Banka sermayesinin yoğunlaşmasının ve merkezileşmesinin derecesi diğer başlıca kapitalist ülkelerde de çok yüksektir. Batı Almanya'da 70 büyük bankadan 3'ü tüm banka aktiflerinin yüzde 58'ine egemendir. İngiltere'de tüm banka sermayesi «Dört Büyük» diye bilinen dört banka tarafından denetleniyor. Japonya ve Fransa'daki banka sermayesinin yoğunlaşmasının düzeyi de aynı biçimde yüksektir.

Lenin banka sermayesi ile sanayi sermayesinin iç içe geçtiğini kanıtlamıştır. Başlangıçta bankalar sanayicilere verdikleri kredilerin kaderiyle ilgilenirler. Onlar, kredi alan sanayicilerin birbirleriyle anlaşmaları ve aralarında rekabet etmemeleri için aralarını bulurlar; çünkü, bu rekabet, kendilerine de zarar verirdi. Bu, banka sermayesi ile sanayi sermayesinin iç içe geçmesinde ilk adımdır. Üretimin ve para sermayenin yoğunlaşmasının gelişmesiyle bankalar ortak anonim şirketleri örgütleyerek üretim işletmelerinde doğrudan yatırımcılar haline gelirler. Böylece banka sermayesi sanayiye, inşaatçılığa, tarıma, ulaştırmaya, dolaşım alanına ve her tarafa sızar. Firmalar ise bankalardan hisse satın alırlar ve onların ortakları olurlar. Bugün, artık bankaların ve tekeli işletmelerin yöneticileri, karşılıklı olarak diğerlerinin yönetim kurullarında yer alarak, Lenin'in «kişisel birlik» diye adlandırdığı şeyi yaratıyorlar. Bu süreçte ortaya çıkan mali sermaye, sermayenin tüm biçimlerini kapsıyor: sanayi sermayesi,

para sermaye ve meta sermaye. Lenin bu süreci şu şekilde nitelendirdi:

«Üretimin yoğunlaşması, bunun sonucu gelişen te-keller, bankaların sanayi ile kaynaşması ya da iç içe geçmesi-işte mali sermayenin ortaya çıkışının tarihi ve bu kavramın özü»*

İkinci Dünya Savaşından sonra, mali sermaye arttığı ve yapısal değişikliklere uğradığı halde her zamanki amaçları aynı kaldı: Ülkenin içinde ve dışında geniş emekçi kitleleri sömürerek azami kârlar sağlamak. Son yıllarda en önemli kapitalist ülkelerde belirgin bir biçimde çoğalmış olan ve bankaların rakipleri haline gelen sigorta şirketleri de aynı rolü oynuyorlar. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde bankaların aktif sermayesi 1950-1970 arasında üç buçuk kat artarken aynı sürede sigorta şirketlerinin sermayesi altı buçuk kat arttı.

Halkın yağmalanması sonucu birikmiş olan sermayeyi kullanan şirketler, tekelere, yüzmilyonlarca dolara ulaşan büyük miktarlarda krediler verebiliyorlardı. Böylece sigorta şirketleri, sanayi ve banka tekelleriyle iç içe eriyorlar ve iç içe geçiyorlar ve böylece mali sermayenin organik parçası haline geliyorlar.

Dindirilemez kâr hırsıyla hareket eden tekeli burjuvazi, emekçilerin emeklilik kesintileri, halkın birikmiş tasarrufları vb. gibi geçici olarak kullanılmaya hazır bütün parasal kaynakları sermayeye dönüştürür.

Yoğunlaşmış mali sermaye yalnızca büyük işletmelerin, küçük sanayicilerin vb. nakit paralarını emerek değil, kendisi tarafından piyasaya sürümü yapılan kıymetli evrak ve tahvillerden de elde ettiği kârlardan çok büyük gelir sağlıyorlar. Bankalar, para yatıran tasarruf sahiplerine düşük faiz veriyor, fakat bu işleminden muazzam kâr-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 22, s. 273, Arn. Bas.

lar elde ediyor; böylece kendi sermayelerini çoğaltıyor, yatırımlarını artırıyorlar ve bu da doğal olarak, mali sermayeye sürekli yeni kârlar getiriyor. Mali sermaye özellikle sanayiye yatırım yapar, ama spekülasyon ağını toprak, demiryolları ve başka kol ve sektörler gibi zenginlikle üzerine de yaymıştır.

Bankalar, üretimin yoğunlaşmasının yüksek düzeyinin ve tekellerin egemenliğinin zorunlu kıldığı çok büyük krediler açabilecek durumdadırlar. Bu yolla büyük tekelci birliklere azami kâr sağlamak üzere ülke içinde ve dışında emekçi kitleleri daha da vahşice sömürebilmenin uygun koşulları yaratılmaktadır.

Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde kapitalizmin yeniden inşasıyla birlikte, bankalar tekellerin bütün belirgin özelliklerini kazandılar. Onlar, diğer bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi bu ülkelerde de ülke içinde ve dışında geniş emekçi kitlelerin sömürülmesine hizmet ediyorlar.

Kapitalist ve revizyonist ülkelerde son yıllarda, olağan tüketim mallarında özellikle dayanıklı mallarda krediyle satışlar hızla arttı. Bu krediler, burjuvaziye mallarını satması için pazar sağlıyor; kapitalistler yüksek faizlerden çok büyük kârlar elde ediyorlar; öte yandan borçluların eli ayağı kredi açanlar ve kapitalist firmalar tarafından bağlanıyor.

Günümüzde emekçilerin, bankalara ve kredi veren kurumlara karşı borçları ve diğer yükümlülükleri yoğun bir biçimde arttı. Yalnızca Amerika Birleşik Devletleri'nde halkın bu biçimdeki kredilerden oluşan borçları 1976 yılında 167 milyar dolara ulaşmıştır. Oysa bu miktar 1945 de 6 milyar dolardı. Federal Almanya Cumhuriyeti'nde halkın borçlanması 46 milyar Markı aştı.

Banka sermayesinin artan yoğunlaşması ve merkezileşmesi, mali oligarşinin ekonomik ve siyasal egemenli-

ğini artırdı ve mali oligarşiyi, geniş emekçi kitleleri aşırı derecede yoksullaştıran, sefaletle düşüren, kitleler üzerindeki ekonomik boyunduruğu artıran bir dizi biçim ve yöntemler kullanmaya götürdü.

Mali sermayenin gelişmesi bir avuç güçlü sanayici kapitalistin ve bankacının elinde yalnızca büyük bir zenginliğin değil, aynı zamanda ülkenin tüm yaşamında etkin olan gerçek bir ekonomik ve siyasal gücün de yoğunlaşmasını mümkün kıldı. Bu her şeye kadir insanlar tekellerin ve bankaların başında bulunurlar ve mali oligarşi diye adlandırılan şeyi oluştururlar. Büyük şirketlerin bugün anonim şirketlere dönüştüğü ve bazı işçilerin de, bu şirketlerde sembolik olarak birkaç hisse senedi sahibi olabildiği gerçeğine dayanan kapitalizm savunucuları, sermayenin, Marks'ın «Kapital»i yazdığı ya da Lenin'in emperyalizmi tahlil ettiği zamanki özel niteliğini sözde yitirdiğini ve halk sermayesi haline geldiğini kanıtlamaya çalışıyorlar. Oysa bu bir masaldır. Emperyalist ülkelerde güçlü sınai ve mali gruplar eskiden olduğu gibi egemendirler. Amerika Birleşik Devletleri'nde Rockefeller, Morgan, Dupont, Mellon ve Ford, Şikago, Teksas, Kaliforniya vb. grupları; İngiltere'de Rothschild, Bearing, Samuel vb. mali grupları, Batı Almanya'da Krupp, Siemens, Mannesmann, Thyssen, Gerling vb.; İtalya'da Fiat, Alfa-Romeo, Montedison, Olivetti vb.; Fransa'da büyük aileler, vb.

Sınai ve mali sermayenin sahibi olarak mali oligarşi ülkenin tüm yaşamı üzerinde ekonomik ve siyasal egemenliğini kurmuştur. O, mali plütokrasinin elinde bir araç dönüştürülmüş olan devlet aygıtını da çıkarlarına tabi kıldı. Mali oligarşi hükümetler kuruyor, hükümetler yıkıyor, iç ve dış siyaset dayatıyor. O, ülkenin iç yaşamında tüm gerici güçlerle siyasal ve ekonomik iktidarını savunan tüm siyasal, ideolojik eğitim ve kültür kuruluşları ile iç içedir. Dış siyasette ise tekelci yayılmacı-

lığı destekleyen ve onun yolunu açan, kapitalizmin korunması ve istikrarının sağlanması için mücadele eden tüm tutucu ve gerici güçleri korur ve destekler.

Egemenliğini güvence altına almak için mali oligarşi her araca başvurur ve tüm alanlarda siyasal gericiliği yerleştirir. Lenin'in dediği gibi,

«...mali sermaye, özgürlük için değil, egemenlik için mücadele eder.»*

Bugünkü durum, tekeli burjuvazinin uyguladığı baskının her yerde arttığını kanıtıyor. Bu temel üzerinde burjuvazi ve proletarya arasındaki çelişki keskinleşiyor. Siyasal ve askeri yayılcılık ile birlikte yürüyen ekonomik ve mali yayılcılık, halklarla emperyalizm arasındaki çelişkileri ve aynı zamanda emperyalist devletler arasındaki çelişkileri daha da keskinleştirdi. Bugünkü revizyonist Çin propagandası bu objektif ve yadsınamaz gerçeği gözardı ediyor.

Günümüzde banka sermayesinin yoğunlaşması ve merkezileşmesi, yalnızca tek bir ülke çerçevesinde değil, birçok kapitalist ülke veya kapitalist ve revizyonist ülkeler çapında görülüyor. AET'nin ortak bankaları veya «Ekonomik İşbirliği İçin Uluslararası Banka» ve aynı zamanda COMECON'un «Yatırım Bankası» da bu niteliğe sahiptir. Batı Alman-Polonya bankaları veya İngiliz-Romen, Fransız-Romen, İngiliz-Macar bankaları veya Amerikan-Yugoslav, İngiliz-Yugoslav banka toplulukları vb. de kapitalist tipte banka birlikleridir. Sovyetler Birliği birçok kapitalist ülkede çok sayıda banka açmıştır. Bunlar kuruldukları her yerde, Zürih'te, Londra'da, Paris'te Afrika'da, Latin Amerika'da ve diğer yerlerde kapitalist bankaların rakipleri ve ortakları haline geldiler.

---

* (V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 23, s. 124, Arn. Bas.)

Çin de. gittikçe daha yoğun bir biçimde bankaların bu kapitalist bütünleşme sürecinin girdabına sürüklenmektedir. Çin Honkong, Makao ve Singapur'da işlettiği bankaların yanı sıra yarın Japonya'da da, Amerika'da da ve başka yerlerde de bankalar kuracaktır. Çin, aynı zamanda emperyalist devletlerin bankalarının Çin'e sızmalarına da izin veriyor.

Lenin, bugünkü kapitalizmi belirleyen sermaye ihracı olduğunu vurgulamıştı. Emperyalizmin bu ekonomik özelliği günümüzde daha da gelişti ve güçlendi. Bugün dünyadaki en büyük sermaye ihracatçıları, Amerika Birleşik Devletleri, Japonya, Sovyetler Birliği, Federal Almanya Cumhuriyeti, İngiltere ve Fransa'dır.

Bir dönem boyunca sermaye ihracını Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa ve Almanya yapıyordu. Bu ülkeler, gelişmiş sanayiye sahipti ve sömürgelerin yer üstü ve yer altı zenginliklerini emiyorlardı. Daha sonra savaş ve bunalım İngiltere, Fransa ve Almanya gibi bazı emperyalist devletlerin ekonomik olarak zayıflamalarını ve Amerikan emperyalizminin zenginleşmesi ve bir süper devlet haline gelmesi sonucunu beraberinde getirdi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan bu durumda Amerikan sermaye ihracı diğer kapitalist devletlerin zararına önemli ölçüde arttı.

Bugün Amerikan sermayesi yatırımlar, krediler, borç para biçiminde, ortak şirketlere katılma biçiminde ya da büyük sanayi şirketleri kurarak tüm ülkelere, hatta sanayileşmiş ülkelere ihraç ediliyor. Amerikan emperyalizmi, tekeli sermaye; gelişmemiş ve yoksul ülkelere yatırım yapıyor, çünkü buralarda üretim maliyetleri düşük, emekçilerin sömürülmesinin düzeyi ise yüksektir. Amerikan emperyalizmi, hammadde sağlamak, pazarlara tümüyle egemen olmak, kendi sanayi ürünlerini satmak için bu ülkelere yatırım yapıyor.

Bilindiği gibi kapitalist ülkeler eşitsiz biçimde gelişmektedir. Bu nedenle Amerika Birleşik Devletleri'nin ve diğer ülkelerin büyük tekelleri ve büyük şirketleri, tam da, ekonomik gelişmenin yatırımlara ve teknolojiye gereksinme duyduğu ülkelere sermaye ihraç ediyorlar.

Sermaye yatırımı mali tröstlere ve inali tekellere inanılmaz kârlar sağlıyor, çünkü yoksul, gelişmemiş ülkelerde toprak ucuzdur ve geniş araziler zenginlikleri ile birlikte az para karşılığında satın alınabilir. İşgücü de ucuzdur, çünkü açlık çeken insanlar çok düşük ücretle çalışmak zorundadırlar. Emperyalist devletlerin bu ülkelere yatırdığı her bir dolardan 5 dolar kâr ettiği hesaplanmıştır.

Resmi Amerikan verilerine göre yalnızca 1971 ile 1975 arasındaki dönemde, Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni kurulmuş devletlere yaptığı doğrudan yatırımların miktarı altı buçuk milyar dolardı. Buna karşılık aynı dönemde bu ülkelerden sağlanan kârlar 30 milyar doları buluyordu. (1)

Sermaye ihracını gizleyebilmek için, emperyalist devletler kredi verme yolunu da tutuyorlar. Büyük kapitalist tekeller ve onların devletleri, bu sözümona krediler ve yardımlar aracılığıyla bunları kabullenen devletler ve halklar üzerinde yoğun bir baskı uyguluyorlar ve onları boyunduruk altında tutuyorlar. Gelişmemiş ülkelere verilen «yardımlar» ve krediler, bu ülkelerin zenginliklerinin yağmalanmasından ve gelişmiş ülkelerin emekçi kitlelerinin sömürülmesinden elde ediliyor. Kaldı ki, bu yardım ve krediler, gelişmemiş ülkelerde yalnızca zenginlere veriliyor. Başka bir deyişle örneğin Amerikan büyük tekelleri Amerikan halkının ve diğer halkların sırtından semirmekte. Ve onların ihraç ettiği sermaye ve verdiği kredi bütünüyle işte bu halkların alınterini ve kanını simgelemekte-

---

(1) Veriler Amerikan Dergisi «Survey of Business» dendir, s. 44, Ağustos 1976.

dir. Öte yandan, büyük tekellerin sözde üçüncü dünya ülkelerine verdikleri krediler, gerçekte bu ülkelerde iktidarda olan feodal-burjuva sınıflara hizmet etmektedir.

Yeni devletlerin aldıkları krediler, bu ülkeler halklarının boynundaki emperyalist zincirin bir halkasıdır. İstatistik verilerden, bu ülkelerin borçlarının her beş yılda bir iki kat arttığı anlaşılıyor. Gelişmemiş ülkelerin emperyalist devletlere olan borçları 1955 yılında sekiz buçuk milyar dolar iken, 1977'de 150 milyar doları aşmıştı.

Dünya kapitalizmi, yeraltı zenginliklerini işleme, entansif bir tarımı yaratma vb. yollarla kârlarını çoğaltmak için tekniği ve teknolojiyi kendi çıkarları doğrultusunda geliştirdi. Tüm bu teknoloji, bilimsel teknik devrimin kendisi ve ekonomik sömürünün yeni yöntemleri halklara değil, emperyalizme ve kapitalist tekellere hizmet ediyor. Kapitalizm hiçbir zaman kendisinin elde edeceği kârları önceden hesaplamadan başka ülkelere yatırım yapmaz, borç vermez ve sermaye ihraç etmez.

Kapitalist ve revizyonist dünyada örümcek ağı gibi yayılmış olan büyük tekeller ve bankalar, madenlerin, top rağın işlenmesi, çölden petrol ya da su çıkartılması vb. gibi işlerden sağlayabilecekleri kazançla ilişkin somut bilgiler elde etmeden kredi açmazlar.

Gittikleri kapitalist yolu gizlemeye çalışan sahte sosyalist devletlere uygulanan başka kredi biçimleri de vardır. Bu krediler, büyük miktarlarda ticari krediler biçiminde veriliyor ve doğal olarak kısa bir süre içinde geri ödenmeleri gerekiyor. Bu krediler birçok kapitalist ülke tarafından, kredi açılan devletin ekonomik potansiyeli ve ödeme gücü hesaba katılarak, bu devletten sağlanacak ekonomik ve aynı zamanda siyasal çıkarlar da göz önüne alınarak, ortaklaşa verilmektedir. Kapitalistler hiç bir zaman sosyalizmin inşası için kredi açmazlar. Tersine, sosyalizmi yıkmak için kredi verirler. Bu nedenle,

gerçek bir sosyalist ülke, hangi biçimde olursa olsun kapitalist, burjuva ya da revizyonist bir ülkeden kredi almaz.

Tıpkı Kruşçevci Sovyet revizyonistleri gibi Çin revizyonistleri de «Leninist», «devrimci» gibi görünen birçok şiarı; birçok alıntıya başvuruyor, safsatalar inşa ediyorlar. Oysa gerçekte, eylemleri gerici, karşı-devrimcidir. Çin yöneticileri, emperyalist ülkelere karşı takındıkları oportünist tavırlarını ve onlarla sürdürdükleri ilişkileri sosyalizmin çıkarmamış gibi göstermeye çalışıyorlar. Bu revizyonistler. proletarya ve halk kitlelerini karanlıkta bırakmak, onların hoşnutsuzluğunun devrimi gerçekleştirebilecek güce dönüşmesini engellemek amacıyla gerçeği böylesine gizliyorlar.

Örneğin; ülkenin ekonomik inşası sorununu, kendi gücüne dayanarak sosyalist ekonominin gelişmesini ele alalım. Bu ilke doğrudur. Her bağımsız, egemen sosyalist devlet tüm halkı seferber etmeli ve ekonomi siyasetini doğru biçimde belirlemelidir. Ülkenin tüm zenginliklerini en uygun ve akıllı biçimde işlemek için bütün önlemleri almalı, bunları tutumlu bir biçimde yönetmeli, halkının yararına çoğaltmalı ve başkalarının bunları yağmalamasını önlemelidir. Her sosyalist ülke için temel yön budur. Dışardan gelen yardım, diğer sosyalist ülkelerin yardımı yalnızca tamamlayıcıdır.

Bir sosyalist ülkenin bir diğer sosyalist ülkeye verdiği kredi tümüyle farklı bir niteliğe sahiptir. Bu kredi çıkar gözetmeyen, enternasyonalist bir yardımdır. Enternasyonalist yardım hiçbir zaman kapitalizme yol açmaz, halk kitlelerini yoksullaştırmaz, aksine ülkenin sanayisinin ve tarımının gelişmesine katkıda bulunur, bunların uyumlu hale getirilmesine hizmet eder, emekçi kitlelerin refahının yükselmesine, sosyalizmin güçlenmesine yol açar.

Öncelikle, ekonomik olarak gelişmiş sosyalist devlet-

ler diğer sosyalist devletlere yardım etmek göreviyle yükümlüdürler. Bu sosyalist bir ülkenin, aynı zamanda sosyalist olmayan ülkelerle ilişkileri olamayacağı anlamında değildir. Ama bu ekonomik ilişkiler karşılıklı çıkar temelinde olmalıdır ve hiçbir şekilde sosyalist bir ülkenin ya da sosyalist olmayan bir diğer ülkenin ekonomisini daha güçlü olan ülkelere bağımlı kılmamalıdır. Devletler arasındaki bu ilişkiler küçük ve ekonomik olarak zayıf devletlerin büyük ve güçlü devletler tarafından sömürülmesine dayanıyorsa, o zaman böyle bir «yardım», köleleştirici olduğundan reddedilmelidir.

Lenin, mali sermayenin dünyanın tüm ülkelerini keşlimenin gerçek anlamıyla ağına aldığını söylüyor. Kapitalistlerin tekelleri, kartelleri ve sendikaları sistemli bir biçimde çalışıyorlar. Önce kendi ülkelerinin iç pazarını, sanayiini, tarımı ele geçiriyorlar, işçi sınıfını ve diğer emekçileri köleleştiriyorlar, aşırı kârlar sağlıyorlar ve sonra bütün dünya pazarlarını ele geçirmenin de büyük olanaklarını yaratıyorlar. Bu alanda mali sermaye dolaysız bir rol oynuyor.

Günümüzde de Lenin'in kapitalizmin en son aşaması olan emperyalizm üzerine tüm öğretilerine uygun olarak, iki süper devletin, Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalizminin dünyayı paylaşmak, pazarları fethetmek için mücadele ettiklerini saptıyoruz. Örneğin tüm dünyada ağır bir sorun haline gelen petrol sorunu, öncelikle büyük Amerikan tekel birliklerinin etki alanındadır. Ama İngiliz, Hollandalı ve diğer petrol şirketleri de işe karışıyorlar. Amerikalılar bu tekeli tümüyle ele geçirmek için petrol sorununda manevraya başvuruyorlar. Suudi Arabistan, İran gibi petrol ülkelerine büyük sermayeler yatırdılar ve önemli teknik araç-gereçler yerleştirdiler. Onlar bu ülkelerin egemen kliklerini, kralları, şeyhleri ve imamları büyük miktarlarda dolarla baştan

çıkarak pençeleri altına aldılar. Bu ülkelerin mali plütokrasisi petrol ülkelerinin yöneticilerine, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ve başka yerlerde yatırım yapmalarına, hatta çeşitli tekel birliklerinden hisse senetleri ve lüks oteller, fabrikalar vb. satın almalarına izin veriyor.

Örneğin Suudi-Arabistan, yılda 420 milyon ton petrol çıkarılmasına karşın yoksulluğun ve cehaletin egemen olduğu yarı-feodal bir ülkedir. Emekçi kitleler yoksulluk içinde yaşarken, kral ve büyük toprak ağaları sınıfı yalnızca Wall Street bankalarına 40 milyar dolar yatırdılar. Aynı durum Kuveyt’de de, Birleşik Arap Emirliklerinde de mevcuttur. Bu klikler kârlardan bir pay elde etmek amacıyla, emperyalist devletlere, egemen oldukları ülkelerin halklarının zenginliklerini yağmalamaları için her türlü imtiyazı tanıyorlar.

Petrol üreten ülkeler tarafından yapılan ve yönetici kliklerin mülkiyeti olan yatırımlar, elbetteki çok düşük dereceden de olsa, bu kliklerin sermayesinin Amerikan ya da İngiliz sermayesi ile birleşmesini ifade ediyor. İlk bakışta sanki petrol üreten ülkelerin egemen klikleri Amerikan, İngiliz ya da Fransız emperyalizmi ile bir çeşit yatırım ortaklığı içinde bulunuyormuş ve sanki onların ekonomileri üzerine etkileri varmış gibi görünüyor. Gerçekte durum bunun tam tersidir. Amerikan emperyalistlerinin ve diğer emperyalistlerin kârları, bu kliklere tanınan kârlara oranla çok yüksektir. Bu, bazı ülkelerin zenginliklerini en yüksek oranda sömürebilmek için yönetici burjuva kapitalist ve feodal gruplara kesinlikle kendi zararına olmayan bazı ölçülü ödünler veren, bugünkü yeni sömürgeciliğin bir özelliğidir. Bu örnek, Lenin’in, tıpkı özel tekellerin çıkarlarının devlet tekellerinin çıkarlarıyla iç içe geçebileceği gibi çeşitli ülkelerin burjuvalarının çıkarlarının da çok kolaylıkla iç içe geçebileceğine

ilişkin tezinin doğruluğunu kanıtıyor. Büyük tekeller, daha az güçlü olan fakat büyük zenginlikleri, özellikle demir, krom, bakır, uranyum madenlerini vb. yeraltı kaynaklarını denetleyen tekellerle de birleşebilirler.

Bugün sermaye ihracının en yaygın biçimlerinden biri devletten devlete borçlanma, kredi ve yardımlardır. Bu biçimi, özellikle Sovyetler Birliği ve diğer revizyonist ülkeler uyguluyor.

Bu krediler, «yardımlar» ve borçlar yalnızca kapitalist kârlar elde etmeye değil, siyasal amaçlara da hizmet ediyorlar. Kredileri veren devletler kendilerinin ekonomik, siyasal ve askeri çıkarlarını koruyan belli kliklerin siyasal ve ekonomik iktidarını desteklemeyi ve sağlamlaştırmayı amaçlıyorlar. Bu çeşit kredilere ilişkin anlaşmalar hükümetler arasında yapıldığında, borç alanların verencilere olan ekonomik ve siyasal bağımlılığını daha da artırıyor. Sermaye ihracının bu biçimine ilişkin klasik bir örnek. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, Amerika Birleşik Devletleri'nin Batı Avrupa ülkelerine siyasal ve askeri yayılmacılığının ekonomik temeli haline gelmiş olan «Mars-hall Planı»dır. Sovyet revizyonistlerinin sözde ekonominin gelişmesi ve sanayide devlet sektörünün yaratılması için Hindistan, Irak ve başka ülkelere yaptıkları sözümlere yardımlar da aynı niteliğe sahiptir.

Bugün Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal-emperperyalizmi ve sanayileşmiş ülkelerin kapitalizmi öylesine bir gelişme aşamasına ulaştı ki, sermaye birikiminden sağladıkları kâr son derece arttı. Sermaye birikimi tekelcilerin, mali oligarşinin ceplerine akan yüksek kârlar yaratıyor. Ve onlar bu gelirleri, sefalet içindeki emekçi halkın hizmetine sunmuyorlar. Tersine, kendilerine daha büyük kârlar sağlayabilecek olan ülkelere ihraç ediyorlar. Bu ülkeler Çin'in «üçüncü dünya» diye adlandırdığı ülke-

lerdir. Fakat bu çeşit yatırımlar gelişmiş kapitalist ülkelerde de yapılıyor.

Amerikan sermayesinin Avrupa'ya sızma süreci ve onun siyasal ve ekonomik emelleri üzerine birçok kitap yazılmıştır. Amerikan yazarı Geoffrey Owen'ın kitabında buna ilişkin açık bir tablo çizilmiştir. «Uluslararası Şirketler» adlı bölümün başlangıcında Amerikan dış yatırımlarının şu anlayışa göre artırıldığını belirtiyor: Amerikan şirketleri, yurt dışında çıkarları olan şirketler değil, merkezi Amerika'da bulunan uluslararası şirketlerdir. Bu, çeşitli büyük Amerikan firmalarının, yalnızca kendi ülkeleriyle ilgilenmesi ve Amerika Birleşik Devletleri içinde sanayinin ve alıcılarının gereksinmelerini karşılama düşüncesinde değil, yabancı ülkelere de ağlarını atma düşüncesinde olduklarını gösteriyor. Bu şirketler «artık sermaye»lerini daha büyük kârlar sağlamak için diğer ülkelere yatırıyorlar. «Socony Mobile», «Standart Oil of New Jersey» vb. gibi dev anonim şirketleri hemen hemen kârlarının yarısını yabancı ülkelerin yağmalanmasından elde ediyorlar. Aşağı yukarı 500 şirket yurt dışında yılda ortalama 10 milyar dolar gelir sağlıyor. Yurt dışında yatırım yapan şirketlerin sayısı 3000'i aşıyor. Böylece «çokuluslu şirketler» ya da «uluslararası kapitalizm» gibi formüller ve tanımlamalar günlük konuşmaya girdi, gazetecilikte ve banka işlemlerinde benimsendi.

Geoffrey Owen, 1929'da 1300'ü aşkın Avrupalı şirketin Amerikan firmalarının elinde olduğunu ya da onlar tarafından denetlendiğini söylüyor. Bu, Avrupa sanayisine karşı Amerikan saldırısının ilk aşamasıydı. Hazırlanmakta olan İkinci Dünya Savaşı'nın baskısı, Amerikan sermayesinin istilasını geçici olarak durdurdu. 1929 ve 1946 arası Amerikan şirketlerinin dünyanın başka ülkelerine doğrudan yatırımları 7,5 milyar dolardan 7,2 milyar dolara düştü. Fakat İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, 1950'de

Amerikan yurt dışı yatırımlarının miktarı 11,2 milyar dolara yükseldi. Bunun yarısı Latin Amerika ve Kanada'da toplanmıştı. Latin Amerika'ya yapılan yatırımlar, petrol, bakır, demir cevheri, boksit gibi hammaddelerin ve muz ve diğer tarımsal ürünlerin sömürülmesi amacını taşıyordu. Kanada'da yatırımlar özellikle maden ve petrole yapıldı ve coğrafi yakınlık ve sermayenin sızmasını kolaylaştıran diğer nedenlerden ötürü geniş çapta gelişti.

Aynı biçimde 1950 yıllarında Avrupa da Amerikan yatırımları için yeni, önemli bir hedef haline geldi. Bu kıtada yatırımlar ulaştırmada, büyük seri üretimde ve karmaşık donatımlar alanında hızla yayıldı. Yatırımlarla birlikte Amerikan malları ve ürünleri buraya aktı.

Adı geçen yazar, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kapitalist pazarda ortaya çıkan durumun Amerikan yatırımlarına daha büyük bir hız kazandırdığını belirtiyor. İşte yurt dışı yatırımların artışına ilişkin veriler: 1946'da, 7,2 milyar dolar, 1950 yılında 11,2 milyar dolara yükseliyor. 1964 yılında 44,3 milyara ve 1977 yılında 60 milyar dolanan bir miktara ulaşıyor.

Amerikan şirketleri faaliyetlerini dünya çapında sürekli genişleterek, bütün ülkelerin firmalarıyla rekabetin keskinleşmesine ve Amerikan devlerinin egemenliği karşısında duyulan korkunun büyümesine neden oldular. Bu sorun, Amerikan firmalarının sanayinin kilit kollarında egemen oldukları ve ulusal ekonomi üzerinde ağır basan bir etkinliğe sahip oldukları az gelişmiş ülkelerde özellikle vahimdir. Başka bir deyişle, bu dev Amerikan şirketleri, bu ülkelerin ekonomisini ve hükümetlerini ellerinde bulunduruyorlar ve bu ülkeleri gerçekte onlar yönetiyorlar.

Amerikan petrol şirketleri ile Meksika hükümeti arasındaki 1938'de Meksika hükümetinin direnme siyasetinin yenilgisiyle sonuçlanan, uzun mücadele iyi bilinmektedir. İngiliz petrol tekeli ile İran hükümeti arasındaki Musaddık

ın devrilmesiyle sonuçlanan mücadele de aynı biçimde sonuçlandı. Bu tür yıkıcı çatışmalar sürekli görülür. Ve bu çatışmalar büyük Amerikan tröstlerinin zaferiyle sonuçlanırlar.

Büyük petrol şirketleri dünya çapında faaliyet gösteriyorlar. Yatırım yaptıkları ülkelerde petrolle ilgili tüm sermayeyi ve üretimi tümüyle denetlemek, hükümetleri denetlemek onlar için olağan ve zorunlu bir uygulama oldu, çünkü aksi halde faaliyetlerini dünya çapında düzenlemeleri zor olurdu. İşte büyük yabancı şirketlerin, yerli kapitalistlerin, Amerikan ya da diğer emperyalist ülkelerin yatırımcıları tarafından kendilerine tanınan kârdan daha büyük bir pay koparma çabalarına karşı mücadele etmelerinin nedeni budur.

Amerikan şirketleri Avrupa, Kanada, Asya, Afrika ve diğer yerlerde birçok ülkenin ekonomisini pratik olarak denetledikleri bir durum yarattılar. Bu ülkelerin hükümetleri, Avrupa'da ekonomik ve askeri alanlarda Leadership [önderliği] * yükümlenen Amerika Birleşik Devletleri'nden çok korkuyorlar. Bu nedenle Avrupa'nın sanayileşmiş kapitalist ülkeleri, durmadan ve artarak gelen Amerikan sermayesinin istilasını zorlaştırmak için çaba harcıyorlar.

Çin önderliği, 19. yüzyıldan bu yana sanayileşmiş olan Avrupa devletlerinin şimdi Amerika Birleşik Devletleri'nde daha çok yatırım yaptığını iddia ediyor. Fakat bildiği gibi Avrupa sermayelerinin Birleşik Devletlere yatırımları esasen kıymetli evrak, hisse senetleri, tahviller, mevduatlar vb, biçimindedir. Oysa Avrupa'daki Amerikan yatırımları, Avrupa ekonomisinin en önemli kollarında egemen konum sağlamıştır.

Amerikan yatırımlarının artmasını haklı gösterme çabası İçinde olan Geoffrey Owen, Avrupa ülkelerinin sana-

---

* Özgün metinde İngilizce.

yilerini örneğin elektronik ve bilgisayar sanayilerini, bilimsel temelde geliştirmek istediklerini ve girişimlerde bulduklarını ileri sürüyor. Bu sanayiler teknik ilerlemeye, ihracatın artmasına ve genel olarak bu ülkelerin ekonomisinin gelişmesine belli oranda katkıda bulunuyorlar. Fakat Amerikan şirketleri, bu alanlarda Avrupa'daki rakiplerinden daha ilerdediler ve bu teknik ilerlemeyi kendi çıkarları doğrultusunda denetliyorlar.

Örneğin bilgisayar dalında. Amerikan pazarının yüzde 70'inden fazlasını ve dünya pazarının bundan daha büyük bir bölümünü denetleyen Amerikan şirketi «International Business Machine» (IBM)'nin rekabetinden korunmak için ilgili Avrupa şirketleri sıkıca birleştiler.

Aynı şekilde büyük Amerikan şirketlerinin yerel işletmelerle ortaklık kurmaya da eğilimleri vardır. Sömürüyü gizlemek için, birçok firma yüzde yüzü Kendisinin olan şubelerden kaçınıyor ve yüzde 49'a yüzde 51 ya da yüzde 50'ye yüzde 50 oranında ortak yatırımlarla şirketler kuruyor. Amerikalılar Japonya'da böyle yaptılar. Onlar Yugoslavya'da da böyle yaptılar. Bu ülke sosyalizmi kendi gücüne dayanarak inşa ediyor görünümünü uyandırmaya çalışıyor, oysa gerçekte Titocular, Yugoslavya'yı, Amerika Birleşik Devletleri ve gelişmiş sanayi ülkelerinin büyük firmaları arasında ekonomik olarak paylaştırdılar. Böylece Titocular Yugoslavya'nın özgürlük ve bağımsızlığını da kısıtladılar.

«General Motors», «Ford», «Chrysler», «General Electric» vb. gibi büyük Amerikan firmalarının yurt dışındaki şubelerini yüzde yüz kendi mülkiyetleri haline getirme eğilimleri vardır. Ama buna rağmen bu şubeler, Owen'e göre, ulusallaştırma sorununu unutmuyorlar ve şu yanıtı veriyorlar: «Sorun, yerli yatırımcılar ile şirketler kurmak değil ana şirketin hisselerinde uluslararası mülkiyeti özendirme'dir.» Özellikle «General Motors» un ateşli savu-

nucusu olduğu bu görüş, kapitalizmin «Enternasyonal» anlayıőıdır.

Kendi öz sömürgelerini ve kendi imparatorluğunu kurmak amacıyla, Amerika dışında yatırım yapan Amerikan emperyalist sermayesinin ya da Amerikan sanayi gücünün bu eğilimleri, Çin revizyonistlerinin iddialarının tersine, Amerikan emperyalizminin hiç zayıflamadığını açıkça gösteren olgulardan birkaçıdır. Tersine ABD emperyalizmi güçlendi, diğer ülkelerde kendine büyük imtiyazlar sağladı ve onların ekonomisinin birçok önemli dalını yönetmektedir. Aynı biçimde o başka ülkelerin hükümetlerini sayısız zorluklara soktu, bu ülkelerde yasa buyurur oldu ve birçok ülkede hükümetleri yöneten ve denetleyen odur. Elbetteki bu süreçte iniőler ve çıkıőlar vardır, ama genel eğilim Amerikan emperyalizminin zayıfladığını göstermemektedir.

Biz şimdi başka bir süper devletin, Sovyet Sosyal-emperyalizminin sermaye ihraç ettiği ve çeşitli halkları sömürmek için çaba harcadığı bir dönemde yaşıyoruz. Bu süper devletin ihraç ettiği sermaye, kapitalist bir ülkeye dönüşmüş olan Sovyetler Birliği'nde gerçekleştirilen artı-değerden oluşuyor.

Kapitalizmin yeniden kurulması bugünkü Sovyet toplumunun kutuplaşmasına yol açtı. Burada küçük bir azınlık halkın ezici çoğunluğunu yönetiyor ve sömürüyor. şimdi artık orada, bürokratlardan, teknokratlardan ve aydınların üst kesiminden oluşan bir tabaka ortaya çıktı ve işçi sınıfını ve geniş emekçi kitleleri vahşice sömürerek, elde edilen artı-değerini kendine mal eden ve paylaşan, ayrı bir sömürücü ve burjuva sınıf biçimini aldı. Klasik kapitalizmin ülkelerinde, artı-değere, tek tek kapitalistler tarafından yatırılan sermayeye oranla elkonur. Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde, bundan farklı olarak burjuva üst tabakadan kişiler, devlet içinde, eko-

nomi, bilim, kültür vb. hiyerarşisinde buldukları yere göre artı-değeri paylaşırlar. Yüksek ücretler, normal ve Özel ikramiyeler, primler ve teşvik primleri, imtiyazlar vb. emekçilerin alınterinden elde edilen artı-değerin gasbedilmesi için kurumlaştırılmış uygulamalardır. «Kollektif kapitalizm»i temsil eden bu tabaka, kapitalist sömürü ve baskıyı güvence altına alan birçok yasa ve kuralla bu yağmacılığı ayakta tutuyor.

Sovyet ekonomisi artık dünya kapitalist sistemine katılmıştır. Bir yandan Amerikan, Alman, Japon vb. sermayeleri Sovyetler Birliği'ne derinlemesine sızarken. Sovyet sermayesi de diğer ülkelere ihraç ediliyor ve orada yerli sermaye ile çeşitli biçimlerde kaynaşiyor.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği öncelikle uydu ülkeleri sömürüyor. Fakat o bugün, pazarlar, yatırım alanları, hammaddelerin yağmalanması ve dünya ticaretinde yeni sömürgeci yasaların ayakta tutulması vb. için diğer kapitalist devletlerle rekabet ve mücadele halinde.

Yeni Sovyet burjuvazisi hegemonyasını genişletmek için sermaye ihraç ediyor. Ama bunu yaparken, yalnızca Amerikan emperyalizminin çok güçlü rekabeti ile değil, Japonya, İngiltere, Batı Almanya, Fransa vb. gelişmiş kapitalist devletlerin rekabeti ile de karşılaşılıyor. Bu devletler süper kârlar sağlamak için sermayelerini yalnızca Asya, Afrika ve Latin Amerika'ya değil, revizyonist Sovyetler Birliği'nin boyunduruğu altında bulunan Doğu Avrupa ülkelerine ve hatta Sovyetler Birliği'ne de ihraç ediyorlar.

Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Polonya vb. ve şimdi Çin gibi sözde sosyalist ülkelerin egemen klikleri yabancı sermayenin ülkelerine akın etmesine izin veriyorlar. Çünkü bu sermaye egemen kliklere hizmet ediyor ve bunun yükünü halklar taşıyor. COMECON ül-

keleri büyük borçlar içinde yüzüyorlar. Onların batılı ülkelere 50 milyar dolar borçları var.

Yugoslavya, yabancı sermayenin ekonomisine sızmasına izin veren ilk revizyonist ülkelerden biridir. O, önceleri kredi, sonra patent aldı ve daha sonra ortak işletmelerin kurulmasına geçti. Yugoslavya'da 1967 yılında, sermayesinin yüzde 49'u yabancı şirketlerin mülkiyetinde olan ortak işletmelerin kurulmasına izin veren bir yasa çıkarıldı. 1977 yılında Yugoslavya'da bu türden 170 işletme vardı. Yugoslavya, kapitalist firmalara faaliyetlerini geliştirmek ve azami kârları güvence altına olmak için en uygun koşulları yarattı.

Yugoslavya'da olup bitenler, yabancı sermaye yatırımlarının, bu ülkeyi kapitalist bir ülke haline getiren belirleyici unsurlardan birisi olduğunu kanıtıyor. Amerika Birleşik Devletleri ve diğer zengin kapitalist ülkeler bu yatırımlardan zarar etmediler. Tam tersine yüksek kârlar gerçekleştirdiler ve böylece Yugoslavya işçi sınıfının ve köylülüğünün sefaletini artırdılar. Lenin, sermaye ihracının, dünya uluslarının ve ülkelerinin çoğunluğunun sömürülmesi ve bir avuç çok zengin devletin kapitalist asalaklığı için sağlam bir temel olduğunu söyledi.

Kapitalist devletler Çin'de de büyük kârlar elde edeceklerdir. Milyarlarca dolar tutan Amerikan, Japon, Batı Alman vb. sermayesinin Çin'e akın ettiğini görüyoruz. Japonlarla, petrol yataklarını ve Yangçekiang'ın enerji kaynaklarını ortaklaşa işlemek için bir anlaşma imzalandı. Kömür madenlerini işletmek için Almanlarla bir anlaşma yapıldı vb. Çin'de şimdi yapılan ve gelecekte yapılacak yatırımlar, mutlaka yabancı kapitalistleri memnun edecek kârlar sağlayacak ve aynı zamanda Çin'de kapitalizmin temellerini de sağlamlaştıracaktır.

Kapitalist bir ülkenin bir başka kapitalist ya da re-

vizyonist ÷lkeye yaptığı sermaye ihracı, ilgili devletlerin büyüklüğü ne olursa olsun, her zaman, halkların sermaye tarafından sömür÷lmesinin bir biçimi olarak kalır. Bu sömür÷, sermayeyi kabul eden ÷lke için, ekonomik ve siyasal bağımlılığı beraberinde getirir.

Lenin, tekellerin, iç pazarı ele geçirdikten sonra, sanayi ürünlerinin ve hammaddelerin dünya pazarını yeniden paylaşmak ve ekonomik olarak ele geçirmek için mücadele ettiklerini vurguluyor. Rekabet ve kâr hırsı, çeşitli ÷lkelerin tekellerini, hazır malları satmak ve hammadde satın almak için uluslararası alanda pazarları paylaşmak amacıyla geçici anlaşmalar yapmaya, birleşip işbirliği yapmaya itiyor. Gelişmiş kapitalist ÷lkeler, hammadde ve enerji kaynaklarına sahip olsalar bile, başka ÷lkelere saldırıyorlar; çünkü, bu ÷lkelerde üretim maliyetleri kendi ÷lkelerine oranla daha azdır ve işçilerin ücretleri birkaç kat daha düşüktür.

Petrol kaynaklarını ve pazarlarını ele geçirmek için sürdür÷lmüş olan ve sürdür÷len mücadele biliniyor. Bu mücadelenin sonunda onlarca ve yüzlerce özel işletme ve şirket yıkıldı. Şimdi 7 büyük tekeli (bunlardan 5'i Amerikan, 1'i İngiliz ve 1'i İngiliz-Hollandalıdır, ünlü Esso, Texaco, Shell vb.) birleştiren uluslararası petrol karteli, batı dünyasında kapitalist ÷lkelerin petrol çıkartma ve satışının yüzde 60'ından fazlasını denetliyor; aşağı - yukarı petrolün yüzde 54'ünü işliyor.

Üretim kaynaklarının ve pazarların bu şekilde paylaşılması, bugün bakır, kalay cevheri, uranyum ve diğer değerli ve stratejik madenler için de söz konusudur.

İngiltere ve Fransa gibi birçok eski sömürgeci ÷lke, daha önceki sömürgeleri ile, işbirliği anlaşması, tercihli anlaşma diye adlandırılan ve aşağı - yukarı yalnızca kendilerine tanınan ekonomik ve ticari imtiyazlar sağlayan özel anlaşmalar yaptılar. Dolar, sterlin,

frank, ruble bölgesi denilen yerler, dünyanın, çeşitli te-
keller ve emperyalist devletler arasında ekonomik ola-
rak paylaşılmasından kaynaklanıyor.

Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal - emperya-
lizmi ve diğer emperyalist devletler, çeşitli yollardan, bu
eski sömürgelerle sürdürdükleri ayrıcalıklı ve eşit ol-
mayan ticari ilişkilerden azami kârlar sağlıyorlar. OPEC
ülkeleri hariç, yalnızca «gelişmekte olan» ülkelerin bu-
gün yaklaşık 34 milyar dolar borçları vardır.

Bugünkü koşullarda, özellikle bugünkü ekonomik
bunalım koşullarında tekeller, kapitalist ülkelerin hükü-
metleriyle de üretim kotaları, fiyatlar, pazarlar vb. hak-
kında doğrudan anlaşmalar yapıyorlar. Avrupa Ortak
Pazarı ve COMECON gibi örgütlerin varlığı da ekono-
mik olarak dünyanın günümüzdeki paylaşılmasını açık-
ça gösteriyor.

Dünyanın ekonomik olarak paylaşılmış olması, te-
kellerin egemenliği, onların diğer ülkelerin ekonomik ya-
şamı ve ekonomik gelişmesi üzerine buyrukları; emek
ve sermaye arasındaki çelişkinin yanısıra halklar ve em-
peryalizm arasındaki çelişkileri ve aynı zamanda emper-
yalistler arasındaki çelişkileri de daha çok keskinleştirdi.

«Üçüncü Dünya»yı, «İkinci Dünya» ve Amerikan
emperyalizmiyle uzlaştırmaya çalışan Çinli «üç dünya»
teorisi bu gerçeği hesaba katmıyor. Bu teori, Ameri-
kan, İngiliz, Alman, Japon, Fransız ve diğer tekellerin,
Çin'in «üçüncü dünya» diye adlandırdığı şeye karşı sü-
rekli saldırısının, halkların bütün emperyalist ve hege-
monyacı devletlere karşı direnişini artırdığını ve arala-
rındaki uzlaşmaz mücadelenin objektif koşullarını yay-
gınlaştırdığını görmek istemiyor. Öte yandan kapitaliz-
min gelişmesinin objektif bir yasası olan emperyalist
devletlerin eşit olmayan gelişmesi, onların, dünyanın
her yanında ekonomik olarak yayılmak için sürdürdük-

leri mücadelede, kendi aralarında acımasız bir rekabete ve sürtüşmelere girmelerine yol açıyor.

Bu çelişkileri uzlaştırmaya çalışan ve tam da sosyal-demokratların ve her türden revizyonistlerin söylediklerini öğütleyen Çinli «üç dünya» teorisi, bu çelişkileri yadsımayı değil, tersine proletaryayı devrime ve halkları kurtuluşa hazırlamak için onları derinleştirmeyi amaçlayan Leninist strateji ile göze batan bir biçimde çelişmektedir.

Lenin, emperyalizmi tahlil ederken, tekel öncesi kapitalizmin, en yüksek ve en son aşamasına, **emperyalizm aşamasına** geçişiyle birlikte, **dünya topraklarının emperyalist büyük devletler arasında bölünmesinin tamamlandığını** belirtir.

«... bu aşamanın belirgin özelliği dünyanın nihai paylaşımıdır, yeniden paylaşımın olanaksız olduğu anlamında nihai değil - tersine, yeniden paylaşımlar olasıdır ve kaçınılmazdır - ama kapitalist ülkelerin sömürge siyasetinin yerküremizdeki işgal edilmemiş ülkelerin ele geçirilmesini tamamladığı anlamında, ilk kez, dünya artık bütünüyle paylaşılmıştır, öyle ki sonuç olarak artık yalnızca yeniden paylaşımlar söz konusu olabilir, yani bir «sahip»ten diğerine geçiş...»*

Dünya halklarının çoğunluğunu fiziki, ekonomik, siyasal ve ideolojik yönlerden sömüren eski klasik sömürgecilik, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yeni bir sömürgeciliğe dönüştü. Bu yeni sömürgecilik ekonomik, siyasal, askeri ve ideolojik önlemler yönünden bütünlüklü bir sistemi içerir. Emperyalizm bu sistemi, savaş sonrası ortaya çıkan koşullara uyum göstererek hem kendi egemenliğini ayakta tutmak, hem de eski sömürgeler ve birçok başka ülke üzerindeki siyasal denetimini ve ekonomik sömürsünü güvence altına almak için kurmuştur.

Hangi yeni koşullardır bunlar?

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 22, s. 308-309, Arn. Bas.

Emperyalist ülkeler, Fransa, İngiltere, İtalya, Almanya, Japonya ve Amerika, savaş sonrasında, savaştan önceki durumu zora dayanarak sürdürebilecek halde değıldiler. Örneğın, Fransa; Fas, Cezayır, Tunus ve diğerk Afrika ülkelerini eskisi gibi sömürge olarak tutamıyordu. Aynı şeyi İngiliz emperyalizmi, İtalyan emperyalizmi vb. için de söyleyebiliriz.

ikinci Dünya Savaşı dünyadaki güçler dengesinde köklü bir değışikliğe yol açtı. İkinci Dünya Savaşı büyük faşist devletlerin yıkımına neden oldu, ama eski sömürgeci devletleri de temellerinden sarstı ve onları ciddi bir biçimde zayıflattı. Anti-faşist savaş her yerde, hatta kendi girdabına sürüklenmemiş olan ülkelerde de, ulusal kurtuluş sorununu gündeme getirdi. Anti-faşist ittifakın ülkeleriyle birlikte faşist boyunduruğı kırmak üzere savaşa katılan eski sömürgelerin halkları geriye dönemezler ve sömürgeci boyunduruğına daha fazla izin veremezlerdi. Sovyetler Birliğı'nin Nazizme karşı zaferi, sosyalist kampın yaratılması, Çin'in kurtuluşu ulusal bilincin uyanışına ve halkların kurtuluş mücadelesine çok güçlü bir atılım kazandırdı. Sömürgelerin geniş halk yığınları eski durumun değıştirilmesi gerektiğini anladılar. Hindi Çini'de, Kuzey Afrika'da ve başka yerlerde kurtuluş savaşları başladı.

Birçok sömürgeci ülke ortaya çıkan durum sonucu, sömürgeler için, her türlü özgürlük ve bağımsızlıktan yoksun, eski sömürü ve yönetim biçimlerinin artık geçerli olmadığını kavradılar. Sömürgeci emperyalist devletler bu noktaya halklara özgürlük vermek için ya da demokratik duygu ve istekleri sonucu gelmediler; tersine, sömürge halklarının baskısı sonucu ve eski sömürgeciliğı ayakta tutabilecek askeri, ekonomik, siyasal ve ideolojik güce sahip olmadıklarından ötürü geldiler. Bununla birlikte Fransız, İngiliz, İtalyan, Amerikan emper-

yalizmi vb. bu halkları ve ülkeleri sömürmekten vazgeçmek istemiyorlardı. Emperyalist devletlerin her biri, ortaya çıkan koşullar sonucu, halklara özerklik vermek ya da belli bir süre sonrası için özgürlük ve bağımsızlık sözü vermek zorunda olduğunu görüyordu. Görünüşte, kendi kendini yönetebilme bilincinin oluşması ve yerli kadroların yetişmesi için belirlenen süre gerçekte yeni emperyalist sömürü biçimlerini, yeni sömürgeciliği hazırlamak amacını güdüyordu. Böylece ülkeler ve halklar arasında özgürlüklerini kazanmış oldukları biçiminde sahte bir izlenim yaratılıyordu.

Bu, dünya emperyalizminin büyük bir yenilgiye uğradığı, emperyalist sömürgeci sistemin bunalımının daha ağırlaştığı, savaş sonrası bir dönemdi. Kapitalizmin çürümesinin bu aşamasında Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmin İkinci Dünya Savaşı'yla zayıflamasından yararlandı ve görünüşte özgür ve bağımsız olan sömürge halkları üzerinde yeni ve derin bir sömürüyü gerçekleştirdi. Amerika Birleşik Devletleri emperyalist egemenliğini, şu veya bu yoldan zayıflatılmış emperyalist devletlerin eski sömürgelerine kadar yaydı.

Eski sömürge halklarının birçoğu, eski sömürgeci devletlerin kendilerine bahsettiği türden bir «bağımsızlığın» ve «özgürlüğün» tanınmasını elde etmiş olmalarına rağmen, emperyalistler bu «özgürlüğü» ve bu «bağımsızlığı» hemen vermeye razı olmayınca, silaha sarıldılar. Özellikle Fransız emperyalistleri savaş sonrasında da Fransa'nın gücünü, «büyüklüğünü» sürdürmeye çalıştılar. Böylece Cezayir halkı, Vietnam halkı ve başka birçok halk, kurtuluş için uzun süreli mücadeleyi başlattılar ve sonuçta da onu kazandılar. Biz burada, onların bunu nasıl kazandığını, savaşan toplumsal güçleri ayrıntılı olarak incelemiyoruz. Gerçek olan şu ki, eski Fransız ve İngiliz emperyalizmi zayıflatılmıştı. Böylece Le-

nin'in, emperyalizmin çürümekte olduğuna ve şimdiye kadar baskı altında tutulmuş ve köleleştirilmiş olan halkların devrimci hareketleri ve özgürlükçü çabalarıyla eski kapitalist - emperyalist toplumun parçalanmakta olduğuna ilişkin tezleri doğrulanmıştır.

Bu süreçte Amerikan emperyalizmi semirdi, dolar bölgesini genişletti, frank ve sterlin bölgelerini denetimi altına aldı ve halkların azami sömürüsüne dayanan hegemonyacı emperyalist gücünü sürdürebilmek için sayısız askeri üs kurdu ve dünyanın görünüşte özgürlüğe ve bağımsızlığa kavuşmuş olan birçok ülkesinde Amerikan yanlısı siyasal klikleri iktidara getirdi. Doğal olarak bu sömürüye alt yapı ve üst yapıdaki bir dizi değişiklik eşlik ediyordu.

Mali sermaye aynı zamanda, proletaryayı sömürmesinin ve dünyayı ele geçirmesinin zeminini sağlayan özgün bir ideoloji yarattı. O, sahte özgürlük ve bağımsızlık vaaz ederek ve tanyarak, birçok sözde demokratik parti kurarak vb. şekere bulanmış çeşitli biçimlerle egemenliğini tamamlıyor ve bu egemenliği haklı çıkarıyor.

Amerikan sermayesinin yatırımları, bankalar ve çokuluslu şirketlerle birlikte Amerikan yaşam biçimi de içerdiği yozlaşma ile beraber ihraç edildi.

Emperyalist büyük devletlerin sermaye İhracı, bugün yeni sömürgeciliğin egemen olduğu ülkeler olan sömürgeleri yaratıyor. Bu ülkeler görünüşte bağımsızlığa sahiptir, ama bu sadece biçimseldir. Başka bir deyişle, sermaye ihracı eskisi gibi aynı süreçten geçiyor, yalnız farklı biçimlerde, «şekere bulanmış» açıklamalarla ve «şekere bulanmış» propagandayla. Bu ülkelerin halklarının iliklerine kadar sömürülmesi gene aynı kalmaktadır ve hatta daha vahşicedir. Doğal zenginliklerin yağmalanması da sürmektedir.

Zamanımızın en büyük yeni sömürgeci gücü Ameri-

ka Birleşik Devletleri'dir. 1973 ile 1975 arasındaki üç sene içinde Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin ve özel kesimin eski sömürgelerde ve bağımlı ve yarı - bağımlı ülkelerdeki sermaye yatırımları, en gelişmiş kapitalist ve revizyonist ülkelerin bu bölgelerdeki tüm yatırımlarının yaklaşık yüzde 36'sını oluşturmaktadır. (1)

Emperyalist devletler ile eski sömürgeler arasındaki ekonomik, siyasal ve askeri anlaşmalar köleleştirilmiştir. Bunlar emperyalist devletlerin elinde, bu ülkeleri köle olarak tutmaya yarayan silahlardır. Lenin'in sözleri dün olduğu gibi bugün de büyük bir güncelliğe sahiptir. Lenin diyor ki:

«... emperyalist devletlerin, görünüşte siyasal bağımsızlığa sahip, aslında, ekonomik, mali ve askeri bakımdan tamamen kendilerine bağımlı devletlerin yaratılması yoluyla, sistemli olarak başvurdukları aldatmacayı, bütün ülkelerin ama özellikle geri kalmış ülkelerin geniş emekçi yığınları içinde bıkmadan açıklamak ve teşhir etmek gereklidir.»*

Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal - emperyalizmi ve diğer eski ve yeni emperyalist devletler, halkları egemenlikleri altında tutmak amacıyla, becerbildikleri yerlerde komşu devletler veya ülke içindeki farklı toplumsal gruplar arasındaki anlaşmazlıkları körüklüyorlar ve daha sonra yargıç veya taraflardan birisinin koruyucusu rolünde başkalarının iç işlerine karışıyorlar; ekonomik, siyasal ve askeri varlıklarını yasallaştırıyorlar. Gerçekler, süper devletlerin başka halkların iç işlerine karıştığı durumlarda, ya sorunların çözülmeden kaldığını ya da sonuç olarak bu ülkelerde, emperyalizmin ve sosyal - emperyalizmin konumlarının sağlamlaştığını gösteriyor. Yakın Doğu'daki olaylar, Somali ile Etiyopya

---

(1) Federal Almanya Cumhuriyeti İstatistik Yıllığı, 1977

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 31, s. 159, Arn. Bas.

arasındaki çatışma, Kamboçya ile Vietnam arasındaki savaş vb. buna tanıklık ediyor.

Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ve tüm diğer kapitalist ülkeler pazarlar ve etki alanları için mücadele ederlerken, yaptıkları yatırımlarla bu yatırımları kabul eden ülkelerde yerlerini sağlamlaştırıyorlar. Böylece çeşitli kapitalist devletler arasında ve birleşmemiş, birbirinden bağımsız olan konsorsiyumlar arasında sürüşmeler doğuyor. Bu sürüşmeler yerel savaşları alevlendiriyor ve genel bir savaşa da yol açabilirler. İster yerel olsun isterse genel, bu nedenlerden patlak verebilecek bir savaş, Leninizmin bize öğrettiği gibi, kurtuluşçu bir niteliğe değil soyguncu bir niteliğe sahiptir. Yalnızca, eğer halklar yabancı işgalcilere karşı başkaldırırlarsa, eğer emperyalizme, sosyal - emperyalizme ve dünya sermayesine sıkı sıkıya bağlı olan ülkenin kapitalist burjuvazisine karşı başkaldırırlarsa, bu savaş haklı bir savaştır, bir kurtuluş savaşıdır.

Büyük dünya sermayesinin temsilcileri, Çin yöneticilerinin de desteğiyle bugünkü uluslararası ekonomik ilişkiler sisteminin değiştirilmesinin sözde zorunlu olduğu hakkında ve «yeni bir dünya ekonomik düzeni»nin kurulmasına ilişkin bol bol lâf ediyorlar. Onlara göre bu «yeni ekonomik düzen», «yeryüzünde istikrarın temeli» olacakmış. Sovyet revizyonistleri de kendi açılarından, uluslararası ekonomik ilişkilerde yeni bir yapının oluşturulmasından söz ediyorlar.

Bunlar, yeni sömürgeciliği yaşatmak ve ömrünü uzatmak ve halklar üzerindeki baskı ve yağmayı sürdürmek isteyen emperyalist ve yeni sömürgeci devletlerin çabaları ve plânlarıdır. Ancak kapitalizmin ve emperyalizmin gelişme kanunları, burjuvazinin ve revizyonistlerin arzularına ve teorik saçmalıklarına uymaz. Lenin'in dediği gi-

bi, bu çelişkilerden kurtulmanın yolu sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı kararlı mücadeledir, devrimdir.

Emperyalizmin temel ekonomik özelliklerini çözümlen Lenin, onun tarihsel konumunu da belirledi. O, emperyalizmin, kapitalizmin sadece en yüksek aşaması değil, aynı zamanda son aşaması, proleter devriminin arifesi olduğunu vurguladı.

Lenin şunları belirtti:

«Emperyalizm kapitalizmin özel bir tarihsel evresidir... 1. tekeli kapitalizmdir; 2. asalak ya da çürüten kapitalizmdir; 3. can çekişen kapitalizmdir.»*

Bugünkü kapitalist dünyanın gerçekleri bu sonucu tamamen doğruluyor.

Lenin'in kanıtladığı gibi, emperyalizmin tüm sosyo-ekonomik hastalıklarının ekonomik temeli tekeldir. Tekeller kapitalist ekonominin çelişkilerini aşabilecek güce sahip değildir. Lenin, emperyalizmin asalaklığını ve çürümesini organik olarak tekelin şu eğilimlerine bağlıyordu: Üretici güçlerin gelişmesini yavaşlatmak, bütün ulusal ekonomi düzeyinde, çeşitli işkolları arasında oransız gelişmeyi derinleştirmek, insan ve maddi üretici güçlerden tam olarak yararlanmamak, bilim ve teknikteki yeniliklerin kitlelerin ve tüm toplumun yararına kullanılmamasını engellemek.

Kâr hırsı ve rekabet, tekelleri, gelişmiş tekniği üretim sürecine sokmak için yatırımlar yapmaya zorlar. Ama emperyalizmin gelişmesinin tarihsel sürecinin tümünde egemen olan oransız ve kısıtlı gelişme eğilimidir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, sanayide ve özellikle silah sanayiinde, bilimsel araştırmalar ve bilimin geliştirilmesi için harcanan miktar, örneğin 1950 yılında 2 milyar dolar iken, 1965 yılında yaklaşık 11 milyar dolara ve 1972 yılında aşağı yukarı 30 milyar dolara çık-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 23, s. 122, Arn. Bas.

tı. Büyük firmalar bilimsel araştırmalar sırasında çoğu kez güçlüklerle de karşılaşıyorlar; ancak bir şey bulunur bulunmaz, patentini satın alıyor ve kalifiye işçileri kendilerine bağlıyorlar ve ancak kendi çıkarları gerektirdiğinde, bu buluşları uygulamaya sokuyorlar.

Doğal olarak, teknik gelişme ve teknik devrim açısından daha yüksek kâr getiren en önemli sektörler yatırımlar için önceliğe sahiptir. Burada, kâr oranı en yüksek olduğu için silah sanayi ilk sırada gelir. Örneğin, 1964'de Amerika Birleşik Devletleri'nde uçak ve füze yapımı kolunda bilimsel araştırmalar için 3,565 milyar dolar yatırım yapılmıştır. Aynı yıl elektronik sanayi ve haberleşme sanayiinde 1 milyar 537 bin dolar, kimya sanayiinde 196 milyon, makina yapım sanayiinde 136 milyon, otomobil sanayiinde 174 milyon, bilimsel araçlar sanayiinde 172 milyon, kauçuk sanayiinde 38 milyon, petrol sanayiinde 8 milyon, metan sanayiinde 9 milyon dolar vb. yatırım yapılmıştır.

Bugünkü koşullarda, ekonominin askerileştirilmesi, tüm kapitalist ve revizyonist ülkeler için emperyalizmin çürümesinin belirgin bir özelliği haline gelmiştir. Ama özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'nde ekonominin askerileştirilme süreci şimdiye kadar görülmemiş bir düzeye gelmiştir. Her iki tarafın doğrudan askeri harcamaları astronomik miktarlara ulaşmıştır. İkisinin toplamı yılda 240 milyar doları aşmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği hegemonya ve dünya egemenliği siyasetlerinde, emperyalizmin çürümesinin başka ve daha açık bir ifadesi olan silah ticaretine de yaygın bir biçimde başvuruyorlar. Her yıl 20 milyar doları aşan değerde silah satıyorlar. İngiltere, Batı Almanya, Fransa, İtalya vb. gibi diğer emperyalist devletler de silah satıyorlar. şili, Brezilya. Arjantin, İsrail, İspanya, Güney Kore, Rodezya, Güney Afrika Cum-

huriyeti'nin vb. gerici ve faşist klikleri bu emperyalist ticaretin düzenli müşterileridir. Emperyalistlerin, zenginliklerini yağmalama karşılığında silahlarla baştan çıkartmaya çalıştığı, stratejik hammaddeler veya petrol bakımından zengin ülkeler de bu müşteriler arasındadır.

Ekonomide üretim fazlası buhranının gittikçe daha sık patlak vermesi de. bugünkü tekelci kapitalizmin çürümesine ve asalaklığına açıkça tanıklık ediyor. Bugünkü çok derin buhranın patlak vermesi, üretimin ve tüketimin anarşist, kendiliğindenci ve oransız niteliğine ilişkin Marksist teoriyi doğruluyor ve kapitalizmin «bunalımsız» gelişimine veya kapitalizmin «düzenlenmiş kapitalizme» dönüşmesine ilişkin burjuva «teorileri» çürütüyor.

Marks tarafından bulunan ve bir yanda emekçilerin yoksullaşması artarken öte yanda kapitalistlerin kârlarının büyüdüğünü açıklayan kapitalizmin genel yasası, bugünkü kapitalist toplumda daha büyük bir güçle etkinliğini sürdürüyor. Bir tarafta proleterler diğer tarafta küçük bir azınlık olan burjuvalar olmak üzere toplumun kutuplaşması derinleşiyor.

Proletaryanın üst tabakasını, işçi aristokrasisini baştan çıkarmak için daha büyük ekonomik olanaklara sahip olan bugünkü emperyalist sistem, bu tabakanın safalarını geniş çapta büyüttü.

Günümüzde mali oligarşi bu tabakayı, proletaryayı aldatmak ve saptırmak, onun devrimci atılımını yok etmek amacıyla geniş ölçüde kullanmaktadır. Lenin'in, sözde sosyalistler, davranışta emperyalistler diye adlandırdığı kişiler, genellikle bu işçi aristokrasisinden çıkmaktadır. Lenin'in bu nitelemesi sosyal-demokrasiyi, «burjuva işçi partileri»ni, oportünist sendika yöneticilerini, modern revizyonistleri vb. içerir. Lenin, emperyalizmin oportünizmle birleştiğini; oportünizmin, emperyalizme,

ayakta durması ve güçlenmesi için yardım ettiğini vurguluyor ve şunları söylüyor:

«En tehlikeli insanlar... emperyalizme karşı mücadelenin, oportünizme karşı mücadeleyle ayrılmaz bir biçimde birleştirilmediği takdirde boş, yalancı bir laf olduğunu anlamak istemeyen kişilerdir.»*

Emperyalizmin çürümesi; gericiğin bütün alanlarda ve özellikle siyasal ve toplumsal alanlarda gelişmesi ve derinleşmesiyle kendini açıkça gösterir. Pratiğin kanıtıladığı gibi, tekelci burjuvazi sınıf mücadelesinin keskinleştiğini gördüğünde maskesini indirir ve emekçi kitlelerin kanları pahasına kazandıkları az sayıda hakkı da ellerinden alır. Dünyanın bir dizi ülkesinde kurulmuş olan faşist rejimler ve diktatörlükler bunu kanıtıyor.

Bir karışıklık içinde olan bu çürümüş sistemin tümü, kendisini savunan büyük bir ordu ve dışından tırnağın® kadar silahlandırılmış çok fazla sayıda polis sayesinde ayakta tutulmaktadır. Tüm bu polisiye - askeri güçler, iktidardaki burjuvazinin bir yığın yasası tarafından belirlenen sınırları aşacak en küçük direnişi önlemek ve bastırmak için hazırda tutulmaktadır. Ordunun ve diğer baskı araçlarının kadroları bolluk içinde yaşamakta ve dolgun maaşlar almaktadırlar. Örneğin İtalya'da ordu, polis, jandarma ve güvenlik örgütünün hem ödüllendirilen hem de öldürülen ajanlarından bol bol söz edilir.

Kapitalist sistemin kendisinin doğurduğu, onun yozlaşmasının bir ifadesi, burjuvazinin baskı ve sömürü sistemi tarafından yaratılan umutsuz dengesizliğin ve karışıklığın bir yansıması olan gangsterlik, burjuva devletlere egemen olan bu karışık düzende gelişmiş ve yaygınlaşmıştır. Burjuvazi, kendisine sorunlar çıkaran ve burjuva devleti rahatsız eden haydutlukları engellemeye çalışır. Ama diğer yandan, burjuvazi haydutluğu canlan-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 22, s. 367, Arn. Bas.

dırır ve onu yoksulluk içinde yaşayan geniş emekçi kit-
leleri yıldırmaq için kullanır. Birçok kapitalist ülkede
gangsterlik bir sanayi haline gelmiştir ve banka ve iş-
yeri soygunlarından, adam kaçırmak ve kurtarmak istemeye
dek uzanır. Bazı ülkelerde gangsterlik çeşitli gruplar
içinde örgütlenmiştir. Bu gruplaşmaların «devrimci», «ko-
münist» vb. gibi görünen isimleri vardır. Burjuvazi faşist
bir devlet darbesi tezgahlamak ve bunu haklı çıkarmak
için bu grupları eylemlerinde serbest bırakıyor. Burju-
vazi, devrimi ve sosyalizmi gözden düşürmek için, söz-
de burjuva düzene karşı olan bu haydutluğu «komünist
grupların» faaliyeti olarak tanıtıyor.

Sonuç olarak, Amerikan emperyalizminin, Sovyet sos-
yal - emperyalizminin ve hangi türden olursa olsun di-
ğer emperyalizmlerin, yani şimdiki konumunda emperya-
lizmin tümünün zayıflama ve çürüme aşamasında oldu-
ğunu; eski toplumun devrimle temellerinden yıkılacağını
ve yerine yeni bir toplumun, sosyalist toplumun kurula-
cağını söyleyebiliriz. Sovyetler Birliği'nde Sovyet reviz-
yonistlerinin sosyalizme ihanet etmiş olmasından, Çin'de
oportünizmin egemen olmasından ve yeni bir sosyal -
emperyalizmin inşa edilmesinden, bir zamanlar demok-
ratik halk cumhuriyeti olan ülkelerde kapitalizmin yeni-
den kurulmuş olmasından bağımsız olarak; bu yeni sos-
yalist toplum varlığını sürdürmektedir ve genişleyecek,
gelişecek ve yaygınlaşacaktır. Sosyalizm kendi yolundan
yürüyecek vs emperyalizmi ve dünya kapitalizmini yere
çalacaktır. Ama bu; hiçbir biçimde ve asla, Kruşçev'in
ve bütün revizyonistlerin öğütledikleri gibi reformlar ara-
cılığıyla; parlamenter ve barışçıl yolla değil, büyük mü-
cadelelerle kazanılan bir zafer olacaktır. Sosyalizm as-
la, tekeli devlet kapitalizmini, «kapitalizmin bağrında
sosyalist unsurların ortaya çıkması» ile belirlenmiş aşı-
ması, kapitalizmin sözde yeni ve özel bir aşaması olarak

ilân eden, bugünkü revizyonist teorilere bağlanarak değil, Leninist emperyalizm ve proleter devrimi teorisine sadık kalarak zafere ulaşacaktır.

Lenin'in emperyalizmin doğası ve tarihsel konumu üzerine vardığı sonuçlara uygun olarak, dünya emperyalizminin tümü toplumsal bir sistem olarak, kendini içerdiren parçalayan çelişkiler ve halkların devrimci ve kurtuluş savaşları sonucu eski egemen ve bütünlüklü iktidarını artık sürdürmemektedir. Bu tarihin diyalektikidir ve emperyalizmin sonunun yaklaştığını, çöküş ve çürüme içinde olduğunu söyleyen Marksist - Leninist tezi onaylamaktadır.

Bugün dünya tarihinin esas eğilimi, kapitalizmin ve emperyalizmin zayıflaması eğilimidir. Marks ve Lenin bunu, somut olgulara, tarihsel olaylara, materyalist diyalektikçe dayanarak kanıtladılar. Emperyalizme karşı direnen devletlerin, çabalarını birleştirmesi de emperyalizmin zayıflamasına yol açar. Ama bu eğilim, gerekli ayrımlar yapılmaksızın, özel durumlar incelenmeksizin Çin'in yaptığı gibi mutlaklaştırılırsa doğru bir yol izlemez. Çin yöneticileri, Amerikan emperyalizminin çöküşünde ve Sovyet sosyal - emperyalizminden daha zayıf olduğunu savunarak, «üçüncü dünya»yı çağımızın temel itici gücü ilân ederek, pratikte, burjuvaziye teslim olmayı ve ona boyun eğmeyi öğütlemektedirler.

Gerçekten, halklar kurtuluş istiyorlar; ancak onlar bu kurtuluşu yalnızca büyük mücadelelerle ve başlarında mücadeleciler bir önderlik olursa elde edebilirler. Marks, Engels, Lenin ve Stalin bize, bu önderliğin her ülkenin proletaryası olduğunu öğretiyor. Bununla birlikte, proletarya ve onun Marksist - Leninist partisi doğru siyasal, ekonomik ve askeri çözümler yapmalı, herşeyi iyi tartmalı, uygun kararlar almalı, uygun bir strateji ve taktik belirlemeli ve bunları yaparken devrimin hazırlanma-

sı ve sürdürülmesini sürekli hesaba katmalıdır. Eğer, Çinlilerin yaptığı gibi devrim hesaba katılmazsa, ne çözümler, ne eylemler, ne strateji ne de taktikler Marksist-Leninist, devrimci olabilir.

İsterse güçlü olsun, isterse daha az güçlü; hangi türde olursa olsun emperyalizm hakkında hayale kapılamayız. Emperyalizmin doğası ekonomik ve siyasal yayılmanın, savaşların çıkmasının koşullarını yaratır; çünkü emperyalizmin niteliği temel olarak sömürücü ve saldırgandır. Kurtuluş isteyen geniş halk yığınlarına, bu kurtuluşa «üç dünya» gibi revizyonist teorilerle varacakları yalanını söylemek, halklara ve devrime karşı suç işlemdir.

Lenin'in bize öğrettiği gibi, çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Bundan anlamamız gereken; biz Marksist - Leninistlerin; dünya emperyalizmine, proletaryayı ve halkları sömüren her emperyalizme, her kapitalist devlete karşı en keskin bir biçimde mücadele etmesi gerektiğidir. Biz bugün, devrimin gündemde olduğunu belirten Leninist tezi vurguluyoruz. Dünya yeni bir topluma doğru ilerliyor. Bu, sosyalist toplum olacaktır. Dünya kapitalizmi, emperyalizm ve sosyal - emperyalizm daha fazla çürüyecek ve devrimle son bulacaklardır.

Lenin bize, **emperyalizme karşı sonuna kadar mücadeleyi, onu kelimenin geniş anlamıyla eleştirmeyi ve ezilen sınıfları emperyalizmin siyasetine karşı, burjuvaziye karşı harekete geçirmeyi** öğretiyor. Emperyalizmin bugünkü gelişmesinin Marksist - Leninist çözümlemesi; Lenin'in emperyalizm üzerine, onun doğası ve özellikleri üzerine, devrim üzerine vardığı sonuçlarda ve çözümlemede hiçbir şeyin değiştirilemeyeceğini açıkça göstermektedir. Sosyal - demokratlardan, Kruşçevci ve Çinli revizyonistlere kadar tüm oportünistlerin, emperyalizm üzerine Leninist öğretileri çarpıtma çabaları kar-

şı-devrimeci çabalarıdır. Onların amacı, devrimi yadsımak, emperyalizmi allayıp pullamak, kapitalizmin yaşamını uzatmaktır.

Lenin, emperyalizmin ve onun Bernstein, Kautsky, Hilferding ve diğer tüm II. Enternasyonal oportünistleri gibi savunucularının içyüzünü ortaya çıkarırken, şunu belirtiyordu:

«Emperyalist ideoloji işçi sınıfına da sızır. Bu sınıf diğer sınıflardan bir Çin seddiyle ayrılmamıştır.»

Ne yazık ki bugün «Çin seddi» de yıkılmıştır ve emperyalist propaganda ve ideoloji Çin'e sızmıştır. Çin oportünistlerinin kesinlikle özgün bir yanı yoktur. Onlar, Kautsky ve hempalarının yolundan ilerleyerek genel olarak emperyalizmi ve özel olarak Amerikan emperyalizmini allayıp pulluyorlar. Onlara göre Amerikan emperyalizmi. halkların, Sovyet sosyal - emperyalistlerine karşı kendilerini korumak için dayanmak zorunda oldukları, gerileyen bir emperyalizmdir.

Çin revizyonistlerinin «teorileri» ile Kautsky'ninkiler arasında benzerlik çok açıktır. Kautsky kendi döneminde, kapitalizmin gelişmesi üzerine Marksist teoriyi çarpıtarak emperyalizmin sömürgeci siyasetini savunmaya, onun sömürsünü ve yayılmasını gizlemeye çalışıyordu. Amerikan emperyalizmini ve onun yeni sömürgeci siyasetini destekleme arzusuyla, sözde Marks'a ya da Lenin'e dayanan saçma teorileri dünyaya yayan Çin yöneticileri de bugün bunu yapıyorlar. Lenin'in diliyle konuşursak, Çin «teori»si ancak, revizyonizmin ve oportünizmin bataklığına batmaktır.

Kautsky'nin teorisi, tekelci kapitalizm koşullarında başka bir siyasetin, ilhakçı olmayan bir siyasetin olanaklı olduğu hayalini yaydı. Lenin bununla ilgili olarak şu-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 22, s. 347, Arn. Bas.

nu vurguladı:

«Sorunun temeli, Kautsky'nin, ilhakları malı sermayenin 'tercih ettiği' bir siyaset olarak ele alıp ve buna aynı mali sermaye temelinde sözde olanaklı başka bir burjuva siyasetle karşı çıkarak, emperyalizmin siyasetini onun ekonomisinden ayırmasıdır. Ekonomide tekellerin, siyasette anti-tekelci, zoru reddeden, ilhakçı olmayan bir uygulamayla bağdaşabilecekleri sonucu ortaya çıkıyor. Mali sermaye çağında tamamlanmış bulunan ve en büyük kapitalist devletler arasındaki rekabetin simdiki özgün biçimlerinin temelini oluşturan dünya topraklarının paylaşılmasının, emperyalist olmayan bir siyasetle bağdaştığı sonucu ortaya çıkıyor. Sonuç, kapitalizmin simdiki aşamasının en temel çelişkilerinin derinliğinin, ortaya çıkarılması yerine, gizlenmesi, yumuşatılmasıdır. Sonuçta varılan yer, Marksizm yerine burjuva reformizmdir.»*

Çin revizyonistleri, Amerika Birleşik Devletleri'nde, ekonomide tekellerin, mali sermayenin egemen olduğunu; iç ve dış siyaseti belirleyenlerin tam da bunlar olduğunu bilmemezlikten geliyorlar ve yayılmak istemeyen, hatta gerilemekte olan barışçıl bir emperyalizmden söz ediyorlar. Çin yöneticileri, bugünkü kapitalizmin temel ekonomik yasasının başlıca özelliklerinin ve taleplerinin şunlar olduğunu söyleyen Stalin'in dediklerini «unutuyorlar»:

«... söz konusu ülkenin nüfusunun çoğunluğunun sömürülmesi, yıkımı ve yoksullaştırılması yoluyla; özellikle geri kalmış ülkeler olmak üzere diğer ülkelerin halklarının köleleştirilmesi ve sistemli yağmalanması yoluyla ve sonunda en yüksek kâr sağlamaya yarayan savaşlar ve ulusal ekonominin askerileştirilmesi yoluyla kapitalist azami kârın güvence altına alınması.»**

Böylece, Çin yöneticilerinin «yeni» teorileri, onların Kautsky'nin eski şarkısını yeni bir nakaratla söylediklerini kanıtlıyor.

---

* V. İ. Lenin, Eserler, C. 22, s. 828, Arn. Bas.

** J. V. Stalin, «SSCB'de Sosyalizmin Ekonomik Sorunları», s. 45, Arn. Bas., Tiran 1974.

Lenin, saldırganlık derecesine göre emperyalist devletler arasında ayırım yapmak isteyen II. Enternasyonal yöneticilerinin maskesini indirirken, bu tutumun anti-Marksist olduğunu söylüyordu. II. Enternasyonal partilerini şovenizme, proletarya ve devrim davasına açık ihanete götüren bu tutumdur. Lenin, şu veya bu tarafta Birinci Dünya Savaşı'na karışmış olan emperyalist devletlerden hangisi «en büyük şeytandır», diye bir sorun çamızda ortaya atılamaz, diyordu.

Lenin şunları söylüyor:

«Modern demokrasi, eğer hiçbir emperyalist burjuvazi ile ittifak yapmazsa, 'her iki tarafın da eşit olarak kötü' olduğunu belirtirse, her ülkede emperyalist burjuvazinin yenilgisini arzularsa, kendine sadık kalacaktır. Başka her tutum, gerçekte ulusal-liberal bir tutumdur ve gerçek enternasyonalizmle hiçbir ortak yanı yoktur.»*

Günümüz koşullarında, Sovyet sosyal - emperyalizminin, Amerikan emperyalizminden daha saldırgan olduğunu söyleyen Çin teorisi kabul edilirse, o zaman devrim, işçi sınıfının tarihi görevine açıkça ihanet edilmiş, II. Enternasyonal'in durumuna düşülmüş olur. Her iki süper devlet sosyalizm için, halkların özgürlüğü ve bağımsızlığı için, ulusların egemenliği için aynı ölçüde baş düşmanı ve baş tehlikeyi temsil ediyorlar. Onlar, dünya kapitalizminin temel savunucularıdır.

Çin yöneticileri, halklara ihanetlerini gizlemek için, büyük tekellerin büyük zenginliklere sahip bazı ülkelerle ilişkilerinin, tekelci devletlerle halklar arasındaki çatışmaların dahi önlenebileceği bir durum yarattığını söylüyorlar. Bu büyük bir saçmalıktır. Bu emperyalist vahşeti şekere bulama çabasıdır. Bu, yatırım yapılan ülkede, sermaye yatırımlarının halkı refaha kavuşturacağını ve so-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 145 - 146, Arn. Bas

nuçta emperyalistlerle bu ülkelerin halkları arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin ortadan kalkacağını öne süren, sahte bir mutluluk yaratma girişimidir. Çin yöneticilerinin şimdi borazanlığını yaptıkları bu yalancı teori, emperyalizm tarafından, egemenliğini dünyanın her yanına yaymak ve çeşitli ülkelerin gerici egemen kliklerine, kendi halklarını ezmelerinde ve ülkeyi yabancılara satmalarında yardımcı olmak için uydurulmuştur.

Bu «teoriler», II. Enternasyonal oportünistlerinin gerici teorilerinin yeni ve ince bir biçimde tekrarıdır. Birinci Dünya Savaşı sırasında Lenin, Kautsky'nin anti-Marksist «ultra emperyalizm» teorisinin maskesini indirmişti. Kautsky, çeşitli ülkelerin kapitalistleri arasında anlaşmalarla emperyalizm koşullarında savaşların önlenebileceğini savunuyordu.

Kautsky ile tartışmasında Lenin şunları söyledi:

«... İngiliz papazlarının ve Alman 'Marksist'i Kautsky'nin bayağı filisten hayallerine değil de, kapitalist düzen gerçeklerine bakacak olursak, 'emperyalistler arası' ya da 'ultra-emperyalist' ittifaklar, savaşlar arasında yapılan 'ateşkes anlaşmalarından' başka şey değildir. İttifak biçimleri fark etmez: ister bir emperyalist ortaklığın bir diğerine karşı ittifakı, ister bütün emperyalist devletleri kapsayan genel bir ittifak olsun, bu kaçınılmazdır.»*

Çin revizyonistleri, Amerika Birleşik Devletleri de dahil olmak üzere tüm faşist, feodal, kapitalist ve emperyalist devletlerle ve rejimlerle Sovyet sosyal - emperyalizmine karşı bir ittifak ve büyük bir dünya cephesinden söz ettikleri ve buna uygun ateşli girişimlerde buldukları için Lenin'in bu öğretileri bugünkü koşullarda çok günceldir.

Lenin, emperyalist devletler arasında ittifakların olabileceğini, ancak bunların yalnızca devrimi ve sosyaliz-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 22, s. 359-360, Arn. Bas.

mi ortaklaşa ezmek, sömürgeleri ve bağımlı ve yarı - bağımlı ülkeleri birlikte yağmalamak amacıyla gerçekleştirildiğini, belirtiyor.

Tıpkı II. Enternasyonal önderleri gibi. Çin revizyonistleri de Komünist Manifesto'nun «Bütün Ülkelerin Proleterleri Birleşin!» çağrısını kaldırdılar ve onun yerine. Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı «Birleşilebilecek herkesle birleşelim» faydacı çağrısını koydular.

Çin yöneticileri tarafından uydurulan «üç dünya» teorisi, emperyalizmin tarihsel gelişmesini Marksist - Leninist bakış açısıyla incelemiyor; tersine. Marks ve Lenin tarafından çok açık bir biçimde belirlenmiş olan çağımtzın çelişmelerini bilmezden gelerek bunlara çarpık bir biçimde bakıyor. «Sosyalist» Çin bu «teoriye» uyarak. Amerikan emperyalizmi ve «ikinci dünya» ile, yani halkları sömüren diğer emperyalistlerle birleşiyor ve ister Amerikan emperyalizmi olsun isterse Sovyet sosyal - emperyalizmi, dünya emperyalizmine ve dünya kapitalizmine karşı mücadele etmek isteyen halklara, «üçüncü dünya»ya, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı birleşme çağrısını yapıyor.

Titocu «bloksuz» ülkeler teorisi de «üç dünya» teorisi kadar anti-Marksisttir.

Bu teorilerin her ikisi de, Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal - emperyalizminin treninin yol aldığı aynı ve tek demiryolunun raylarıdır. Bu tren dünya halklarından yağmalanan zenginliklerle doludur. Titocular ve Çin revizyonistleri kendileri için biraz yağ, biraz şeker, birkaç dolar, sterlin, frank ya da ruble dışarı düşün diye bu emperyalist ve sosyal - emperyalist trenin vagonlarında birkaç delik açmaya çalışıyorlar. Ezilen halkların sırtına döşenmiş olan ve halkları sürekli boyunduruk altında tutmak için uzayan bu raylar, tüm diğer anti-Marksist teoriler kadar, Troçkistlerin, anarşistlerin, Buharin-

cilerin, Kruşevcilerin, Togliatticilerin, Carillocuların, Marchaiscilerin vb. teorileri kadar, karşı - devrimci iki teoridir.

Hayat, Lenin'in emperyalizm hakkındaki dahiyane tezlerini doğruluyor. Kapitalizm çürüme aşamasına girmiştir. Bu durum halkların isyanına yol açıyor ve onları devrime itiyor. Halkların emperyalizme ve burjuva kapitalist kliklere karşı mücadelesi çeşitli biçimlerde ve değişik yoğunluklarda büyüyor. Nicelik mutlaka niteliğe dönüşecektir. Bu, ilk önce, kapitalist zincirin en zayıf halkasını oluşturan ve işçi sınıfının bilincinin ve örgütlenmesinin yüksek bir düzeye ulaşmış olduğu, işçi sınıfının sorun hakkında derin bir siyaset ve ideolojik kavrayışa sahip olduğu ülkelerde gerçekleşecektir.

Emperyalizm halklar üzerindeki vahşi sömürsünü ve baskısını yoğunlaştırdı. Ancak, aynı zamanda dünya halkları da, emekçi yığınlar üzerindeki sömürü ve baskının savaş öncesinden daha az olmadığı kapitalist toplumda artık yaşayamayacaklarını gittikçe daha fazla kavryorlar.

Emperyalizm, kendisinin ve savunucularının tüm girişimlerine rağmen halklar üstünde egemenlik kurma mücadelesinde ne şimdi ne de daha sonra istikrar sağlayabilir. Bunun nedeni, kurtuluş isteyen işçi sınıfının ve ezilen emekçi yığınlarının bilincinin uyanması ve aynı zamanda emperyalistler arası kaçınılmaz çelişmelerdir.

Halklar, dünya emperyalizminin ve dünya kapitalizminin, yalnızca iki süper devletin ekonomik, askeri, siyasal ve ideolojik gücüne değil, aynı zamanda, gerçek özgürlük ve bağımsızlığı kazanmak için halkların isyan edebileceği korkusuyla, kendi ülkelerinin halklarını boyunduruk altında tutan ve sömüren zengin sınıflara da dayandığını anlıyorlar ve ilerde daha iyi anlayacaklar.

Dünyanın çeşitli halklarının geniş yığınları şimdiki

burjuva - kapitalist toplumun, dünya emperyalizminin sömürü düzeninin yıkılması gerektiğinin farkına varmaya da başladılar. Halklar için bu, yalnızca bir amaç değildir. Onlar, birçok ülkede şimdiden silaha sarılmıştır.

Dünyayı üç ya da dört parçaya, «bloklulara» ve «bloksuzlara» ayırarak teori uydurmak boşunadır. Gerekli olan, büyük objektif tarihi sürece Marksizm - Leninizmin öğretilerine uygun olarak bakabilmek ve yorumlayabilmektir. Dünya ikiye ayrılır: Kapitalizmin dünyası ve sosyalizmin yeni dünyası. Bu iki dünya birbiriyle acımasız bir savaş içindedir. Bu savaşta eski kapitalist toplum, burjuva ve emperyalist toplum yıkılacak; yeni sosyalist toplum zafer kazanacaktır.

III

DEVİRİM VE HALKLAR

Marks, kapitalist toplumun yıkılışının ve daha ileri bir toplumun, sosyalizmin ve sonra komünizmin kuruluşunun kaçınılmaz olduğunu bilimsel kanıtlarla gösterdi. Lenin, Marks'ın düşüncesini geliştirerek, «Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması» kitabında, çağımızın emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olduğunu belirtti. Bu; eski kapitalist düzenin, sömürgeciliğin ve emperyalizmin yıkılışı, devlet iktidarının proletarya tarafından ele geçirilişi ve ezilen halkların kurtuluşu çağıdır; dünya çapında sosyalizmin zaferi dönemidir.

Bu, bugün, insanlığın çoğunluğu için, ezilenler ve sömürülenler için dayanılmaz olan eski sömürücü toplumun yerine, insanın insan tarafından sömürülmesinin bir kerede ve tümüyle ortadan kaldırıldığı yeni bir toplumun bulunduğu bir çağda yaşadığımız anlamına gelmektedir. Partimiz 7. Kongresinde, dünyanın, devrim ve halkların kurtuluşu sorununun çözüm bekleyen bir sorun olduğu aşamada bulunduğu tezini ileri sürdüğünde, kesinlikle bu temel öğretilere ve dünyanın bugünkü gelişme sürecinin Marksist-Leninist tahliline dayandı.

Proletaryanın burjuvaziye karşı mücadelesi durmaksızın süren sert, amansız bir mücadeledir. İki büyük toplumsal güç birbiriyle çatışıyor. Bir yanda tarihin gördüğü

en vahşi, en hilekâr ve en kana susamış sınıf olan kapitalist-emperyalist burjuvazi; diğer yanda proletarya; üretim araçlarından tamamiyle yoksun bırakılmış, burjuvazi tarafından acımasızca sömürülen ve ezilen sınıf ve aynı zamanda düşünen, yaratan, çalışan ve üreten ama emeğinin meyvasından yararlanamayan, toplumun en ileri sınıfı.

Bu sınıfların her ikisi de güçleri kendi etrafında toplamaya ve onları kendi amaçları için hazırlamaya çalışıyor: Proletarya, toplumsal ve ulusal kurtuluş için, devrimi gerçekleştirmek için; burjuvazi, egemenliğini korumak ve devrimi bastırmak için. Proletarya tüm devrimci, ilerici güçleri kazanmaya çalışırken, burjuvazi en uğursuz, en gerici ve en cani güçleri etrafına topluyor.

Marksizm-Leninizm bize proletarya ile burjuvazi arasındaki mücadelenin sürekli geliştiğini ve mutlaka proletarya ve müttefiklerinin zaferi ile taçlanacağını öğretiyor. Ama bu mücadelenin başarıyla taçlanması için proletarya örgütlenmeli, öncü partisine sahip olmalı, geniş halk kitlelerini devrimin gerekliliği konusunda bilinçlendirmeli ve devlet iktidarını alma, kendi diktatörlüğünü kurma, sosyalizmi ve komünizmi, sınıfsız toplumu inşa etme mücadelesinde geniş halk kitlelerine önderlik etmelidir.

Devrimin, her an ve her yerde, ne zaman olursa olsun gerçekleşebileceğini düşünen iyi ya da kötü niyetli, aceleci insanlar dünyada çoktur. Ama bu tür insanlar yanılıyorlar. Devrim herhangi bir zamanda, herhangi bir yerde, birinin keyfine göre gerçekleştirilemez. Devrim, kapitalist zincirin en zayıf olduğu halkada patlar ve gerçekleştirilir. Devrimin patlaması ve zafere ulaşması için, uygun nesnel ve öznel koşullar var olmalı ve devrime başlamak için elverişli an bulunmalıdır. Esas olan, başında proletaryanın bulunduğu geniş halk kitle-

lerinin, devrimi başlattıkları an. onu sonuna dek götürmeye hazır ve kararlı olmalarıdır.

Lenin, devrimin her ülkenin halkı tarafından gerçekleştirildiğini, ihraç edilmediğini vurguluyor. Bu, nerede mücadele ederlerse etsinler, Marksist-Leninistlerin kendilerini dayanışmanın dışında hissetmeleri, birbirlerine proleter enternasyonalizmin en saf duygularıyla bağlı olmaları ve diğer ülkelerin proletaryasının ve halklarının kurtuluş mücadelesine yardım etmemeleri anlamına gelmez. Tersine, çeşitli ülkelerdeki tüm komünistler, tüm proleterler, tüm devrimci güçler tek tek ülkelerdeki ve tüm dünyada devrimi, propaganda, ajitasyon ve maddi yardımla, kararlılık ve fedakarlık örneği vererek ve Marksizm-Leninizme sadakatle bağlı kalarak desteklerler. Tabii ki, bu yardımlaşmadan yararlanma başarısı her şeyden önce şu ya da bu ülkede proletaryanın ve partisinin hazırlanmasına, devrimci mücadelenin gelişmesine bağlıdır.

Marks ve Engels, «Komünist Parti Manifestosu»nda bir ülkenin proletaryasının ve halkının çıkarlarının tüm dünya proletaryasının ve halklarının çıkarlarından ayrılmayacağını gösterdiler.

Lenin'in bize öğrettiği ve hayatın doğruladığı gibi, devrim her ülkede ayrı ayrı zafere ulaşır. Bu nedenle zafer, her şeyden önce her ülkenin işçi sınıfına ve devrimci partisine, bunların, Marks'ın, Engels'in, Lenin'in ve Stalin'in devrimle ilgili öğretilerini kendi somut koşullarına uygulama yeteneğine bağlıdır.

Ama bu öğretiler üstüne, özellikle Leninist devrim teorisine üstüne, pek çok karışıklık yaratıldı. Devrim konusunda insanları şaşırtdırmak ve devrimin patlamasını engellemek görevini üstlenen Titocu, Sovyet. «Avrupa Komünistleri», Cinli ve diğer modern revizyonistler yoğun baltalama eylemlerine giriştiler.

Bu sorunun çözülmek üzere ortaya konduğu günümüzde, revizyonistlerin devrimin üstüne yaydıkları sisi dağıtmak, bu sorun hakkındaki manevralarını ve kasıtlı yalanlarını açığa çıkarmak, karşı-devrimci, şovenist ve hegemonyacı amaçlarını teşhir etmek ve Marksizm-Leninizmin devrim hakkındaki öğretilerinin kavranmasını ve doğru olarak hayata geçirilmesini sağlamak, Marksist-Leninistler için zorunlu bir görevdir.

Marksist-Leninist Devrim Öğretilerini Savunmalı ve Uygulamalıyız

Devrimin patlaması ve zafere ulaşması için nesnel ve öznel koşulların var olması gerektiğini Marksizm-Leninizm bize öğretiyor ve bütün devrimlerin deneyi bunu doğruluyor.

Lenin bu öğretiyi «II. Enternasyonal'in Çöküşü» kitabında formüle etti ve «'Sol' Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı» kitabında ve diğer yazılarında geliştirdi.

Devrimin nesnel etkeni olarak devrimci durum üzerinde duran Lenin, onu şöyle tanımlıyor:

Egemen sınıfları içeren derin bunalıma, ezilen sınıflar arasında hoşnutsuzluğa ve öfkeye yol açan bir bunalıma bağlı olarak;

«İktidardaki sınıflar için, değişikliğe gitmeden iktidarlarını sürdürmek olanaksız olduğu zaman»* diyor, Lenin.

«Devrimin patlaması için, genellikle, 'alt tabakaların' eskisi gibi 'yaşamak istememeleri' yeterli değildir; aynı zamanda 'üst tabakaların' da eskisi gibi 'yaşamamaları' gereklidir. 2) Ezilen sınıfların yoksulluğu ve sıkıntısı ağırlaştığı zaman... 3) Yukarıdaki nedenlerin bir sonucu olarak, tarihsel önemde bağımsız eylemlere... sürüklenen... kitlelerin faaliyetinde önemli bir artış olduğu zaman.»**

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 223, Arn. Bas.

** V.İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 223, Arn. Bas.

«Başka bir deyişle, bu gerçek şöyle de belirtilebilir: (sömürülenleri de, sömürücüleri de etkileyen) ulus çapında bir bunalım olmaksızın devrim olanaksızdır.»*

«Yalnızca ayrı ayrı grup ve partilerin değil, ayrı ayrı sınıfların bile iradesinden bağımsız olan bu nesnel değişimler olmaksızın» «devrim -genel bir kural olarak olanaksızdır.»**

jiye vurguluyor Lenin.

Ama her devrimci durum devrime yol açmaz, diyor Lenin. 1860-1870 yıllarında Almanya'da, ya da 1859-1861 ve 1879-1880 yıllarında Rusya'da olduğu gibi birçok durumda; diyor Lenin, devrimci durumlar devrimlere dönüşmedi. Çünkü öznel etken, yani kitlelerin devrim için hazırlığı ve yüksek bilinç düzeyi yoktu. Lenin'in söylediği gibi:

«devrimci sınıfın; 'düşürülmediği' taktirde, hiçbir zaman, hatta bunalım döneminde bile 'düşmeyen' eski hükümeti parçalayacak (ya da yerinden atacak) kadar **güçlü** devrimci kitle eylemleri gerçekleştirme yeteneği»*** yoktu

Lenin'in ilk eserlerinde yazdığı gibi, öznel etkenin hazırlanmasında, işçi sınıfının devrimci partisi, bu partinin devrimci kitlelere önderlik etme, onları eğitime ve seferber etme görevi belirleyici bir rol oynar. Parti bunu hem somut koşullara ve kitlelerin devrimci isteklerine ve taleplerine cevap veren doğru bir siyasal çizgi izleyerek hem de proletaryanın ve emekçi kitlelerin, yaşadıkları durumun, sömürünün ve baskının, burjuvazinin vahşi yasalarının ve köleleştirici düzeni yıkmaya aracılık eden devrimin kesin gerekliliğinin bilincine varmasını sağlayan, yoğun ve siyasal olarak iyi düşünülmüş devrimci eylemleri içeren çok büyük bir çalışmayla elde eder.

Böylece, yoksul tabakalar öylesine yoğun bir tepki

---

* V. İ. Lenin, Eserler, C. 31, s. 83, Arn. Bas.

** V. İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 223, Arn. Bas.

*** V. İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 223, Arn. Bas.

gösterecektir ki, başka iç ve dış çelişkilerle de sarsılmış olan zenginlerin, iktidardaki burjuvazinin, eski egemenliğini ayakta tutması olanaksız olacaktır. Bu koşullar tamamlandığında, birbirine bağlı olan nesnel ve öznel koşullar var olduğunda, devrimin yalnızca patlaması değil, zafere ulaşması da olanaklıdır.

Devrimciler Lenin'in bu dahice tezleri üzerin her zaman derinlemesine dururlar ve bununla da yetinmeyip durumun somut ve çok yönlü çözümlemesini yaparlar. Onlar, devrimci durumlarda gafil avlanmayacak biçimde, bu belirleyici anlarda silahsız kalmayacak tersine devrimi hazırlamak için bu anlardan yararlanabilecek biçimde davranırlar.

Dünyada bugünkü durumun tahlili neyi gösteriyor? Leninist devrim teorisinden hareketle, Arnavutluk Emek Partisi, bugün dünyadaki durumun genel olarak devrimci olduğu, birçok ülkede durumun olgunlaştığı, ya da olgunlaşmakta olduğu, diğer ülkelerde ise bu sürecin gelişmekte olduğu sonucunu çıkarıyor.

Bugün durumun devrimci olduğunu söylerken, günümüzde dünyanın büyük patlamalara doğru gittiğini kastediyoruz. Genel olarak bugünkü durum patlayan bir volkanı, her yeri tutuşturan bir yangını, iktidardaki ezen ve sömüren üst sınıfları kesinlikle yakacak olan bir yangını andırıyor.

Kapitalist ve revizyonist dünya ciddi bir ekonomik ve siyasal, mali ve askeri, ideolojik ve ahlâki buhranın pençesindedir. Burjuva ve revizyonist düzenin tüm bünyesini ve üst yapısını sarsan bugünkü bunalım, kapitalist sistemin genel bunalımını her zamankinden daha derin ve keskin bir hale getirmiştir.

Buhranın sonuçları, özellikle ekonomi alanında açıkça çok ciddi ve tahrip edicidir. II. Dünya Savaşı'ndan sonraki en şiddetli buhranın derinleşmesi 1974'ten bu yana

sürmektedir. Sanayi üretiminde büyük düşüş vardır; Japonya'da %20. İngiltere'de %15, ABD'de %14, Fransa ve İtalya'da %13, Federal Almanya Cumhuriyeti'nde %10vb. Buhran, derin bir çöküşe neden olmuştur. Bir çok kapitalist ülkede, ekonominin bazı temel dallarında kullanılmayan üretim kapasitesi % 25-40'a ulaşmıştır ve bu durum yıllardan beri sürmektedir. Bu nederne, sanayi üretiminde durgunlaşma sürüyor. Çok büyük «fazla» mal stoku satılmadan duruyor.

Bununla birlikte, tüm bu satılmayan mal stoklarına rağmen ve üretim kapasiteleri işletilmeden durduğu halde yükselen fiyatlar nedeniyle tekellerin kârları artmaya devam etmektedir. Belli ülkelerde enflasyon çok yüksek oranlara ulaşırken, fiyatlar her gün artmaktadır.

Fiyat artışları ve özellikle enflasyon, tekellerin, kapitalist ve revizyonist devletin elinde, bunalımın ağır yükünü işçi sınıfına ve diğer emekçilere yüklemenin çok kullanışlı bir aracı haline gelmiştir.

Enflasyonu yavaşlatma bahanesi altında, kapitalist ve burjuva-revizyonist devletler emekçi kitlelerin gelirlerinden kesilen vergileri artırıyor ve ücretlerini donduruyorlar; aynı zamanda da tekellerin kârından alınan vergileri azaltıyor, devalüasyon yapıyorlar, vb. Bu önlemler, işçi sınıfına ve tüm emekçi halka karşı yöneltilmiştir. Onları daha fazla sömürmekte ve yaşam düzeyini düşürmektedir.

Ekonomik bunalımın sürüp gitmesi, işçi sınıfının ve köylü kitlelerin yaşam koşullarını daha güç ve daha kötü kıldı. İşsizlik daha önce seyrek görülen oranlara ulaştı ve burjuva ve revizyonist toplumun büyük hastalığı haline geldi, müzminleşti. Kapitalist-revizyonist dünyada 110 milyon kişi sokağa atıldı. Yalnızca Amerika Birleşik Devletleri'nde en az 7-8 milyon işsiz var. Bugün yüzmilyonlarca insan açlığın eşiğinde yaşıyor ya da gerçekten açlık çekiyor.

Yüzmilyonlarca insan, yarın ne olacağını bilmemenin korkusuyla kıvrıyor.

Geniş emekçi kitlelerin içinde bulunduğu yoksulluk ve güvensizlik ve aynı zamanda kapitalist ve burjuva - revizyonist rejimler tarafından izlenen gerici, halk düşmanı iç ve dış siyasetler, nüfusun geniş tabakalarının hoşnutsuzluğunu artırdı ve sürekli artırıyor. Bu ciddi durum. onların, grevlerde, protestolarda, gösterilerde, burjuva ve revizyonist düzenin baskı organlarıyla çatışmalarında ve birçok kez gerçek ayaklanmalarda kendini gösteren zaptedilemez öfkesini artırdı. Halk kitleleri kendilerini yöneten rejimlere gittikçe daha çok kin duyuyorlar.

Ba buhran durumunda bile azami kârlarını korumak -isteyen emperyalist, revizyonist ve kapitalist ülkelerin hükümetleri kitlelerin öfke ve hoşnutsuzluğunu yatıştırmak ve onları devrimden çevirmek için her tür sahte vaat ve önerileri öne sürüyorlar.

Bu arada, yoksullar daha da yoksullaşıyor; zenginler daha da zenginleşiyor. Yoksul ve zengin toplumsal tabakalar arasındaki, gelişmiş kapitalist ülkelerle geri kalmış ülkeler arasındaki uçurum gitgide derinleşiyor.

Bugünkü bunalım, kapitalist ve revizyonist devletlerin yönetici grupları içinde yoğun kaynaşmaya yol açmış ve siyasal yaşama da yayılmıştır. Bunun açık kanıtı hükümet bunalımlarındaki büyük artış ve iktidardaki ekiplerin sık sık değiştirilmesidir.

Burjuvazi ve yönetici klikler, emekçi halkı aldatmak ve onlara yeni ekibin eskisinden daha iyi olacağı yolunda umut vermek, hem bunalımın hem de bunalımdan kurtulamamanın sorumlusunun eski ekip olduğuna, yenisinin ise durumu düzeltereğine onları inandırmak için hükümet ekiplerindeki atlarını gitgide daha sık değiştirmeye zorlanıyorlar. Geniş çapta ve sürekli oynanan bu komedi, özellikle seçim kampanyaları sırasında özgürlük,

demokrasi vb. üstüne aldatıcı sloganlarla kamufle ediliyor. Kapitalist ve revizyonist ülkelerdeki burjuvazi, aynı zamanda, vahşi şiddet silahlarını; orduyu, polisi, gizli servisleri, mahkemeleri güçlendiriyor; proletaryanın her hareketi ve her çabası üzerinde burjuva diktatörlüğün denetimini güçlendiriyor. Bugün, kapitalist ve revizyonist ülkelerde burjuva şiddetin artırılması ve demokratik hakların kısıtlanması yönünde açık bir eğilim var. Ülke yaşamını faşistleştirme eğilimi giderek güçleniyor. Burjuvazi, egemenliğini «demokratik» yöntem ve araçlarla sürdürmeyi olanaksız bulacağı an faşizmi kurmaya hazırlanıyor.

Ekonomik, mali ve siyasal bunalım yalnızca tekelleri, hükümetleri, siyasal partileri ve tek tek ülkelerdeki siyasal parti ve güçleri değil; uluslararası ittifakları da, Avrupa Ortak Pazarı, COMECON, Avrupa Topluluğu, NATO ve Varşova Paktı gibi ekonomik, siyasal ve askeri blokları da pençesi altına aldı. Bu ittifakların ve blokların üyeleri arasındaki çelişkiler, sürtüşmeler, itirazlar ve anlaşmazlıklar gitgide daha açık ve yıpratıcı bir biçimde kendilerini gösteriyorlar.

Buhranın ve ondan kurtulma çabalarının başka bir ifadesi de silahlanma yarışında; savaş için çok yönlü hazırlıklarda; Orta Doğu'da, Afrika Boynuzu'nda, Batı Sahra'da, Hindi-Çini'de ve başka yerlerde olduğu gibi bölgesel savaşların süper devletler ya da diğer emperyalist devletler tarafından kışkırtılmasında da görülmektedir. Bu yol şu ya da bu emperyalist devletin hegemonyacı ve yayılmacı planlarına hizmet etmekte ve bugün benzeri görülmemiş boyutlara ulaşan savaş sanayini ve silah ticaretini canlı tutmakta ve körüklemektedir.

Ama tüm bu siyasal ve askeri araçlar, ciddi bir biçimde rahatsız olan kapitalist revizyonist sistemin hastalıklarını tedavi etmeyen ve edemeyecek olan geçici ça-

relerdir.

Kapitalist ve revizyonist dünyanın bugünkü ekonomik ve siyasal bunalımına, eşi görülmemiş ideolojik ve ahlâki bunalım da eklenmelidir. Bugün görülen ideolojik kargaşa ve ahlaki çöküntü daha önce hiçbir zaman ortaya çıkmamıştı. Laik ve dinsel, klasik ve modern, açıkça anti-komünist ve sözümona komünist ve Marksist paravanalarla donatılan sağ, orta, ya da «sol» burjuva teorilerin bu kadar çok biçimi daha önce hiç varolmamıştı. Böylesine bir ahlaki bozulma, böylesine kokuşmuş bir yaşam tarzı, düşünce alanında böylesine bir alçalma hiç görülmemişti. Büyük çabalarla inşa edilen ve tantanayla duyurulan «eski toplumun kötülüklerinden kurtulmak için reçeteler», «kapitalizmin nihai istikrarı», «halk kapitalizmi», «tüketim toplumu», «sanayi sonrası toplum», «bunalımı önleme», «teknik-bilimsel devrim», Kruşçevci «barış içinde birarada yaşama», «orduları, silahları ve savaşı olmayan bir dünya», «insancıl yüzlü sosyalizm» gibi burjuva ve revizyonist teoriler şimdi temellerinden sarsılıyor.

Genel buhranın tüm bu görünümleri yalnızca buhranın sonuçlarının çok açık görüldüğü Yugoslavya'da değil, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nde ve diğer revizyonist ülkelerde de görülebilir. Bu ülkelerde baskı ve sömürü her alanda arttı. Herkes, kapitalizmin hastalıklarının, yöneticiler ve üst tabakalar içinde iktidar ve ayrıcalıklar uğruna süren kavgaların ve çekişmelerin acısını çekiyor. Her yerde halk kitleleri hoşnutsuzluk ve öfkeyle kaynaşüyor. Bu ülkelerde de, devrimin patlak vermesi için büyük olanaklar vardır. Devrimin yasası, her burjuva ülkede olduğu gibi orada da işliyor.

İşte, gittikçe daha derinleşen kapitalizmin bugünkü genel bunalımı bizi şu sonuca götürüyor: Devrimci durum, kapitalist ve revizyonist ülkelerin çoğunu sarmış-

tır ya da sarma sürecindedir. Dolayısıyla bu durum, devrimi gündeme getirmiştir.

Bunalımın ve devrimi boğmak için başvurdukları manevralar ve kehanetlerde uğradıkları yenilgilerin gittikçe ağırlaşan baskısı altında ezilen burjuvazi ve revizyonistleri yeni çareler bulmaya ve başka aldatıcı teoriler yaratmaya çalışıyorlar.

Bugün modern revizyonistler kapitalist sistemi savunma, halkları sömürme ve ezme, devrim ve kurtuluş hareketlerini bölme ve genel olarak Kitleleri aldatma bayrağını açmışlardır. Ama onlar da, burjuvazinin basit birer uşağı haline gelen sosyal-demokratların ve tüm diğer oportünistlerin akıbetine uğrayacaklardır.

Bugünkü ciddi ekonomik, siyasal ve ideolojik bunalım durumunda; burjuvazi, revizyonist uşaklarının kendisini daha açıkça desteklemesini istiyor. Bu, onları, gerçek yüzlerini açığa çıkarmaya ve aynı zamanda daha da gözden düşmeye zorluyor. Lenin şöyle diyor:

«Oportünistler, proleter devrimin burjuva düşmanlarıdır. Onlar, barış döneminde işçi partilerine yerleşerek burjuva görevlerini gizlice yürütürler. Bunalım dönemlerinde ise, tutuculardan en radikal ve en demokratlara kadar, özgür düşünürlerden dincilere ve kilise yanlılarına kadar bütün birleşik burjuvazinin açık mütefikleri olarak kendilerini hemen gösterirler.»*

Lenin'in vardığı bu bilimsel sonuç, modern revizyonistlerin bunalım içindeki kapitalist düzene bugün sundukları hizmetle bütünüyle kanıtlanmıştır.

Örneğin, kapitalizmin alt ve üst yapıda çürümesini tipik olarak yansıtan ülkeyi, İtalya'yı ele alalım. İtalya'da II. Dünya Savaşı'nın bitiminden bugüne kadar, tüm dinci, gerici burjuvaziyi ve sağ unsurları kendi etrafında toplayan Vatikan'ın partisi, büyük burjuvazinin partisi,

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 106. Arn. Bas.

Hristiyan-Demokratlar iktidardadır. Hristiyan-Demokrat hükümetler, iflas durumunda olan bir ülkeyi yönetmektedirler. 1945'ten bugüne, burjuvazinin üst tabakaları öylesine ciddi bir bunalımın pençesinde dirler ki, bu dönem içinde «tek renkli» Hristiyan Demokrat, sosyalist - Hristiyan Demokrat, üçlü Hristiyan Demokrat -sosyalist-sosyal-demokrat, «orta sol» hükümetler, «orta sağ» hükümetler gibi 40 hükümet birbirini izlemiştir.

İtalya'daki derin hükümet bunalımı, hiç bir çıkış yolu bulunamayan genel iç bunalımın durumunu yansıtmaktadır. Cumhurbaşkanı Leone'nin görevinden alınması, Hristiyan Demokrat Parti Başkanı Moro'nun öldürülmesi vb. gibi gittikçe sıklaşan anlaşmazlık ve çatışmalar, siyasal cinayetler ve skandallar bunalımın sonuçlarıdır.

İtalya, Amerika Birleşik Devletleri'nin köprübaşı haline gelmiştir. Amerikan emperyalizminin pençelerine düşen iflas etmiş ekonomisi aynı zamanda, kendisinin en az ağırlıklı üyesi olduğu Avrupa Ortak Pazarı'na da bağlıdır.

Bu durumun bir sonucu olarak, İtalya'daki geniş emekçi kitleler yoksullaştılar ve giderek daha da yoksullaşıyorlar. Avrupa Ortak Pazar ülkeleri arasında işsizlik düzeyi en yüksek olan İtalya'dır. İtalya en büyük işgücü göçüne sahiptir ve ithalatı ihracatından daha fazladır. Avrupa Ortak Pazarı üyesi ülkeler, özellikle Batı Almanya ve Fransa. İtalya'dan aldıkları yiyecek maddelerini sınırlandırarak İtalyan tarımını zor bir duruma sokmuşlardır. İtalya'daki hayat pahalılığı aşırı derecede yükselirken, İtalyan tereyağı, süt ve meyvalarının ihraç fiyatı aniden düşmüştür. İtalya, ağır ve hafif sanayi işçilerinden, ulaşım işçilerine, postacılara ve havayolu işçilerine kadar, polislerin bile katıldığı bir büyük grevler ülkesi olmuştur.

Boylesine öfke dolu bir hoşnutsuzluk durumunda kitlelerin ve devrimin çıkarları, proletaryanın ve bütün

halkın tüm bu büyük hoşnutsuzluğunu, gerici burjuvaziye karşı, onun başlatmaya çalıştığı faşist saldırı hazırlıklarına karşı savaşmaya yöneltmeyi gerektirirken; Çinli «üç dünya» teorisini savunanlar, İtalyan revizyonistleri ve reformist sendikalar, tüm işçi aristokrasisi devrimin söndürücüleri ve burjuva düzenin savunucuları olarak davranıyorlar.

Bu çürümüş burjuva düzen, faşist partiden Berlinguer'in revizyonist partisine kadar tüm partiler tarafından savunuluyor. İtalyan revizyonist partisi, temelinden sarsılmış bu burjuva düzeni iktidarda tutmak için burjuvaziyle birleşti. Bu parti, kendi ülkesinin koşullarına uygulanabilecek bir Marksizmi izlediği ve uyguladığı yalanını yayarak İtalyan proletaryasının devrimci atılımını zayıflatmaya ve bastırmaya çalışıyor.

Berlinguer, yalnızca uzun süre önce Hristiyan Demokratlarla görüşmelere girişmekle kalmadı, onlarla anlaşmaya bile vardı. O, gerçekte resmen hükümete katılmaksızın, birçok sorunda onlarla birlikte yönetime katılıyor. Hükümet bu partiyi destekliyor, ama aynı zamanda, görünüşü kurtarmak için onunla anlaşamadığı inancını yaratıyor. İtalyan revizyonist partisi de kendi hesabına aynı oyunu oynuyor.

İtalyan revizyonistleri, parlamenter çoğunluğun beş partisinin kabul ettiği, kendilerinin de ülkelerinde «önemli bir zafer», «yeni bir siyasal aşama» olarak göklere çıkardıkları bir hükümet programı üstüne yaygaralar koparıyorlar. Ama Berlinguer'in sözünü ettiği bu siyasal aşama, revizyonist partinin İtalyan sermayesinin planlarına dahil edilmesidir. Berlinguer bunu ciddi, gerçekçi ve dogmatik olmayan bir anlaşma olarak tanımlıyor. Bu anlaşmanın, yalnızca partiler arasındaki siyasal ilişkilerde değil, ülkenin ekonomik, toplumsal ve devlet yaşamında do gerçek bir değişiklik getireceğini iddia ediyor.

Böylece İtalyan revizyonistleri, tam da kitlelerin devrimci atılımını engellemek amacıyla sermayeyle birleşmeye çalışan çeşitli oportünistler için Lenin'in öngördüğü yolda ilerliyorlar. Onlar bu birleşmeyle, sosyalizme çoğulculukla geçme amaçlarına doğru bir adım attıklarını düşünüyorlar. Açıktır ki, bu bir rüyadan başka bir şey değildir ve İtalyan Senatosu Başkanı Amintore Fanfani beş partinin anlaşmasını bir hayaller tablosu olarak tanımlarken pek de yanılmıyordu. Bu, İtalyan revizyonistleri için bir rüyalar tablosu olmakla birlikte, sermayenin güçleri açısından hiç de rüya değildir; tersine İtalya'daki komünizm düşüncelerini ortadan kaldırmak, İtalyan halkının ve proletaryasının taleplerine karşı koymak ve onların yeni bir toplumun inşası için devrimci mücadelesini bastırmak amacıyla tasarlanmış ve iyi düşünülmüş bir eylemdir. İtalyan revizyonistleri şimdi birkaç kırıntı elde ediyorlar ama hükümetin revizyonist partinin katılmasına ihtiyaç duyduğunu öne sürerek, partinin balığın suya daldığı gibi tümüyle hükümete katılması için uğraşıyorlar. Tek bir kelimeyle, İtalyan revizyonist partisi İtalyan tekelci sermayesinin gerici sofrasına bütünüyle oturmak istiyor.

Bütünüyle reformist, parlamentocu, sosyal-demokrat bir programa sahip olan Berlinguer'in partisi, ideolojik olarak tümüyle yozlaşmış bir partidir. Kaleme alınırken başta Togliatti olmak üzere İtalyan «komünistlerinin» de katıldığı sahte demokrat Anayasa'nın kurduğu düzeni destekliyorlar. Son otuz yıldır gerici ve dinci burjuvazi tam da bu Anayasa adına İtalya'da yasalar çıkarıyor ve proletarya ve geniş halk kitlelerini eziyor. İtalya'nın sözde komünistleri bu baskıyı adil ve Anayasa'ya uygun buluyorlar.

İtalyan revizyonist partisi; proletaryanın devrimci isteklerini ve emekçilerin siyasal bilincini zayıflatmak

için, başta Hristiyan Demokrat Parti olmak üzere burjuvazinin diğer partileriyle birlikte, İtalyan parlamentosunun içinde ya da dışında, basın organlarıyla, televizyon ve radyoyla, İtalyan halkını sersemleten, şaşkınlığa ve kargaşalığa sürükleyen ve sınırsız bir demagojiyle içiçe olan bir siyaset izliyor.

İtalyan gericaliği ve Vatikan tüm bu eylemlere büyük bir ihtiyaç duyuyor. İtalyan revizyonist partisi devrimin engellenmesine, burjuvazinin beladan sıyrılmasına ve mevcut düzenin yıkımdan kurtarılmasına yardım etmek için proletarya önderliğindeki halk kitlelerinin devrimci hareketini bastırmaya çalışıyor.

Başka bir örneği ele alalım; İspanya. Franko'nun ölümünden sonra Kral Juan Carlos iktidara geldi. O, uzun süren egemenliği boyunca faşist rejimin ülkeyi ciddi bir bunalıma sürüklediğini görerek, İspanya'nın Franko zamanındaki gibi yönetilemeyeceği sonucuna varan büyük burjuvazinin temsilcisidir. Bu nedenle, hükümetin biçiminde belli değişiklikler yapmak zorunlu idi; Franko'nun gözden düşmüş Falanjist grubu iktidardan uzaklaştırılmalıydı. Hükümet başkanlarının ardı ardına değiştirilmesinden sonra, yeni kralın en güvendiği kişiler, reformlara uğramış Frankoculuğu sürdürenler iktidara geldi.

İspanya'da daha önce hiç görülmemiş ölçüde grevler ve gösteriler patlak verdi. Halk değişiklikler istiyordu ama doğal olarak yapılan «değişiklik»i değil, derin ve köklü değişiklikler. Grevler, gösteriler ve çatışmalar durmadı, hâlâ sürüyor. Kitleler özgürlük ve haklar talep ediyor, çeşitli milliyetler ise özerklik istiyor. Bu durumda Juan Carlos hükümeti kitleleri devrimden saptırmak için İbarruri-Carillo'nun revizyonist partisini de yasallaştırdı. Bu partinin şefleri İspanyol kralcı rejiminin uysal uşakları haline geldiler. Bugünkü durumda yükselen büyük devrimci atılımı engellemek ve İspanya Savaşı'nın,

devrimci düşünceleriyle harekete geçen ve Cumhuriyet'i destekleyen tüm unsurları, burjuvaziyle birleşerek bastırma amacıyla grev kırıncıları haline dönüştüler.

Burada da, İtalyan revizyonist partisinin oynadığı rolün aynısını oynayan, ama daha az bir etkinliğe sahip olan İspanyol revizyonist partisinin itfaiyeci rolünü görüyoruz.

Fransa, Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Portekiz ve tüm diğer kapitalist ülkelerdeki revizyonist partiler; burjuva düzeni savunmak ve burjuva düzenin bunalımların ve devrimci durumların üstesinden gelmesine yardım etmek amacıyla, «tüketim topiumunda» ya da başka sömürücü toplumlarda yaşamının artık olanaklı olmadığını giderek daha açık olarak kavrayan ve kapitalist siyasal ve ekonomik düzene karşı ayaklanan proletaryayı ve diğer ezilen ve sömürülen kitleleri şaşırtmak ve felce uğratmak için, benzer bir rol oynuyorlar.

Revizyonist partiler, Leninizm'e özel olarak düşmandırlar. Bu onların devrime düşman olmaları anlamına gelir; çünkü proleter devrimi teorisini yetkin hale getiren ve bunu Rusya'da hayata geçiren Lenin'dir. Sosyalist devrim, bu teori temelinde Arnavutluk'ta ve diğer ülkelerde zafere ulaştı. Dünyanın her yerinde devrimin zafere giden yolu gösteren Leninist teori; proletaryanın ve öncü partisinin önderliğine ya da proletarya diktatörlüğüne gerek duymaksızın, burjuva devlet aygıtını yıkmaksızın, hatta revizyonist teorilere göre, barışçıl sosyalist dönüşümlerde bu devlet aygıtından yararlanarak sosyalizme parlamenter yoldan barışçıl geçişe ilişkin, karşı - devrimci revizyonist teorilerin geçersizliğini ortaya koyuyor.

Tam da böylesine devrimci anlarda, devrimin kapitalist zincirin en zayıf halkasında kopması büyük bir

olasılık iken; proletaryanın sınıf bilincini yükseltmek, öznel etkeni hazırlamak, proletaryanın ve diğer ezilen kitlelerin devlet iktidarını ele geçirmesinin doğru yolunu gösteren Marksizm-Leninizmin evrensel niteliğine ve doğruluğuna güveni pekiştirmek son derece gerekli iken; işte tam bu dönemde, revizyonistler burjuvaziye devrimle başa çıkma ve ondan kurtulma çabalarında çok değerli bir hizmet sunuyorlar. Burjuvazinin devrime ve komünizme karşı mücadelede revizyonist partileri vs sendikaları etkisi altına almak istemesi bu yüzdendir. Amerikan emperyalizminin, dünya kapitalizminin ve her ülkenin burjuvazisinin varmak istediği hedef tam da budur. Burjuvazi, revizyonist partilerin açıkça ve tamamen sermayenin hizmetinde olmalarını istiyor. Bunun için onların, «komünist» bir renk altında, görünüşte durumu değiştirmek ve yalnızca mülk sahibi sınıfın ve zengin sınıfların değil, daha yoksul sınıfların da söz sahibi olacağı, revizyonist «komünist» partilerin ve sosyalist partilerin de onların temsilcileri ve savunucuları olarak geçinebilecekleri melez bir toplum yaratmak için mücadele etmelerini istiyor.

İktidardaki revizyonistler, özellikle Yugoslav, Sovyet ve Çin revizyonistleri devrimleri engelleme ve bastırma mücadelesinde dünya kapitalizmine çok büyük bir hizmet sunuyorlar.

Yugoslav revizyonistleri Leninizmin açık düşmanlarıdır. Onlar, Ekim Devrimi'nde somutlanan ve Leninist devrim teorisinin belirttiği, sosyalist devrim yasalarının evrensel niteliğini herkesten daha büyük bir şiddetle yadırlıyorlar. Bugün dünyanın sözde kendiliğinden sosyalizme gittiğini, bu nedenle devrime, sınıf mücadelesine vb. gerek olmadığını vaaz ediyorlar. Yugoslav revizyonistleri kapitalist «özyönetim» sistemlerini gerçek sosyalizmin bir modeli olarak sunuyorlar; bu sistemin hem «Stalinist»

sosyalizmin «kötülüklerine» hem de kapitalizmin kötülüklerine şerbet olduğunu iddia ediyorlar. Onlara bakarsanız, bu sistemin kuruluşu şiddete dayanan devrim, proletarya diktatörlüğü, sosyalist devlet mülkiyeti ya da demokratik merkezîyetçilik gerektirmez. «Özyönetim», yönetici gruplar arasında, işverenler ve işçiler arasında, hükümet ve mülk sahipleri arasında işbirliği ve anlaşmayla sessizce ve tatlılıkla kurulabilir.

Uluslararası kapitalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin Titocu Yugoslavya'ya mali, maddi, siyasal ve ideolojik yardım sağlamada böylesine «cömert» olması, Kesinlikle Yugoslav revizyonizminin Leninizmin düşmanı olmasından ve devrimi baltalamasındandır.

Sovyet revizyonistleri, sözleriyle Leninizmi ve Leninist devrim teorisini yadsımıyorlar ama pratikte karşı - devrimci tavırları ve eylemleriyle ona karşı savaşıyorlar. Proleter devrimden en az Amerikan emperyalistleri ya da herhangi bir ülkenin burjuvazisi kadar korkuyorlar; çünkü devrim, diğer ülkelerde dünya egemenliği için stratejik planlarını yok edecek, kendi ülkelerinde onları tahttan düşürecek ve iktidarlarından ve sınıf ayrıcalıklarından yoksun bırakacaktır.

Sovyet revizyonistleri hem Sovyetler Birliği'ndeki hem de diğer ülkelerdeki proletaryayı ve emekçi kitleleri aldatmak için kendilerini Ekim Devrimi'nin sürdürücüleri, Leninizmin izleyicileri olarak göstermeye çalışıyorlar. Ülkelerinde emekçi kitlelerin revizyonist egemenliğe karşı hoşnutsuzluklarını, ayaklanmalarını ve devrimci hareketini bozmak ve «karşı - devrimci», «sosyalizm düşmanı» eylemler olarak bastırmak için «gelişmiş sosyalizm»den ve «komünizme geçiş»ten söz ediyorlar. Ülkelerinin dışında, anti-Marksist ve anti-Leninist teori ve pratikleri gizlemek, sosyal-emperyalizmin yayılmacı ve hegemonyacı planlarının önünü açmak için «Leninizm»i

bir maske olarak kullanıyorlar.

Sovyet revizyonistlerine göre herhangi bir devrimci patlama insanlığı yok edecek termo-nükleer bir dünya savaşına dönüşebileceğinden, günümüzde gelişmiş kapitalist ülkelerde şiddete dayanan devrimi büyük bir tehlike olarak gösteriyorlar. Bu nedenle, günümüzde en uygun yol olarak, barışçıl yoldan devrimi, parlamentonun «burjuva demokrasisinin organından, emekçiler için demokrasi organına» dönüştürülmesini öneriyorlar. Onlar Sovyet dış siyasetinin amaçlarına hizmet eden «yumuşama»yı, gerilimin sözde azaltılmasını bile sözde devrimin dünya çapında barışçı zaferine yol açacak olan «bugünkü dünya gelişmesinin genel eğilimi» olarak sunuyorlar.

Demagojik amaçlar güderek, proletarya diktatörlüğünü yadsımıyorlar hatta özel durumlarda şiddete dayanan devrimin bile geçerli olabileceğini söyleyerek, bunu teoride savunuyorlar. Özellikle şu ya da bu ülkede Sovyet yanlısı gerici rejimler ve gruplar oluşturmak, ulusal kurtuluş hareketlerini doğru yoldan saptırmak, onlar üstünde etkinlik kazanmak vb. için örgütledikleri entrikaları ve silahlı komploları haklı göstermek için bu açıklamalara gerek duyuyorlar.

Bugün, revizyonist Çin de devrime karşı gayretli bir itfaiyeci haline gelmiştir.

Çin revizyonistlerinin tüm iç ve dış siyaseti devrime karşı yönelmiştir, çünkü devrim, onların Çin'i emperyalist bir süper devlet yapma stratejilerini alt üst ediyor.

Çin'de revizyonist önderlik, işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin, onların burjuva, karşı-devrimci tavır ve eylemlerine karşı herhangi bir devrimci patlamasını vahşice bastırıyor. Bu önderlik çağımızın çelişmelerini; özellikle emek ile sermaye, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişmeleri gizlemek için her yolu deniyor. Çin

revizyonistleri bugün dünyada tek bir çelişmenin, iki süper devlet arasındaki çelişmenin olduğunu söylüyorlar ve bunu da Amerika Birleşik Devletleri ve dünyanın tüm diğer ülkeleriyle Sovyet sosyal-emperyalizmi arasındaki bir çelişme olarak gösteriyorlar. Bu uydurma teze dayanarak, tek tek ülkelerin proleteriyasını ve halkını, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizminden gelen tehlikeye karşı «anavatanı ve ulusal bağımsızlığı savunmak için» kendi ülkesinin burjuvazisiyle birleşmeye çağırıyorlar. Çin revizyonistleri böylelikle kitlelere, devrimi ve kurtuluş mücadelesini terk etme düşüncesini öğütüyorlar.

Çin revizyonistlerine göre, proleter devrimi ve ulusal kurtuluş devrimi sorunu çağımızda hiçbir biçimde güncel değildir; çünkü diğer nedenlerin yanı sıra, onlara göre dünyanın hiçbir yerinde devrimci durum yoktur. Bu nedenle, proleteriyaya, kütüphaneye kapanıp «teori»yi incelemesini öğütüyorlar; çünkü, devrimci eylemlerin zamanı henüz gelmemiştir. Bu noktada, Marksist - Leninist hareketi bölen ve sermayeye karşı mücadelede işçi sınıfının birliğini engelleyen Çin revizyonistlerinin siyasetinin ne kadar düşmanca ve karşı - devrimci olduğu açıkça gözüküyor.

Çin liderlerinin konuşmaları kadar, Çin basını ve propagandası da, bugün çeşitli kapitalist ülkelerde tüm proleteryanın örgütlediği güçlü gösteri ve grevlerden tek kelimeyle bile söz etmiyor. Çünkü onlar kitlelerin ayaklanmalarını cesaretlendirmek istemiyorlar; sömürüye ve baskıya karşı mücadelesinde proleteryanın bu durumlarından yararlanmasını istemiyorlar. Abartılmış ve içi boş sloganları, «ülkeler bağımsızlık, uluslar kurtuluş, halklar devrim istiyor» ne kadar da ikiyüzlü!

Çin revizyonistleri bugün dünyada devrimci durum olmadığını iddia ederek gerçeğe çeliştikleri gibi, proleteryanın ve onun Marksist-Leninist partisinin elini ko-

lunu bağlayıp oturmasını ve herhangi bir devrimci eyleme girişmekten, devrimi hazırlamak için çalışmaktan sakınmasını istiyorlar. Komünist Enternasyonal'in 2. Kongresi'nde Lenin, devrimci durumun olmadığı durumlarda hiçbir devrimci eylemin gerçekleştirilemeyeceğini söyleyen İtalyan Serrati'nin belirttiği bu tür teslimiyetçi görüşleri çoktan eleştirmişti. O şöyle demişti:

«Sosyalistlerle Komünistler arasındaki ayırım, ilkinin bizim her durumda davrandığımız gibi davranmayı, yani devrimci eylemi yürütmeyi yadsımasından ibarettir.» *

Lenin'in bu eleştirisi, tıpkı sosyal-demokratlar gibi, proletaryanın ve diğer emekçi kitlelerin devrimci eylemlerine karşı çıkan Çinli modern revizyonistlerin ve tüm diğer revizyonistlerin suratına inen ağır bir tokattır.

Lenin, Kautsky'ye döneke dedi, çünkü,

«... o, Marks'ın öğretisini tamamiyle çarpıttı, oportünizme uydurdu, ve 'sözleriyle devrimi kabul ederken, gerçekte reddetti'.»**

Çinli revizyonist önderler Kautsky'den biraz daha ileri gidiyorlar. Devrimin gerekliliğini sözle bile kabul etmiyorlar.

Bu gerici çizgi, Amerikan emperyalizmi ve diğer gelişmiş ülkelerle işbirliğine ve ittifaka girmek için her yolu deneyen, Avrupa Ortak Pazarı'nı ve NATO'yu destekleyen Çin revizyonist önderliğinin bütünüyle karşı-devrimci siyasetini ve tavırlarını açıklamaktadır.

Çinli revizyonistler, proletarya ve halkların Sovyet sosyal-emperyalistleriyle birlikte en büyük düşmanı, en vahşi sömürücüsü ve kıyıcısı olan Amerikan emperyalistleriyle ve diğer baskıcı emperyalistlerle, dünyanın en koyu gericiliği ile eylem birliği yapmaya çalışıyorlar. Avrupa'nın ve diğer gelişmiş kapitalist ülkelerin proletarya-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 31, s. 277, Arn. Bas.

** V.İ. Lenin, Eserler, Cilt 28, s. 257, Arn. Bas.

sından, boyun eğmesini ve burjuvazinin baskısını kabullenmesini talep ediyorlar. Böylelikle Çinli revizyonistlerin kendileri de bu baskıya katılıyor ve devrime, sosyalizme ve halkların kurtuluşuna karşı mücadelede dünya kapitalizmiyle birleşiyorlar.

Görüldüğü gibi, dünya kapitalizmi devrimlerin patlamasını engellemek için modern revizyonizmi ve bütün diğer araçlarını kullanıyor ve bütün cephelerde vahşi ve çok yönlü bir mücadele sürdürüyor.

Onlar, bunalımların üstesinden gelmek, devrimlere dönüşmelerini engellemek amacıyla, devrimci durumlar» yatıştırmak ya da boğmak için olanca güçlerini harcıyorlar. Ama bunalımlar ve devrimci durumlar, kapitalistlerin, revizyonistlerin ya da herhangi birinin niyet ve isteklerinden bağımsız olan, nesnel olgulardır. Ancak, kaçınılmaz olarak bunlara neden olan kapitalist baskı ve sömürü düzeni yok edildiği zaman, bunlardan kurtulunabilecektir.

Emperyalistler, diğer kapitalistler ve revizyonistler, devrimin, bunalım dönemlerinde ve devrimci durumlar da kendiliğinden patlamadığını iyi biliyorlar. Bu nedenle, dikkatlerini ve esas darbelerini öznel etkene yöneltiyorlar. Bir yandan, proletaryayı, diğer emekçi kitleleri ve halkları sersemletmek ve aldatmak, onların devrimin gerekliliğinin bilincine varmasını, birleşmesini ve örgütlenmesini engellemek için çalışıyorlar; diğer yandan uluslararası Marksist-Leninist hareketi yıkmak, gelişip güçlenmesini engellemek, devrimin büyük siyasal yönetici gücü olmasını engellemek için, her ülkenin gerçek Marksist-Leninist partisinin, devrime ve zafere götürmek üzere kitleleri birleştirme, örgütleme, seferber etme ve yönetme yeteneğini siyasal ve ideolojik olarak elde etmesi için çabalıyorlar.

Ama emperyalistler, kapitalistler, revizyonistler ve

gericiler ne yaparlarsa yapsınlar, ne kadar mücadele ederlerse etsinler, tarihin tekerleğinin ileriye doğru dönmesini durduramazlar. Onların çabalan ve mücadelesi proletaryanın ve özgürlüğe aşık halkların devrimci çabalarına ve mücadelesine çarpacaktır. Modern revizyonistler ise, sosyal-demokratların ve geçmişin tüm oportünistlerinin, burjuvazinin ve emperyalizmin tüm uşaklarının uğradıkları aynı akıbete uğrayacaklardır.

Halkların Kurtuluş Mücadelesi Dünya Devriminin Parçasıdır

Devrimden sözederken, yalnızca sosyalist devrimi kastetmiyoruz. Bugünkü kapitalizmden sosyalizme devrimci geçiş çağında; halkların kurtuluş mücadelesi, ulusal-demokratik, anti-emperyalist devrimler, ulusal kurtuluş hareketleri de Lenin ve Stalin'in açıkladığı gibi, tek bir devrimci sürecin, dünya proleter devriminin unsurlarıdır.

Stalin diyor ki,

Stalin diyor ki, «Leninizm, ulusal sorunun yalnızca proleter devrimi temelinde ve ona bağlı olarak çözülebileceğini ve Batı'da devrimin zaferine giden yolun, sömürgelerin ve bağımlı ülkelerin emperyalizme karşı kurtuluş hareketleriyle devrimci ittifakından geçtiğini kanıtlamıştır. Ulusal sorun, proleter devrimi genel sorununun bir parçasıdır; proletarya diktatörlüğü sorununun bir parçasıdır.»*

Bu bağlantı, eski sömürgeci sistemin yıkılışıyla halkların çoğunluğunun kendi ulusal devletlerini yaratarak bağımsızlığa doğru büyük bir adım attıkları ve bu adımı izleyerek daha da ileri gitmeyi arzuladıkları günümüzde, daha açık ve doğal hale gelmiştir. Halklar, yeni-sömürgeci sistemi yıkmak, her tür emperyalist ba-

---

* J.V. Stalin, Eserler, Cilt 6, s. 144, Arn. bas.

ğımlılıktan ve yabancı sermaye sömürsünden kurtulmak, ekonomik ve siyasal alanlarda tam bağımsızlık ve egemenlik kazanmak istiyorlar. Yalnızca, yabancı egemenliğin ve yabancılara bağımlılığın ortadan kaldırılması ve yerel burjuva ve büyük toprak sahibi yöneticilerin baskı ve sömürsüne son verilmesi yoluyla bu isteklerin gerçekleştirilebileceği, bu amaçlara varılabileceği kanıtlanmıştır.

Ulusal demokratik, anti-emperyalist, ulusal kurtuluş devrimi sosyalist devrimle bağlantılıdır ve içiçedir; çünkü, bu devrimler, proletaryanın ve halkların ortak düşmanı emperyalizme ve gericiliğe darbe vurdukları için büyük toplumsal dönüşümlere yol açarlar ve sosyalist devrimin zaferine yardımcı olurlar. Ve buna karşılık sosyalist devrim de emperyalist burjuvaziye darbe vurarak, ekonomik ve siyasal mevzilerini yıkarak kurtuluş hareketlerinin zaferi için elverişli koşullar yaratır ve onlara yardımcı olur.

Arnavutluk Emek Partisi, devrim sorununu böyle ele almaktadır; Marksist - Leninist bir tavırla ele almaktadır. O işte bu nedenle, özgürlüğe aşık halkların ABD emperyalizmine, Sovyet sosyal-emperyalizmine ve diğer emperyalist devletlere, yeni-sömürgeciliğe karşı haklı mücadelelerine var gücüyle destek olmakta ve yardım etmektedir; çünkü bu mücadeleler, ortak davaya, emperyalizmin, kapitalist sistemin yıkılması ve sosyalizmin tek tek ülkelerde ve dünya çapında zaferi davasına yardım etmektedirler.

Bu nedenle, devrimin çözülmek için ortaya konan, gündemde olan bir sorun olduğu sonucunu çıkardığımızda, aklımıza, yalnızca sosyalist devrim değil, demokratik anti-emperyalist devrim de gelmektedir.

Devrimci durumun olgunluk düzeyi, devrimin niteliği ve gelişmesi bütün ülkelerde aynı olamaz. Bunlar tek tek ülkelerin somut tarihsel koşullarına, ekonomik ve toplumsal gelişme aşamasına, sınıflar arası ilişkiye, pro-

letaryanın ve ezilen kitlelerin örgütlenme düzeyine ve durumuna, değişik ülkelerde yabancı devletlerin içişlerine ne denli karıştığına vb. dayanır. Her ülkenin ve her halkın çok karmaşık özgül devrim sorunları vardır.

Bugün, Afrika, Asya, Latin Amerika'daki durum ve burada devrimin gerçekleştirilmesi üstüne pek çok şey söylenmektedir. Çinli yöneticiler, bu ülkelerin devrim, bağımsızlık ve ulusal kurtuluş sorunlarını, sanki bu sorunlar tüm «üçüncü dünya»nın, yani devletlerin, sınıfların, hükümetlerin vb. biraraya gelmesiyle çözülebilecekmiş gibi, topluca ele alıyorlar. Onlar, tek tek ülkelerin ve bölgelerin somut durumunu ve sorunlarını gözardı ediyorlar. Bu metafizik görüş, Çin liderlerinin gerçekte devrim ve Afrika, Asya, Latin Amerika halklarının kurtuluşuna karşı olduklarını; statükonun sürdürülmesinden, bu ülkelerdeki emperyalist ve yeni-sömürgeci egemenliğin korunmasından yana olduklarını gösteriyor.

Biz de, Afrika, Latin Amerika, Asya, Arap vb. halklarının kurtuluşundan sözediyoruz. Bu halkların, çözmek zorunda oldukları birçok ortak sorunları var. Ama her birinin, çok karmaşık özgül sorunları da var.

Bu halkların genel ve ortak görevi, emperyalist, sömürgeci ve yeni - sömürgeci, tüm yabancı boyunduruğu ve yerel burjuvazinin baskısını ortadan kaldırmaktır. Afrika'daki, Asya'daki, Latin Amerika'daki ve başka yerlerdeki halklar Amerikan emperyalistlerine, Sovyet sosyal-emperyalistlerine ya da diğer emperyalistlere satılan yerel burjuva ya da latifundist (İngilizcesinde -toprak sahibi)- burjuva yönetici kliklerin boyunduruğuna karşı olduğu kadar, yabancı boyunduruğa karşı da öfke ve nefretle kaynaşıyorlar. Bu halklar şimdi uyandılar ve artık zenginliklerinin, alınterlerinin ve kanlarının yağmalanmasına göz yumamazlar. İçinde yaşadıkları ekonomik,

toplumsal ve kültürel geri kalmışlığa daha fazla katlanamazlar.

Devrimin ve halkların ulusal ve toplumsal kurtuluşunun esas düşmanları olan Amerikan emperyalizmine ve Sovyet sosyal - emperyalizmine karşı mücadeleden, burjuvaziye ve gericiliğe karşı mücadeleden hareketle, halkların birçok ortak çıkarları, ortak sorunları vardır ve bu temelde birleşmelidirler.

Arap halklarının gelişmesini büyük ölçüde köstekleyen İsrail'e, Amerikan emperyalizminin en kana susamış aletine karşı mücadele, tüm halkların ortak sorunudur.

Ama pratikte bütün Arap devletleri, İsrail'e karşı birlikte yürütülmesi gereken mücadele ve ortak düşmana karşı verilen bu mücadelenin niteliği konusunda aynı düşüncede değildirler. Birçok durumda bazıları bu mücadeleye dar bir ulusçu açıdan bakıyor. Böyle bir tavrı onaylayamayız. İsrail'in kendi inine çekilmesi ve Arap devletlerine karşı şoven, kışkırtıcı ve saldırgan tavır ve eylemlerinden vazgeçmesi yolundaki tavrımızı bir kez daha yineliyoruz. İsrail'in Arap topraklarından çekilmesini, Filistinlilerin tüm ulusal haklarını kazanmalarını istiyoruz, ama İsrail halkının yok edilmesini hiç bir zaman kabul edemeyiz.

Arap ülkeleri halklarının, emperyalizmin ve sosyal - emperyalizmin pençelerinden tümüyle kurtulmak, özgürlüklerini ve egemenliklerini güçlendirmek için verdikleri mücadele, onların ortak davasıdır.

Ama tek tek Arap halklarının, sosyo-ekonomik eşitsiz gelişmeden, kültürel düzeyden, devlet örgütlenmesinden, elde edilen özgürlük ve egemenlik düzeyinden, birçoklarında kabile ve aşiretlerin birleşmesinden vb. kaynaklanan ve diğerlerinininkinden farklı olan özgül sorunları ve ayrı nitelikleri vardır. Tüm bu ayrı ayrı unsurları bir araya yığmak ve özgürlük, bağımsızlık, demokrasi ve

sosyalizm sorununun tüm bu ülkelerde aynı biçimde ve aynı anda çözümlenmesini istemek olanaksızdır.

Burjuvazinin çıkarlarının en üst düzeyde olduğu bu Arap ülkelerinde, çeşitli emperyalistler, doğal zenginlikleri ve halkları sömürmek için çok büyük yatırımlar yaptılar. Bunu elde etmek için, hem sömürgeleştiriciler, hem sömürgeleşenler için belli çalışma koşullarının yaratılması gerekiyordu. Doğal zenginliklerin en bol ve sömürgecilerin çıkarlarının en büyük olduğu yerlerde, halkın ve zenginliğinin sömürülmesi de daha yoğundur. Doğal olarak, kaynakların sömürülmesi belli bir gelişmeyi de beraberinde getirmiştir; ama bu, şu ya da bu ülkenin ekonomisinin uyumlu ve genel bir gelişmesi olarak düşünülemez. Sömürgeciler, ruhlarını ve halklarının zenginliklerini emperyalist işgalcilere satan bellibaşlı aşiret reislerini mali olarak desteklediler ve onlara yardım ettiler. Bunun karşılığında onlara, sömürgecilerin büyük kârlarından küçük bir yüzde verildi.

Koşullara ve kendilerini köleleştiren devletin gücüne bağlı olarak, bu kârların ve yabancı patronlarının yardımıyla, aşiret şefleri, sömürgeleştirilen ülkenin desteği ve denetimi altında bir çeşit sözde bağımsız devlet kurdular. Böylece, aşiret şefleri, topraklarını ve halklarını yok pahasına sattılar; sömürgecilerin desteğiyle zengin burjuva şeyhler tabakası haline geldiler; halkı çifte boyunduruğa vurdular: Yabancı sömürgecilerin ve kendilerinin boyunduruğu. Böylece Arap ülkelerinde; bir yanda büyük burjuvazi, feodal büyük toprak sahipleri, ortaçağ, kralları tabakası, diğer yanda köleler, yabancı işletmelerde çalışan proletarya yaratıldı ve karşı karşıya getirildi. Yabancı sömürücülerin onlara başışladıkları paralar ve kârlarla, üst tabaka, Avrupa ve Amerikan burjuvazisinin yaşam biçimini benimsedi. Hatta oğulları, sömürgecilerin okullarına gittiler; batı kültürü aldılar; ken-

dilerini, halkların kültürünün temsilcileri olarak gösterdiler; ama gerçekte, emekçi kitleleri esaret altında tutmak ve sömürgecilerin bunlar üzerindeki acımasız sömürsünü sürdürmesine izin vermek için eğitildiler.

Bu Arap Ülkeleri arasında, daha büyük zenginliklere sahip olanlar daha hızlı geliştiler; daha az zengin olanlar daha yavaş geliştiler; yoksul devletler ise çok düşük gelişme düzeyinde kaldılar.

Ellerinde köklü baskılar uygulamaya elverişli bir örgütlenme ve silahlı kuvvetler de bulunan sömürgecilik ve feodal hükümdarların ve toprak sahibi büyük burjuvazinin devlet iktidarı, siyasal talepler ve devrim bir yana, en sınırlı ekonomik haklar için bile herhangi bir isyan girişimini, herhangi bir talebi ta başından bastırdı.

Arap devletlerinin bugünkü gelişmelerinde, çözülmesi gereken sorunlar aynı değildir. Örneğin, Suudi Arabistan Kralı, ekonomik, siyasal, örgütsel ve askeri konularda, bu sorunları oldukça değişik bir açıdan ve değişik bir alanda ele alan Basra Körfezi Emirlerinden farklı sorunlara ve görüşlere sahiptir. Bunun gibi, Irak, Suriye, Mısır, Libya, Tunus, Cezayir, Fas, Moritanya vb. hepsi sorunlarını değişik bakış açılarından ele alıyorlar.

Bu nedenle, Arap halklarından söz ederken, birçok ortak çıkarları olduğu halde, sorunlarının özdeş olmadığı ve bunların bir ülkede diğer ülkedeki gibi çözülemeyeceği sonucuna varıyoruz. Aynı zamanda, bu ülkeler arasında ortak sorunların çözümü için bir ittifak ya da bir görüş birliği olduğunu da söyleyemeyiz. Sorunların tek tek Arap devletleri için farklı olması, yalnızca şu ya da bu ülkenin hükümetinin farklı tavırlarından değil, bu ülkelerin çoğunda hâlâ egemenliklerini sürdüren sömürgeci ve yeni sömürgeci devletlerin tavırlarından da kaynaklanmaktadır.

Arap halkları için söylenenler, Afrika kıtası halkları

için de geçerlidir. Afrika'da eski bir kültürü olan çeşitli halklar vardır. Afrika'nın her halkının; iyi bilinen nedenlerle bazı farklılıklarla birlikte, oldukça geri bir düzeyde olan kendi kültürü, kendi gelenekleri, kendi yaşam biçimi vardır. Bu halkların çoğunun uyanışı, nispeten daha yeni başlamıştır. Hukuken, Afrika halkları, genel olarak özgürlüklerini ve bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Ama, çoğunluğu hâlâ sömürge yada yarı-sömürge durumunda olduğundan gerçek özgürlük ve bağımsızlıktan söz edilemez. Bu ülkelerin çoğu, iktidarı ele geçiren ve eski sömürgecilere ya da Amerikan emperyalistlerine ve Sovyet sosyal-emperyalistlerine dayanan eski aşiretlerin reisleri tarafından yönetilmektedir. Bugünkü aşamada, bu devletlerdeki yönetim yöntemleri, sömürgeciliğin belirgin kalıntısından başka bir şey değildir ve olamaz da. Emperyalistler konsorsiyumları, sanayi yatırımları, bankalar vb. aracılığıyla Afrika ülkelerinin çoğunda hâlâ egemendir. Bu ülkelerin zenginliğinin büyük bölümü metropollere akmaya devam etmektedir.

Bazı Afrika ülkeleri bugün yararlandıkları özgürlük ve bağımsızlıkları için dövüştüler. Bazıları ise mücadele etmeden buraya eriştiler. İngiliz, Fransız ve diğer sömürgeciler, Afrika'daki sömürgeci egemenlik döneminde halkları ezdiler; ama bu arada az çok batı eğitimi almış yerel bir burjuvazi de yarattılar. Bu burjuvazinin içinden bugünün önde gelen kişileri çıktı. Bunlar arasında, birçok anti-emperyalist unsur, ülkelerinin bağımsızlığı için savaşanlar da vardır. Ama bunların çoğunluğu, sömürgeciliğin biçimsel olarak ortadan kaldırışından sonra da eski sömürgecilerle iyi ilişkilerini sürdürmek için onlara sadık kalmıştır ya da Amerikan emperyalistleri veya Sovyet sosyal - emperyalistlerine ekonomik ve siyasal olarak bağlanmışlardır.

Sömürgeciler geçmişte büyük yatırımlar yapmaktan

kaçınıyorlardı. Örneğin Libya'da, Tunus'da, Mısır'da vb. durum böyledi. Ama sömürgeciler tüm bu ülkelerin zenginliklerini emdiler; büyük toprak parçalarını gaspettiler; hammaddelerin çıkarılması ve işlenmesi gibi bazı özel sanayi dallarında sayıca hiç de az olmayan proletaryayı yarattılar. Sömürgeciler aynı zamanda, madenlerinde ve fabrikalarında çalıştıracak ucuz işgücü olarak, metropollere, örneğin Fransa ve İngiltere'ye çok sayıda işçi getirdiler.

Afrika'nın diğer bölgelerinde, özellikle Kara Afrika'da sınai gelişme daha geri kaldı. Bu bölgenin tüm ülkeleri, özellikle Fransa, İngiltere, Belçika ve Portekiz arasında bölüştü. Burada, elmas, demir, bakır, altın, kaly vb. gibi yeraltı zenginlikleri çok önceden bulundu ve maden çıkarma ve işleme sanayi kuruldu.

Birçok Afrika ülkesinde, sömürgecilerin debdebeli bir yaşam sürdürdükleri büyük, tipik sömürge şehirleri kurulmuştu. Bugün, bir yanda yerli büyük burjuvazi büyüyor, gelişiyor ve zenginleşiyor, diğer yanda geniş emekçi kitlelerin yoksulluğu gitgide artıyor. Bu ülkelerde kültürel gelişme belli bir aşamaya gelmiştir ama daha çok Avrupai bir niteliği vardır. Yerel kültür gelişmedi; genel olarak, aşiretlerin vardıkları aşamada kaldı ve onların dışına, gökdelenlerin yükseldiği merkezlere yansımada. Çünkü sömürgecilerin yaşadığı büyük merkezlerin dışında koyu bir sefalet ve aşırı yoksulluk, sıkıntı vardı. Açlık, hastalık, cahillik ve halkın -kelimenin tam anlamıyla- ilihine kadar sömürülmesi egemenliğini sürdürüyordu.

Afrika nüfusu kültürel ve ekonomik olarak geri kaldı. Sömürge savaşları, vahşi ırkçı baskı, sanayi ve inşaatlarda en ağır işlerde ve pamuk ya da diğer ürünlerin yetiştirildiği tarlalarda hayvanlar gibi çalıştırılmak üzere metropollere, Amerika Birleşik Devletleri'ne ve diğer ülkelere gönderilen Afrikalı zenci ticareti sonucunda Afrika nüfusu sayısal olarak sürekli azaldı.

Bu nedenlerle, Afrika halklarının önünde hâlâ büyük bir mücadele dönemi vardır. Bu, ekonomik, kültürel ve eğitimsel gelişme durumları, siyasal uyanıklık dereceleri, çeşitli dinlerin, Hristiyan, Müslüman dinlerinin, eski put-perest inançlarının vb. bu halk kitleleri üstündeki büyük etkisinden dolayı bir ülkeden diğerine değişen, çok karmaşık bir mücadeledir ve öyle olacaktır. Bu ülkelerin birçoğu yeni sömürgeciliğin ve yerli kapitalist burjuva kliklerin hâlâ egemenliği altında olduğundan, bu mücadele daha da zorlaşmaktadır. Bu ülkelerde sözü geçen, güçlü kapitalist ve emperyalist devletlerdir. Bunlar, yönetici klikleri besler ve denetlerler; yeni sömürgeci çıkarlarına göre ya da denge bozulduğu zaman bu egemen klikleri iktidara getirir ya da iktidardan uzaklaştırırlar.

Büyük toprak sahiplerinin, gerici burjuvazinin, emperyalistlerin ve yeni - sömürgecilerin izledikleri siyaset, Afrika halklarını sürekli esaret altında ve cahil bırakmak, onların toplumsal, siyasal ve ideolojik gelişmelerini baltalamak ve onların bu hakları kazanmak için mücadelelerini bastırmak amacını güdüyor. Bugün; yeni emperyalistler kadar, eskiden bu halkların efendisi olan emperyalistlerin de, halkların iç işlerine karışmak için her yola başvurarak Afrika kıtasına sızmaya çalıştıklarını görüyoruz. Bunun bir sonucu olarak; emperyalistlerin kendi aralarındaki, bu ülkelerin çoğundaki burjuva-kapitalist önderliklerle, halklar arasındaki ve halklarla yeni sömürgeciler arasındaki çelişkiler her gün daha da şiddetleniyor.

Halklar bu çelişkileri, hem onları derinleştirmek hem de onlardan yararlanmak için kullanmalıdır. Ama bu yalnızca, proletaryanın, yoksul köylülüğün tüm ezilenlerin ve kölelerin, emperyalizme ve yeni-sömürgeciliğe karşı, yerel büyük burjuvaziye, toprak ağalarına ve onların tüm

kurumlarına karşı kararlı mücadelesiyle elde edilebilir. Bu mücadelede, ülkelerinin gelişme ve ilerleme yolunda, özgür ve bağımsız olarak yürümesini isteyen ilerlicilere ve demokratlara, devrimci gençliğe ve yurtsever aydınlara özel bir rol düşmektedir. Yalnızca örgütlü ve sürekli mücadele ile yerli ve yabancı sömürücülere ve zalimlere hayat zehir edilebilir ve bunlar yönetemez duruma getirilebilir. Bu durum, her Afrika devletinin özgül koşulları içinde hazırlanacaktır.

İngiliz ve Amerikan emperyalizmleri Afrika halklarına hiçbir özgürlük vermemiştir. Örneğin Güney Afrika'da olanları herkes görüyor. Orada, beyaz ırkçılar, İngiliz kapitalistleri, sömürücüler, orman yasaının hüküm sürdüğü bu devletin beyaz olmayan halklarını vahşice ezerek hüküm sürüyorlar. Birçok Afrika ülkesinde, bir dereceye kadar zayıflayan ama hâlâ bu ülkelerin ekonomisinin anahtarlarını elinde tutan konsorsiyumlar, Amerikan, İngiliz, Fransız, Belçika sermayesi ve diğer eski sömürgeciler ve emperyalistler egemendir.

Asya halkları da, acı ve zorluklarla, acımasız emperyalist sömürü ve baskıyla dolu bir yol katetmişlerdir. II. Dünya Savaşı öncesinde, Sovyetler Asya'sı dışında bu kıta nüfusunun onda dokuzu Avrupa, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri'nin emperyalist güçlerinin sömürgeci ve yarı-sömürgeci baskı ve sömürüsü altındaydı. Asya'da yalnızca Büyük Britanya'nın 420 milyondan fazla nüfusu olan, 5 milyon 635 bin km²lik sömürgeleri vardı. Asya ülkelerinin ezici çoğunluğunun uğradığı sömürgeci baskı ve sömürü onları belirgin bir sosyo-ekonomik ve kültürel gerilik ve tam bir yoksulluk içinde bıraktı. Onların tek işlevi, emperyalist metropollere petrol, kömür, krom, manganez, mağnezyum, kalay, kauçuk vb. gibi hammaddeler sağlamaktı.

Savaştan sonra, sömürgeci düzen Asya'da da par-

çalandı. Eski sömürgelerde ayrı ulusal devletler kuruldu. Bu ülkelerin çoğu bu zaferi sömürgecilere ve Japon işgalcilere karşı halk kitlelerinin kanlı savaşlarıyla kazandılar.

Çin'in emperyalist Japon egemenliğinden kurtulmasına. Çan Kay-şek'in gerici güçlerinin Dozgununa ve demokratik devrimin zaferine yol açan Çin halkının kurtuluş savaşı, Asya'da sömürgeciliğin çöküşü açısından özel bir önem taşıyordu. Çin gibi böylesine büyük bir ülkedeki bu zafer. Asya halklarının ve emperyalist devletlerin egemen olduğu ya da onlara bağımlı diğer ülkelerin halklarının kurtuluş mücadelesi üstünde bir süre geniş bir etki yaptı. Ama, Çin önderliğinin, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan sonra izlediği çizgi yüzünden bu etki gittikçe daha azaldı.

Çin önderliği o sırada, Çin'in sosyalist gelişme yoluna girdiğini açıkladı. Çin'in, sosyalizmin ve dünya devriminin güçlü bir kalesi olmasını isteyen ve bekleyen devrimciler ve dünyanın özgürlük seven halkları, bu açıklamayı coşkuyla karşıladılar. Ama istekleri ve umutları gerçekleşmedi. İnanmak çok zordu ama, gerçekler ve Çin'de egemen olan çok karmaşık ve bulanık durum onun sosyalist yolda ilerlemediğini gösteriyordu.

Bu arada, Asya halklarının mücadelesi sömürgeciliğin yıkılmasıyla sona ermemişti. İngiliz, Fransız, Hollandalı ve diğer sömürgeciler, eski sömürge ülkelerin bağımsızlığını tanımaya zorlanırken, egemenliklerini ve sömürülerini başka yollarla, yeni-sömürgeci biçimlerde sürdürebilmek için bu ülkelerdeki ekonomik ve siyasal konumlarını korumaya çalıştılar. Amerika Birleşik Devletleri'nin, özellikle Uzak Doğu. Güney Doğu Asya ve Pasifik adalarında Asya'ya sızması, durumu daha da ağırlaştırdı. Bu bölge. Amerikan emperyalizmi için büyük bir ekonomik, askeri ve stratejik öneme sahipti ve bugün

de sahiptir. Amerikan emperyalizmi bu bölgede büyük askeri üsler kurdu ve güçlü filolar yerleştirdi. Bunun yanı sıra Amerikan sermayesi bu bölgedeki ülkelerin ekonomisini kanlı pençeleri altına aldı. Bu arada Amerikan emperyalistleri Asya ülkelerinin ulusal kurtuluş hareketlerini engellemek için büyük çapta askeri eylemlere, şaşırtma ve casusluk eylemlerine giriştiler. Kore ve Vietnam'ı her ikisinin de güney kısımlarında gerici, kukla rejimler kurarak, ikiye bölmede başarılı oldular. Asya'nın birçok eski sömürge ve yarı-sömürge ülkesinde, emperyalist yanlısı latifundist (İng. toprak sahibi) burjuva rejimler kuruldu. Böylece ortaçağ köleliği, mihracelerin, kralların, şeyhlerin, samurayların ve «modernleşmiş» kapitalist centilmenlerin vahşi iktidarı korundu. Bu rejimler, bu ülkelerin sosyo-ekonomik ve kültürel gelişmelerini böylelikle büyük ölçüde baltalayarak, ülkelerini bir kez daha emperyalistlere, özellikle Amerikan emperyalizmine sattılar.

Bu koşullarda, gene ağır emperyalist ve latifundist (İng. toprak sahibi) burjuva boyunduruk altında ezilen Asya halkları ellerini kollarını bağlayıp oturamazlardı; bu boyunduruktan kurtulmak için kurtuluş mücadelelerini sürdürmek zorundaydılar. Genel olarak, bu mücadeleye komünist partiler önderlik ediyordu. Bu partilerin, kitlelerle sağlam bağlar kurmayı, onları savaşın kurtuluşçu amaçları konusunda bilinçlendirmeyi ve onları devrimci silahlı mücadeleye seferber etmeyi ve örgütlemeyi başardıkları yerlerde olumlu sonuçlar elde edildi. Hindi Çini halklarının, özellikle Vietnam halkının Amerikan emperyalistleri ve onların yerel toprakağası-burjuva yardakçıları karşısında kazandıkları tarihsel zafer, tüm dünyaya şunu gösterdi: Tüm büyük ekonomik ve askeri gücüne karşın, kurtuluş hareketlerini engellemek için kullandığı tüm modern savaş araçlarına karşın, emperyalizm hatta Ameri-

ka Birleşik Devletleri gibi bir süper devlet bile, her türlü özveriye katlanmaya ve özgürlüklerini ve bağımsızlıklarını elde etmek için herşeyini ortaya koyarak sonuna dek savaşmaya kararlı oldukları zaman, küçük ya da büyük, hiçbir ülkeye ve halka boyun eğdiremez.

Birmanya, Malezya. Filipinler, Endonezya ve diğerleri gibi birçok Asya ülkesinde silahlı kurtuluş mücadeleleri verildi ve verilmektedir. Çin önderliğinin, devrimci güçler ve bu güçlere önderlik eden komünist partiler arasında bölünmeye ve karışıklığa yol açan, anti-Marksist ve şoven karışmaları ve tutumları olmasaydı, bu mücadeleler kesinlikle daha büyük başarılar ve zaferler elde edecekti. Çin önderliği, bir yandan bu ülkelerdeki kurtuluş savaşlarını desteklediğini açıklarken; diğer yandan, gerici rejimleri destekliyor, bu rejimlerin şeflerini öve öve göklere çıkararak ağırlıyordu. Onlar her zaman, Asya ülkelerinin kurtuluş hareketlerini, kendi pragmacı siyasetlerine ve hegemonyacı çıkarlarına boyun eğdirme stratejisini ve taktiğini izlediler. Devrimci güçlere ve önderliklerine, bu siyaseti zorla kabul ettirmek için baskı yaptılar. Gerçekte onlar, Asya ülkelerinde halkların kurtuluşu ve devrim sorunuyla hiç ilgilenmediler; yalnızca kendi şoven emellerinin gerçekleşmesiyle ilgilendiler. Onlar, halklara yardım etmediler, onların mücadelesini baltaladılar.

Asya'da devrim ve kurtuluş mücadelesi sorunu, hiç bugünkü kadar zorunlu olarak çözüme gerek duymamıştı; hiç bu denli karmaşık ve çözümünü güç bir sorun olmamıştı.

Bu karmaşıklık ve bu zorluklar esas olarak Amerikan emperyalistlerinin amaç ve eylemlerinden olduğu kadar, Sovyet ve Çin revizyonistlerinin ve sosyal - emperyalistlerinin anti-Marksist, halk düşmanı, hegemon-

yacı ve yayılmacı amaç ve eylemlerinden de kaynaklanıyor.

Amerika Birleşik Devletleri, Asya'daki stratejik, ekonomik ve askeri konumunu emperyalist çıkarları için hayati derecede önemli gördüğünden, bunları korumak ve güçlendirmek istiyor ve bu amaçla var gücüyle çalışıyor.

Sovyetler Birliği de, Asya'da elde ettiği durumunu güçlendirmeyi amaçlıyor ve bunun için her yola başvuruyor, tüm güçlerini kullanıyor.

Çin, Asya ülkelerine egemen olma isteğini açıkça ortaya koydu ve bu amaçla Amerika Birleşik Devletleri ve özellikle Japonya'yla birleşti ve Sovyetler Birliği'ne doğrudan karşı çıkan ittifaklar kurdu.

Japonya da, Japon emperyalizminin eski isteğini, Asya'ya egemen olma isteğini taşıyor.

Sovyetler Birliği'nin, Çin-Japon ittifakından bu denli korkmasının ve bu denli güçlü bir karşı çıkış yapmasının nedeni budur. Amerikan emperyalizmi, Amerikan egemenliğine zarar veren Sovyet yayılmasını sınırlayabileceği düşüncesiyle Çin ve Japonya arasındaki bu anlaşmayı teşvik etti ve bunu onayladı. Ancak Amerikan emperyalizmi de bu ittifakın, Amerikan çıkarlarını zedeleyecek boyutlara ulaşacak kadar büyümesini istemez.

Büyük bir ülke olan Hindistan da, Asya'da, büyük ağırlığı ve atom bombaları olan önemli bir devlet olma emelini besliyor; özellikle iki emperyalist süper devlet, Amerika ve Sovyetlerin, Hint Okyanusu'nda, Basra Körfezi'nde ve kuzey ve doğu sınırlarındaki yayılmacı çıkarlarının düğüm noktası olan stratejik konumunu göz önüne alıyor ve özel bir rol oynamak istiyor.

İngiliz emperyalizmi de Asya ülkelerinde egemen olma emellerinden vazgeçmiş değildir ve diğer bazı kapitalist - emperyalist devletlerin de benzer amaçları vardır.

Bugün Asya'nın emperyalistlerarası rekabetin en

keskin olduğu bölge haline gelmesi işte bu nedenledir. Sonuç olarak, dünyada bedelini halkların ödeyeceği birçok tehlikeli yangın odağı yaratılmıştır.

Asya ülkelerindeki devrimler ve kurtuluş mücadelelerini bastırmak ve kendi hegemonyacı ve yayılmacı planlarının önünü açmak için, birbirleriyle şiddetli rekabet halinde olan Sovyet ve Çin revizyonistleri, bu ülkelerin-komünist partilerinin ve devrimci ve özgürlüğe aşık güçlerinin saflarını bölmek ve yıkmak için iğrenç bir çaba içine girdiler ve bu çabalarını hâlâ sürdürüyorlar. Bu faaliyet, Endonezya Komünist Partisi'nin yaşadığı felaketin, Hindistan Komünist Partisi'nin bölünmesinin ve yıkılmasının vb. temel nedenlerinden biriydi. Sovyet ve Çin revizyonistleri, egemen burjuvazinin dostluğunu kendi hesaplarına kazanmaya çalışırken, proletarya ve geniş halk kitlelerinin ülkenin gerici burjuvazisiyle ittifakını ve birliğini savunuyorlardı.

Sovyet ve Çin sosyal-emperyalistlerinin hegemonyacı ve yayılmacı amaçlarını gerçekleştirmek için çeşitli Asya ülkelerinin iç işlerine karışmaları, bu halkların kurtuluş mücadelelerini büyük tehlikelerle karşı karşıya getirdi ve hatta Vietnam, Kamboçya ve Laos'taki kurtuluş savaşlarının zaferlerini doğrudan tehlikeye attı.

Asya ülkelerinde. Marksist-Leninist komünist partilerin önderlik ettiği devrimci ve özgürlüğe aşık güçler, hem emperyalist patronları tarafından silahlandırılan yerel gericilikten gelen tehlikeyi, hem de Sovyet ve Çin revizyonistlerinin bölücü ve yıkıcı eylemlerinden, hegemonyacı ve yayılmacı planlarından kaynaklanan tehlikeyi göğüslemek ve yenmek zorundalar. Aynı zamanda, kurtuluş hareketini engelleyen bir dizi eski gerici, mistik, Budist, Brahmancı ve diğer dinsel düşünce ve kavramlardan kurtulmak da onların görevidir. Kitleleri yoldan saptıran ve aldatan, onların militan sınıf ruhu-

nu yok eden, onları yanlış ve çıkmaz yollara sürükleyen Kruşçevci, Maocu revizyonist düşünceler ve bunlardan aşağı kalmayan diğer gerici teoriler gibi, «yeni» gerici düşünce ve kavramlar da kök salmadan engellenmelidir.

Asya halklarının önündeki kurtuluş mücadelesi gerçekten çetindir, ve yolu üzerinde birçok engel vardır. Ancak nihai zafere ulaşmak için kan ve kurban gerektirmeyen, aşılması gereken büyük zoriuklar ve engellerle karşılaşmayan kolay bir kurtuluş mücadelesi ya da devrim hiçbir zaman olmamıştır ve olmayacaktır.

Genel olarak Latin Amerika ülkeleri, Afrika ve Asya ülkelerinden daha yüksek bir kapitalist gelişme düzeyindedir. Ama Latin Amerika ülkelerinin yabancı sermayeye bağımlılık derecesi, Afrika ve Asya ülkelerinin ezici çoğunluğununkinden daha az değildir.

Afrika ve Asya ülkelerinin tersine, bu kıta halklarının İspanyol ve Portekizli sömürgecilere karşı kurtuluş mücadelelerinin bir sonucu olarak, Latin Amerika ülkelerinin çoğu 19. yüzyılın ilk yarısından itibaren bağımsız devletler olarak ortaya çıktılar. Eğer bu ülkeler. İspanyol ya da Portekiz sömürgeci boyunduruğu kırdıktan hemen sonra başka bir boyunduruğun, İngiliz, Fransız, Alman, Amerikan ya da başka bir yabancı sermayenin yarı-sömürgeci boyunduruğu altına girmeselerdi, çok daha büyük atılımlar yaparlardı. Bu yüzyılın başına kadar İngiliz sömürgecileri bu kıtada duruma egemendi. Bu ülkelerden büyük miktarda hammadde yağmıyor, yalnızca oyrıcalıklı şirketleri için limanlar, demiryolları, enerji merkezleri kuruyor ve İngiltere’de üretilen sınai malların ticaretini yapıyorlardı.

Amerika Birleşik Devletleri’nin emperyalist gelişme aşamasında Latin Amerika’ya sızmasıyla bu durum değişti, ama Latin Amerika halklarının yararına değil. Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmi bütün batı yarı-kü-

resinde yalnızca kendi egemenliğini kurmak için, «Monroe Doktrini»nde somutlanan «Amerika Amerikalıdır» sloganını kullandı. Amerika Birleşik Devletleri'nin bu yarı - küreye ekonomik sızması askeri güç, siyasal şantaj ve dolar diplomasisi yoluyla, değnek ve havuç yoluyla gerçekleştirildi. Böylece 1930'da, Latin Amerika'da Amerikan yatırımları İngiliz yatırımlarına eşit oldu. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ise, Amerika Birleşik Devletleri dünyanın bu bölgesinde ekonominin gerçek efendisi oldu. Amerika'nın büyük tekelleri, Latin Amerika ekonomisinin ana dallarını denetimleri altına aldılar. Bu kıtanın ülkeleri Amerikan emperyalizminin «görünmez» imparatorluğunun bir parçası oldular. Amerikan emperyalizmi her yerde sözünü geçiriyor; devlet ve hükümet başkanlarını atıyor ve uzaklaştırıyor; onlara iç ve dış alanlarda ekonomik ve askeri siyasetini buyrukla kabul ettiriyordu.

Amerika Birleşik Devletleri'nin tekelci şirketleri, zengin doğal kaynaklarını ve Latin Amerika halklarının emeğini, kanını ve alınterini sömürerek gözkamaştırıcı kârlar sağlıyorlardı: Bu kıtanın çeşitli ülkelerine yatırılan her bir dolar için 4-5 dolar kâr aldılar. Bu durum bugün de sürüyor.

Latin Amerika'da emperyalist devletlerin sermaye yatırımları, bazı modern sanayilerin, özellikle hafif sanayinin, gıda sanayiinin ve maden çıkarma sanayiinin kurulmasına yol açıtıysa da, bu yatırımlar Latin Amerika ülkelerinin genel ekonomik gelişmesine büyük bir engel oluşturdular. Yabancı tekeller ve emperyalist devletlerin yeni - sömürgeci siyaseti bu ülkelerin ekonomik gelişmesine çarpık, tek yanlı, tek ürün veren bir biçim verdi; onları uzmanlaşmış hammadde kaynağına dönüştürdü: Venezüella, petrol; Bolivya, kalay; Şili, bakır; Brezilya ve Kolombiya, kahve; Küba, Haiti ve Dominik Cum-

huriyeti, şeker; Uruguay ve Arjantin, hayvan ürünleri; Ekvator, muz gibi.

Bu tek yanlı nitelik bu ülkelerin ekonomisini, tamamen dengesiz, hızlı ve uyumlu bir kalkınmaya yeteksiz bir hale ve kapitalist dünya pazarındaki değişmelerin ve fiyat dalgalanmalarının elinde tam bir oyuncak haline getirdi. Amerika Birleşik Devletleri'nde ve diğer kapitalist ülkelerdeki üretimde herhangi bir düşüş ve ekonomik bunalımın herhangi bir belirtisi, Latin Amerika ülkelerinin ekonomisine de olumsuz bir biçimde, hatta gerçekte daha da şiddetli olarak yansyordu.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra, emperyalist metropoller, Latin Amerika ülkelerinde sanayinin çeşitli dallarına, madencilğe, tarıma doğrudan büyük yatırımlar yaptılar; ulusal işletmeleri ele geçirmeye giriştiler, vb. Egemenliklerini üretimin tüm bölümlerine yaydılar ve Latin Amerika ülkelerinin yağmasını en üst düzeye ulaştırdılar. Aynı zamanda yüksek faizle borç ve kredi alınmasını teşvik ettiler. Böylelikle bu ülkeler, yabancı egemenliğe ve başta Amerika Birleşik Devletleri'nin egemenliğine© daha sıkı bağlandılar. Yalnızca Brezilya'nın yabancı bankalara 40 milyar dolar, Meksika'nın ise 30 milyar dolar borcu vardır.

Latin Amerika'daki kapitalist gelişme, feodal niteliklerini tümüyle yitirmeyen büyük arazilerin (latifundia) varlığı nedeniyle de genel olarak geri kaldı. Bazı Latin Amerika ülkelerinde Asya ve Afrika ülkelerine benzeyen çok belirgin bir geriliğin olması işte bu nedenledir. Latin Amerika ülkelerinde emperyalist ekonomik siyaset ve doğrudan emperyalist müdahale buralarda oldukça güçlü bir oligarşi, bir tekelci büyük burjuvazi yarattı. Bu sınıf büyük toprak sahipleriyle birlikte iktidarı elinde tutuyor. Amerikan emperyalizminin desteğini alarak ve onunla birleşerek, işçi sınıfını, köylülüğü ve yaşam ko-

şulları çok kötü olan diğer emekçi tabakaları acımasızca sömürüyor ve eziyor.

İşçi sınıfının çok az sayıda olduğu Asya ve Afrika'nın tersine, bu gelişme, birçok ülkede tarım proletaryası ve inşaat ve hizmetler işçileriyle birlikte nüfusun hemen hemen yarısını oluşturan oldukça güçlü bir sanayi proletaryası yarattı.

Bunun yanı sıra, Latin Amerika'da köylülük ve onun saflarından doğan işçi sınıfı özgürlük, toprak, iş ve ekmek için sürekli mücadelelerde kazanılan zengin bir militan devrimci geleneğe, ülke oligarşisine ve yabancı tekelere, Amerikan emperyalizmine karşı savaşlarda daha da gelişen bir geleneğe sahiptir. Latin Amerika halkları, yerli ve yabancı ezenlere ve sömürenlere karşı en çok savaşan ve en çok kan döken halkların saflarındadır. Bu savaşlarda gözle görülür elle tutulur zaferler elde ettiler ama bu ülkelerin hiçbiri henüz tam olarak demokratik özgürlüklerini kazanmamış, sömürüyü yok etmemiş ulusal bağımsızlık ve egemenliğini güvence altına almamıştır. Latin Amerika halkları, yerel kapitalist ve latifundist (İng. toprak sahibi) yöneticilerin ve Amerikan emperyalistlerinin boyunduruğunu silkip atma mücadelelerinde kendilerine ilham ve cesaret veren Küba halkının zaferine umut bağladılar, pek çok hayaller kurdular. Ama bu umutlar ve özlem, Castrocu Küba'nın sosyalizm yolunda değil revizyonist tipte kapitalizm yolunda ilerlediğini gördüklerinde söndü; Küba'nın Sovyet sosyal-emperyalizminin uşağı ve paralı askeri haline bile geldiğini görünce daha da hızlı söndü.

Tüm kıtalarda olduğu gibi Latin Amerika'da da bugün durum karmaşıktır.

Bu ülkelerin çoğunda durum devrimcidir ve burjuva-latifundist (İng. toprak sahibi) düzenin yıkılması ve emperyalist bağımlılığın yok edilmesi için devrimi günde-

me getirmektedir. Bilindiği gibi bu devrimler doğal olarak, tek tek ülkelerin ya da ülke gruplarının özgül koşullarına ve sorunlarına, sosyo-ekonomik gelişmelerin değişik düzeylerine, emperyalizme ya da sosyal-emperyalizme bağımlılıklarına, egemen burjuva rejimlerin az ya da çok ılımlı olmasına, daha az ya da daha çok faşist özellik taşımasına vb. bağlı olarak her yerde aynı niteliğe sahip olamazlar, aynı gelişme sürecini izleyemezler ve aynı biçimde tamamlanamazlar. Ama açıkça zorunlu olan bir şey vardır: Devrimin anti-emperyalist demokratik ve sosyalist görevleri Afrika ve Asya'nın birçok ülkesine göre daha iç içe geçmiştir.

Geniş halk kitlelerinin iç ve dış baskı ve sömürüye karşı ve özgürlük, demokrasi ve sosyalizm için savaşımaya hazır olmaları ve oldukça yüksek bilinç düzeyleri nedeniyle, devrimin öznel etkeninin hazırlanmasında Latin Amerika'nın birçok üstünlüğü vardır. Ama bu etkenin tamamen hazırlanmasını engelleyen, zorlaştıran ve olanca gücüyle ona karşı iç gericilikle birlikte mücadele edenler, yalnızca emperyalistler, özellikle Amerikalılar değil, aynı zamanda Sovyet ve Çin revizyonistleri, yerel revizyonistler ve kapitalizmin diğer oportünist uşaklarıdır.

Amerikan emperyalizmi çok büyük kârlar elde ettiği Latin Amerika'yı kendi etki alanı olarak tutma siyasetine sarılıyor ve başka bir emperyalizmin üstünlük kurmasını engellemek, bütün bu ülkelerde devrimin patlamamasını ve zafere ulaşmamasını sağlamak için her araca başvuruyor; askeri güç, gizli ajanlar, demagoji ve hile kullanarak dolaplar çeviriyor. Böylece, hem Latin Amerika ülkelerinin Amerika Birleşik Devletleri'ne topyekün bağımlılığını, hem de bu ülkelerdeki burjuva-latifundist (İng. toprak sahibi) düzeni korumak istiyor.

Bu amaca ulaşmak için Amerika Birleşik Devletle-

ri'nin elindeki önemli bir araç da. Başkanın, Pentagon'un ve Birleşik Devletleri'n Devlet Başkanlığı'nın emrinde olan sözde Amerikan Devletleri örgütüdür. Bu örgütün temel anlaşması ABD'ye, iç ve dış statükoyu korumak için Latin Amerika ülkelerine her yolu ve aracı, askeri araçları bile kullanarak, müdahale etme hakkını veriyor.

Bu arada, büyük Amerikan tekelleri, bu ülkelerde, merkezleri Amerika Birleşik Devletleri'nde olan ve oradan yönetilen çokuluslu tekeli şirketler kurarak ve aynı zamanda yerel hükümetler ve genel olarak devlet aygıtı üzerindeki denetimlerini sağlayan devlet kapitalizminden de geniş çapta yararlanarak sömürü yöntemlerini yetkinleştirdiler.

Ama Amerika Birleşik Devletleri, bu ve birçok diğer araçlara karşın, Latin Amerika ülkelerini de pençesine almış bulunan ağır ekonomik ve siyasal bunalımdan kaynaklanan sorunları çözmeyi başaramıyor.

Bugün yerel kapitalistler ve büyük toprak sahipleri Amerikan emperyalizmine bağımlı olmadan ve onun desteği olmadan yaşayamayacağından, ulusal ve toplumsal kurtuluşu kazanmanın tek ve zorunlu aracı olarak devrim düşüncesi, bu ülkelerin proletaryasının, emekçi köylülüğünün, ilerici aydınlarının ve gençlik kitlelerinin bilincine her zamankinden daha derin ve yaygın bir biçimde yerleşiyor.

Devrimlerin önünü kesmek için Amerikan emperyalistleri ve yerel kapitalistler iki temel yönetime başvuruyorlar. Birinci yöntem, durumlarının daha da şiddetle tehdit edildiğini görünce, «pronunciamento militar» (askeri darbe) yoluyla askeri-faşist rejimler kurmaktır. Brezilya'da, Şili'de, Uruguay'da, Bolivya'da ve diğer yerlerde yaptıkları budur. Diğer yöntem ise, Venezüella'da, Meksika'da ya da bugün Brezilya'da yaptıkları gibi pek çok temel özgürlüğün olmadığı ve belirgin kısıtlamalar-

la yürüyen burjuva demokratik rejimler kurmaktır. Böylece, devrimci gerilimleri yatıştırmaya ve bu ülkelerin burjuvazisinin ve hatta daha da ötesi, Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin ve başkanının sözde «insan hakları»na saygı duyduğu izlenimini vermeye çalışıyorlar.

Ama, bu tür araçlar ve hileler bunalımın sorunlarını çözemez, devrimci durumları önleyemez, devrimi gündemden çıkaramaz.

Latin Amerika ülkelerindeki proletarya ve tüm devrimci güçler çok önemli devrimci görevlerle karşı karşıyalar; bu görevleri yerine getirmek yani devrimi gerçekleştirmek, tam ulusal bağımsızlığı kazanmak, demokratik özgürlükleri ve sosyalizmi yerleştirmek için, yerli burjuvazi ve latifundistlerden (büyük toprak sahipleri) oluşan oligarşiye, Amerikan emperyalizmine karşı olduğu kadar Sovyet yanlısı ve Castrocu revizyonistler, Çin yanlısı revizyonistler, Troçkistler vb. gibi sermayenin, emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin çeşitli uşaklarına karşı da birçok yönde savaşmak zorundadırlar. Onlar, yalnızca her renkten oportünist ve revizyonistlerin bölücü ve çarpıtıcı eylemleriyle uğraşmakla kalmamalı; aynı zamanda, bir tür gelenek haline gelen, gerçek devrimle hiçbir ortak yanı olmayan, tersine ona büyük zararlar veren, bir dizi darbeci, fokocu maceracı kavram ve eylemlerle ifade edilen küçük-burjuva etkilerden de kendilerini kurtarmalıdır. Ama, bu sorun dikkatli bir biçimde ele alınmalıdır.

Latin Amerika halklarının mücadele geleneğini ele aldığımızda, egemen olan olumlu, devrimci yandır. Bu mücadele geleneğine, eşkıyalığa ve fokocu uygulamalara özgün olumsuz unsurlardan arınmış yeni bir içerik vermek zorunludur. Bu gelenek çok önemli bir etkenidir ve devrimin hazırlanmasında ve geliştirilmesinde olanaklar elverdiğince geniş ve yararlı bir biçimde kullanılması gerekmektedir.

İşçi sınıfının Marksist-Leninist partileri bu büyük görevlerin yerine getirilmesinde belirleyici bir rol oynayacaklardır. Bugün Latin Amerika'nın hemen her ülkesinde böyle partiler kurulmuştur ve çoğu proletaryayı ve halk kitlelerini devrime hazırlama çalışmasında önemli adımlar atmışlardır. Bu partiler, revizyonistlere ve diğer oportünistlere, burjuvazinin ve emperyalizmin tüm uşaklarına, Castroculara, Kruşçevcilere, Trockistlere, «üç dünyacılar» ve bu tür görüş ve pratiklere karşı uzlaşmaz mücadelelerinde doğru bir siyasal çizgi izlediler ve mücadele içinde bu çizgiyi hayata geçirmek için oldukça zengin deneyler biriktirdiler. Onlar, işçi hareketinde ve kurtuluş mücadelesinde, kitlelerin devrime hazırlanmasında ve seferber edilmesinde kullanmak ve daha da geliştirmek için geçmişin tüm devrimci geleneğinin mirasçıları oldular.

Bugün var olan devrimci durumlar; bu partilerin, birbirlerinin deneylerinden en büyük ölçüde faydalanmaları ve gericici burjuvazi ve emperyalizme, Sovyet, Çinli ve modern revizyonizmin diğer çeşitlerine karşı mücadelenin ortak sorunlarına ve devrimin tüm sorunlarına ilişkin tutumlarını ve eylemlerini düzenlemeleri için olanaklar elverdiğince yakın ilişkiler sürdürmelerini ve birbirleriyle sık sık görüşmelerini gerekli kılmaktadır.

Bugün, halklar uyandıkları ve emperyalist ve sömürgeci boyunduruk altında daha fazla yaşamayı yadsıdıkları için; özgürlük, bağımsızlık, gelişme ve ilerleme istedikleri, yerli ve yabancı ezenlere karşı öfkeyle dolu oldukları için ve Afrika, Asya ve Latin Amerika'nın şimdi kaynak olan bir kazana dönüşmüş olması nedeniyle, eski ve yeni sömürgeciler bu ülkelerin halklarına eski yöntem ve biçimlerle egemen olmayı ve onları sömürmeyi olanaksız değilse bile çok güç bulmaktadırlar. Onlar,

bu halkların zenginliğini, emeğini ve alınterini yağmalamadan ve sömürmeden yapamazlar.

Aldatma, yağma ve sömürünün yeni yöntem ve biçimlerini bulmak, yine de kitlelerin değil burjuva - toprak ağası yönetici sınıfların yararlandığı, sadakalar dağıtmak amacıyla harcanan tüm bu çabaların nedeni budur.

Ama sorun daha da karmaşık hale gelmiştir, çünkü Sovyet sosyal-emperyalizmi eski sömürge ve yarı - sömürgelere sızmaya ve mevziler kazanmaya çok önceden başladı ve sosyal-emperyalist Cin de buralara girmek için hummalı bir çabaya girişti.

Revizyonist Sovyetler Birliği yayılmacı müdahalesini, halkların kurtuluş mücadelesine sözde Leninist yardım siyaseti maskesi altında, bu ülkelerin ve halkların doğal müttefiki gibi görünerek gerçekleştiriyor. Sovyet revizyonistleri, Afrika'ya ve diğer yerlere sızma aracı olarak; kendilerini kurtarmak, baskı ve sömürüyü yok etmek isteyen ve ulusal ve toplumsal tam kurtuluşa giden tek yolun sosyalizm olduğunu bilen halkları aldatmak için, sosyalist görünümlü sloganlar kullanıyor ve yayıyorlar.

Sovyetler Birliği müdahalelerinde müttefiklerini de, daha doğrusu uydularını da kullanıyor. Bunu. Sovyet sosyal-emperyalistlerinin ve Kübalı paralı askerlerin devrime yardım etmek bahanesiyle müdahale ettikleri Afrika'da somut olarak görüyoruz. Bu bahane bir yalandır. Müdahaleleri, pazarları ele geçirmeyi ve halklara boyun eğdirmeyi amaçlayan sömürgeci bir eylemden başka bir şey değildir.

Sovyetler Birliği'nin ve Kübalı paralı askerlerin Angola'ya müdahalesi bu niteliktedir. Onların. Angola devrimine yardım etmek gibi bir niyeti asla yoktu ve yoktur. Aksine, onların amacı Portekizli sömürgecilerin kovulmasından sonra belli bir bağımsızlığa kavuşan bu Afri-

ka ülkesini pençelerine almaktır. Kübalı paralı askerler, Sovyet sosyal-emperyalistlerinin de modern bir sömürge imparatorluğu kurabilmesi için, kara Afrika ülkelerinde pazarları ve stratejik mevzileri ele geçirmek ve Angola'dan diğer devletlere geçmek için Sovyetler Birliği tarafından gönderilen sömürge ordusudur.

Halkların kurtuluşuna yardım maskesi altında, Sovyetler Birliği ve onun paralı askeri Küba, Sovyetler Birliği'nde de, Küba'da da olmayan sosyalizmin sözde inşası için, diğer ülkelere toplar ve makineli tüfeklerle donatılmış ordularla müdahale ediyorlar. Bu iki burjuva-revizyonist devlet, özgürlük için Portekizli sömürgecilere karşı savaşan Angola halkının amacının zıddına, kapitalist bir kliğin iktidarı ele geçirmesine yardım etmek amacıyla Angola'ya müdahale ettiler. Agostinho Neto Sovyetlerin oyununu oynuyor. O, iktidarı ele geçirmek üzere diğer fraksiyona karşı verdiği mücadelede kendisine yardım etmesi için Sovyetler'e çağrı yaptı. Birbiriyle çatışan iki Angola klanı arasındaki mücadele, asla halkçı devrimci nitelik taşıyor. Aralarındaki çatışma klikler arasındaki iktidar kavgasıdır. Her klik değişik emperyalist devletler tarafından destekleniyordu. Agostinho Neto bu kavgadan galip çıktı ama Angola'da sosyalizm zafere ulaşamadı. Üstelik yabancı müdahale sonucunda, Sovyet yeni sömürgeciliği Angola'ya yerleşti.

Sosyal-emperyalist Çin de, eski sömürge ve yarı - sömürge ülkelere sızmak için büyük çaba harcıyor.

Çin'in müdahalesine bir örnek, Afrika kıtasındaki en zengin ve en kana susamış klik olan Mobutu kliği tarafından yönetilen Zaire'de görüldü. Zaire'deki son çarpışmalarda; Fas Krallığı'nın, Fransız Hava Kuvvetleri'nin birlikleri ve aynı zamanda Çin, Patrice Lumumba'nın katili Mobutu'nun yardımına koştu. Fransızların yardımı anlaşıl-

merikalı ayrıcalık sahipleri tarafından ezilen Zaire halkını ve konsorsiyumlarını savunuyorlardı, aynı zamanda Mobutu ve kliği kadar kendi adamlarını da koruyorlardı. Ama Çin revizyonistleri Katanga'da ne istiyorlar? Orada kime yardım ediyorlar? Mobutu ve kliği; Fransız, Belçikalı. Amerikalı ayrıcalık sahipleri tarafından ezilen Zaire halkını mı yardım ediyorlar acaba? Onlar da kana susamış Mobutu kliğine yardım etmiyorlar mı? Gerçek, Çin revizyonist önderliğinin bu kliğe dolaylı olarak değil, oldukça açık bir biçimde yardım ettiği. Bu yardımı daha somut ve daha gösterişli kılmak için Çin Zaire'ye askeri uzmanlar, askeri ve ekonomik yardım ve aynı zamanda Dışişleri Bakanı Huang Hua'yı gönderdi. Böylece, anti-Marksist, devrim düşmanı bir tavır aldı. Çin'in müdahalesi, Fas Kralı Hasan'ın ve Fransa'nın müdahaleleriyle tamı tamına aynı özellikleri taşımaktadır.

Çin sosyal-emperyalistleri yalnızca bu ülkenin işlerine karışmakla kalmıyorlar; özellikle ekonomik, siyasal ve stratejik üsler kurmak için her yolu deneyerek sızmaya çalıştıkları ülkelerde Afrika'nın ve diğer kıtaların ülkelerinin ve halklarının işlerine de karışıyorlar.

Amerika Birleşik Devletleri bile, Şili'nin faşist cellatı Pinochet'yi Çin kadar açıkça desteklemeye cesaret edemiyor. Doğrusu Amerikalılar bile, büyük çıkarlarının sözkonusu olduğu başka ülkelerin gerici yöneticilerine böylesine açık biçimde yardım etmiyorlar. Bu, Amerikan emperyalistlerinin kendi çıkarlarından vazgeçtikleri anlamında değildir. Onlar bu çıkarları savunuyorlar, hem de büyük bir güçle, ama daha ince yollarla.

Sözde sosyalist Çin, takındığı tavrıyla; halkların, komünistlerin, devrimci unsurların çıkarlarına ve isteklerine, Latin Amerika'nın tüm ilerici kişilerinin isteklerine karşı çıkıyor.

Çin; halkları egemenliği altında tutan ve ulusal ve

toplumsal kurtuluş için mücadele eden proletaryanın, devrimcilerin ve Marksist - Leninist partilerin çabalarını terör ya da herhangi bir araçla bastıran, çeşitli diktatörleri kanadı altına alıyor. O, bu tür tavırlarla, karşı-devrim yolunu seçti. O, Marksizm-Leninizm maskesi altında, çeşitli ülkelere sözde devrim düşüncesini ihraç ettiğini göstermeye çalışıyor; ama gerçekte, karşı-devrim düşüncesini ihraç ediyor. Bu şekilde, Amerikan emperyalizmine ve iktidardaki faşist kliklere yardım ediyor.

Emperyalist ya da sosyal-emperyalist devletler; Afrika, Asya, Latin Amerika halklarının, kendilerini egemenlikleri altında tutan ve kanlarını emen yöneticilerin ve emperyalistlerin baskı ve vahşi sömürüne karşı verdikleri devrimci mücadeleyi giderek geliştirmelerini önlemek için aynı ölçüde çalışıyorlar.

Düşük bir sosyo-ekonomik gelişme düzeyinde olan ve emperyalist ve sosyal-emperyalist devletlere bağımlı ülkelerdeki devrimcilerin, ilericilerin ve yurtseverlerin görevi, halkları bu baskı ve sömürünün bilincine vardirmek; devrimi gerçekleştirenin geniş kitleler, halklar olduğunu daima göz önünde tutarak, onları eğitmek, seferber etmek, örgütlemek ve onları kurtuluş mücadelesine katmaktır. Bunun için; tek tek ülkelerde iç ve dış durumun, sosyo-ekonomik gelişmenin, sınıf güçlerinin oranının, sınıflar arasındaki uzlaşmaz çelişmelerin ve aynı zamanda halk ile iktidardaki gerici klikler arasındaki çelişmelerin ve halk ile emperyalist devletler arasındaki çelişmelerin bütünlüklü bir tahlilini yapmak gerekir. Atılması gereken adım ve kullanılması gereken taktikler konusunda. bu temelde doğru sonuçlar çıkarılabilir. Devrimci güçlerden istenen yoğun bir çalışma, kararlılık ve akıllılıktır; ve hepsinden önemlisi, ülkelerindeki kurtuluş mücadelesinin, yalnızca bu mücadelenin proletaryanın davasıyla, sosyalizm davasıyla birleştirilmesiyle gerçek za-

fere ulaşabileceği gerçeğinin tam olarak kavranmasıdır.

Bu nedenle her ülkenin proletaryası; Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretilerini her ülkenin koşullarıyla, her halkın durumuyla birleştirerek, sadakatle hayata geçirebilen kendi devrimci partisini yaratmalıdır. Bu partilerin her birinin, kitlelerin anlayış ve ülkelerinin ekonomik, siyasal, ideolojik ve kültürel gelişmesi hakkında tam bir bilgiye sahip olması; aceleci ve maceracı bir biçimde, Blankist bir biçimde davranmaması; proletaryanın müttefiklerini, geniş halk kitlelerini kendi etrafında toplamak için inatla mücadele etmesi kesinlikle zorunludur.

Devrimciler ve halk kitleleri; iktidardaki gerici burjuvazi ve büyük toprak sahiplerinin, yabancı zalimlerin eylemlerini ve aynı zamanda yeni sömürgecilerin hilelerini gözardı etmeden sürekli olarak kendilerini hazırlamalıdır. Bunlar, devrimci unsurların ve halkların olgunlukla, sağlam bir örgütlenme ve devrimci taktiklerle karşılaşılması gereken önemli etkenlerdir.

Doğal olarak; çeşitli ülkelerin devrimci güçleri ve unsurları arasında işbirliği, koordinasyon ve deney değişimine ilişkin bağların kurulması gözardı edilemez; hatta bu bağların kurulması kesinlikle zorunludur. Yeni-sömürgeciliğin ve gerici burjuvazinin baskı ve sömürsü, ortak bir kültür ve aynı zamanda baskı ve sömürden kurtulmaya ilişkin ortak amaç gibi birçok benzer koşul nedeniyle bu bağların kurulması daha da kolaylaşmıştır. Sahip oldukları ortak koşullar ve çıkarlar, tüm bu ülkelerin devrimci ve ilerici güçlerini görüşmeler yapmaya, kendilerini ezen düşmanların eylemlerine karşılık verdikleri eylemlerinde işbirliği ve eşgüdüm sağlamaya itiyor.

Yeni-sömürgeci egemenlik altında ezilen halkların durumunun Marksist-Leninist açıdan değerlendirilmesi,

tüm gerçek devrimcilerin önüne, mücadelenin sürekli ilerlemesi ve devrimin tam zaferine kadar kesintisiz sürdürülmesi için, bu halkların devrim ve kurtuluş mücadelesinin koşulsuz olarak desteklenmesi görevini çıkarmaktadır.

Gerçek Devrimciler, Proleterleri ve Halkları Yeni, Sosyalist Bir Dünya İçin Ayaklanmaya Çağırıyorlar

Daha yukarıda belirttiğimiz gibi, kapitalizmin genel bunalımı sürekli derinleşmektedir. Bu nedenle, proletaryaya, ezilen sınıflar ve halklar artık sömürüye dayanamıyorlar; yaşam koşullarının değişmesini, burjuva düzenin yıkılmasını, emperyalizmin ve yeni-sömürgeciliğin ortadan kalkmasını istiyorlar. Bu arzular ancak devrimle gerçekleştirilebilir. İç ve dış sınıf düşmanlarıyla karşı karşıya gelmeden ve onlarla çatışmadan hiçbir zafer elde edilemez.

Devrimin önderi olan işçi sınıfının gerçek Marksist-Leninist partileri, proletaryanın, emekçi kitlelerin ve halkların bilinçlenmesini sağlayacak ve onları siyasal, ideolojik ve askeri olarak bu çatışmalara hazırlayacaklardır.

Marksist-Leninist partiler, tüm devrimciler, sayıları az de olsa, halkın içine giriyorlar; büyük bir özen ve büyük bir sabırla, kitleleri sistemli bir biçimde örgütleyiyorlar; onları, büyük bir güç oluşturduklarına, sermayeyi devirebileceklerine, iktidarı ele geçirip onu proletaryaya ve halk yararına kullanabileceklerine ikna ediyorlar. Bu partiler, küçük olmaları nedeniyle, burjuvazinin partilerinin koalisyonuna ve onların oluşturmayı başardıkları düşüncelere karşı koyamayacaklarını, düşünmüyorlar. Devrimcilerin görevi, geniş halk kitleleri önünde burjuvazinin yarattığı bu kanının yanlışlığını göstermek; onun yıkılması, ve büyük bir değiştirici güç olan, gerçek devrimci

bir kanının oluşturulması gerektiğini kanıtlamaktır.

Marksist-Leninist partilerin, görevlerini başarmak için, herşeyden önce, geniş halk kitlelerinin çıkarlarına ve arzularına, burjuva düzenin ve yabancı emperyalist egemenliğin ortadan kaldırılması mücadelesinin ortaya koyduğu görevlerin ve sorunların devrimci çözümüne cevap verecek, devrimci bir taktik ve strateji ile, doğru bir siyasal çizgiyle donanmaları gerekir.

Marksizm-Leninizm, işçi sınıfının devrimci partisinin doğru siyasal çizgiyi oluşturmasını, amacını ve stratejik görevlerini açıkça tanımlamasını ve onları gerçekleştirecek devrimci yöntem ve taktikleri uygulamasını sağlayabilecek tek bilimdir.

Marksizm-Leninizm tarafından aydınlatılan, ülkenin somut ekonomik, siyasal ve toplumsal koşullarını ve aynı zamanda uluslararası koşulları da gözönüne alan Marksist-Leninist parti, demokratik olsun, ulusal kurtuluşçu ya da sosyalist olsun, devrimin her aşamasında ve her anında yönünü çizebilir ve kitlelerin başında yürüebilir. Marksizm-Leninizme ve dünya proletaryasının ve ülke içindeki sınıf mücadelesinin devrimci pratiğine dayanan devrimci bir strateji ve doğru bir siyasal çizgi, belli bir aşamadaki stratejik amacı açıkça tanımlama, başlıca iç ve dış düşmanların hangileri olduğunu, hangilerine başlıca darbenin vurulmasının uygun olduğunu ve proletaryanın iç ve dış müttefiklerinin kimler olduğunu belirleme olanağı sağlar.

Marksist-Leninist partilerin amacı kapitalist düzeni yıkmak ve sosyalizmin zaferini sağlamaktır. Ama, ülkelerindeki devrim, demokratik ve anti-emperyalist nitelikte görevlerle karşı karşıya kalırsa; onlar, tu devrimi kesintisiz geliştirmeyi, sosyalist devrimin oluşturduğu daha üst bir aşamaya yükseltmeyi ve bir an önce sosyalist nitelikli görevlerin gerçekleştirilmesine geçilmesini amaçlarlar.

Hem Marksist-Leninist partilerin stratejik amacı hem de bu amacın gerçekleşme yolları, sahte işçi ve komünist partilerinkinden bütünüyle farklıdır. Marksist-Leninist partiler bu amacı yalnızca, kapitalist üretim ilişkilerini devirerek ve eski devlet aygıtını ve tüm burjuva üstyapıyı temelinden yıkararak, gerçekleştirmeyi düşünürler. Onlar, Lenin'in şu öğütlerine bağlıdırlar :

«Devrimin özü şudur: Proletarya, 'yönetim aygıtını' ve tüm devlet aygıtını, yerine silahlı işçilerden oluşan bir yenisini koyarak yıkar.»*

Sahte işçi ve komünist partileri ise, laflarıyla sosyalizme sözümona taraftar olmalarına karşın, eski devlet aygıtının korunmasını öneriyorlar. Onlara göre, sosyalizmin reformlarla, parlamenter yolla ve hatta eski devlet makinası kullanılarak kurulması olanaklıdır.

Kendilerine komünist diyen bir dizi parti, var olan kapitalist düzeni savunma söz konusu olunca kendilerini burjuva partileri olarak ilan edenlerden çok daha ateşlidir. Örneğin, Carillo ve İbarrurri'nin revizyonist partisi. bazı İspanyol burjuva partileri cumhuriyetçi bir rejim isterken, Juan Carlos'un kralcı rejimini utanmazca savunuyor. Aynı biçimde: Berlinguer'in revizyonist partisi kapitalist İtalyan devletinin demokratik özgürlüklere karşı düzenlediği baskı yasalarını, çeşitli burjuva partileri bunları açıktan desteklemezken, ateşli bir biçimde savunuyor. Kendi açılarından Çinli revizyonistler de, kapitalist ülkelerde Çin çizgisini izleyen partilere, sözde vatani savunmak ama aslında, patlak verirse, devrimi bastırmak için, en militarist çevrelerle birleşerek ordunun ve burjuva şiddet aygıtının güçlendirilmesini öğütüyorlar.

Devrimci ve kurtuluşçu hareketleri baltalamak, kapitalizmi ve emperyalist baskıyı sürdürmek amacıyla; burjuvazi ve yandaşları, özellikle de modern revizyonist-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 25, s. 577, Arn. Bas.

ler, devrimin dostları ve düşmanları arasındaki ayrımı yok ederek devrimci güçleri bölmek ve dağıtmak için her yola başvuruyorlar. Tekelci büyük burjuvaziyi, gerici ve faşist rejimleri, NATO ve Ortak Pazarı ve hatta Amerikan emperyalizmini proletarya ve ezilen halkların müttefikleri olarak öne süren Çinli revizyonistlerin tezleri bu yönde belirgin örnektir.

Marksist-Leninist partiler ise, devrimin itici güçleriyle düşmanları arasında açık ayırım çizgisi çekmenin ve aynı zamanda Stalin'in işaret ettiği gibi, diğer düşmanlarla mücadeleyi ihmal etmeksizin ve unutmaksızın, başlıca darbenin indirileceği iç ve dış baş düşmanın açıkça tanımlanmasının gerçekten devrimci bir strateji kurmak için kaçınılmaz olduğunu görüyorlar.

Çağımızda, emperyalizm koşullarında yalnız gelişmiş kapitalist ülkelerde değil, bağımlı ve ezilen ülkelerde de, devrimin baş iç düşmanı, yerel büyük burjuvazidir. Bu sınıf kapitalist rejimin başındadır ve iktidarına ve sınıf çıkarlarına çok az zarar verse bile, emekçilerin her hareketini bastırmak ve söndürmek, kendi ayrıcalıklarını ve iktidarını korumak için, her yola başvurarak, şiddetle, baskıyla, demagoji ve yalanla mücadele etmektedir. Diğer yandan, günümüz koşullarında halkların ve devrimin başlıca dış düşmanı dünya emperyalizmidir ve özellikle emperyalist süper-devletlerdir. Çinli revizyonistlerin yaptıkları gibi, bir süper devlete karşı mücadele etmek için, proletarya ve halkları diğerine dayanmaya çağırarak ve (bunu) salık vermek veya sözde ulusal bağımsızlığın ve özgürlüğün savunulması adına emperyalist güçlerle ittifak yapmak, devrim davasına ihanetten başka bir şey değildir.

Revizyonistler, **devrimci stratejinin temel unsurlarından biri olan, devrimde işçi sınıfının egemen rolünü** özellikle hedef olarak seçmişlerdir. Lenin şöyle yazmıştı :

«Marks'ın doktrininin özü, sosyalist toplumun yaratıcısı olarak, proletaryanın dünya çapındaki tarihsel rolünün açıklanmasıdır.»*

Lenin, devrimci harekette proletarya egemenliğinin reddi düşüncesini, reformizmin en bayağı biçimi olarak nitelendiriyordu.

Modern revizyonistlerden bazıları, işçi sınıfının sözde proleterleşmekten uzaklaştığını ve işletmelerin «ortak yönetici»leri haline gelmeye başladığını kanıtlamaya çalışıyorlar. Öyle ki, artık proleter devrime gerek yoktur ve var olan düzenin yerine başka bir toplumsal düzen kurmak gereksinmesi duyulmamaktadır. Bazıları ise, artık yalnızca işçilerin proleter olmadıklarını; tüm emekçilerin, aydınların ve tüm ücretlilerin de proleterleştiklerini ve yalnız işçi sınıfının değil, toplumun diğer sınıf ve tabakalarının da sosyalizmin kurulmasından çıkarları olduğunu ileri sürüyorlar. Bu nedenle, onlara göre günümüz devrimci hareketinde işçi sınıfının egemen rolü anlamını yitirmiştir. Sovyet revizyonistleri lafta işçi sınıfının önder rolünü reddetmiyorlar, ama pratikte bunu yok etmişlerdir; çünkü onlar bu sınıfı tüm yönetebilme olanaklarından yoksun bırakmışlardır. Ama teorik planda da, kötü ünlü, «tüm halkın devleti ve partisi.» teorisiyle, bu rolü hiçe indirmişlerdir. Çinli revizyonistler, pragmacı olmaları nedeniyle, «devrimin» başına, bazen köylülüğü, bazen orduyu, bazen de lise ve üniversite öğrencilerini, vb. geçirmişlerdir.

Arnavutluk Emek Partisi, toplumun gelişmesinde belirleyici gücün, dünyanın devrimci dönüşümünde, sosyalist ve komünist toplumun inşasında önder gücün işçi sınıfı olduğunu belirten, Marksist-Leninist tezi kararlılıkla destekliyor.

İşçi sınıfı, toplumun başlıca üretken gücüdür; en

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 18, s. 651, Arn. Bas.

ileri sınıftır; ulusal ve toplumsal kurtuluştan, sosyalizmden en fazla çıkarı olan sınıftır. O, devrimci örgütlenme ve mücadelenin en iyi geleneklerini taşıyor. O, toplumun devrimci dönüşümünün tek bilimsel teorisine sahiptir; onu bu amaca yönelten, mücadelecisi Marksist-Leninist partiye sahiptir. Nesnel olarak tarih, ona, kapitalizmden komünizme geçiş için tüm mücadeleyi yönetme görevini yüklemiştir.

Devrimde proletaryanın egemenliği, devrimin temel sorununun, siyasal iktidar sorununun, kendi yararına ve halk kitleleri yararına çözülmesi için belirleyici etkidir.

Yeni iktidar, devrimin geliştiği somut koşullara ve ardarda gelen aşamalarına uygun olarak, değişik evrelerden geçebilir ve değişik isimler alabilir. Ama devrim, proletarya diktatörlüğü kurulmaksızın, sosyalizmin zaferi yolunda gelişemez.

Marksizm-Leninizm'in bize öğrettiği budur ve tüm muzaffer sosyalist devrimlerin de bize gösterdiği budur. İşte bu nedenle, devrimin geliştiği koşullar ne olursa olsun, Marksist-Leninist parti, proletarya diktatörlüğü kurma amacından hiçbir zaman vazgeçmez.

Değişik renklerden ve değişik akımlardan revizyonistlerin istisnasız hepsi, proletarya diktatörlüğünü kurma gerekliliğini şu ya da bu şekilde yadsıyorlar; çünkü onlar devrime karşıdırlar; çünkü onlar kapitalist sistemin korunmasına ve sürekliliğine taraftardır.

Proletarya ve Marksist-Leninist partisi, müttefikleriyle yan yana mücadeleye girerler. Bu da, devrimci stratejinin en önemli sorunlarından biridir.

Proletaryanın yakın doğal müttefikisi yoksul köylülüktür. Bu sınıf, salt kısa vadeli stratejik amaçla değil, uzun vadeli ve son amacıyla da proletaryaya bağlıdır. Şehir emekçilerinin yoksul tabakaları da, aynı biçimde proletaryanın müttefikidir. Diğer ezilen ve sömürülen emek-

çilerle birlikte, proletarya ve yoksul köylülük devrimin başlıca itici güçleridir.

Büyük sermayenin sürekli kıskacında olan ve bütünüyle mülksüzleştirilme tehdidi altında bulunan şehir küçük burjuvazisi de, proletaryanın müttefiki olabilir ve olmalıdır.

Proletarya, iç ve dış sermaye tarafından sömürülen aydınların ilerici kesimi gibi toplumun diğer tabakalarını da kendine bağlamaya çalışır. Kapitalist ve revizyonist ülkelerde aydınların ağırlığı artmıştır. Ama durumunda, emeğinin niteliği ve öneminde oluşan değişikliklere karşın, o, çeşitli revizyonistlerin iddialarının aksine hiçbir zaman kendi başına bir sınıf değildir, oluşturamaz ve işçi sınıfı ile kaynaşmamıştır ve kaynaşamaz. Bu nedenle, Lenin'in işaret ettiği ve tarihin kanıtladığı gibi; aydınlar, bağımsız bir toplumsal ve siyasal güç olamazlar. Onun toplumdaki yeri ve rolü, ekonomik ve toplumsal durumu ile, ideolojik ve siyasal düşünceleri ile belirlenmiştir. Durumunda ve görüşlerinde meydana gelen değişiklikler ne olursa olsun, aydınlar işçi sınıfının devrimdeki önder rolünün yerini alamazlar. Proletaryanın görevi, aydınların ilerici kesimini kendi davasına kazanmak; onları kapitalist sistemin kaçınılmaz çöküşüne ve sosyalizmin zaferine ikna etmek ve devrimde kendi müttefiki haline getirmektir.

Ekonomik ve toplumsal alanda az gelişmiş, yabancı sermayeye daha bağımlı olan ve devrimin demokratik ve anti-emperyalist görevlerinin özel bir önem taşıdığı Afrika, Latin Amerika, Asya, vb. ülkelerinde, proletarya, orta köylülüğü ve burjuvazinin yabancı sermayeye bağlı olmayan ve ülkenin bağımsız gelişmesini arzulayan kesimini müttefik olarak alabilir.

Burjuvazinin bu kesiminin, demokratik ve anti-emperyalist devrime bağlanması, proletaryanın taktik ve

stratejisinin doğruluğuna işçi sınıfının devrimci partisinin ustalığına ve ileri görüşlülüğüne bağlıdır. Proletarya ve partisi böylece, yalnızca küçük burjuvaziyi değil, burjuvazinin bu kesimini de kendi önderliği altına girmeye; emperyalizmin aracı olan, baskı uygulayan, sömüren, halkın temiz duygularını ve yüzyıllardan gelen kültürünü kokuşturan ve yozlaştıran büyük ve vahşi kapitalist burjuvaziyi ve yabancı egemenliğini yıkmak için ayağa kalkmaya ikna edebilir.

Proletarya, devrimin belli bir aşamasındaki stratejik hedefe ulaşmakta yarar gören diğer sınıf ve tabakaları kendi müttefiki haline getirmek için, tüm diğer sorunlarda olduğu gibi burada da, büyük burjuvazi ve diğer gericiilere karşı mücadele etmek zorundadır.

Yenilgilerini hisseden gerici burjuvazi ve büyük toprak sahipleri; küçük burjuvaziyi, köylülüğü ve ilerici aydınları kendi safına çekmek için, onların proletaryanın müttefikleri olmalarını engellemek için binbir yola başvururlar. Onlar, devrimin patlak vermemesi için ve eğer patlak verirse yarı yolda durması ve hatta geri gitmesi için işçi sınıfının kendisini aldatmaya çalışırlar.

Kendi açısından proletarya ve onun Marksist-Leninist partisi ise; ortak düşmanlar olan büyük burjuvazi, büyük toprak sahipleri, emperyalistler ve sosyal-emperyalistlere karşı müttefiklerini kendi etraflarında toplamak için ve köylülüğün ve küçük burjuvazinin. Hitler dönemindeki Almanya, Mussolini dönemindeki İtalya ve iç savaş boyunca Franko zamanındaki İspanya'da olduğu gibi, büyük sermayenin ve faşist diktatörlüğün yedek gücü olmalarını engellemek için tüm olanaklara sahiptir ve bunun için çalışmaktadır.

Marksist-Leninist parti, özellikle değişik tabakalara, sermaye dünyasına ve emperyalizme bir çok iple, değişik çıkarlarla, ortak gelenek ve önyargılarla bağlı, örne-

ğin orta burjuvazi gibi kararsız veya geçici, olası müttefiklere karşı esnek ve ölçülü bir tavır alır. Proletaryanın ve onun öncüsü olan Marksist-Leninist partinin, ilkesel konumundan bir an bile şaşmadan, dalgalanmalarına ve kararsızlıklarına karşın bu güçleri de devrimin ve kurtuluş mücadelesinin safına çekmekten ya da en azından, düşmanın yedek gücü olmamaları yönünde davranmaktan ve onları tarafsızlaştırmaktan çıkarları vardır.

Devrimin yasaları, her yerde olduğu gibi, revizyonistlerin iktidarda oldukları ülkelerde de geçerlidir. Avrupa'nın revizyonist ülkelerinde günümüzde büyüyen yeni burjuvazinin konumu nedir? O, Sovyet burjuvazisinin, Sovyet sosyal-emperyalizminin vahşi ve çok yönlü baskısından kurtulmayı amaçlamaktadır; ama onunla ortak temel çıkarları vardır. Bu ülkelerin burjuvazisi Sovyet burjuvazisinden ayrı yaşayamaz; hatta, bu büyük ve vahşi sosyal-emperyalist burjuvaziden kopmayı boşarsa bile, hiç kuşkusuz, kısa zamanda Batı Avrupa'nın gelişmiş kapitalist devletlerinin burjuvazisinin ve Amerikan emperyalizminin eline düşerdi.

Ama, büyük sosyal-emperyalist Sovyet devletiyle ekonomik, siyasal ve askeri olarak bütünleşmekte olan revizyonist ülkelerde de, proletaryanın dışında toplumun diğer tabakaları da yeni burjuvazinin uyguladığı sömüründen ve Sovyet sosyal-emperyalizminin egemenliğinden hoşnutsuzdurlar. Bu nedenle, onlar kendi egemen sınıflarından ve aynı ölçüde Rus hegemonyacılığından ve yeni-sömürgeciliğinden nefret ediyorlar. Bu ülkelerdeki proletarya, bir kez daha proleter devrimini başarmak ve proletarya diktatörlüğünü kurmak için uyanmalı ve yenisinden savaş alanına çıkmak, hainleri devirmek ve yok etmek için mücadeleye girişmenin tarihsel bir gereklilik olduğu bilincine varmalıdır. O, genç Marksist-Leninist

partilerini yaratmalı ve tüm halk kitlelerini etrafında toplamalıdır.

Devrimin zaferindeki belirleyici etkenin, iç etken, proletaryanın ve ülke halkının devrimci mücadelesi olduğu ve dış etkenin, yardımcı, ikincil bir etken olduğu ilkesine bağlı kalmakla birlikte, Marksist-Leninist partiler, devrimin dış müttefiklerini kesinlikle yok saymaz ve a-zımsamazlar. Onlar, iç müttefiklerine olduğu gibi dış müttefiklerine de ilkelere bağlı ve esnek bir tavır takınırlar.

Onlar, Lenin ve Stalin'in öğretilerini izleyerek ve var olan koşullara uyarak, diğer ülkelerin devrimci hareketini ve proletaryasını, dünyanın ezilen halklarının anti-emperyalist devrimci hareketini ve gerçekten sosyalist ülkeleri, her ülkenin devrimci hareketinin doğal ve sağlam dış müttefikleri olarak görürler.

Özel durumlarda, öyle koşullar doğabilir ki, sosyalist bir ülke veya emperyalizme veya sosyal-emperyalizme karşı mücadele eden bir halk, İkinci Dünya Savaşı'nda olduğu gibi, ortak düşmana karşı kendini kapitalist dünyanın ülkeleriyle ortak bir cephe bulabilir.

Buna benzer durumlarda, devrimin çıkarlarını her zaman gözönünde bulundurmamak, onları unutmamak ve onlara gölge düşürmemek, ortak cephe ya da bu geçici müttefiklerle ittifak adına onları kurban etmemek ve bu cepheyi ya da ittifakı kendi başına bir amaç olarak ele almamak son derece önemlidir. Özellikle önemli olan bir şey de, bu müttefiklerin, devrimi baltalamak ve zaferi onun elinden geri almak için müdahalelerine izin vermemektir. Arnavutluk Komünist Partisi'nin, anti-faşist ulusal kurtuluş mücadelesi yıllarında Amerikan ve İngiliz müttefiklerine karşı tutumu bu açıdan öğreticidir. Bu tavır, Arnavutluk'taki devrimin geleceğini kurtarmıştır.

Devrimci strateji, Marksist-Leninist partiler tarafından, devrimin görevlerini ve amacını gerçekleştirmek için izlenen devrimci taktiklerden ayrılamaz. Stratejinin bütünleyici bir parçası ve onun hizmetinde olan taktikler, devrim dalgasının gelgit hareketine, somut koşul ve durumlara bağlı olarak ama her zaman devrimci stratejinin ve Marksist-Leninist ilkelerin sınırları içinde, değişebilirler. Stalin şöyle demişti :

«Taktik yöntemin amacı, proletaryanın tüm mücadele ve örgütlenme biçimlerini özümlemek, onların belli bir güç dengesi içinde, stratejik başarının hazırlanması için gerekli en fazla sonucu alacak biçimde dikkatli kullanımını sağlamaktır.»*

Gerçek Marksist-Leninist partiler, devrim davasını ilerletmek için uygun mücadele biçimlerini ve taktiklerini kabul ederken devrimci ilkelere her zaman bağlı kalırlar. Onlar, taktik adına ilkelerin terk edilmesi eğilimini reddeder ve bununla mücadele ederler. Onlar, her tür revizyonistin tüm eylemini niteleyen siyasetin, yani duruma bağlı, pragmacı ve ilkesiz bir siyasetin en kararlı düşmanlarıdır.

Devrim her zaman devrimci öncü tarafından yönetilen kitlelerin eseri olmuştur. Bu bakımdan Marksist-Leninist parti, somut koşullardan, her ülkede var olan geleneklerden hareket ederek, kitlelerin, uygun biçimler altında devrimci örgütlenmesine büyük bir önem vermelidir. Partinin kitlelerle örgütlü bağları olmaksızın, kitleleri devrimci mücadele içinde ayağa kaldırmak, hazırlamak ve seferber etmek sözkonusu olamaz.

Tam da bu nedenle, Marksist-Leninist parti, kendisi tarafından yönetilen kitle örgütlerinin yaratılmasına büyük önem verir. Bu sorunun özellikle günümüzdeki

---

* J. Stalin, Eserler, C. 6, s. 164, Arn. Bas.

çözümü kolay değildir; çünkü tüm kapitalist ve revizyonist ülkelerde, çoğunluğu burjuvazinin, revizyonistlerin ve kilisenin yönetimi ve etkisi altında bulunan, sendikal, kooperatif, kültürel, bilimsel örgütler, gençlik, kadın örgütleri vb. her tür örgüt vardır.

Ama Lenin'in bize öğrettiği gibi, komünistler, kitlelerin olduğu her yere girmeli ve çalışmalıdır. Onlar, burjuvazi, sosyal-demokrasi, revizyonistler vb. tarafından yönetilen veya etki altına alınan kitle örgütlerinde bile mutlaka çalışmalıdır. Marksist-Leninistler, bu örgütlerde burjuva ve reformist partilerin yönetici rolünü ve etkisini baltalamak, işçi sınıfının devrimci partisinin kitleler üzerindeki etkisini yaygınlaştırmak, bu örgütlerin programlarının ve elebaşlarının eyleminin yalancı özünü teşhir etmek ve kitle hareketlerine, anti-kapitalist, anti-emperyalist, anti-revizyonist bir siyasal nitelik vermek için çalışırlar. Kitleler arasında sürdürdükleri devrimci eylemler yoluyla bu örgütlerin içinde devrimci fraksiyonlar oluşturabilir ve hatta yönetimi ele geçirip, bu örgütleri doğru yola sokmak olanağını yaratabilirler.

Ama hiçbir durumda, Marksist-Leninist parti, kendi yönetiminde devrimci kitle örgütleri kurma hedefinden vazgeçmez.

En önemli kitle örgütleri sendikalardır. Günümüzde, kapitalist ve revizyonist ülkelerdeki bu örgütler genel olarak, proletaryayı ve tüm emekçi kitleleri boyunduruk altında tutmak için, burjuvazinin ve revizyonizmin hizmetindedir. Engels daha o zamanlar, İngiltere'deki sendikaların burjuvaziyi korkutan örgütlerden sermayenin hizmetindeki örgütlere dönüştüğünü söylüyordu. Sendikal örgütler, tek başına kalan işçinin ayaklandığında kolayca ezilmesi için, işçiyi binbir iple, binbir köleleştirici zincirle bağlamışlardır. Sendikaların oportünist yöneticileri, bir ya da birçok işletmede grev yapan, sokaklara

dökülen işçilerin ayaklanmasının kendi denetimleri altında kalmasına ve yalnızca ekonomik nitelikli olmasına dikkat ederler. İşçi aristokrasisi de bu yönde büyük entrikalara girişir. Kapitalist ülkelerde, bu işçi aristokrasisi, yıpratma, baskı ve aldatma aracı olarak davranıyor. O, uzun zamandan beri devrimin yangın söndürücüsü haline gelmiştir.

Tüm kapitalist ülkelerde, bellibaşlı burjuva ve revizyonist partilerin kendi sendikaları vardır. Bunlar, şimdi tam bir uyum içinde çalışmaktadırlar ve proletaryanın devrimci hareketini durdurmak ve işçi sınıfını siyasal ve ahlaki olarak şaşırtmak için yakın bir işbirliği kurmuşlardır.

Örneğin Fransa ve İtalya'da, revizyonist partilerin sendikaları sayısal açıdan önemli ve güçlüdürler. Ama yaptıkları nedir? Onlar, proletaryayı boyunduruk altında tutmak ve onu hayallerle uyutmak istiyorlar. Proletarya öfkeleniği ve ayaklandığı zaman da onu patronlarla pazarlık yoluna çekmek ve kapitalist aşırı-kârın çok küçük kırıntılarıyla işçilerin ağzını kapatmak istiyorlar. İşçilere vermeyi kabullendiklerini ise fiyat artışlarıyla onlardan geri alıyorlar.

Bu nedenle kapitalizmden kurtulmak için her ülkenin proletaryası, burjuvazi ve oportünistlerin egemen olduğu sendikaların boyunduruğunu ve aynı şekilde tüm sosyal-demokrat ve revizyonist partileri, örgütleri sarsmalıdır. Tüm bu örgütler, değişik biçimlerde patronları desteklemekte ve sözde proletaryanın yararına «büyük bir güç» oldukları, «bir fren» oldukları ve «büyük kapitalistlere kendilerini kabul ettirebilecekleri» hayalini yaymaya çalışmaktadırlar. Bu büyük bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Proletarya bu örgütleri darmadağın etmelidir. Proletarya bunu nasıl başaracaktır? Proletarya bunu; bu sendikaların yönetimleriyle mücadele

ederek, bunların burjuvazi ile kalleş bağlarına karşı çıkararak, «sükûnet»i bozarak, kurmak istedikleri «toplumsal barış»a, sendikaların patronlara karşı az veya çok sık başvurdukları sözde karşı çıkışlarla gizlenen «barış»a engel olarak ulaşacaktır.

Bu sendikaları yıkmak amacıyla, onlarla içten mücadele edilebilir; onlar içten kemirilebilir; onların haksız eylem ve kararlarına karşı çıkılabilir. Bu eylem, fabrikalardaki güçlü işçi gruplarını ve olabildiğince çok işçiyi kapsamalıdır. Koşullar ne olursa olsun; proletaryanın, yalnızca patronlara karşı değil, patronların ajanı olan sendika elebaşlarına karşı da çelikten birliğini gerçekleştirmeyi amaç edinmek gereklidir. Sendikaların başındaki hain unsurların, sendika yönetimlerinin burjuvalaşmasının ve genel olarak reformist sendikaların şiddetle teşhiri, işçilerin bu yönetim ve bu sendika hakkında hâlâ besledikleri hayallerden kurtulmalarına yol açar.

Marksist-Leninistler, var olan sendikalara girmekle birlikte, hiçbir zaman bu yönetimleri niteleyen sendikacı, reformist anarko-sendikalist, revizyonist tavırları benimsemezler. Sendikaların yönetimindeki revizyonistlerle ve diğer burjuva, oportünist partilerle hiçbir zaman ittifak yapmazlar. Onların görevi; kapitalist revizyonist ülkelerde sendikaların günümüzde genel olarak sahip olduğu burjuva niteliğin ve gerici rolün maskesini düşürmek; gerçek proleter sendikaların yaratılması için bu örgütleri baltalamaktır.

Marksist-Leninist partiler için, gençlik kitlelerinin örgütlenmesi özel bir önem taşır. Devrimci hareketlerde, gençlik her zaman çok önemli rol oynamıştır. Gençlik doğası gereği, eskiye karşı yeninin yanındadır ve ilerici, devrimci herşeyin zaferi için mücadeleye hazır gözükmektedir. Buna rağmen, gençlik kendi başına doğru yolu bulamaz. Bu yolu ona, yalnızca işçi sınıfının partisi göste-

rebilir. Gençliğin tükenmeyen devrimci enerjisi, sömürü ve baskının kalkması için, ulusal ve toplumsal kurtuluş için, işçi sınıfının ve diğer emekçi kitlelerin enerjisiyle birleşince, devrimin zaferini engelleyebilecek hiçbir güç yoktur.

Ama günümüzde, kapitalist ve revizyonist ülkelerde gençliğin çoğunluğu enerjisini yanlış yollarda tüketmektedir. O, burjuvazi ve revizyonizm tarafından aldatılmıştır ve sık sık maceracılığa ve anarşizme kaymakta ya da hayale ve umutsuzluğa kapılmaktadır; çünkü gençlik şaşırtılmıştır, aldatılmıştır; siyasal, maddi ve manevi gereksinimleri hakkında ve gelecek hakkında karamsardır.

Marksist-Leninistler, gençliğe her zaman büyük bir dikkat gösterirler; onu, emellerinin ve isteklerinin yalnızca işçi sınıfının ve onun partisinin öncülüğünde ve Marksizm-Leninizm yolunda karşılanabileceği konusunda aydınlatıp ikna etmeye çalışırlar. Onlar, gençliği burjuvazinin ve revizyonistlerin, «goşist», («solcu»), Troçkist, anarşist hareketlerin etkisinden kurtarıp, onu devrimci örgütlerde seferber etmek ve devrim yoluna çekmek için uğraşırlar.

Gerçek Marksist-Leninist parti ve devrimci komünistler, işçilerin grev ve gösterilerine aktif olarak katılırlar; bunları siyasal grev ve eylemler yapmak ve bu yolla, kapitalizme, patronlara, kartellere, tekellere ve sendika kodamanlarına hayatı dayanılmaz hale getirmek için mücadele ederler. Bu yoğun faaliyet boyunca proletarya burjuva düzenin silahlı güçleriyle daha sık ve daha acık biçimde karşı karşıya gelecektir. Ama bu çatışmalar boyunca dövüşmeyi daha iyi öğrenecektir. Proletarya, mücadele sürecinin kendisi içinde, devrimci örgütlenme ve mücadelenin olanaklı, iyi ve uygun biçimlerini de bulacaktır. Bir halk deyiminin belirttiği gibi «suya girmeden yüzme öğ-

renilmez.» Grevler ve gösterilerde mücadele etmeksizin, genel olarak kapitalizme karşı eylemlere aktif olarak katılmaksızın, son zafer için mücadele örgütlenemez ve yükseltilemez; burjuva düzeni yıkılamaz.

Devrim, çeşitli revizyonistlerin yaptığı gibi, palavrayla veya Çinli revizyonistler gibi «üç dünya» üzerine zıralayarak hazırlanmaz: Devrim barışçıl yolla zafere ulaşamaz. Lenin de özel durumlarda bu olanaktan söz etmiştir ama burjuvazi iktidarı hiçbir zaman gönüllü olarak bırakmayacağı için, her zaman devrimci şiddeti vurgulamıştır. **Uluslararası işçi ve komünist hareketinin, devrimlerin gelişmesinin, bir dizi eski sosyalist ülkede ve ülkemizde işçi sınıfının zaferlerinin tarihi, bugüne kadar devrimlerin, yalnızca silahlı ayaklanma ile zafere ulaştığını gösteriyor.**

Silahlı devrimci ayaklanmanın askeri darbeyle hiçbir ortak yanı yoktur. Birincinin amacı eski düzeni siyasa! olarak kökünden devirmek ve baştan aşağı yıkmaktır. İkinci ise, baskıcı ve sömürücü düzenin yıkılışına ya da emperyalist egemenliğin yok edilmesine götürmüştür ve götüremez. Silahlı ayaklanma geniş halk kitlelerinin desteğine dayanır. Darbe ise, kitlelere güvensizliğin ve onlardan kopuşun bir ifadesidir. Kendine işçi sınıfının partisi diyen bir partinin siyasetindeki ve faaliyetlerindeki darbeci eğilimler, Marksizm-Leninizmden bir sapmadır.

Ülkenin somut koşullarına ve genel duruma bağlı olarak, silahlı ayaklanma, ani bir patlama ya da daha uzun süreli bir devrimci süreç olabilir. Ama bu, Mao Zedung'un «uzun süreli halk savaşı teorisi»ndeki gibi sınırsız ve somut perspektiflerden yoksun değildir. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in devrimci silahlı ayaklanma üzerine öğretilerini, Mao'nun «halk savaşı» teorisi ile karşılaştırsak, bu teorinin anti-Marksist, anti-Leninist ve

bilim düşmanı niteliği açıkça ortaya çıkar. Silahlı ayaklanma üzerine Marksist-Leninist öğretiler, şehirlerdeki ve kırlardaki mücadelenin işçi sınıfının ve onun devrimci partisinin önderliğinde sıkı bir biçimde birleştirilmesine dayanır.

Devrimde proletaryanın önder rolüne karşı olan Maoocu teori, kır, silahlı ayaklanmanın biricik üssü olarak nitelendirir ve emekçi kitlelerin şehirlerdeki silahlı mücadelesini ihmal eder. Bu teori, burjuvazinin karşı-devrimci kaleleri olarak görülen şehirlerin kırlar tarafından kuşatılmasını öğütler. Bu, işçi sınıfına olan güvensizliğin ve onun hegemonyacı rolünün reddinin bir ifadesidir.

Marksizm-Leninizmin şiddete dayanan devrim öğretilerine genel bir yasa olarak sıkı sıkıya sarılan işçi sınıfının devrimci partisi, maceracılığa kararlılıkla karşı çıkar ve silahlı ayaklanma ile hiçbir zaman oyun oynamaz. Parti, devrimin belirleyici çarpışmalarına, burjuva egemenliğin devrimci şiddet aracılığı ile yıkılışına kendisini ve kitleleri hazırlamak için, devrimci mücadeleyi ve eylemi her durum ve koşulda sürekli yürütür. Ama, ancak devrimci durum tam olarak olgunlaştığı zaman, parti silahlı ayaklanmayı doğrudan gündeme getirir ve onu zafere ulaştırmak için tüm siyasal, ideolojik, örgütsel ve askeri önlemleri alır.

Propaganda, kitleleri devrime hazırlamak için Marksist-Leninist partinin elinde güçlü bir araçtır ve yoğun, açık, ikna edici olmalıdır. Devrimci propaganda, boş fakat tumturaklı sözlere indirgenirse değersizdir. Yalnızca, yaşamın sorunlarına, genel ve yerel sorunlara sıkıca bağlı, keskin bir propaganda, geniş kitlelerin girişkenliğini ortaya çıkaran ve bunu yüreklendiren bir propaganda, proletaryayı ve diğer emekçi kitleleri siyasal ve ideolojik olarak eğitebilir; onları eyleme itebilir ve devrim için hazırlar.

yabilir.

Bütün ülkelerde, kapitalist burjuvazi, elinde bulundurduğu ordu, polis gibi güçlü baskı aygıtının yanısıra proletaryaya ve onun eylemine karşı mücadelede geniş bir deneye de sahiptir; basın, radyo, televizyon, sinema, tiyatro, müzik gibi yaygın bir propaganda ağına da sahiptir. Tüm bu propaganda öylesine baştan çıkarıcıdır ki, proletaryanın çabalarını, kurtuluş mücadelesini bir süre şaşırtabilir, bozabilir ve zayıflatabilir.

Bazı «demokratik özgürlüğün» var olduğu sözde burjuva demokrasisi ülkelerinde, basın yoluyla genel olarak kapitalizme karşı olağan propaganda yürütmek yeterli değildir. Türlü burjuva ve revizyonist partilerin gazeteleri şundan bundan söz ederler. Doğal olarak burjuva düzene karşı değil, tek tek kişilere karşı, yani halkın sırtından yiyip içtikleri şölen sofrasında diğerlerinin payına düşeni kısmaya çalışanlara karşı yazar çizerler.

Genç Marksist-Leninist partilerin propaganda eylemi ve özellikle basını çok önemli bir görevle yükümlüdür; Burjuva «demokrasisi»nin sahteliğini açığa çıkarmak; onun bütün ayak oyunlarını ve aynı zamanda revizyonistlerin ve sermayenin diğer uşaklarının demagojisini gözler önüne sermek. Marksist-Leninist propaganda ve basın, lafını sakınmadan gerçeği söyler. Ulusal ve toplumsal kurtuluşun devrimden geçen yolunu gösterir. Burjuva ve revizyonist propaganda ve basın ise, tersine, insanları yanıltır. Kitleleri devrimden çevirmek, çıkmaz yola sokmak, boyunduruk altına tutmak için hayaller yayar ve onları şaşırtır.

Ancak, tek başına propaganda kitleleri aydınlatamaz; işçi sınıfı partisinin siyasal çizgisinin doğruluğuna onları ikna edemez; onları devrim için hazırlamaz.

Lenin'in belirttiği gibi, devrimin hazırlanması

«...kitlelerin kendilerinin siyasal deneyini gerektirir.»*

Propaganda, yalnızca devrimci eylemin yanı sıra yürütüldüğü zaman etkili olur ve tutar. Eylem yoksa, düşünce solup sararır. Bu eylem, bir macera değildir ve olmamalıdır. Aksine sınıf düşmanlarına karşı keskin bir mücadeledir; çetin bir kavgadır. O, daha basit bir biçimden bir üst biçime geçer; pek çok güçlüğü aşar ve devrimin gerektirdiği bütün fedakârlıkları kabullenir.

Gerçek Marksist-Leninist partiler, devrimci eylemin arkasından yürümez, en ön safında yer alırlar. Onlar, mücadele ve kavganın geçici olarak kısıtlı olanaklarına bakıp umutsuzluğa kapılmazlar. Kapitalist gericiliğin büyük gücüne bu mücadele ve kavga ile karşı koyarlar ve karşı koymalıdır. Onlar üyelerine, cesur olmayı ve akıllı, iyi tartılmış, düşünülmüş ve kararlı eylemlerinin, davranışlarını gören ve duyan kitleler içinde derin yansımalar yarattığını akılda tutmayı öğretirler. Böyle davranılırsa, kitleler, şu ya da bu devrimci eylemin amacının proletaryanın ve sömürülenlerin çıkarına olduğunu anlar. Eylemde cesaret ve olgunluk çok önemlidir; çünkü böylelikle devrim dalgasını yükseltmede adım adım mevzi kazanılır ve ilerleme sağlanır. Devrimci eylem, işçi sınıfının partilerini kitlelere bağlar; kitlelerin ön safında yürütür ve reformist, revizyonist partileri yere çalmasını sağlar. Marks şunu söylüyordu :

«Gerçek bir hareket tarafından atılan her adım onlarca programdan daha önemlidir.»**

Kapitalist ülkelerde, Marksist-Leninist partinin yönettiği devrimci güçlerin yanı sıra, polis ve jandarma vb. ile çatışan ve mücadele eden başka güçler de var-

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 31, s. 92, Arn. Bas.

** K. Marks ve F. Engels, Seçme Eserler, C. 2, s. 8, Tiran 1975, Arn. Bas.

dır. Bu diğer güçlerin birçok eylemi ve saldırısı terörist, maceracı, anarşist niteliktedir. Bunlar her tür renge bulanmıştır, her etiketi taşır ve türlü türlü ideolojiden esinlenirler. Bu eylemler çoğu kez kapitalist ülkelerin gizli servislerinin **kışkırtmasıyla** düzenlenmektedir. Gizli servisler bu eylemlere para sağlıyorlar ve özellikle bu eylemleri Marksist-Leninist partilere yükleyerek bu partileri gözden düşürmeyi amaçlıyorlar. Bu eylemleri düzenleyen ve yönlendiren faşist unsurlar ya da burjuvazinin gizli ajanları, proletaryanın, lise ve üniversite öğrencilerinin, genel olarak gençliğin hoşnutsuzluğundan, öfke ve cesaretinden yararlanmaya çalışıyorlar. Onların amacı, bu kitlelerden çıkan değişik grup ve hareketleri, gerçek devrimci hareketlerle ortak yanı olmayan ve üstelik bunları büyük tehlikeye düşüren eylemlere, proletaryanın alçaldığı ve lümpen proletaryaya dönüştüğü izlenimini veren eylemlere atmaktr.

Bu soruna gereken dikkati harcayan Marksist-Leninist partiler; bir yandan devrimci eylemlerin terörist ve anarşist eylemlerden tümüyle değişik bir nitelik taşıdığına kitlelerin kendi öz deneyleriyle ikna olmaları için uğraşmalı ve diğer yandan terörist ve anarşist grupların saflarından, bu gruplarda faaliyet gösteren faşist unsurlardan ve burjuvazinin gizli ajanlarından bunların kurbanı olan devrimci unsurları kurtarıp kazanmak için mücadele etmelidirler.

Marksist-Leninist partiler devrimin partileridir. Burjuva legalizmine ve «parlamenter ahmaklığa» bütünüyle gömülmüş bulunan revizyonist partilerin teori ve pratiğinin tersine, Marksist-Leninist partiler mücadelelerini, saf legal çalışmaya indirgemezler ve bunu başlıca eylem olarak da görmezler. Tüm mücadele biçimlerini ustalıkla yürütme çabaları çerçevesinde Marksist-Leninist partiler, **illegal çalışmaya öncelik tanıyarak legal çalışmayı**

illegal çalışma ile birleştirmeye öze! önem verirler; çünkü illegal çalışma burjuvaziyi devirmek için belirleyicidir ve yalnızca o, zaferin kazanılmasını gerçekten güvence altına alabilir. Onlar, kadrolarını, üyelerini ve taraftarlarını, legal koşullarda olduğu gibi illegal koşullarda da akıllı, becerikli ve cesur davranmaları için eğitir ve yetiştirirler. Bununla birlikte katı gizlilik koşullarında dahi, Marksist-Leninist partiler, bir yandan güçlerini düşmanın gözleri önüne sermemek ve devrimci örgütü düşmanın darbelerinden sakınmak için çaba harcarken, diğer yandan kendi içlerine kapanmazlar; kitlelerle bağlarını zayıflatmaz ve koparmazlar; kitleler arasındaki canlı eylemi bir an olsun durdurmazlar; durum ve koşulların elverdiği legal olanaklardan devrim için yararlanmaktan geri kalmazlar.

İktidarı parlamenter yoldan ele geçirme olanağı hakkında hiçbir hayal beslemeyen Marksist-Leninist parti, bununla birlikte, tek amaç olarak, siyasetini kitleler arasında yaymak ve burjuva siyasal düzenin maskesini düşürmek amacını güderek belediye, parlamento seçimleri vb. gibi legal eylemlere katılmayı yerinde, özellikle bazı durumlarda da elverişli bulabilir. Ama revizyonistlerin tersine, parti, bu katılmayı genel mücadele çizgisi haline getirmez. Bu eylem biçimlerini, mücadelesinin tek biçimi yapmadığı gibi başlıca biçimi de yapmaz.

Parti; legal olanaklardan yararlanırken, kurban vermekten kaçınmadan en basitinden en karmaşığına kadar, devrimci nitelikte biçim ve yöntemler de arar, bulur ve kullanır. Bu biçim ve yöntemleri olanaklar elverdiğince kitlelere yayar, kitlelerin kabul edebileceği duruma getirir.

Marksist-Leninistler, devrimci eylemleriyle anayasaya, yasalara, kurallara, ölçülere, burjuva rejime karşı gelmekten ve onları çiğnemekten tedirgin olmazlar. Onlar,

tam da bu düzeni baltalamak için, devrimi hazırlamak için mücadele ediyorlar: Dolayısıyla Marksist-Leninist parti, proletarya ve halk kitlelerinin devrimci eylemlerine karşı, burjuvazinin olası karşı saldırılarını göğüslemek için hazırlanır ve kitleleri hazırlar.

Devrimci kurtuluş hareketinin bugünkü gelişme koşullarında, geniş bir toplumsal temele dayanan ve sınıfsal ve siyasal pek çok gücün katıldığı bu karmaşık süreçte, proletaryanın devrimci partisi, devrimin şu ya da bu aşamasında, ortak çıkara dayanan şu ya da bu sorunda diğer siyasal parti ve örgütlerle işbirliği yapmak ve ortak cephe kurmak sorunuyla sık sık karşılaşmaktadır. Bu sorunda, kitleleri devrime ve kurtuluş mücadelesine çekmek, hazırlamak ve seferber etmek için en önemli olan şey, her tür oportünizmden ve sekterlikten uzak, ilkelere uygun ve aynı zamanda esnek bir tutumdur. Devrim davasının çıkarları gerektirdiği ve durum zorladığı zaman Marksist-Leninist parti, diğer siyasal parti ve güçlerle işbirliğine ya da ortak cephe kurmaya ilke olarak karşı değildir ve karşı olamaz. Bununla birlikte o, bu işbirliğini, bir şefler koalisyonu ya da kendi başına bir amaç olarak asla görmez. Aksine bunu, kitleleri mücadele içinde birleştirecek ve ayağa kaldıracak bir araç olarak görür. Bu nitelikte ortak cephelerde önemli olan şudur: Proletarya partisi, proletaryanın sınıf çıkarlarını, mücadelesinin nihai amacını hiçbir an gözden kaybetmemelidir; cephe içinde erimemeli, kendi ideolojik kişiliğini ve siyasal, örgütsel ve askeri bağımsızlığını korumalıdır; cephe içinde önderliği sağlamak ve devrimci bir siyaset uygulamak için mücadele etmelidir.

Marksist-Leninist parti, devrimci bir strateji ve taktik ve doğru bir siyasal çizgi hazırlamak ve uygulamak için; güç durumlarda yönünü doğru çizmek, düşmanlara karşı koymak ve engelleri aşmak için; **Marksist-Leninist**

teoriyi genişliğine ve derinliğine inceleme ve özümleme çalışmasını yürütmelidir.

Kapitalist ülkelerdeki eski komünist partilerin revizyonist partilere dönüşmüş olmasının bir nedeni de, tam da, bu partilerin Marksizm-Leninizmi inceleme ve özümlemeyi bütünüyle bir kenara bırakmış olmalarıdır. Marksist-Leninist öğreti bir ciladan başka işe yaramıyordu; boş laflara, basit sloganlara indirgenmişti. Parti üyelerinin bilincinde derinliğine yer etmemişti. Bu üyeler Marksizm-Leninizme canı gibi sarılmıyordu. Marksizm-Leninizm bir eylem silahı haline gelmemişti. Marksizm-Leninizmi incelemek için yapılan sınırlı çalışma, parti üyelerine, kendilerine komünist demeye yetecek, komünizmi duygusal olarak sevdirebilecek birkaç kuru formülü öğretmekle sınırlıydı. Ama komünizme nasıl varılacağı söz konusu olduğunda parti üyelerinin hiçbir fikri yoktu, çünkü bu onlara öğretilmemişti.

Bu partilerin, çok konuşan ama eylemde kararsız yöneticileri burjuva ortamda yaşıyorlar ve ülkelerinin proletaryasını liberal ve reformcu düşüncelere bulaştırıyorlardı.

İşte, revizyonist partilerin burjuvaziye doğru bu dönüşü, sosyal-demokrat oportünist bir evrimdir. Konumları gerçekte sosyal-demokrat olan yöneticileri yani bu sözde komünist partileri yöneten işçi aristokrasisi, onları uzun zamandır bu yola sokmuş bulunuyordu.

Marksist-Leninist partiler, bu olumsuz deneyi mutlaka gözönüne almalı ve bundan ders çıkararak, sağlam temeller üzerinde Marksizm-Leninizmi inceleme ve özümleme çalışmasını, bunu her zaman devrimci eylemle birleştirerek düzenlemelidir.

Değişik ülkelerden Marksist-Leninist partilerin, proleter enternasyonalizmi ilkeleri teknelinde birlik ve ortaklığı devrimin hazırlanmasında çok önemlidir.

Bu birlik güçlenecek ve bu ortaklık emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı; burjuvaziye ve Kruşçevci, Titocu, «Avrupa Komünisti», Cinli vb. her renkten revizyonizme karşı mücadelede yaygınlaşacaktır.

Revizyonistler, devrimin düşmanları oldukları için, burjuvaziye ve emperyalizme karşı mücadelenin güçlü silahı olan proleter enternasyonalizmini her yol ve araca başvurarak dünya proletaryasının ve her ülkenin proletaryasının elinden çekip almaya çalışıyorlar.

Marksist-Leninist partilerin görevi, hem proleter enternasyonalizmini artık eskimiş ve aşılmış olarak gören Titocu ve «Avrupa komünisti» revizyonistlerin, hem de proleter enternasyonalizmini çarpıtan ve onu, hegemonyacı, sosyal-emperyalist amaçları uğruna bir silah gibi kullanmak isteyen Sovyet ve Çin revizyonistlerinin manevralarını açığa çıkarmaktır.

Proleter enternasyonalizmi ilkelerini uygulamayan ve halkların devrimci ve kurtuluşçu mücadelelerini desteklemeyen Çin Komünist Partisi, sosyal-demokrat partilerle ve aşırı sağcı, en gerici partiler dahil olmak üzere burjuva partilerle dostluk ve yakınlaşma yoluna girdi. O, aynı zamanda, kendisine bağımlı olan ve kendisinin yönettiği değişik gruplar yaratmaya çalışıyor. O, halkı uandırmak ve süper devletlere bağlı egemen kliklere karşı devrimde ayağa kaldırmak amacıyla işe koyulmuş bulunan gerçek Marksist-Leninist partileri ve ilerici unsurları baltalamak için de bu tür gruplara ihtiyaç duymaktadır.

Cin çizgisini izleyen ve kendilerini parti olarak adlandıran grupçuklar, oportünist oldukları için. Hua Guo-feng ve Deng Siao-ping grubunun revizyonist teorilerini ve karşı-devrimci eylemlerini savunmak ve yaymaktan başka bir şey yapmıyorlar. Bu grupçuklar kişilikten tümüyle yoksundur; Marksist-Leninist teoriye uygun bir mücadele yürütme kararlılığından yoksundur.

Bu partilerin başlıca sloganı Çin siyasetinin temel sloganıdır ve bugünkü durumda proletaryanın tek ve temel görevinin, sözümona yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmi tarafından tehdit edilen ulusal bağımsızlığı savunmak olduğunu belirtmektedirler. Onlar, devrim davasını terk eden ve yerine kapitalist vatani savunma tezini koyan II. Enternasyonal elebaşlarının sloganlarını neredeyse kelimesi kelimesine tekrarlıyorlar. Lenin, gerçek bağımsızlığı savunmak şöyle dursun üstelik emperyalistler arası savaşları kızıştırmaya yarayan bu sahte ve anti-Marksist sloganın gerçek yüzünü açığa çıkardı, emperyalist gruplaşmalar arasındaki çatışmalarda gerçek devrimcinin tutumunu açıkça tanımladı. O, şunları yazdı :

«Eğer savaş bir gerici emperyalist savaş ise, başka deyişle, gerici, sömürücü, baskıcı, emperyalist burjuvazinin dünya çapındaki iki gruplaşması arasında yürütülüyorsa, bütün burjuvazi (küçük bir ülkenin burjuvazisi olsa bile) bu soygunun suç ortağı haline gelir ve benim görevim, devrimci proletaryanın temsilcisinin görevi dünya çapında bir kırımın iğrençliklerine karşı tek kurtuluş aracı olan **dünya proleter devrimini** hazırlamaktır...

Enternasyonalizm budur; enternasyonalistin, devrimci işçinin, gerçek sosyalistin görevi budur.»*

Çin çizgisindeki partiler, burjuva orduların çoğaltılıp güçlendirilmesinin savunucuları oldular; ülkelerinin bağımsızlığını savunmak için bunun gerekli olduğunu öne sürdüler. Onlar, emekçilere, uysal askerler olma; kapitalist baskı ve sömürünün bu temel silahını zayıflatmak için mücadele eden herkese karşı burjuvazi ile yanyana mücadele etme çağrısını yapıyorlar. Kısacası, onlar, emperyalizm ve sosyal-emperyalizmin hazırladıkları yağma savaşlarında proletarya ve emekçi kitlelerin harcanıp gitmesini istiyorlar.

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 28, s. 324-325, Arn. Bas.

Bu Çin uzantıları aynı zamanda burjuva kapitalist devletlerin örgütlerinin, özellikle NATO'nun, Avrupa Ortak Pazarı'nın vb. ateşli savunucuları kesildiler. Onlara göre bu kurumlar «bağımsızlığı savunma»nın temel etkenleridir. Onlar, kapitalist egemenlik ve yayılmanın bu dayanaklarını Çinli yöneticiler gibi aklıyor ve şirinleştiriyorlar. Onlar, ülkelerinin bağımsızlık ve egemenliğine gerçekte ağır zararlar vermiş olan bu kuruluşları destekliyorlar.

Büyük burjuvazi ile ittifak, burjuva orduyu savunma, NATO, Ortak Pazar'a vb. destek bu sahte Marksistlere kazasız belasız bir yol açıyor; çünkü bu siyasetler, onların burjuvazi ile çatışmasını engellediği gibi üstelik burjuvazinin onları kayırmasını da sağlıyor.

Geleceği olmayan ve grupçu anlayışa bulaşmış bu unsurların takındıkları tavır, onları «Avrupa komünizmi»nin ve burjuvazinin partileriyle birleşmeye doğru götürüyor. Bu gerçekleşecektir, çünkü Çin'in kendisi proletaryayı burjuvazi ile birleşmeye çağırılmaktadır. Bundan böyle bu sahte Marksist-Leninistler ile Marchais arasında artık hiçbir ayırım yoktur.

Marksist-Leninistler; modern revizyonistlerin, sosyal-demokratların ve sahte Marksist-Leninistlerin, proleter enternasyonalizmi üzerine ve barışı korumak için proleterlerin birleşmesi üzerine vb. boş sözlerinden sakınmalıdırlar. Devrimci eylemler özveriyle yürütülür ve desteklenirse, gerçek devrimci mücadele durumunu başta kendi öz ülkesinde yaratmak için uğraşılırsa, gerçek proleter enternasyonalizmi uygulanır. Marksist-Leninistler, Lenin'in söylediği gibi, aynı zamanda propaganda, yürüterek, yakınlık göstererek ve maddi yardım yaparak, bu mücadeleyi, bu çizgiyi istisnasız bütün ülkelerde desteklemelidirler. Lenin'in bize öğrettiği gibi diğer bütün davranışlar yalandır ve **Manilovizm'dir**.

Bu nedenle, isterse tek tek kişiler ya da grupçuklar olsun, isterse hatta kendisine Marksist-Leninist diyen ama gerçekte böyle olmayan, sosyal-şoven, merkezci, küçük-burjuva olan partiler olsun; bu sahte Marksist, sahte devrimci, sahte enternasyonalist unsurlara dikkat etmeliyiz. Proleter enternasyonalizminden, barışı korumaktan, reformlardan vb. yüksek sesle söz eden tüm bu partiler gerçekte sermayeye hizmet ediyorlar.

Çinli revizyonistlerin kendileri de arasına proleter enternasyonalizmini ağızlarına alıyorlar ama milliyetçi ve şoven konumlardan çıkarak. Çinli revizyonistler, proleter enternasyonalizminden, barıştan, proletaryanın mücadelesi ve taleplerinden yana olduklarını göstermek için dövnüp «yemin billah» ediyorlar ama uygulamada, kollarını kavuşturup devrimci güçleri parçalamak için yalancı, içi boş sözler sıralamakla yetiniyorlar.

Marksist-Leninist partilerin önemli görevi, proleter enternasyonalizmini güçlendirmek ve küçük ya da büyük, yeni ya da eski bütün partiler arasında geliştirmektir. Onların hepsi, aralarındaki birliği sağlamlaştırmalı ve siyasal, ideolojik ve mücadele eylemlerini birbiriyle uyumlu yürütmelidir.

Marksist-Leninist partiler, dünya kapitalizmine, onun köleleştirme siyasetine ve oyunlarına, Sovyet, Titocu, Çinli, İtalyan, Fransız, İspanyol vb. modern revizyonizmi ile ittifaklarına ve hilelerine cepheden vurmak için çok önemli bir görev oluşturan bu önemli çizgiyi vurgulayarak, gittikçe yenilmez hale gelecek güçlü bir cephe yaratacaklardır. Marksist-Leninist partiler, birlikte davranırlarsa ve gericiliğin güçlerine hep birden saldırırlarsa; kapitalizmin ve modern revizyonizmin devrimi ve sınıf mücadelesini söndürmek için türlü yollardan hazırladığı entrikaların maskesini düşürürlerse mutlaka zafer kazanacaklardır.

Biz Marksist-Leninistler, işçilere, buldukları her yerde; yüzlerce yıllık düşmanlarına karşı ayağa kalkma, zincirlerini kırma, devrim yapma ve revizyonistlerin öğütlerinin tersine ne tekellere, ne de kapitalistlere boyun eğmeme çağrısı yapmalıyız ve bunun için mücadele etmeliyiz. Marksist-Leninistlerin, gerçek devrimcilerin görevi; proleterlere ve halklara, yeni dünyayı, kendi dünyalarını, sosyalist dünyayı kurmak için ayağa kalkma çağrısı yapmaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

I

«ÜÇ DÜNYA» TEORİSİ - KARŞI-DEVİRİMCİ VE ŞOVEN BİR TEORİ

Bugün, devrim ve halkların kurtuluş mücadelesi üzerine Leninist teori ve stratejiye Çin revizyonistleri de açıkça karşı çıktılar ve ona karşı geniş bir cephede mücadele ediyorlar; bu şanlı teoriye ve bilimsel stratejiye, yanlış, karşı-devrimci ve şoven bir teori olan «üç dünya» teorisi ile karşı koymaya çalışıyorlar.

«Üç dünya» teorisi, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisi ile çelişmektedir; ya da, daha doğru bir deyişle, onların teorisinin reddidir. Bu nedenle, kimin önce «üç dünya» terimini icat ettiğini, kimin önce dünyayı üçe böldüğünü bilmek az önemlidir. Fakat Lenin'in böylesine bir ayırım yapmadığı kesindir. Oysa Çin Komünist Partisi bu teoriye sahip çıkıyor ve Mao Zedung'un «üç dünya» teorisini icat ettiğini ileri sürüyor. Eğer bu sözde teoriyi ilk kez formüle eden o ise, bu, Mao Zedung'un bir Marksist olmadığına ilişkin başka bir kanıttır. Fakat o, bu teoriyi yalnızca başkalarından devralmış olsa bile, bu, Marksist olmamak için yeterlidir.

«Üç Dünya» Kavramı Marksizm-Leninizmin Yadsınması

Üç dünyanın var olduğu ya da dünyanın üçe bölün-

düğü görüşü, dünya kapitalizminin ve gericiliğin yarattığı ırkçı ve metafizik bir dünya görüşüne dayanmaktadır.

Fakat ülkeleri üç basamağa ya da üç «dünyaya» ayrıran ırkçı tez, yalnızca ten rengine dayanmamaktadır. O, ülkelerin ekonomik gelişme düzeyini temel alan bir sınıflandırma yapıyor ve «büyük efendilerin ırkı» ile «paryaların ve pleblerin ırkı»nı birbirinden ayırma ve kapitalist burjuvazinin yararına değişmez ve metafizik bir ayırım yapma amacını güdüyor. O, dünyanın çeşitli ulus ve halklarını bir koyun sürüsü olarak, şekilsiz bir bütün olarak değerlendiriyor.

Çin revizyonistleri «efendi ırkını» korunması gerektiğini ve «paryaların ve pleblerin ırkının» bunlara uysalca ve özveriyle hizmet etmesi gerektiğini kabulleniyor ve öğütüyorlar.

Marksist-Leninist diyalektik, bize, gelişmeye hiçbir zaman sınır çizilemeyeceğini ve herşeyin sürekli değişmekte olduğunu öğretiyor. Bu geleceğe doğru kesintisiz gelişme sürecinde nicelik ve nitelikte değişiklikler ortaya çıkıyor. Çağımız, herhangi bir başka çağ gibi, Marks, Engels, Lenin, ve Stalin'in çok açıkça saptadıkları derin çelişkiler tarafından belirleniyor. O, emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır; yani yeni sosyalist toplumu inşa etmek üzere, işçi sınıfı tarafından iktidarın ele geçirilmesine ve devrime yol açan büyük nicel ve nitel dönüşümler çağıdır.

Marks'ın teorisi, tümüyle sınıf mücadelesine ve diyalektik ve tarihsel materyalizme dayanmaktadır. Marks, kapitalist toplumun, sömürenleri ve sömürülenleri içeren bir toplum olduğunu; sınıfların ancak sınıfsız topluma, komünizme ulaşıldığında ortadan kalkacağını kanıtladı.

Günümüzde emperyalizmin çöküşü ve proleter devrimlerin zaferi çağında yaşıyoruz. Bu, bugünkü kapitalist toplumda uzlaşmaz bir savaş, bir ölüm-kalım savaşı

içinde bulunan iki temel sınıfın, burjuvazinin ve proletaryanın var olduğu anlamındadır. Hangisi zafere ulaşacaktır? Marks ve Lenin, Marksist-Leninist bilim, devrimin teori ve pratiği, burjuvazinin, emperyalizmin, tüm sömürücülerin iktidarını parçalayacak, yıkacak ve yeni, sosyalist bir toplumu inşa edecek olan proletaryanın, sonunda zaferi kazanacağını bize kanıtlıyor ve bizi ikna ediyor. Onlar bize, aynı zamanda, bu yeni toplumda da sınıfların çok uzun bir süre var olmayı sürdüreceğini öğretiyorlar: Yakın bir ittifak içinde bulunan işçi sınıfı ve emekçi köylülük ve aynı zamanda devrilmiş ve mülksüzleştirilmiş sınıfların kalıntıları da var olacaktır. Tüm bu aşama boyunca, bu kalıntılar ve soysuzlaşan ve sosyalist inşaya karşı çıkan unsurlar da yitirilmiş iktidarı geri almaya çalışacaklardır. Demek ki, sosyalizmde de keskin sınıf mücadelesi sürecektir.

Marksist-Leninistler, devrimin zafere ulaştığı ve sosyalist düzenin kurulduğu ülkeler dışındaki tüm ülkelerde başta proletarya olmak üzere yoksul sınıfların ve başta burjuvazi olmak üzere zengin sınıfların var olduğunu her zaman gözönünde bulunduruyorlar.

Nerede bulunursa bulunsun, her kapitalist devlette, demokratik ya da ilerici de olsa, ezilenler ve ezenler, sömürülenler ve sömürenler, uzlaşmaz çelişkiler ve acımasız bir sınıf mücadelesi vardır. Bu mücadelenin farklı şiddette olması bu gerçeği değiştirmez. Bu mücadele iniş çıkışlarla doludur, fakat mevcuttur ve söndürülemez. O her yerde vardır; Amerika Birleşik Devletleri'nde proletarya ve emperyalist burjuvazi arasında vardır; Marksizm-Leninizme ihanet edilmiş olan ve ülkenin emekçilerini baskı altında tutan yeni bir burjuva-kapitalist sınıfın ortaya çıktığı Sovyetler Birliği'nde de vardır. Sınıflar ve sınıf mücadelesi «ikinci dünyada» da, örneğin Fransa, İngiltere, İtalya, Batı Almanya, Japonya'da da vardır;

«üçüncü dünyada» da, Hindistan'da, Zaire'de, Burundi'de, Pakistan'da, Filipinler'de de vb. vardır.

Hiçbir ülkede sınıflar ve sınıf mücadelesinin olmadığını iddia eden yalnızca Mao Zedung'un «üç dünya» teorisidir. Bu teori bunları gözardı ediyor; çünkü o, ülkeleri ve halkları burjuva jeopolitik görüşlere ve ekonomik gelişmelerinin derecesine göre değerlendiriyor.

Çin revizyonistleri gibi dünyayı bir «birinci dünya», bir «ikinci dünya» ve bir «üçüncü dünya» biçiminde üç bölünmüş olarak görmek, dünyayı sınıfsal bir bakış açısıyla ayırmamak, sınıf mücadelesinin Marksist-Leninist teorisinden uzaklaşmaktır. Bu, geri bir toplumdan yeni bir topluma, sosyalist topluma ve daha sonra sınıfsız topluma, komünist topluma geçmek için proletaryanın burjuvaziye karşı verdiği mücadeleyi yadsımaktır. Dünyayı üçe bölmek, çağımızın özelliklerini kabullenmemektir; proletaryanın ve halkların devrime ve ulusal kurtuluşa doğru ilerlemelerini engellemektir; onların Amerikan emperyalizmine, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı ve her ülkede ve her yerde sermayeye ve gericiliğe karşı mücadelesini engellemektir. «Üç dünya» teorisi toplumsal barışı, sınıf uzlaşmasını öğütlüyor. O, uzlaşmaz düşmanlar arasında, proletarya ve burjuvazi arasında, ezilenler ve ezenler arasında, halklar ve emperyalizm arasında ittifaklar yaratmaya çelişiyor. O, eski dünyanın, kapitalist dünyanın yaşamını uzatmaya ve tam da sınıf mücadelesini söndürmeye çalışarak onun hayatta kalmasına çaba harcıyor.

Fakat sınıf mücadelesi, proletaryanın ve müttefiklerinin iktidarı ele geçirmek için yürüttükleri mücadele ve burjuvazinin iktidarını korumak için yürüttüğü mücadele hiçbir zaman söndürülemez. Bu, sarsılmaz temellere dayanan bir gerçektir. Bunu, «dünyalar» üzerine içi boş teoriler, «birinci dünya», «ikinci dünya», «üçüncü dünya»,

«bloksuz dünya» ya da «yirminci dünya» teorileri de de-
ğiştiremezler. Böylesine bir ayırımı kabullenmek, Marks,
Engels, Lenin ve Stalin'in sınıflar ve sınıf mücadelesine
ilişkin teorisinden yüz çevirmek ve onu terk etmek de-
mektir.

**Lenin ve Stalin Ekim Devrimi'nin zaferinden sonra
çağımızda iki dünyanın olduğunu belirttiler:** Sosyalizm
o sırada yalnızca tek bir ülkede kurulmuş olmasına rağ-
men, sosyalist dünya ve kapitalist dünya. 1921'de Lenin
şöyle yazıyordu :

«... bugün dünyada iki dünya vardır: eski dünya-çık-
maz bir sokağa saplanmış ve hiçbir zaman sinmeyecek
olan kapitalizm, yeni dünya- gelişen, henüz çok zayıf
olan, ama yenilmez olduğu için büyüyecek olan [dün-
ya].»*

Dünyanın bölünmesine ilişkin bu sınıf ölçütü, sosya-
lizmin birçok ülkede zafere ulaşmamış ve eski burjuva -
kapitalist toplumun yerini yeni toplumun almamış olma-
sından bağımsız olarak, bugün de geçerlidir. Bu, yarın
mutlaka gerçekleşecektir.

Sovyetler Birliği'nde ve bir zamanlar sosyalist olan
diğer ülkelerde sosyalizme ihanet edilmiş olması gerçe-
ği, dünyanın bölünmesine ilişkin Leninist ölçütü zerre
kadar değiştirmez. Eskiden olduğu gibi şimdi de yalnızca
iki dünya vardır ve bu iki dünya arasındaki, iki uzlaşmaz
sınıf arasındaki, sosyalizm ve kapitalizm arasındaki mü-
cadele yalnızca ulusal değil, uluslararası düzeyde de
mevcuttur.

Sovyetler Birliği'nin ve bir zamanlar sosyalist olan
diğer ülkelerin ihaneti sonucunda sosyalist kampın ar-
tık var olmadığını öne sürerek, sosyalist dünyanın varlı-
ğını kabullenmeyen Çin revizyonistleri kasıtlı olarak şu

---

* V.İ. Lehin, Eserler, C. 33, s. 153-154, Arn. Bas.

gerçeği gözardı ediyorlar: Modern revizyonizmin ortaya çıkışı, kapitalizm hâlâ hayatta olsa bile, tarihin, devrime yönelik, emperyalizmin çöküşüne yönelik genel eğiliminde en ufak bir değişiklik yaratmaz. Onlar aynı zamanda şu gerçeği de gözardı ediyorlar: Marksizm-Leninizmin ölümsüz düşünceleri vardır, gelişmektedir ve zafere ulaşmaktadır; Marksist-Leninist partiler vardır; sosyalist Arnavutluk vardır; özgürlük, ulusal bağımsızlık ve egemenlik için mücadele eden halklar vardır; dünya proletaryası vardır ve mücadele etmektedir.

Paris Komünü zafere ulaşmadı, bastırıldı; fakat dünya proletaryasına büyük bir örnek verdi. Marks, Komün deneyinin Fransız proletaryasının geçici güçsüzlüğünü kanıtladığını, fakat buna rağmen, bütün ülkelerin proletaryasını dünya devrimine hazırladığını ve zafer için hangi koşulların gerekli olduğunu gösteren büyük bir ders verdiğini söyledi. Marks, «göklere saldıran» Komün savaşçılarının bu büyük deneyini teoriye yükseltti ve proletaryaya, burjuva devlet aygıtını ve onun diktatörlüğünü devrimci şiddetle parçalaması gerektiğini öğretti.

Modern revizyonistler korkaktır. Onlar, karşı-devrimci güçlerin bugün çok güçlü olduğunu sanıyorlar. Hiç de doğru değil. Onlar daha güçsüzdür. En güçlü olan, proletarya başta olmak üzere halklardır ve sonuçta, karşı-devrimci güçleri, gericiliğin, emperyalizmin ve sosyal-emperyalizmin güçlerini ezeceklerdir. Bu, dünyanın, sınıfsal açıdan yapılmış çözümlenmesine dayanan bir görüştür. Revizyonistlerin faaliyetlerini ve korkusunu gizleyen devrimci lafazanlığa karşın, başka her görüş yanlışır.

Biz Marksist-Leninistler, üç ya da beş değil de, iki dünyanın var olduğunu söylüyorsak, doğru yoldayız ve biz Marksizm-Leninizm temelinde, kapitalist burjuvaziye kar-

şı, Amerikan emperyalizmine ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı, diğer emperyalizmlere karşı mücadelemizi inşa etmeliyiz. Bu mücadele eski burjuva-kapitalist dünyanın parçalanmasına ve yeni bir düzenin, sosyalist düzenin kurulmasına götürmelidir.

Proletarya **çağımızın toplumsal itici gücüdür**. Lenin, tarihi ileriye götüren gücün,

«... şu ya da bu çağın odak noktasında duran ve ilgili çağdaki tarihsel durumun başlıca içeriğini, gelişmesinin ana yönünü, en önemli özelliklerini vb. belirleyen.»*

sınıf olduğunu vurguladı. Buna karşılık Çin revizyonistleri, Lenin'in bu teziyle çelişen bir biçimde, «tarihin tekerleğini ileriye götüren büyük itici güç» olarak «üçüncü dünya»yı göstermeye çalışıyorlar. Böyle bir açıklama yapmak, itici gücün teorik ve pratik olarak yanlış bir tanımını yapmak demektir. Nasıl olur da, en devrimci sınıfın, proletaryanın odak noktasında durduğu bugünkü toplumsal gelişme aşamasında, büyük çoğunluğunda burjuvazinin ve feodallerin ve hatta açık gericilerin ve faşistlerin egemen olduğu bir devletler topluluğu itici güç olarak adlandırılabilir? Bu, Marks'ın teorisini kabaca çarpıtmaktır.

Çin önderliği «üçüncü dünya»da ezilenlerin ve ezenlerin var olduğunu, bir yanda proletarya ve köleleştirilmiş, yoksullaştırılmış ve sefalet içindeki köylülüğün ve öte yanda halkı sömüren ve yağmalayan kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin var olduğunu gözardı ediyor. Sözde üçüncü dünyadaki, bu sınıf durumunu belirtmemek, orada var olan uzlaşmazlıkları belirtmemek, Marksizm-Leninizmi revize etmek ve kapitalizmi savunmak demektir. Sözde üçüncü dünya ülkelerinde, genel

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 21, s. 147, Arn. Bas.

olarak kapitalist burjuvazi iktidardadır. Bu burjuvazi ülkeyi sömürüyor, yoksul halkı kendi sınıf çıkarları uğruna sömürüyor ve kendisine en fazla Kârı sağlamak ve halkı sürekli kölelik altında ve sefalet içinde tutmak için, onu eziyor.

«Üçüncü dünya»nın birçok ülkesinde egemen hükümetler, küçük siyasal farklılıklar taşımalarına karşın, burjuva ve kapitalisttirler. Bunlar proletarya ve yoksul ve ezilen köylülüğe, devrime ve kurtuluş savaşlarına düşman sınıfın hükümetleridir. Bu ülkelerde iktidarı elinde bulunduran burjuvazi, tam da proletaryanın, köyün ve şehrin yoksul tabakalarıyla ittifak yaparak yıkmayı hedeflediği kapitalist toplumu savunuyor. Bu burjuvazi, kendi dar çıkarlarından hareketle her an ve her dönüm noktasında, ülkenin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini yabancı kapitalistlere satmaya ve anavatanın özgürlüğünü, bağımsızlığını ve egemenliğini satmaya hazır olan bir üst sınıf oluşturuyor. Bu sınıf iktidarda olduğu her yerde, proletaryanın ve müttefiklerinin, ezilen sınıfların ve kesimlerin mücadelesinin ve amaçlarının karşısında durmaktadır.

Çin önderliğinin «üçüncü dünya» içinde gösterdiği devletlerin birçoğu ne Amerikan emperyalizmine ne de Sovyet sosyal-emperyalizmine karşıdır. Bu devletleri, Mao Zedung'un öğütlediği gibi «devrimin ve emperyalizme karşı mücadelenin temel itici gücü» olarak değerlendirmek, Himalaya dağları kadar büyük bir hatadır. Başka sahte Marksistler de vardır. Fakat onlar hiç olmazsa, burjuva teorileri arkasına sığınıp kendilerini gizlemeyi biliyorlar.

Çin revizyonistleri «üçüncü dünya»ya ilişkin sahip oldukları anti-Marksist aldatıcı tablonun aynısını «ikinci dünya» diye adlandırdıkları şey için de çiziyorlar. Bu «ikinci dünya»da kapitalist büyük burjuvazi egemendir, şimdi yine emperyalist olan dünün büyük emperyalistleri

egemendir. Bu sözümona ikinci dünya ülkelerinde, ezici yasalar, ordu, polis, sendikalarla, burjuva diktatörlüğün tüm bu silahları aracılığıyla ezilen ve iliklerine dek sömürülen, büyük ve güçlü bir proletarya vardır. «İkinci dünya» ülkelerinde olduğu gibi «üçüncü dünya» ülkelerinde de proletarya ve halklara egemen olan ve parçalanması gereken aynı burjuva kapitalist sınıftır; aynı toplumsal güçlerdir. Temel itici güç burada da proletaryadır.

Fakat Çin revizyonistleri tam da devrimin büyük ordusunu temsil eden proletaryayı «ikinci dünya»da olduğu gibi «üçüncü dünya»da da, Amerika Birleşik Devletleri'nde ve Sovyetler Birliği'nde de yadsıyorlar. Onlar, tam da toplumun temel itici gücünü, kendi sınıf düşmanı ve tüm dünya devriminin düşmanı olan tekelci burjuvaziye darbe indirecek bu gücü, yadsıyorlar.

Mao Zedung'un «üç dünya» teorisi bu büyük gerçeği yadsıyor ve Avrupa ülkelerinin ve diğer gelişmiş ülkelerin proletaryasını hor görüyor. Proletaryanın saflarında, ister sözde üçüncü dünyada olsun, isterse sözde ikinci dünyada ve birinci dünyada olsun; belli bir yozlaşmanın olduğu da doğrudur; çünkü burjuvozi bağdaş kurup oturmuyor; o düşmanına karşı yalnızca silahlarla ve baskıyla değil; siyasal ve ideolojik olarak, yarattığı yaşam biçimiyle de vb. mücadele ediyor. Fakat proletaryanın, işçi aristokrasisi gibi belli bir tabakasının yozlaşmış olması gerçeği, Marksizm-Leninizmi bir kenara atmaya ve dünya devrimci sürecinde işçi sınıfının belirleyici rolünü yadsımaya yol açmamalıdır. Gerçek komünistler doğru Marksist-Leninist eğitim, günlük devrimci eylemler aracılığıyla, her ülkenin ve her «dünyanın» proletaryasını, yozlaşmaktan koruyorlar ve onu, İngiliz ya da Fransız, İtalyan ya da Alman, Portekiz ya da İspanyol, Amerikan ya da Japon vb. olsun kendisini ezenlere karşı mü-

cadeleye seferber ediyorlar.

Dünya emperyalizminin elebaşısı olan Amerika Birleşik Devletleri'nde büyük bir proletarya vardır. O, dünyanın en çok sanayileşmiş ülkelerinden biridir ve aynı zamanda en zengin olanıdır. Bu nedenle proletaryayı aldatmak için sermayeden ayrılan kırıntılar diğer burjuva ülkelerinden biraz daha fazladır. Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşam biçiminin proletarya üzerinde daha büyük bir etkisi vardır, fakat biz Amerikan proletaryasının kendi ülkesindeki devrime ilişkin rolünü ve katkısını hiç mi hiç gözardı edemeyiz. Gerçekten Amerika Birleşik Devletlerinde de emperyalizme, yağma savaşlarına, kapitalistlerin, tröstlerin, bankaların vb. uyguladıkları baskıya karşı olan bir kamuoyu vardır. Bu ülkedeki küçük-burjuva tabakalar arasında bile büyük sermaye tarafından uygulanan baskıya karşı bir direniş vardır.

Çinli «üç dünya» teorisi sınıf mücadelesini inkâr ederek, halkların, yabancı egemenlikten kurtulmak için, demokratik hak ve özgürlüklerini kazanmak için verdikleri mücadeleyi de reddediyor; o, onların sosyalizm için verdikleri mücadeleyi reddediyor. Bu karşı devrimci ve bilimsel olmayan teori, halkların, düşmanlarına yani emperyalizme, sosyal-emperyalizme ve tüm uluslararası büyük burjuvaziye karşı verdikleri mücadeleyi karalayıp atıyor.

Halkları «üç çekmeceye» doldurmak ve yalnızca «üçüncü dünya»nın emperyalizmden kurtulmayı hedeflediğini, çünkü yalnızca onun «emperyalizme karşı temel itici güç» olduğunu öğütlemek, bir aldatmacadır, Marksizm-Leninizmden açıkça sapmaktır. Emperyalistler ve kapitalistler «birinci dünyaya» ve «ikinci dünyaya» dahil edildiğinde, o zaman şu soru ortaya çıkıyor: «Üçüncü dünyayı» da ezen aynı zalimlere karşı, kurtuluş için kendileri de mücadele eden bu «iki dünyanın» halkları, ne-

reye konulacak? Bu soruyu dünyayı üçe bölmenin mucitleri ve taraftarları cevaplandıramıyorlar; çünkü onlar anti-Marksist ve anti-Leninist görüşlerine sadık kalarak emperyalistleri iktidardaki yöneticileri ve halkları tek bir bütün içinde kaynaştırıyorlar.

Marksist-Leninistler, Sovyet halklarını, onlar üzerinde egemenlik kuran anti-Marksist, sosyal-emperyalist ve yeni kapitalist sahtekarlarla özdeşleştiremezler; aynı biçimde, Amerikan halkını Amerikan emperyalizmiyle karıştırıp birbirine katamazlar. Devrimciler Çin revizyonistleri gibi davranmış olsalardı, büyük bir teorik hata işlemiş ve devrime karşı çıkmış olurlardı. Onlar tam da, proletarya ve halklar, düşmanlarının ininde bile onlara karşı mücadele ederken, bu düşmanları, yani emperyalizmi, sosyal-emperyalizm ve sermayenin güçlerini desteklemiş olurlardı.

Dünyayı böylesine bölmek, kendilerini ezen oligarşiler ile mücadele içinde olan halkların farklı özelliklerini, gelişme düzeylerini ve farklı isteklerini birbirine karıştırdığına göre, «birinci dünyanın» yarısına karşı mücadele etmek amacıyla «üçüncü dünya»nın «ikinci dünya» ile ittifak yapması için Çin'in yaptığı çağrının anlamı nedir? Halkların direnişinin ve devrimci mücadelesinin düzeyi de birbirinden farklıdır, ancak onların nihai amacı, komünizm aynıdır. Bu koşullarda biz, Marksist-Leninistler, emperyalizme, sosyal-emperyalizme, kapitalizme ve onların aldatıcı ideolojilerine karşı, sürekli sınıf mücadelesi yoluyla, son amaca ulaşmak için propaganda yürütmeli ve seferber olmalıyız.

Çin revizyonistleri, kapitalist ülkelerdeki halkları, iktidardaki yöneticiler ile kaynaştırıp birleştirdikleri gibi, üstelik sosyalist ülkelerin de «üçüncü dünya»ya dahil edilebileceğini öğütleyerek, bu ülkelerin de özelliğini yok etmek istiyorlar.

Nasıl olur da, sosyalist bir ülke, içinde uzlaşmaz çelişkilerin, sömürünün ve baskının olduğu «üçüncü dünya» ile özdeşleştirilebilir? Nasıl olur da, o, Çin önderlerinin yaptığı gibi «krallar ve prensler» ile aynı kaba konulabilir? Kendi ülkelerini sosyalist olarak nitelendiren Çin revizyonistleri, bu «dünya»nın halklarına sözde yardım etmek için kendilerini «üçüncü dünya»ya dahil ettiklerini söylüyorlar. Bu, yayılmacı emellerini gizlemek için kullandıkları bir yalandır. Halkların mücadelesine yardımcı olmak ve onu desteklemek için gerçekten sosyalist bir ülkenin ne dünyayı üçe bölmesi, ne de kendisini «üçüncü dünya»ya dahil etmesi gerekir.

Sınıf kıstaslarına dayanan tutumlarımızla, biz, Marksist-Leninistler, kralların, şahların ve gerici kliklerin egemen oldukları devletlere değil; halklara, proletaryaya, gerçek demokrasiye, egemenliğe ve özgürlüğe yardım ediyoruz. Biz süper devletlerin boyunduruğundan kurtulmak isteyen halklara ve demokratik devletlere yardım ediyoruz. Fakat biz bu yardımın, süper devletlerle iç içe geçmiş olan krallara ve uluslararası tekellere karşı mücadele edilmeden, doğru bir biçimde ve sınıf kıstaslarına uygun olarak amacına varamayacağını vurguluyoruz. Çin önderleri bu karmaşık sınıf sorununu, uyduruk «üçüncü dünya» ile «bütünleşme» yoluyla çözümlediklerini öne sürüyorlar. Fakat bu, anti-Marksist bir çözümdür. Çin önderlerinin iddia ettiklerinin tersine, «üçüncü dünya» devletlerinin ve hükümetlerinin çoğunluğu «birinci dünya»ya, Amerikan emperyalizmine ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı, ya da «ikinci dünya»ya karşı, mücadeleden yana degillerdir.

Dünya halklarının eğilimi, kurtuluş için, devrim için, sosyalizm için mücadele yönündedir. Fakat bu akım, Çin'in kendisini de dahil ettiği, «üçüncü dünya»nın kral-

larının, emirlerinin ve Mobutu ve Pinoşe tipindeki gerici kliklerin hükümetlerini kapsamaz.

Sözümona üçüncü dünya devletlerinde, Çin yönetimi proleter enternasyonalizmi ilkelerine ve dünya devriminin çıkarlarına uygun sınıfsal farklılık görmüyor. Çin yönetimi şu olguyu gözardı ediyor: Bu ulusal devletlerin çoğunluğu burjuvazinin üst tabakaları tarafından yönetiliyor ve yalnızca Amerikan emperyalizminin değil, Sovyet sosyal-emperyalizminin de etkisi altındadırlar ve sayısız bağla onlara sıkıca bağlıdırlar.

Bu devletlerde, bir yanda proletarya ve yoksul ve ezilen köylülük ile öte yanda burjuvazi ve tüm zalimler arasında derin iç çelişkiler vardır. Sosyalist bir ülkenin bu devletlerin halklarına yaptığı yardım, gerçek demokratik bir devletin yaratılması için ileriye doğru adımlar atma yolunda büyük bir teşvik olmalıdır. Fakat bu yapılırken, proleter devrimin zaferini ve proletaryanın iktidarı ele geçirmesine gölge düşürülmemelidir. Devrim ithal edilmez; o, her ülkenin proletaryası ve halkı tarafından gerçekleştirilecektir. Elbette ki iktidarın ele alınması bugünden yarma gerçekleşemez. Lenin'in bize öğrettiği gibi; proletaryanın, diktatörlerin ve gerici burjuvazinin yozlaşmış iktidarını yıkması ve halkın iktidarını kurması ve her tarihsel dönemeçte mücadelenin başında yer alması için koşulların yaratılması gerekiyor.

Biz, komünistler bugünkü dünyayı Leninist sınıf kıstasına dayanarak bölüyoruz ve bu, bizim, süper devletlere karşı mücadele etmemizi ve özgürlük isteyen ve süper devletlerle çelişkileri olan tüm halkları ve devletleri desteklememizi engellemez. Sosyalist Arnavutluk Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının mücadelesini tüm kalbiyle ve yoğun bir biçimde destekledi; çünkü bu mücadele onların çıkarlarına uygundur ve emperyalizme ve yabancı sömürgeci egemenliğine yöneliktir. Fakat Çin

önderlerinin yaptıkları gibi, Marksizm-Leninizmin ilkelerini, proletarya partisinin ideolojisini ve siyasetini gizlemek ve çarpıtmak anti-Marksisttir; bir yutturmacadır; bir hiledir. Arnavutluk Emek Partisi böyle bir şeyi hiçbir zaman yapmadı ve yapmayacaktır; çünkü bu, kendi halkına, diğer halklara, uluslararası proletaryaya ve dünya devrimine karşı affedilmez bir suç olurdu.

Çin Komünist Partisi Dünyayı Üçe Bölerek Gerçekte Sınıf Uzlaşmasını Öğütüyor.

Gerçek Marksist-Leninistler, Lenin'in öğretilerini yani oportünistlerin ve revizyonistlerin Marksist-Leninist öğretinin devrimci özünü boşaltarak her yolla sınıf mücadelesini zayıflatmak, işçi sınıfını ve ezilenleri «devrimci» formüllerle yanıltmak için çalıştıklarını asla unutmazlar. Revizyonist Çin önderliği de, işçi sınıfının burjuvazi ile uzlaşmasını ve barış içinde bir arada yaşamasını öğütlerken bunu yapıyor.

Temelinde karşıt çıkarılara sahip olan toplumsal sınıflar ya da güçler arasındaki çelişkiler, Engels ve Lenin'in bize öğrettiği gibi, uzlaşmak şöyle dursun aksine sürekli keskinleşirler ve sonunda siyasal, toplumsal çatışmalara yol açarlar. Tek başına devletin varlığı bile, sınıf karşıtlıklarının uzlaşmaz olduğunu kanıtlar. Bu nedenle, «üçüncü», «ikinci» ya da «birinci dünya»nın çeşitli burjuva ve revizyonist ülkelerinde ortaya çıkan sınıf uzlaşmazlıklarını, ilkesiz bir birleşmeyi vaaz ederek zayıflatmaya çalışmak, çelişkilerin varlığının nesnel niteliğini inkar etmektir; bu sorunu anti-Marksist bir biçimde ele almak demektir.

Çin «teorisyenleri» hiçbir zaman uzlaşamayacak sınıfları uzlaştırmaya çalışıyorlar. Başka bir deyişle, onların tutumu revizyonist, oportünist bir tutumdur. Çin revizyonistleri, «üçüncü dünya»ya dahil ettikleri ülkeleri,

toplumsal barışın egemen olduğu ve devletlerinin sınıfsal uzlaşma organı olduğu ülkeler olarak değerlendiriyorlar ve böylece Marks'ın teorisini çarpıttıkları açıkça ortaya çıkıyor.

Çin önderlerinin önerdikleri biçimde «üçüncü dünya» kavramını kabullenmek demek, işçi sınıfını ve halk kitlelerini ezmek için burjuvazinin gereksinme duyduğu devlet aygıtlarını korumaya hizmet eden bir görüşün yaratılmasına çalışmaktır. Sınıf mücadelesinin zayıfladığı tezi, Lenin'in revizyonistlere saldırırken söylediği gibi, baskıyı meşrulaştırıyor ve artırıyor. «Üçüncü dünya» içinde birlik istemek, gerçekte ezilen sınıfın ezen sınıf ile birliğini istemek demektir; yani emekçi kitleler ve burjuvazi, halk ve yabancı zalimler arasındaki uzlaşmazlıkları yumuşatmak için çaba harcamak demektir. Çin revizyonistlerinin bu öğütleri, halkların ulusal ve toplumsal kurtuluşlarının çıkarlarıyla, onların özgürlüğe, bağımsızlığa ve toplumsal adalete yönelik talepleriyle çelişki içindedir.

Sözde «üçüncü dünya»yı ya da «bloksuz dünya»yı oluşturan devletler çoğunlukla yabancı mali sermayeye bağımlıdırlar. Yabancı mali sermaye öylesine güçlü, öylesine yaygındır ki onların tüm yaşamında belirleyici bir ağırlığa sahiptir. Bu devletler tam bağımsızlığa sahip değildirler. Tam tersine onlar, halkların sömürülmesini haklı gösteren bir siyaset ve ideoloji izleyip yayan bu büyük mali sermayeye bağımlıdırlar.

Burjuvazi ve emperyalizm bu gerçeği gizlemek için büyük çabalar harcıyor ve yüzleri açığa çıkarılınca devletlerin bağımsızlıklarına ve egemenliklerine karşı çeşitli «teoriler» keşfediyorlar. Burjuva ve revizyonist teorisyenler, halkların özgürlük, bağımsızlık ve egemenlik taleplerini söndürmek amacıyla, bu talepleri «çağ dışı» olarak nitelendiriyor, onları çeşitli metafizik biçimlerde yorumluyorlar. Onların karşısına insan toplumunun günü-

müzdeki gelişmesinin sözde eğilimlerini belirten «dünya çapında karşılıklı bağımlılık» sloganıyla ya da sözümona sosyalist toplumun sözde en üst çıkarlarını belirten «sınırlı egemenlik» sloganıyla çıkıyorlar.

Burjuva revizyonist gerçek, ulusların ve devletlerin özgürlüklerinin, bağımsızlıklarının ve egemenliklerinin tüm biçimleriyle ve her alanda çiğnenişi ile belirlenmektedir. Bu, kapitalist sistemin çürümüşlüğünü gösteriyor. Yaşadığımız çağda dünya proletaryası muazzam bir güç haline geldi ve kendisini sömüren sınıftan kurtulmak için kesintisiz ve acımasız bir mücadele yürütmektedir. Burjuvazi ise, egemen sınıf olarak mevzi Kaybetmektedir. Halkların ve proletaryanın sınıf mücadelesinin darbeleri altında burjuvazi, hukuki olarak (de jure) sömürgecilikten vazgeçmek ve çok uzun süredir işgal altında tuttuğu ve iliğine dek sömürdüğü birçok ülkenin özgürlüğünü, bağımsızlığını ve egemenliğini biçimsel olarak tanımak zorunda kaldı.

Fakat birçok ülke için, kapitalist devletlerin kendi eski sömürgelerine hukuki olarak tanıdıkları özgürlük, bağımsızlık ve egemenlik bugüne dek yalnızca biçimsel kaldı; çünkü kapitalistler ve emperyalistler orada yeni biçimlerde yine egemendirler. Eski sömürgelerindeki egemenliklerini uzatmak isteyen günümüzün bu gerici güçleri bölmek ve yönetmek için, halkların ekonomik, siyasal ve ideolojik geriliklerinden, devrimci güçlerin örgütlenmedeki eksikliklerinden yararlanarak, ou ülkelerde hâlâ işe yarayan komplolara ve hilelere geniş çapta başvuruyorlar.

Bu sorun ele alınırken, eski sömürge ülkeler henüz tam bağımsızlık ve egemenliği elde edemediği için bu mücadelenin boşuna olduğu düşünülmemelidir. Bu mücadele asla yararsız değildir. Halkların, kendi küçük ülkelerini büyüklerin, emperyalizmin ve sosyal-emperyaliz-

min boyunduruğundan ve koruyuculuğundan kurtarmak için verdikleri mücadeleler küçümsenmemelidir. Tam aksine, Arnavutluk Emek Partisi ve Arnavutluk devleti, siyasal bağımsızlığın sağlanması ve sömürgeci ve yeni-sömürgeci egemenlikten kurtulma açısından, halkların bir zaferi olarak değerlendirdikleri bu haklı, devrimci ve kurtuluş savaşını kayıtsız şartsız desteklediler ve gelecekte de kayıtsız şartsız destekleyeceklerdir. Fakat biz, toplumsal kurtuluş için mücadeleyi yadsıyarak, artık tüm devrimci mücadelenin ulusal bağımsızlık mücadelesine, bu bağımsızlığı kazanma ve emperyalist devletlerin saldırganlığı karşısında koruma mücadelesine indirgenmesi gerektiğini öğütleyen revizyonist teorisyenlerin karşındayız. Yalnızca, toplumsal kurtuluş mücadelesinde de zafer kazanılırsa, gerçek ve tam özgürlük, bağımsızlık ve ulusal egemenlik sağlanır. Sömürü düzeninin bu savunucuları, proletarya ve onun müttefikleri ile ülkenin burjuvazisi ve onun dış müttefikleri arasındaki sınıf mücadelesinin her zaman şiddetli bir biçimde sürdüğünü ve bunun bir gün, devrimin patlak verdiği, Lenin'in devrimci durumlar diye adlandırdığı, anlara yolaçağımızı «unutuyorlar». Dünyada anti-emperyalist ve demokratik devrimlerin daha geniş çapta gelişmesi ve proletaryanın bunlarda önderliği için dünyada ortaya çıkan gittikçe daha uygun koşullar, ulusal bağımsızlık için mücadeleden daha ileri bir aşamaya, sosyalizm için mücadeleye geçmek üzere değerlendirilmelidir. Lenin bize, burjuvaziyi ve onun iktidarını tasfiye ederek devrimi sonuna kadar sürdürmek gerektiğini öğretiyor. Yalnızca bu temelde gerçek özgürlük, bağımsızlık ve egemenlikten söz edilebilir.

Marksist-Leninist kavrayışımıza uygun olarak, feodal ya da burjuva sınıfın egemen olduğu, uzlaşmaz sınıfları olan bir toplumda, halk için özgürlük ve egemenlik olamaz. Özgürlüğün, bağımsızlığın ve egemenliğin so-

mut siyasal ve toplumsal bir içeriği vardır. Tam ve gerçek özgürlük ve egemenlik proletarya diktatörlüğü koşullarında sağlanır. Devletin, sömürücü sınıfın elinde bulunduğu yerlerde ise sömürenlerle sömürülenler arasında ve ülkelerin kendileri arasında varolan eşit olmayan ekonomik ve siyasal ilişkiler, halkların özgürlüklerini ve egemenliklerini yitirmelerine ya da bunların sınırlandırılmasına yolaçıyor. Bunun sonucu olarak, «bloksuz» ya da «üçüncü dünya»ya dahil edilen ülkelerde gerçek özgürlük ve gerçek ulusal egemenlikten söz edilemez; halkın egemenliğinden ise hiç sözedilemez. Yalnızca Marksist-Leninist teoriye dayanan bilimsel bir çözümleme temelinde, hangi halkların gerçekten özgür, hangilerinin köleleştirilmiş oldukları, hangi devletin bağımsız ve egemen ve hangisinin bağımlı ve baskı altında olduğu belirlenebilir. Marksist-Leninist teori, halkları ezenlerin ve sömürenlerin kimler olduğunu, halkların hangi yolla özgür, bağımsız ve egemen olabileceklerini açıkça ortaya koyuyor. Biz Arnavutluklu komünistler, devletlerin ve halkların özgürlük, bağımsızlık ve egemenliklerini yalnızca bu biçimde, Marksizm-Leninizmin ışığında, kavırıyoruz.

Çin Revizyonistlerinin Çelişkiler Sorunundaki Tavrı İdealist, Revizyonist ve Teslimiyetçi Bir Tavidir.

Marksizm-Leninizmin öğretilerine dayanan doğru bir devrimci stratejinin uygulanması, yalnızca dünya devrim ve kurtuluş akımının itici güçlerinin bütünlüklü diyalektik çözümleme ve değerlendirilmesini, güçlü ve zayıf yönleriyle, düşman güçlerin doğru değerlendirilmesini değil; çağımızı niteleyen çelişkilerin doğru ve bilimsel bir kavranışını da gerektirmektedir.

Eğer çelişkileri somut gerçekler ve olayların gerçek gelişmesiyle bağlantılı olarak, Marksist-Leninist teorisinin

öğretilerine göre yorumlarsak hata yapmayız.

Çelişiklere ilişkin olarak, Çin liderleri Marksist-Leninist klasiklerin açıkça belirttiği birçok tez üstüne «teoriler kuruyor», «yorumlar», «felsefeler» yapıyor; onları kötü yorumluyor ve karmakarışık ediyorlar. Çelişikleri gerçekte olduklarından farklı yorumlayarak, kurtuluş mücadelesinin, halkların, devrimin ve sosyalizmin inşasının değil, burjuvazinin ve emperyalizmin yararına anlaşmalar yapıyor, uzlaşıyorlar. Marksist-Leninist filozoflar gibi görünmek isteyen bu kişilerin iki maskesi var: Biri onları Marksist-Leninist teorinin safındaymış gibi göstermek için diğeri pratikte onu çarpıttıklarını gizlemek için.

Çelişiklere, ittifaklara ve uzlaşmalara ilişkin tavırları; uluslararası durumun, dünyada varolan çelişiklerin, emperyalist devletler arasındaki, çeşitli kapitalist devletler arasındaki çelişiklerin, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin vb. çarpıtılmış ve pragmacı çözümlemesinden kaynaklanmaktadır. Bu tavrın kökü, onların idealist ve revizyonist dünya görüşlerinde yatmaktadır.

Ama, Çin yöneticilerinin çelişikler, ittifaklar ve uzlaşmalar sorununu tartışmaya açmaları rastlantı değildir. Çin önderliği artık maskesini atmış ve devrimin karşısında açıkça yerini almıştır. Çin yönetimi sağ oportünizmin, revizyonizmin bayraktarı oldu. Tüm revizyonistler gibi, Çin Komünist Partisi liderleri de Marks, Engels, Lenin ve Stalin'den alıntılar yaparak Marksist-Leninist teoriden ayrılımlarını, revizyonist yönelimlerini «haklı gösterme»ye çalışıyorlar. Elbette bu alıntıları güdükleştiriyor, parçalıyor ve bütünlüğünden koparıyorlar ve bunları sakatlanmış biçimde, gerici tavırlarını ve tezlerini Marksist-Leninist olarak yutturmak için kullanıyorlar. Ama Çin revizyonistleri, doğru teorimizi bozan, budayan ve gizli amaçlara uygun biçimde yorumlayanların ne ilkidir, ne de

sonuncusu. Onlardan çok önce sosyal-demokrasinin şefleri, Titocu, Sovyet, İtalyan, Fransız revizyonistleri ve diğerleri aynı şeyi yaptılar ve hâlâ da yapıyorlar.

Çin yöneticileri, çelişkiler üstünde hokkabazlık yaparak, herşeyden önce Amerikan emperyalizmine karşı tavırlarını haklı çıkarmaya, onunla yakınlaşma ve işbirliği y olunu açmaya çalışıyorlar.

Çin revizyonistleri günümüz dünyasında tek bir çelişki olduğunu ve bunun, «üçüncü dünya»yı, «ikinci dünya»yı ve «birinci dünya»nın yarısını Sovyetler Birliği ile karşı karşıya getiren çelişki olduğunu öne sürüyorlar. Halkları bir küme emperyalist ile birleştiren bu tezden yola çıkarak, tüm sınıf çelişkilerinin bir yana bırakılması ve yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele verilmesi gerektiğini savunuyorlar.

Halklar ve süper devletler arasındaki çelişkiler ve süper devletlerin kendi aralarındaki çelişkiler sorununu çözümleyelim.

Günümüz koşullarında, iki emperyalist süper devlete karşı, kapitalist baskı ve sömürü sistemini savunan en büyük gücü oluşturan, dünya gericiliğinin ana kaleleri olan Amerika Birleşik Devletleri'ne ve Sovyetler Birliği'ne karşı ilkeli tavır, tutarlı devrimci strateji ve taktik saptamak için çok önemlidir. Onlar, devrimin, sosyalizmin ve tüm dünya halklarının can düşmanlarıdır; en tehlikeli düşmanlarıdır; her devrimci ve kurtuluş hareketine karşı iğrenç uluslararası jandarma rolünü üstlenmişlerdir; en saldırgan, en savaş kışkırtıcısı devletlerdir ve eylemleriyle dünyayı mahvedici bir savaşa doğru götürmektedirler.

Hiç kimse, hele hele Arnavutluk Emek Partisi hiç mi hiç, günümüzün en büyük iki emperyalist devleti olan Amerikan emperyalizmi ile Sovyet sosyal-emperyalizmi arasındaki derin çelişkileri yadsıyamaz. İki süper devlet

arasındaki çelişkilerin varlığını belirtmekle yetinmedik, derinleştğini de vurguladık. Buna paralel olarak, süper devletler belli sorunlarda anlaşmaya varmaya çalışıyorlar. Lenin bu olguyu, sermayenin iki eğilimi ile açıklıyor ve şöyle diyor :

«... iki eğilim vardır-biri tüm emperyalistlerin ittifağını kaçınılmaz hale getirir, diğeri bazı emperyalistleri diğğerlerinin karşısına çıkarır...»*

Ama iki süper devlet arasında neden uzlaşmaz çelişkiler ve uzlaşmazlıklar [antagonizma] vardır? Çünkü, büyük emperyalist devletler olduklarından her biri dünya hegemonyası için, yeni etki alanları yaratmak ve halkları köleleştirmek ve sömürmek için savaşıyor. Her ikisinde de var olan istek ve hırs, aralarındaki çelişkinin ve şiddetli sürtüşmenin kaynağıdır. Bu sürtüşme aralarında bir savaşa, hatta kanlı bir dünya savaşına bile yol açabilir.

Devrimin ve halkların kurtuluş mücadelesinin çıkarları için süper devletler arasındaki çelişkilerden yararlanmak, biz Marksist-Leninistlere düşer.

Düşman kamptaki çelişkilerden yararlanma, devrimci strateji ve taktiklerin parçasıdır. Stalin, ülke içinde işçi sınıfının düşmanlarının saflarındaki ya da uluslararası alanda emperyalist devletler arasındaki çelişki ve anlaşmazlıklardan yararlanmayı proleter devrimin dolaylı yedek gücü olarak tanımlıyor. Lenin ve Stalin'in önderliğindeki sosyalist Sovyet devletinin, Ekim Devrimi'nden sonraki dönemde ya da II. Dünya Savaşı yıllarında emperyalistler arası çelişkileri dikkate aldığı ve onlardan yararlandığı iyi bilinen bir tarihsel gerçektir.

Ama, devrimci güçler ve sosyalist ülkeler, düşmanlar arasındaki çelişkileri değerlendirmek ve bunlardan

---

* V.İ. Lenin. Eserler, C. 27, s. 418, Arn. Bas.

yararlanmak için, her durum ve koşulda bu çelişkileri ve onların keskinlik derecesini, belli bir dönem ve anda güçler oranını Marksist-Leninist çözümleme ile ele almalı ve hangi yolla, hangi biçimde, hangi araçlarla bu çelişkilerden yararlanılacağını belirlemelidirler. İlke, bu çelişmeleri devrimin yararına, halkların ve onların özgürlüklerinin yararına, sosyalizm davasının yararına kullanmaktır. Düşmanlar arasındaki çelişmelerden yararlanma devrim ve kurtuluş hareketinin gelişmesini ve güçlenmesini sağlamalı, zayıflamasına ve sönmesine yolaçmamalıdır. Halklarda, düşmanlarına ilişkin en küçük hayal yaratılmamalı; devrimci güçler düşmanlara, özellikle baş düşmanlara karşı mücadeleye gittikçe daha etkili biçimde seferber edilmelidir.

iki süper devletin, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve revizyonist Sovyetler Birliği'nin programlarının birinci maddesi devrimi ve sosyalizmi boğmaktır. Çin yöneticileri sosyalizm ile kapitalizm arasındaki uzlaşmaz çelişmenin göstergesi olan bu gerçeği vurgulamak bir yana, pratikte onu yadsıyorlar. Süper devletler aralarındaki hegemonya mücadelesine ve çelişmelere karşın, ortak amaçlarından asla vazgeçmezler: Özgürlüğe aşık halkları köleleştirmek, devrimi baltalamak ve böylece genel ya da bölgesel savaflara yeniden yol açmak. Doğaldır ki Marksist-Leninistler bunu unutamazlar. Bu konuda, Çin revizyonistleri, onlara göre en tehlikeli, en saldırgan ve en savaş kışkırtıcısı olan Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı, yalnızca ona karşı mücadele biçimindeki bilinen tutumlarını sürdürüyorlar. Amerikan emperyalizmini ikinci plâna itiyorlar ve Amerika Birleşik Devletleri'nin «çökmekte olduğunu, statükoyu korumaktan yana» olduğunu vurguluyorlar. Böylelikle Çin revizyonistleri, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı Amerikan emperyalizmiyle ittifak yapılabilir ve yapılmalıdır sonucunu çıkarıyorlar.

Çin yöneticilerinin ileri sürdükleri gibi, Amerikan emperyalizmi ne zayıflamıştır ne de uysallaşmıştır. Tersine, Sovyet sosyal-emperyalizmi gibi saldırgan, vahşi ve güçlüdür. Amerikan emperyalizminin geçmişteki egemen konumuna sahip olmadığı gerçeği hiçbir şeyi değiştirmez. Bu, kapitalizmin gelişmesinin diyalektığıdır ve Lenin'in, emperyalizmin, çökmekte, çürümekte olan kapitalizm olduğu yolundaki tezini doğrulamaktadır. Ama, buradan hareket ederek, bu ya da öteki süper devletin saldırgan ekonomik ve askeri gücünü küçümsemek, kabul edilemez. Aynı biçimde emperyalistlerin gücündeki gerçek bir zayıflama ve çöküşten hareketle, bir emperyalizmin diğerinden daha az ya daha çok tehlikeli hale geldiği de söylenemez. Emperyalist süper devletlerin her ikisi de aynı oranda tehlikelidir; çünkü ne biri, ne de öteki mezarlarını kazmak isteyenlere karşı mücadeleyi yani bu mezarları kazmak isteyen halklara karşı mücadeleyi asla unutmaz.

Çin yöneticilerinin yaptıkları gibi, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadeleyi savunmak ve gerçekte Amerikan emperyalizmine karşı mücadeleyi bastırmak, Marksizm-Leninizmin temel tezlerinden uzaklaşmak anlamına gelir. Hiç kuşkusuz Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı sonuna kadar mücadele etmek gereklidir. Ama Amerikan emperyalizmine karşı da aynı güçle savaşmamak, bu kabul edilemez; bu devrime ihanettir. Çin'in yolu izlenirse, Amerikan emperyalizminin ne olduğu, Sovyet sosyal-emperyalizminin ne olduğu açık biçimde anlaşılacaktır. Bu iki süper devlet arasında neden çelişkiler olduğu, bu çelişkilerin özü, iki süper devlet arasındaki derinleştirmemiz gereken mücadelenin temeli anlaşılacaktır. Bu iki süper devletin bir dünya savaşı çıkarmasını önlemek için ne yapmamız gerektiği açık olmayacaktır, vb.

Bu sorunu teoride doğru kavransak ve Marksist-Leninist teoriye uygun davranırsak, iki süper devlete ve kendilerini yöneten burjuva kapitalist kliklere karşı savaşan halkları desteklememizin ve onlara yardım etmemizin kesin gerekliliği açıkça belirecektir. Bugün, kapitalist dünya çok ciddi bir bunalım içindedir. Ama bunalım tüm boyutlarıyla değerlendirilmeli ve kapitalist dünyadaki çelişkiler de aynı biçimde tüm derinliği gözönüne alınarak değerlendirilmelidir.

Pragmacı ve anti-Marksist mantıkları, Çin revizyonistlerini, Sovyetler Birliği'ni hiçbir çelişme olmaksızın gelişen bir ülke; Polonya, Doğu Almanya, Macaristan, Çekoslovakya, Romanya ve Bulgaristan gibi diğer revizyonist ülkelere hiçbir sorunla karşılaşmaksızın egemen olan bir emperyalizm olarak göstermeye götürüyor. Sovyet blokunu yükselen bir blok ve Sovyetler Birliği'ni de, her yerde hegomonya kurmak için tüm gücünü seferber etmiş olan ve dünyada kalan tek emperyalizm olarak tanııyorlar.

Sovyetler Birliği'nin Doğu Avrupa'nın revizyonist ülkeleri üstündeki hegemonyasına gelince; bu, her şeyden önce bu ülkelerin Sovyet silahlı kuvvetleri tarafından askeri işgalinde, onları hattâ Sovyet cumhuriyetleri sistemine tümüyle katmak isteyen Sovyetler Birliği'nin, onların zenginliklerini acımasızca ve vicdansızca yağmalamasında, kendini göstermektedir. Doğal olarak, revizyonist Sovyetler Birliği bu çabalarında muhalefetle karşılaşılıyor. Revizyonist blokta için için varlığını sürdüren bu muhalefet ve çelişkilerin keskinleşeceği ve patlayacağı gün gelecektir.

Sovyet sosyal-emperyalizmini saldırgan olarak tanımladık, çünkü Çekoslovakya'ya saldırdı ve işgal etti, Afrika'ya ve başka yerlere müdahale etti, başka saldırganlık eylemleri için planlar kuruyor, hazırlık yapıyor.

Ama Amerikan emperyalizminin daha az saldırı eylemlerine giriştiği ya da Sovyet sosyal-emperyalizminden daha az saldırgan olduğu söylenebilir mi?

Çin yönetimi, Amerika Birleşik Devletleri'nin Kore'ye saldırdığını unuttu, Vietnam, Kamboçya ve Laos'a karşı Amerika'nın yürüttüğü uzun ve vahşi savaşı, Orta-Doğu'daki savaşı, Orta Amerika ülkelerine müdahalelerini vb. unuttu. O, tüm bunların üstüne sünger çekti ve bugün sözde Amerikan emperyalizminin uysallaşmış olduğu sonucuyla ortaya çıkıyor. Amerikan emperyalizminin kollarını tüm dünyaya uzattığını, her yerde askeri üsler kurduğunu, bu üsleri durmadan geliştirip güçlendirdiğini unutuyor. Mao Zedung ve Çu En-lay bütün bunları unuttular; revizyonist Çin önderliği de bize, Amerikan emperyalizminin zayıfladığını ve yumuşadığını, bu nedenle de onunla ittifaka gidilebileceğini söylerken, bütün bunları unutuyor. Böyle davranmak; genel olarak emperyalizme ve özel olarak Amerikan emperyalizmine karşı ve hatta Çin'in çok şiddetle mücadele ettiğini iddia ettiği Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadeleyi bastırmak demektir.

Gerçekten, Sovyet sosyal-emperyalizmi yayılma hırsıyla doludur. Angola ve Etiyopya'ya müdahalesi, Akdeniz'de ve bazı Arap ülkelerinde üs kurma çabaları, Kızıldeniz'in boğazlarını ele geçirme ya da Hint Okyanusu'nda askeri üsler kurma çabaları, tüm bunlar belirgin emperyalist eylemlerdir. Ama Sovyet sosyal-emperyalizmi bu mevzilerini, Amerikan emperyalizminin diğer ülkelerdeki yeni sömürgeci ekonomik, stratejik ve askeri mevzilerini pekiştirdiği ölçüde sağlamlaştırınamıştır. Çin yönetiminin küçümsermiş gibi ele aldığı tam da bu durumdur ancak o, gerçekte bunun farkındadır ve bunu desteklemektedir.

Çin revizyonistleri, aynı zamanda, kapitalist Batı Av-

rupa ülkeleri ile Amerikan emperyalizminin, aralarında varolan çelişkilere karşın birbirine sıkı sıkıya bağlı olduklarını; NATO, Avrupa Ortak Pazarı vb. gibi siyasal, askeri ve ekonomik ittifaklarla birbirlerine yakından bağlı olduklarını görmemezlik edemez. Çin yönetiminin, Amerikan sermayesinin Batı Avrupa ülkelerinin ekonomisine ve yalnızca oraya değil. Doğu Avrupa'ya ve Sovyetler Birliği'ne de derinliğine sızdığını bilmemesi olanaksızdır. Çin yönetimi, Amerika Birleşik Devletleri'nin dünyanın çeşitli ülkelerine milyarlarca dolar tutarında yatırım yaptığını ve bunu sürdürdüğünü çok iyi biliyor. Öyleyse Çin yönetimi ne umuyor? Batılı kapitalist ülkeler, Amerika Birleşik Devletleri ile olan tüm çelişkilere karşın ondan kopabilirler mi? Böylece Kendi saflarını zayıflatırlar mı? Amerika Birleşik Devletleri'nin kendilerine sağladığı askeri güçten, kendilerini Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlayan ekonomik, toplumsal ve kültürel bağlardan yüz çevirir ve Çin'in çıkarları uğruna Sovyet sosyal-emperyalizmi karşısında kendilerini savunmasız bırakırlar mı? Çin yönetimi bunları mı umuyor? Bu, Çin dış siyasetinin bir saçmalığıdır.

Daha önce de vurguladığımız gibi, iki süper devlet ve diğer emperyalist ve kapitalist-revizyonist ülkeler arasında var olan çelişkilerden devrim ve kurtuluş güçlerinin yararlanmak zorunda oldukları konusunda hiçbir kuşku yoktur. Ama, bunun doğru olarak kavranması, her zaman devrimin çıkarları açısından ve devrimin çıkarlarına bağımlı olarak ele alınması önemlidir. Emperyalist devletler ve gruplar, kapitalist-revizyonist devletler vb. arasındaki çelişkilerden yararlanma, işçi sınıfı ve Marksist-Leninist devrimciler için asla kendi başına bir amaç olamaz.

Emperyalist ülkeler ve iki süper devlet arasındaki çelişkilerden yararlanmak demek, onlar arasındaki çat-

lakları derinleştirmek demektir; bu ülkelerin devrimci ve yurtsever güçlerini, kendilerini ekonomik, siyasal ve askeri olarak ezmek, sömürmek ve ulusal varlıklarını yok saymak isteyen Amerikan emperyalizmine ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı çıkmaya yüreklendirmek demektir.

Ama Çin ne yapıyor?

Çin siyaseti batılı kapitalist ülkelerin Amerika Birleşik Devletleri ile «kutsal ittifakı»nı savunuyor. Hatta açıkça daha ileri gidiyor. Batı Avrupa ülkeleri proletaryasının, bu ülkelerin gerici burjuvazisiyle ittifakını savunuyor. Burada, devrimci Marksist-Leninist çizgi nerede? Çelişkilerden yararlanma çizgisi nerede? Çin yöneticileri, bu siyasetle, bu bloğu kendi isteklerine göre Sovyetlere karşı güçlendirebileceklerini mi düşünüyorlar? Onlar, bu hayali besliyorlar ama bu metafizik bir görüşür.

Amerika Birleşik Devletleri, batılı kapitalist ülkeler ve onlarla birlikte Japonya ve Kanada, Çin yöneticilerinin sandığı kadar deli değildir, siyasetleri de Çin siyaseti kadar toy değildir. Onlar, Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki çelişkilerden kendi hesaplarına nasıl yararlanacaklarını çok iyi biliyorlar; saldırgan büyük devlet Sovyetler Birliği'ni zayıflatmak için bu çelişkiyi nasıl ele alacaklarını ve nasıl davranacaklarını biliyorlar. Uzun süredir bu yönde mücadele ediyorlar ve hiçbir sonuç elde edemedikleri de söylenemez. Amerika Birleşik Devletleri ve tüm diğer kapitalist ülkeler, revizyonist Doğu ülkeleri ile Kremlin arasındaki çelişkileri kışkırtıyorlar.

Şimdi Çin de bu eski Amerikan siyasetini uygulamaya başladı. Hua Guo-feng'in Romanya ve Yugoslavya gezisi bu amaca yönelikti. Ama, Çin'in Avrupa'ya açılması, burada çelişkileri körüklemesi ve özellikle Balkanlar'da kendisi için elverişli bir eylem alanı yaratma çabaları, tüm bunlar halkların ve devrimin çıkarına değil-

dir. Bunlar, Avrupa halklarının birbirini kırmasını ve emperyalist bir savaşta topun ağzına konmasını amaçlayan Çin'in savaş kıskırtıcı siyasetinin bir parçasıdır.

«Pravda» uzun süredir, Amerika Birleşik Devletleri'ni büyük çapta ve hızla silahlanmakla suçluyor, elbette etkinliği olmayan bir polemik yürütüyor. Pravda'nın kaygısı Amerika Birleşik Devletleri'nin bu eylemini eleştirmek değildir, çünkü Sovyet sosyal-emperyalistleri de farklı davranmıyorlar. Sorun şu ki, Amerikan savaş potansiyeli artınca Sovyet askeri gücü göreceli olarak azalıyor ve Sovyetler Birliği'ni, askeri potansiyelini ve saldırı gücünü aynı düzeyde tutmak için Amerika Birleşik Devletleri'ni adım adım izlemeye zorluyor. Ama, silahlanma yarışında Amerikan emperyalizmini adım adım izlemek Sovyetler Birliği'nin ekonomisini zayıflatmaktadır; çünkü bu, büyük maddi, parasal ve insan kaynaklarının ekonomiden orduya aktarılması demektir. Brejnev ve ortaklarını endişelendiren işte tam da budur.

Şaşırtıcı olan şu ki. Çinli revizyonistler «Renmin Ribao» gazetesinde, Amerika Birleşik Devletleri'ni silahlanma yarışındaki önderliği kaybetmemeye, hatta askeri potansiyelini sürekli arttırmaya zorlayan makaleleri ardı ardına yayınlarak koşulsuz olarak Amerikalıların saflarına katılıyorlar. Böylece, «Renmin Ribao»ya göre, Amerika Birleşik Devletleri'nin silahlanmadığı ve silahlananın yalnızca Sovyetler Birliği olduğu ortaya çıkıyor. Amerikalılar, Çin revizyonist yönetiminden daha iyi bir avukatı hiçbir yerde bulamazlar. Burjuvazi, eleştiri yaparken ve gerçeği yorumlarken, gelişen durumlarda tek yanlı da olsa bir tür denge sağlamak amacıyla, hiç olmazsa ölçüyü kaçırmamaya çalışır. Ama Çin yöneticilerinin yaptıkları gibisi şimdiye kadar hiç görülmemiştir.

Deng Siao-ping ile görüşmesinde Amerika Dışişleri Bakanı Vance, «Amerika Birleşik Devletleri'nin askeri

olarak Sovyetler Birliği'nden üstün olduğunu» açıkladı. Oysa Deng Siao-ping Çin'i ziyaret etmekte olan kalabalık bir Amerikalı gazeteci topluluğuna Pekin'in, Van- ce'in açıklamasına «inanmadığını», «Sovyetler Birliği'nin Amerika Birleşik Devletleri'nden askeri yönden çok üstün olduğunu» söyledi. Buna, «Hiç kimse işitmek istemeyen kadar sağır olamaz» denir.

Dünyayı yeniden paylaşmak, yeni sömürgeler yaratmak, halkları ezmek ve pazarlarını genişletmek isteyen yalnızca biri değil, emperyalist süper devletlerin her ikisi de olduğu gerçeğine kuşkuyla bakılmasına yol açan ve sözümona Marksist bir tez olarak sunulan Çin tezi kabul edilemez.

Sorunu, bir emperyalizmin güçlü diğerinin zayıf, birinin saldırgan diğerinin uysal olduğu biçiminde ortaya koymak, Marksist-Leninist değildir. Sorunun bu biçimde konulması, Çin revizyonistlerini, Amerika Birleşik Devletleri, NATO ve Avrupa Ortak Pazarı, İspanya Kralı, İran Şahu ve Şili'nin Pinochet'siyle ve bütün faşist diktatörlerle ittifaka götüren, gerici görüşün bir yansımasıdır. Amerikan emperyalizmine dokunmayan, bankaların ve günümüzün en büyük sermayesinin iktidarına dokunmayan Çin siyaseti bütünüyle burjuva reformist, pasifist ve çok aptalca bir siyasettir.

Çin liderleri, Amerikan mali sermayesinin, tröstlerinin ve tekellerinin, dış yatırımları azaltmak şöyle dursun, sömürme ve köleleştirme emellerinden vazgeçmek şöyle dursun, tersine daha da güçlendiklerini ve dünyadaki güç oranlarını kendi yararlarına değiştirmeye çalışıklarını görmemezlik edemezler.

Sovyet sosyal-emperyalistleri de aynı şeyi yapıyorlar. Hem ekonomik siyasetlerinin hem de Sovyetler Birliği'nde var olan büyük tröstlerin amaçları, her yolu kutlanarak uydu ülkelerin ve diğerlerinin kanını emmektir.

Sovyet sosyal-emperyalistleri yeni bir kılığa büründüler ve kendilerini başka bir isim altında sunuyorlar ve bu arada onlar da dünyadaki güçler dengesini, ilk olarak sözde anlaşmalar ve görüşmelerle, ama zamanı gelince de zora dayanarak, yani savaşıla, kendi çıkarları doğrultusunda değiştirmeye çalışıyorlar.

Çin revizyonistleri, Amerika Birleşik Devletleri'nin «statüko istediğini», «çökmekte olduğu»nu ve Sovyet sosyal-emperyalizminin «daha tehlikeli, daha saldırgan, daha savaş kışkırtıcı» olduğunu vb. öne sürerek, Amerika Birleşik Devletleri'nin Sovyetler Birliği'ne karşı Çin'in müttefiki olabileceğini ve olması gerektiğini kanıtlamak istiyorlar. Bu ülke ile çok yönlü ilişkilerini geliştirmeleri, Amerika Birleşik Devletleri'nin savaş bütçesinin artırılmasını ve daha fazla silahlanmasını açıkça desteklemeleri bunu doğruluyor.

Çin revizyonistleri, bugün, Marksist-Leninistlerin, devrimcilerin ve halkların Amerikan emperyalizmiyle uzlaşabilecekleri ve ona güvenebilecekleri bir durum olduğunu vaaz ediyorlar. Partimiz, vahşi Amerikan emperyalizmiyle her türden uzlaşmaya karşıdır, çünkü böyle bir şey devrimin ve halkların kurtuluşunun çıkarına ters düşer. Amerikan emperyalizmine karşı mücadele ettik, ediyoruz ve tümüyle yıkılana kadar da edeceğiz. Aynı biçimde, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı da mücadele ediyoruz ve sonuna kadar edeceğiz.

Çin'in Amerikan emperyalizmine sağladığı destek hiçbir biçimde devrimin ve halkların yararına değildir, karşı-devrimin yararınadır. Gericici siyasal ve ideolojik çizgisiyle Çin önderliği, dünya halklarını Amerikan emperyalizminin pençesinde bırakıyor. Halkların uslu uslu oturmalarını, isyan etmemelerini, hatta, halkların emeğini ve alınterini sömürerek biriktirdiği zenginlikleri Amerika Birleşik Devletleri'nin elinden almak isteyen diğer süper

devlete karşı, Amerikan emperyalizmiyle birleşmelerini istiyor. Çin önderliği, Avrupa Ortak Pazarı'nda toplanmış olan Avrupa'nın kapitalist ülkelerine, birleşmelerini öneriyor. Halkları da bu kapitalist Avrupa birliğine dahil ediyor. Bu tavrın anlamı şudur: Uslu olun; artık devrimden söz etmeyin; artık proletarya diktatörlüğünden söz etmeyin; tröstlerin, kapitalistlerin hizmetine girin ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı çıkmak için onlarla birlikte daha da büyük bir ekonomik ve askeri güç oluşturun.

Çin'in desteklediği ve ekonomik olarak güç kattığı Avrupa Ortak Pazarı, Batı Avrupa'nın tekelci tröstlerinin azami kârlarını korumak ve Lenin'in dediği gibi, zengin sınıfların Afrika, Asya'dan vb. muazzam haraçlar aldıkları gelişmiş sanayi devletlerini biraraya getirmek için bir araçtan başka bir şey değildir. Çin yönetimi bu kapitalist devletleri destekleyerek, gerçekte bir avuç kapitalistin, bu ülkelerin kendi halklarının ve pençeleri altındaki diğer halkların sırtından sağladığı asalaklığı destekliyor.

Çin revizyonistlerinin karşı-devrimci tavırlarını haklı göstermeye çalışmak için yararlandıkları «üç dünya» teorisi işçi hareketi saflarındaki oportünizmin bir türünden başka bir şey değildir. Bu teori, emperyalizmin pazarlar sağlamasına ve diğer halkların sırtından kâr etmesine ve böylelikle bu akımı izleyenlerin de kapitalistlerin sofrasından kırıntılar almasına yardımcı olmaktadır.

Yadsınamaz bir gerçek var: Çin önderliği Avrupa'da devrimci güçleri ve proletaryayı değil kapitalist güçleri ve devletleri savunuyor. Amerikan emperyalizminin, Sovyet sosyal-emperyalizminin, «Birleşik Avrupa»nın, Avrupa Ortak Pazarı'nın ve COMECON'un, tek kelimeyle büyük bir canavar gibi halkların kanını emen emperyalist sistemin tüm direklerinin planlarını yıkmak ve ayak-

lanmak isteyen devrimci güçleri ve proletaryayı desteklemiyor.

Çin revizyonist önderliği, Batı Almanya, İngiltere, Japonya, Fransa, İtalya vb. gelişmiş kapitalist devletleri «ikinci dünya»ya dahil ettiği halde, bunların «ikili» niteliği hakkındaki teorik saçmalıkları hesaba katılmazsa, bu devletleri devrimin düşmanları olarak görmüyor. Tersine, Çinliler, gözlerini kapamayı ve sözde bu devletleri Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı kullanmak için onlarla açıkça uzlaşmaya varmayı yeğlediler.

Pragmacı ve anti-Marksist siyaseti sonucu gözleri körleşen Çin önderliği, Batı Almanya, İngiltere, Japonya, Fransa, İtalya ve bunlara benzer diğer devletlerin dün de bugün de emperyalist devletler olduğunu, geleneksel nitelikleri olan köleleştirici ve sömürgeci eğilimlerini ne geçmişte ne de şimdi yitirmediklerini «unutuyor». II. Dünya Savaşı'ndan sonra bu emperyalist devletlerin zayıflamış oldukları, hatta büyük ölçüde zayıfladıkları ve eski konumlarını Amerikan emperyalizmi yararına yitirdikleri doğrudur. Yine de, ne Fransa, ne İngiltere, ne de bunlardan herhangi biri Afrika, Asya ve Latin Amerika ülkelerinde pazarlarını koruma ve yeni pazarlar ele geçirme mücadelesine son verdi.

Amerikan emperyalizmi kadar güçlü olmayan tüm bu kapitalist ve emperyalist devletler arasında çelişkiler vardır, ama aynı zamanda birbirleriyle anlaşma eğilimleri de vardır.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra, Amerikan emperyalizmi Avrupa'daki eski müttefiklerinin toparlanmasına yardım etti ve Amerikan tekelleri, ortak çıkarlar ağıyla bu ülkelerin tekelleriyle birleştiler. Ama, herbiri pazarları ele geçirmek, hammadde ithal etmek ve kendi sanayi mallarını ihraç etmek için kendi başına buyruk olmak istediğinden, aralarında her zaman çelişkiler vardı ve şimdi

de var. Uluslararası gerçek, Lenin'in sermayenin iki nesnel eğilimi hakkındaki tezini bu durumda da doğruluyor.

Bu kapitalist devletlerin yalnızca Amerikan emperyalizmiyle değil, Sovyet sosyal-emperyalizmi ile de çelişkileri olduğu da aynı biçimde doğrudur. Şu soru ortaya çıkıyor: Bu çelişkilerden nasıl yararlanmalı? Emperyalistler arası çelişkilerden hiçbir biçimde Çin revizyonistlerinin öğütledikleri gibi yararlanılamaz. Biz Marksist-Leninistler, çeşitli gericileri, Almanya'da Strauss ya da Schmidt kliklerini, İngiliz Muhafazakâr Partisi ya da İşçi Partisi yöneticilerini, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmi ile çelişkileri var diye, savunamayız. Eğer böyle davransaydık ve «Avrupa'nın kapitalist devletleri Ortak Pazar'da birleşmelidir» gibi, «Birleşik Avrupa» Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı koyacak kadar güçlenmelidir gibi. Çin tezlerini destekleseydik, bu ülkelerin proletaryasının kölelik zincirlerini kırmak için verdiği mücadeleyi ve harcadığı çabaları feda etmeyi, bu ülkelerde devrimin geleceğini baltalamayı kabul etmiş olurduk.

Çin revizyonistleri, Amerikan emperyalizmiyle ilkesiz uzlaşmalara vararak Marksizm-Leninizme ve devrime ihanet ettiler. **Marksist-Leninistler; Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in çelişmeler ve uzlaşmalar üstüne tezlerini gerçek ruhuyla yorumlarlar. Çinliler ise, bu tezleri gerçek anlamına taban tabana zıt bir biçimde yorumluyorlar.**

Leninist yolu izleyen Partimiz, her tür uzlaşmaya değil, ihanet uzlaşmalarına karşıdır. Bir uzlaşma, kaçınılmaz ise ve sınıfın ve devrimin çıkarlarına hizmet ediyorsa, işte o zaman yapılabilir. Ancak bu, Marksizm-Leninizmin ilkelerine bağlılığı, stratejiyi etkilememen, sınıfın ve devrimin çıkarlarına gölge düşürmemelidir.

Uzlaşmalara karşı tavır konusunda Lenin diğer şeylerin yanı sıra şunları söylüyor :

«Bir proleter devrim taraftan, kapitalistlerle ya da kapitalist sınıfla uzlaşma yapabilir mi?... bu genel soruya olumsuz bir yanıt vermek açıkça saçma olurdu. Doğal olarak, proleter devrim taraftarı, kapitalistlerle uzlaşmalar ya da anlaşmalar yapabilir. Herşey bunun ne tür bir anlaşma olduğuna ve **hangi koşullarda** yapıldığına bağlıdır. Proleter devriminin bakış açısından haklı olan bir anlaşma ile (gene aynı bakış açısından) ihanet ve kalleşlik olan bir anlaşma arasındaki fark burada, yalnızca burada aranabilir ve aranmalıdır.»*

ve Lenin devam ediyor :

«Sonuç açıktır: Soyguncularla, ne olursa olsun tüm uyuşma ya da uzlaşmaları dışlamak; genel olarak söylersek, hırsızla anlaşma yapmanın ara sıra kabul edilebilir ve gerekli olduğu yolundaki soyut teze dayanarak soyguna katılmayı haklı göstermek kadar saçmadır.»**

Lenin şunu da söyledi :

«Gerçek devrimci bir partinin görevi, her tür uzlaşmadan vazgeçmenin olanaksız olduğunu belirtmek değil, kaçınılmaz olduğu ölçüde yapılan **bütün bu uzlaşmalara** karşın, kendi ilkelerine, kendi sınıfına, devrimci görevine, devrimi hazırlama görevine ve halk kitlelerini devrimin zaferi için eğitme görevine sadık kalmayı başarmaktır.»***

Yalnızca Lenin'in bu öğretilerinden yola çıkarak uzlaşmalar yapılabilir. Ama Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalizminin halkların ve devrimin en vahşi düşmanları olduğu bilinirken, bu iki süper devletle bir uzlaşma nasıl olur da sosyalizmin ve dünya devriminin yararına olabilir? Bu uzlaşma gerekli olmak bir yana, tersine, devrimin çıkarlarını tehlikeye atar. Uzlaşmak ya da bu kadar önemli sorunlarda ilkeleri çiğnemek, Marksizm-Leninizme ihanettir.

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 30, s. 562-563, Arn. Bas.

** V.İ. Lenin, Eserler, C. 30, s. 565, Arn. Bas.

*** V.İ. Lenin, Eserler, C. 25, s. 359-360, Arn. Bas.

Mao Zedung ve diğler Çin yöneticileri çelişkiler üstüne «teorik olarak» pek çok söz etmiş olduklarına ve hâlâ da söz ettiklerine göre, o zaman yalnızca emperyalistler arası çelişkilerden yararlanmak ve emperyalistlerle uzlaşmaktan değil, tersine, en başta çağımızın temel çelişkilerinden, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkilerden, bir yanda ezilen halklar ve ülkeler ile diğler yanda iki süper devlet ve tüm dünya emperyalizmi arasındaki çelişkilerden, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişkilerden söz etmeleri gerekirdi. Ama Çin liderleri nesnel olarak var olan ve gizlenmesi olanaksız olan bu çelişkiler konusunda sessizler. Onlar tek bir çelişkiden, onlara göre tüm dünya ile Sovyet sosyal-emperyalizmi arasında var olan bir-çelişkiden, söz ediyorlar ve böylece Amerikan emperyalizmi ve tüm dünya kapitalizmi ile ilkesiz uzlaşmalarını haklı göstermeye çalışıyorlar.

Marksist-Leninist sınıf tahlili ve gerçekler şunu gösteriyor: emperyalist devletler ve gruplar arasındaki çelişkilerin ve çatlakların varlığı hiçbir biçimde kapitalist ve emperyalist ülkelerde emek ile sermaye arasındaki çelişkileri ya da ezilen halklar ile ezen emperyalistler arasındaki çelişkileri ikinci derecede bir konuma getirmez ya da ayaklar altına almaz. Proletarya ile burjuvazi arasındaki, ezilen halklar ile emperyalizm arasındaki, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişkiler, tam da en derin, sürekli ve uzlaşmaz olan çelişkilerdir. Sonuç olarak, emperyalistler arası çelişkilerden ya da emperyalist ve revizyonist devletler arasındaki çelişkilerden yararlanma, yalnızca burjuvaziye, emperyalizme ve gericiliğe karşı, devrim ve kurtuluş hareketinin güçlü olarak gelişmesi için en uygun koşulları yaratmaya hizmet ederse, bir anlam taşır. Bu nedenle, bu çelişkilerden, proletarya ve halklar arasında emperyalizm ve burjuvazi hakkında hayaller yaratmadan yararlanılmalıdır. Lenin'in öğretilerini

emekçilere ve halklara iyi açıklamak gerekir; gerçek ulusal ve toplumsal kurtuluşu sağlayacak olanın, yalnızca ezenlere ve sömürenlere karşı uzlaşmaz bir tavır, yalnızca emperyalizme ve burjuvaziye karşı kararlı mücadele, yalnızca devrim olduğunun bilincini onlara kazandırmak gerekir.

Düşmanlar arasındaki çelişkilerden yararlanma devrimin temel görevini oluşturamaz ve bu, burjuvaziye, gerici ve faşist diktatörlüğü, emperyalist zalimleri yıkmak için verilen mücadelenin karşısına çıkarılamaz.

Marksist-Leninistlerin bu sorundaki tavrı açıktır. Onlar; halklara ve proletaryaya seslenirler; Amerikan emperyalistlerinin ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin hegemonyacı, baskıcı, saldırgan ve savaş kışkırtıcı planlarını bozmak, Doğu'da ve Batı'da gerici burjuvaziye ve onun diktatörlüğünü yıkmak için kitleleri ayağa kalkmaya çağırırlar.

Sosyalist devletimize gelince, o, düşman kamptaki çelişkilerden her zaman yararlanmıştır. Partimiz, bu çelişkilerden yararlanırken sosyalist bir ülkeyle burjuva-revizyonist ülkeler arasındaki çelişkilerin niteliğinin ve emperyalistler arası çelişkilerin doğru bir değerlendirmesinden yola çıkar.

Marksizm-Leninizm bize şunu öğretiyor: Birbirine taban tabana zıt iki sınıf, işçi sınıfı ve burjuvazi arasındaki çelişkileri yansıtan, sosyalist bir ülkeyle kapitalist ve revizyonist ülkeler arasındaki çelişkiler süreklidir, temeldir, uzlaşmazdır ve dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçişin tüm tarihsel çağını kızıl bir iplik gibi işlemektedir. Diğer yanda, emperyalist devletler arasındaki çelişkiler, sömürenlerin bağrındaki, temel olarak ortak çıkarlara sahip sınıflar içindeki çelişkilerin ifadesidir. Bu nedenle, emperyalist devletler arasındaki çelişkiler ve çatışmalar ne kadar keskin olursa olsun, dünya emperya-

lizminin ya da çeşitli kesimlerinin sosyalist ülkeye karşı saldırgan eylemlerine ilişkin gerçek tehlike her an için sürekli ve güncel olarak kalır. Emperyalistler arasındaki bölünme, emperyalistler arasındaki kavgalar ve çelişkiler olsa olsa emperyalizmin sosyalist ülkeye karşı giriştiği eylemlerin tehlikesini azaltabilir ya da geçici olarak erteleyebilir. Dolayısıyla düşman saflardaki bu çelişkilerden yararlanmak sosyalist ülkenin çıkarına olmakla birlikte, bu çelişkiler sözkonusu tehlikeyi yok edemezler. Lenin'in aşağıdaki sözleriyle güçlü biçimde vurguladığı işte budur :

«... Sovyet Cumhuriyeti'nin uzun bir süre emperyalist devletlerle yanyana var olması düşünülemez. Sonunda biri ya da diğeri zafere ulaşmak zorundadır. Bu son gerçekleşmeden önce, Sovyet Cumhuriyeti ile burjuva devletler arasında bir dizi korkulu çarpışma kaçınılmazdır.»*

Lenin'in bu öğretileri bugün tüm geçerliliğini korumaktadır. Bu öğretiler, II. Dünya Savaşı yıllarında Sovyetler Birliği'ne karşı faşist saldırganlık, Amerikan emperyalizminin Kore'ye ve daha sonra Vietnam'a saldırması, Arnavutluk'a karşı emperyalist ve sosyal emperyalist düşmanca eylemler ve çeşitli entrikalar vb. gibi bir dizi tarihsel olayla kanıtlanmıştır. Bu nedenle, Partimiz şunu her zaman vurguladı ve bugün de vurguluyor: Sosyalist bir devlet ile emperyalist devletler ve kapitalist-revizyonist ülkeler arasındaki çelişkileri herhangi bir biçimde küçümsemek, bunların sosyalist Arnavutluk'a karşı girişebileceği saldırgan eylemlerin tehlikesini küçümsemek, emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişkilerin çok keskin olduğu ve dolayısıyla bunların anavatanımıza karşı bu tür eylemlere girişemeyecekleri düşüncesinden yola çıkarak uyanıklığı gevşetmek, çok tehlikeli so-

---

* V.İ. Lenin, Eserler, C. 29, s. 160, Arn. Bas.

nuçlar getirebilir.

Arnavutluk Emek Partisi, aynı zamanda, sosyalist bir ülke olarak ülkemizin gerçek ve güvenilir müttefiklerinin yalnızca devrimci, kurtuluşçu, özgürlüğe aşık ve ilerici güçler olduğu gerçeğinden yola çıkıyor. Ülkemiz, burjuva-revizyonist dünyanın çeşitli ülkeleriyle devlet ilişkileri sürdürüyor. Emperyalist, kapitalist ve revizyonist ülkeler arasındaki çelişkilerden yararlanıyor, aynı zamanda devrim ve kurtuluş mücadelesinin sürdüğü her ülkede, bu desteği yüce bir enternasyonalist görev olarak kabul ederek, işçi sınıfının, emekçi kitlelerin ve halkların mücadelesini kuvvetle destekliyor. Arnavutluk Emek Partisi bu bakış açısına her zaman tutarlılıkla sarılmıştır ve sarılmaktadır. O, 7. Kongresi'nde, ulusal ve toplumsal kurtuluş için süper devletlere, kapitalist ve revizyonist burjuvaziye ve dünya gericiliğine karşı savaşılan proletaryayı ve halkları, Marksist-Leninist partileri, devrimcileri ve ilericileri destekleyeceğini bir kez daha vurguladı.

Geçmişte Çin Komünist Partisi de çelişkilere ilişkin olarak, bilinen Marksist-Leninist ilkelerden ve tezlerden söz etmişti. Örneğin 1963'te Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından yayınlanan ve «Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisine Öneriler» başlığıyla bilinen belgede, Çinliler şöyle yazmışlardı: «Sosyalist ve emperyalist ülkeler arasındaki şu ya da bu gerekli uzlaşmalar, ezilen halkların ve ulusların da emperyalizm ve uşaklarıyla uzlaşma yapmalarını gerektirmez.» Ve şunu eklemişlerdi: «Hiç kimse, barış içinde birarada yaşama bahanesiyle, ezilen halkların ve ulusların devrimci mücadeleden vazgeçmelerini isteyemez.» Çin önderliği o tarihte böyle konuşuyordu, çünkü o dönemde, halkların ve komünist partilerin, Amerikan emperyalizminin ve elebaşlarının barışçı hale geldiğini kabul etmesini ve Sovyetlerin Amerikan emperyalizmiyle yakınlaşma siyasetine bo-

yun eğmesini isteyen Kruşçevci yönetimdi. Bugün, halklara, devrimcilere, Marksist-Leninist partilere ve tüm dünya proletaryasına emperyalist ya da kapitalist ülkelerle ittifaka girmeyi ve Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı burjuvazi ve tüm gericilerle birleşmeyi öğütleyen Cin Komünist Partisi yönetimidir. Ve Cinliler bu düşünceleri gizli kapaklı cümlelerle değil, açıkça belirtiyorlar. Bu tür yalpalamaların ve yüzseksen derecelik dönüşlerin ilkeli Marksist-Leninist siyasetle hiçbir ortak yanı yoktur. Bu tavırlar, ilkeleri kendi burjuva ve emperyalist çıkarlarına tabi kılan tüm revizyonistlerin izlediği pragmacı siyasete, özgüdür.

Amerikan emperyalizmi ve uluslararası burjuvazi ile ilkesiz uzlaşmalarını haklı göstermek için, Çin liderleri ve «üç dünya» teorisinin tüm savunucuları 1939 Sovyet-Aiman saldırmazlık paktı ve II. Dünya Savaşı'ndaki İngiliz-Sovyet-Amerikan ittifakına ilişkin tarihsel gerçeği bilinçli olarak çarpıtıyorlar.

Sovyet-Alman saldırmazlık paktı, Stalin'in emperyalistler arası çelişkilerden ustalıkla yararlanmasıydı. O dönemde Hitler Sovyetler Birliği'ne saldırmak üzereydi. Nazi Almanyası, Avusturya ve Çekoslovakya'yı, faşist İtalya, Arnavutluk'u işgal etmiş bulunuyordu. Münih Anlaşması henüz imzalanmıştı ve Alman savaş aygıtı Doğu'ya doğru hızla ilerliyordu. İşte o zaman, batılı devletler, Stalin'in, nazi-faşist saldırganları durdurmak için Sovyet devletiyle ortak eylem çağrısına cevap vermeyi reddettikten sonra ve bu devletlerin Hitler'i Sovyet toprağına saldırıma zorladıkları açığa çıkınca, Sovyetler Birliği, Almanya ile bir ittifak değil bir saldırmazlık anlaşması yaptı. Sovyet-Alman anlaşması batılı devletlerin planlarını bozdu ve Sovyetler Birliği'nin Nazi saldırısına karşı koyma hazırlıklarına zaman kazandırdı.

İngiliz-Sövyet-Amerikan ittifakına gelelim. Bilindiği

gibi bu ittifak, Fransa'yı işgal etmiş ve İngiltere ile savaşa girmiş bulunan Hitler Almanyası, Sovyetler Birliği'ne karşı vahşi saldırısını başlattığı zaman, mihver devletlerine karşı savaş açıkça anti-faşist ve kurtuluşçu bir nitelik aldığı zaman yapılmıştır. Şunu vurgulamak gerekir : Stalin ve Sovyetler Birliği hiçbir zaman ve hiçbir biçimde, proletaryanın ve komünist partilerin devrimi bırakmasını ve gerici burjuvaziyle birleşmesini öğütlemeler; onlara böyle bir çağrıda bulunmadılar. Ve Browder İngiliz-Sovyet-Amerikan ittifakının çıkarlarının sözde bunu gerektirdiğini öne sürerek sınıf mücadelesini reddettiği ve sınıf uzlaşmasını savunduğu zaman, Stalin ve komünist hareket tarafından revizyonist ve devrim dönęi olarak damgalandı.

Görüldüğü gibi, Çinlilerin Amerikan emperyalizmi ve çeşitli gerici güçlerle ilkesiz uzlaşmalarını ve ittifaklarını hiçbir şey haklı gösteremez. Çin revizyonistlerinin yapmaya çabaladığı tarihsel karşılaştırma geçerli değildir.

Çin yöneticileri propagandalarında, biz Arnavutların sözde her tür uzlaşmayı reddettiğimiz ve çelişmelerden akılcıca yararlanmaya çalışmadığımız izlenimini yaratmaya çalışıyorlar. Bu sorunlardaki tutumumuzun Marksist-Leninist tutuma uygun olduğunu elbette iyi biliyorlar, ama bilimsel Marksist-Leninist teoriden ve devrim yolundan ayrılışlarını örtbas etmek için gene de bu yanlış yolda propagandayı sürdürüyorlar. Bu davranışlarının nedeni, proletarya partimizin ve devletimizin doğru siyasetini ve tavırlarını kötülemektir. Suçlamaları temelsizdir. Gerçeklere bakalım.

Partimiz, Arap halklarının haklı davasını her zaman, hiçbir ayırım gözetmeksizin kuvvetle desteklemiştir ve sonuna kadar da destekleyecektir. Uzun süredir Amerikan emperyalizminin Orta-Doğu'daki jandarması, kör aleti olan İsrail'e karşı Filistin halkının mücadelesini destekliyoruz.

İsrail, zengin Arap petrol alanlarını Amerika Birleşik Devletleri'nin büyük tekelci şirketleri hesabına savunma ve Çin revizyonistlerinin deyimiyle, statükoyu koruma görevini yüklenmiştir.

Başkan Sedat'ın ve hükümetinin geçmişte Sovyetler Birliği ile ittifak yapmış olmasından bağımsız olarak, biz Mısır halkının İsrail'in işgal ettiği topraklarını geri alma mücadelesini destekledik. Bununla birlikte, Sovyetler Birliği'nin Mısır'daki emellerini ve genel olarak Orta-Doğu'daki oyunlarını da teşhir ettik. Sovyetler Birliği'nin Mısır için beslediği sömürgeci emeller karşısında bir an bile sessiz kalmadık. Mısır halkını Amerikan emperyalizmine ve İsrail'e karşı mücadelesinde, aynı biçimde tutarlılıkla desteklerken de aynı tavrı takındık.

Partimiz ve halkımız, Mısır halkının ve diğer Arap halklarının çıkarlarını desteklerken Amerikan emperyalizminin İsrail ile ortaklaşa yürüttüğü oyunları da açığa çıkarıyor. Mısır halkının yararına olduğu bahanesiyle, İsrail saldırganı ile tutulan hiçbir uzlaşma yolunu, çizgisini onaylayamayız.

Ama, Çin yönetimi, Amerikan emperyalizmini teşhir etmiyor. Çin yönetimi İsrail-Mısır anlaşmalarını alkışlıyor ve Arap halklarını, baş düşmanları olan Amerikan emperyalizmi ve İsrail ile anlaşmaya, uzlaşma yapmaya zorluyor. Böyle bir tavır Marksist-Leninist değildir. Bu Çin usulü uzlaşma, halkların yararına değildir. Kendini başka bir emperyalistin kollarına atmak için bir emperyalistten kopmak «halkların özgürlüğünün yararına davranmaktır» diyen Çin saçmalığı asla kabul edilemez. Bu tipik burjuva manevralar ve hileler, iki süper devlet arasındaki çelişkileri derinleştirmeye yardım eden Marksist-Leninist eylemler olarak adlandırılmaz.

Arnavutluk Partisi ve halkı emperyalist yağma savaşlarına karşıdır ve halkların, devrimin yararına olan ve

her zaman da olması gereken haklı ulusal kurtuluş savaşlarını kararlılıkla desteklemektedir. Arnavutluk Partisi ve halkı, bir burjuva devleti bile, eğer bu devleti yönetenler ilerici kişilerse ve halklarının emperyalist hegemonyadan kurtulması için savaşıyorlarsa, desteklemeye karşı değildir. Ama ülkemiz, kendi sınıfının çıkarları uğruna ve halkın çıkarlarını çiğneyerek şu ya da bu süper devletle ittifaka giren gerici bir kliğin yönettiği bir devletle ortak bir davaya sahip olamaz ya da, Çin revizyonistlerinin dediği gibi, uzlaşma yapamaz.

Sosyalist Arnavutluk «üçüncü dünya»nın ya da «ikinci dünya»nın devletleriyle olağan diplomatik ilişkiler sürdürmeye de karşı değildir. Bu tür ilişkilerin, yalnızca iki süper devletle ve faşist devletlerle sürdürülmesine karşıdır. Ancak ticari, kültürel ve diğer ilişkilerimiz gibi, diplomatik ilişkilerimizi de ilkeler çerçevesinde geliştirir ve her şeyden önce ülkemizin ve devrimin çıkarlarını gözönünde tutarız. Biz, bu çıkarlara asla ters davranmadık ve davranmayacağız.

Biz, iktidarda bulunan Marksist-Leninistler, burjuva-kapitalist devletlerle diplomatik ilişkiler kurmak zorundayız, çünkü bu ilişkilerden onlar gibi, bizim de çıkarımız var. Bu çıkarlar karşılıklıdır.

Marksist-Leninistler her zaman ilkeleri gözönünde tutmak zorundadırlar. Şu ya da bu dönemde ortaya çıkan durum ve koşullar adına ilkeleri ayaklar altına alamazlar. Burjuvazinin üst tabakalarının iktidarda olduğu ülkelerde, bu tabakaların halka, proletaryaya, yoksul köylülüğe ve şehir küçük burjuvazisine karşı sürekli mücadeleye içinde olduklarını aklımızda tutmamız gerekir. Bu nedenle, bir sosyalist ülke burjuva ülkelerle devletten devlete ilişkiler sürdürse de sürdürmese de, halklara, mücadelelerini desteklediğini, onları yönetenlerin gerici halk düşmanı eylemlerini onaylamadığını açıkça anlatmalıdır.

Biz Marksist-Leninistler yalnızca ezilen sınıflar ile ezenler arasında var olan çelişkileri değil, devletler arasında, yani bu ülkelerin hükümetleri ile Amerikan emperyalizmi, Sovyet sosyal-emperyalizmi ve diğer kapitalist ülkeler vb. arasında ortaya çıkan çelişkileri de görmek ve akılda tutmak zorundayız. Her zaman öyle bir siyaset izlemeliyiz ki, gerici bir hükümeti, kendi çıkarları ve iktidardaki sınıfın çıkarları uğruna Amerikan emperyalizmiyle bağlarını geçici olarak koparıp başka bir emperyalizmin, örneğin İngiliz ya da Sovyet emperyalizminin kollarına atıldığında desteklemek durumunda kalmayalım. Tavrımız, o ülke proletaryasının ve ezilen kitlelerinin gerici hükümete karşı yürüttüğü mücadeleye güç katmalıdır. Emperyalistler arası çelişkilerden bu amaç uğruna yararlanmalıyız. Eğer Çin revizyonistlerinin yaptığı sıralamaya göre, «ikinci» ya da «üçüncü dünya»nın bir ülkesinin gerici ve baskıcı hükümeti ile «birinci dünya»nın bir ülkesinin hükümeti arasında çelişkiler ortaya çıkarsa, bu çelişkiler her zaman, bir ülke halkının sermayenin boyunduruğundan, iktidardaki gerici burjuvazinin boyunduruğundan kurtulmasına yaramaz. Burada söz konusu olan, esas olarak burjuva sınıf çıkarlarıdır, sömürücü sınıfları simgeleyen hükümetlerin çıkarlarıdır. Söz konusu olan kimin en yüksek fiyatı verdiğidir, kimin bu hükümetleri daha iyi savunduğu ve kimin kendi adamlarını getirmek amacıyla onları düşürmek istediğidir.

Proletaryanın mücadelesi ele alındığında, burjuvaziye karşı tavrı ile sosyalist ülkenin farklı toplumsal sisteme sahip ülkelerle kurduğu diplomatik, ticari, kültürel ve bilimsel ilişkiler birbirine karıştırılmamalıdır. Bu devletler arası ilişkiler gereklidir ve geliştirilmelidir ama bir sosyalist ülke, bu ilişkileri kurarken açık amaçlar gütmelidir. Sosyalist ülkenin ideolojik, siyasal, ahlaki ve maddi yaşamı ilişki sürdürdüğü devletlerin halklarına ör-

nek olmalıdır; bu ilişkiler geliştikçe sosyalist olmayan devletlerin halkları sosyalist düzenin yararlarını ve üstünlüğünü anlamalıdır. Doğal olarak, sosyalist yolu tutup tutmamak bu halkların bileceği iştir ama bir sosyalist ülkenin görevi, iyi örnek olmaktır.

Çin liderleri tüm bu siyasal, teorik ve örgütsel sorunlarda açık değiller. Bu sorunları açmak bir yana, onları bilinçli olarak daha da karartıyorlar; çünkü Mao Zedung'un dediği gibi, aydınlatmadan önce ortalığı karıştırmak gerekir. Bu tez doğru değildir. Tersine, devrimin gerçekleşmesi için aydınlatma ve ikna çalışması yürütmeliyiz çünkü karışıklığa gelince, o zaten var. Eğer karıştırmak gerekiyorsa, can çekişen emperyalizmi daha da karıştıralım ama ona yardım etmeyelim, koltuk değnekleri vermeyelim. Sosyalizmin ve komünizmin ufkunu yakınlaştırmak amacıyla, halkları ve proletaryayı kurtarabilmek için, kapitalizmin ömrünü kısaltalım. Bu, bizim devrimci yolumuzdur, Marksizm-Leninizmin yoludur. Başka bir yol da yoktur.

Çin liderleri eskiden Amerikan emperyalizmine karşı «dişe diş mücadele» deyimini kullanırlardı, ama bunu uygulamadılar ve bugün de kesinlikle uygulamıyorlar. Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı dişe diş mücadele etmiyorlar, çünkü Amerikan emperyalizmine yakınlaşıyorlar ve onunla ittifak yapıyorlar.

Çin'in emperyalist devletlerle ve dünyanın diğer devletleriyle diplomatik, ticari ve kültürel ilişkileri kapitalist temellere dayanıyor. Çin'in bu ilişkilerdeki amacı, diğer iki süper devletle rekabet edebilmek için güçlü emperyalist devletlerden almak istediği yardımlar yoluyla ekonomik ve askeri durumunu güçlendirmektir. Çin'in radyo ve diğer araçlar yoluyla yaptığı propaganda, dünyada, Çin'in yalnızca eski bir kültürü olan büyük, güçlü bir devlet değil, aynı zamanda bugünkü Çin siyasetinin ilerici,

gerçekten Marksist-Leninist olduğu izlenimini yaratmak içindir. Ama Çin revizyonistlerinin bu faaliyetleri, hiç bir biçimde dünya halklarının kapitalist ve emperyalist iktidarı yıkmaya mücadelesinde izleyeceği bir örnek değildir ve olamaz.

«Üçüncü Dünya»nin Birliğine İlişkin Çin Görüşü Gericidir

Çin yönetimi, ekonomik-toplumsal ve kültürel gelişme düzeyi, günümüzde sahip oldukları özgürlük ve bağımsızlık derecesine ulaşmak için katettikleri yol ve gerekli süre bakımından her yönden birbirinden farklı «üçüncü dünya» ülkelerinin birliği için çalışmaktadır.

Çin, öğütlediği bu birliği nasıl birşey olarak tasarlamaktadır? Çin yönetimi bu birliğin, Marksist-Leninist yolda ve devrimin ve halkların kurtuluşunun çıkarlarına uygun bir biçimde gerçekleştirilmesi gerektiğini düşünmemektedir. O, bu birliğe burjuva görüş açısından bakmakta, yani, bu birliği, bugün bir emperyalist devlete bağlı olan ama yarın bir diğerine bağlanmak için varılmış anlaşmaları reddedecek olan bu ülkelerin yöneticilerinin yapıp bozdukları anlaşmalar ve ittifaklar aracılığıyla gerçekleştirmeyi tasarlamaktadır.

Revizyonist Çin yönetimi, bu ulusal devletlerin birliğinin ancak, her bir ülkede proletarya ve emekçi kitlelerin, öncelikle bu ülkeye sızmış dış emperyalizme ve aynı zamanda iç gericiliğe ve kapitalizme karşı mücadelesi yoluyla sağlanabileceğini unutupuyor. Ancak bu temelde, bu ülkelerin birliği gerçekleştirilebilir ve ancak bu temelde, yabancı emperyalizme olduğu kadar, krallara, yerel gerici burjuvaziye, feodallere ve diktatörlere de karşı birleşik cephe kurmak mümkün olabilir.

Kapitalizmde, burjuvazinin kazançlarını savunmak ve bunları devrime karşı korumak için birlik yalnızca tepe-

den. zirvede sağlanabilir. Oysa, gerçek birlik, başında proletaryanın bulunduğu halkın birliği, esas olarak tabandan sağlanabilir.

Sözde üçüncü dünyanın bir ülkesinin proletaryasının veya tüm bu ülkelerin proletaryasının, emperyalizme karşı diğer siyasal güçlerle birleşmek için kullanılabileceği taktikler elbette reddedilemez. Aynı biçimde, belli bir anda, bir ülkenin burjuva yönetimi ile dış emperyalizm ya da «üçüncü dünya» ülkelerinden birinin gerici yönetimi arasında derin bir çelişki ortaya çıktığında; devrimci güçlerin bu burjuva yönetimle dahi birliği ihmal edilemez.

Tüm bu fırsatlar ve olanaklar, devrimci güçler tarafından incelenmeli ve kullanılmalıdır. İşte bu nedenle, Lenin, sosyalist bir ülke ve uluslararası proletarya tarafından yapılacak yardım farklı durumlar gözetilerek yapılmalı ve koşullara bağlı olmalıdır, der.

Ama, Çinli yöneticiler, sözde emperyalizme karşı koymak için, gerici yönetimlerle tümüyle koşulsuz bir ittifakı savunmaktadırlar. Onlar, emperyalizme karşı olduklarını belirtirken, genel olarak emperyalizmi değil, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmini kastediyorlar.

Emperyalizmin ve kapitalizmin zayıflaması, günümüzde, dünya tarihinin başlıca eğilimidir. Çeşitli devletlerin emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmak için harcadığı çabalar bir diğer eğilimi oluşturur. Bu da emperyalizmin zayıflamasına yol açar. Ama, Çin revizyonist yönetiminin, ülkeler arasında en ufak bir ayırım yapmaksızın, genel ve özel durumları incelemeyen mutlaklaştırdığı bu ikinci eğilim, emperyalistlerin müdahalesinden ve egemenliğinden kurtulmak için verdikleri mücadelede halkların birliğinin doğru yoluna götürmemektedir. Aynı biçimde, Çinli revizyonistlerin, «üçüncü dünya» ile ittifak yaptıkları Avrupa'yı «ikinci dünya» ülkelerini içeren bir kıta gibi ele alan diğer bakış açıları da doğru yo-

la götüremez. Bu kapitalist devletler topluluğu, hiçbir zaman, dünya kapitalizminin genel zayıflamasından yana olamaz. Bu amaca, İngiltere'nin aristokrat burjuvazisinin, Batı Almanya'nın intikamcı burjuvazisinin, hilekar Fransız burjuvazisinin ve diğer büyük kapitalist gruplarının yardımı ve işbirliği ile ulaşılabileceğini ileri sürmek, acınacak bir saflıktır.

«Üç dünya» teorisinin taraftarları, bu kapitalist ülkelerin birliğini övmekten amaçlarının, emperyalizmi zayıflatmak olduğunu ileri sürebilirler. Ama bu birlik hangi emperyalizmi zayıflatacaktır? «Üç dünya» teorisinin, sosyal-emperyalizme karşı birleşik cephe kurmak için kendisine çağrıda bulunduğu emperyalizmi mi? Avrupa'nın kapitalist ülkelerinin, aralarındaki çelişkilere karşın, müttefiki oldukları emperyalizmi mi? Açıkçası bu devletler topluluğunun güçlenmesini öğütlemek, Amerikan emperyalizminin durumunun pekiştirilmesini ve Batı Avrupa kapitalist devletlerinin durumlarının sağlamlaştırılmasını öğütlemektir.

Diğer yandan, Çin yönetimi, «ikinci dünya» devletlerinin sözde üçüncü dünya devletleriyle ittifakını önerirken, bundan bu ülkelerin egemen çevreleri arasındaki ittifakı anlıyor. Ama, bu ittifakların halkların kurtuluşuna katkıda bulunacağını öne sürmek, idealist, metafizik ve anti-Marksist bir görüştür. Böyle revizyonist teorilerle kurtuluşları için savaşılan geniş halk kitlelerini aldatmak, halklara ve devrime karşı işlenen ağır bir suçtur.

Çin Komünist Partisi, emperyalizmin, sömürgeciliğin boyunduruğunu henüz kırmış ama yeni-sömürgeciliğin boyunduruğuna sokulmuş olan ülkeler arasındaki çelişkileri bilmediğini, görmediğini, anlamadığını ve onlardan yararlanmadığını düşünüyor. Gerçekler, emperyalizmin, bu çelişkileri kendi yararına değerlendirmekten bir an bile geri kalmadığını kanıtıyor. Emperyalizm bu ülkeleri

ve halklarını, bazı özel noktalarda bile birliklerini gerçekleştirememeleri için aralarında çatışmaya, bölünmeye ve birbirini yemeye kışkırtıyor ve sürüklüyor.

Emperyalizmin kendisi de ölümüne bir mücadele sürdürüyor, varlığını uzatmaya çalışıyor ve alışılmış yöntemlerle buna ulaşamayınca, hegemonyasını ve üstünlüğünü yeniden sağlamak için açık saldırıya ve savaşa başvuruyor.

Çin yöneticileri. Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı, «üçüncü dünya» ülkelerini yalnızca kendi aralarında değil, aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri ile de birleştirmek istiyorlar. Başka bir deyişle, Çinli revizyonistler, «üçüncü dünya» halklarına, baş düşmanlarının Sovyet sosyal-emperyalizmi olduğunu ve dolayısıyla da günümüzde ne Amerikan emperyalizmine, ne de bu halkların ülkelerindeki Amerikan emperyalizminin müttefiki ege-men gerici burjuvaziye karşı ayaklanmalarını gerektiğini açıkça söylüyorlar. Çin «teorisi»ne göre «üçüncü dünya» devletleri, özgürlüklerini, bağımsızlıklarını ve egemenliklerini sağlamlaştırmak ve burjuvazinin iktidarını devirecek devrimi yapmak için değil, tersine statükoyu korumak için mücadele etmelidirler. Çin revizyonistleri, ulusal kurtuluş davasının ve devrimin çıkarlarına aykırı olarak, ABD ile ittifakı ögütleyerek, bu devletleri bir ihanet uzlaşmasına itiyorlar.

Gerçek Marksist-Leninist partilerin enternasyonalist görevi, tüm bu ülkelerin halklarını ve proletaryasını devrimi gerçekleştirmeye, hangi biçim altında olursa olsun iç ve dış esarete ve baskıya karşı dikilmeye teşvik etmek ve yüreklendirmektir. Partimiz, çoğu «üçüncü dünya» ülkelerinin kapitalist burjuvazisinin en çeşitli biçimlerde bağlı olduğu emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı, halkların mücadele vermesi için gerekli koşulların ancak böyle yaratılabileceğini düşünmektedir.

Ama Çin, ne yapmaktadır? Zaire'de Mobutu ve kliğini korumaktadır. Çin, propagandası aracılığıyla, Sovyetler Birliği tarafından tezgahlanan paralı askerlerin işgaline karşı sözde bu ülkenin halkını desteklediği izlenimini yaratmaya çalışıyor; ama, o, gerçekte Mobutu'nun gerici rejimini destekliyor. Mobutu kliği Amerikan emperyalizminin hizmetinde bir acentadır. Propagandası ve «Zaire lehinde» tavrıyla, Çin, Mobutu'nun Amerikan emperyalizmiyle ittifakını, yeni sömürgeciliği destekliyor ve bu ülkede statükonun korunması için uğraşiyor. Gerçek devrimcilerin görevi, emperyalistlerin aracı olan gerici yöneticileri savunmak değildir, tersine, Zaire halkını, Mobutu'ya, yerli sermayeye ve Amerikan, Fransız, Belçikalı veya diğer emperyalistlere karşı, özgürlüğü ve egemenliği için mücadeleye teşvik etmektir.

Zaire'de Mobutu'ya karşı olduğumuz gibi, Angola'da da Neto ve ortaklarına karşıyız. Çünkü, Sovyetler Birliği ile Neto Angola'da ne yapıyorlarsa, Amerika Birleşik Devletleri ile Mobutu da Zaire'de aynı şeyi yapıyorlar. Bu iki ülkedeki durumun gelişimi incelendiğinde, sömürgecilerin ve pazarların paylaşılması için süper devletler arasındaki rekabetin burada nasıl kendini gösterdiği açıkça görülür. Biz ne Neto'yu, ne de Sovyetleri destekliyoruz, ama onlara karşı mücadele ederken, Angola halkının düşmanları olan Amerikan emperyalizmini ve onun paralı askerlerini de destekleyemeyiz. Her durumda, her koşul altında ve her zaman, devrimci halkları desteklemeliyiz. Zaire ve Angola'da, süper devletlerin boyunduruğunu kırmaları için, yalnızca bu ülkelerin halklarını desteklemeliyiz.

Zaire'nin devrimcilerine ne salık verilmelidir? Çinli revizyonistlerin önerdikleri gibi bu ülkenin halkının emperyalizm tarafından daha fazla ezilmesi için Mobutu ile bir uzlaşma yapmaları mı? Hayır, Marksist-Leninistler ne

Zaire halkına ne de başka bir halka bu tür bir uzlaşma öğütleyebilirler.

Örnek olarak Çin'in Pakistan'daki siyasetini ele alalım. Her zaman zengin burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin egemen olduğu hanların Pakistan'ı, Çin'in sözde müttefiki oldu. Ama Çin'in Pakistan'a yaptığı yardımın devrimci bir niteliği yoktu. Bu yardım, Nehru, Gandhi kliği ve gerici para babalarının Hint halkını ezdiği gibi, bu ülkenin halkını vahşice ezen Pakistan'ın gerici ve büyük toprak sahibi burjuvazisinin güçlenmesine katkıda bulunmuştur. Zülfikar Ali Butto Hükümeti de bir istisna değildir. Önce Doğu Pakistan Batı Pakistan'dan ayrıldı. Hindistan, Doğu Pakistan halkıyla, Batı Pakistan'da egemen olan gerici burjuvazi arasında var olan derin çelişkilerden yararlanmayı bildi. Hindistan, bu çelişkileri, Doğu Pakistan halkını Ali Butto'nun Pakistan'ına karşı ayaklanmaya götürecektir kadar kışkırttı. Bu dönemde Bengladeş adını alan Doğu Pakistan'da, sözümona demokrasi ve halkın çıkarlarının savunulması için mücadele eden Mucibur Rahman hükümeti kuruldu. Ama bir sabah Mucibur Rahman Amerikan emperyalizmine yakından bağlı unsurlar tarafından öldürüldü. Şimdi Ali Butto da devrildi. Böylece Çin'in dostu ve müttefiki, Pakistan'ın en büyük toprak sahibi ve en zengin adamı diğer gericiiler tarafından tezgahlanan bir darbe ile devrilmiş oldu.

İktidara gelen bu muhalefet nedir ve bunun içinde kimler yer alıyor? Sözkonusu olan bir kez daha askerleri, kapitalistleri ve büyük toprak sahiplerini kapsıyan gerici bir güçtür. Onlar, sınıf çıkarlarının ve kendilerinin de gerek Amerika Birleşik Devletleri'yle, gerek Sovyetler Birliği ile, gerekse Çin ile kurmuş oldukları ilişkiler sonucu gerici iktidarı sıkı sıkıya ellerinde tutmaya çabalyorlar. Bu koşullarda, Çinli yöneticilerin yaptığı gibi, Pakistan halkına, bir egemen kliğin diğerinin yerine geçmesi için,

burjuvazinin siyasal güçlerinden biri ya da diğeri ile sıkı ittifaktan ve bu güçlerden biri ya da diğeri desteklemekten söz etmek, Pakistan halkına devrimin doğru yolunu göstermek değildir. Doğru yol, Butto ve rakiplerinin oluşturduğu iki ateş arasındaki halktan, bu ikisini de boğabilecek ve Pakistan'da var olan, aynı hamurdan yapılmış bu iki kliği yakabilecek, güçlü, devrimci ateşi yakmasını istemektir. Bu iki cephede süren mücadelede bu çelişkilerden yararlanmayı başarmak Pakistan halkına düşer.

Aynı şeyleri sözde üçüncü dünya ya da bağlantısızlar dünyası ülkelerinden birçoğu için söyleyebiliriz.

Çin yönetimi yalnızca Marksist-Leninistlerle olan dostluk ve ittifaklarında değil, aynı zamanda burjuva kapitalist devletlerle olan ittifaklarında da pek şanslı değildir. Acaba Çin'in neden hiç şansı yok? Çünkü onun siyaseti Marksist-Leninist değildir, çünkü onun yaptığı çözümler ve bundan çıkardığı sonuçlar yanlıştır. Bu koşullar altında «üçüncü dünya» halkları, kendilerini kanatları altında toplamak isteyen Çin'e nasıl güven duyabilirler?

Yalnızca proletarya diktatörlüğü, yalnızca Marksist-Leninist ideoloji, yalnızca sosyalizm, halkları ayıran ve bölen her şeyi yok ederek onlar arasında içten bir sevgi, sıkı bir dostluk ve çelikten bir birlik yaratabilir. Halklar arasında birliği ve dostluğu sağlamak, sorunları en iyi bir biçimde, halkların çıkarlarına en iyi cevap verecek biçimde çözümlenmek için, köleliğin ve statükonun korunmasına yarayan, bilim düşmanı, halk düşmanı ve oportünist «denge» teorisinin ifadesi olan sözde siyasal dengeyin yaratılması adına, Mobutu, Butto, Gandhi gibi yozlaşmış burjuvalara ne ufak bir ödün verilmeli, ne de herhangi bir yardım yapılmalıdır.

Biz Marksist-Leninistler yeni sömürgeciliğe karşı, her

ülkedeki baskıcı kapitalist burjuvaziye karşı, yani halkları ezenlere karşı mücadele ediyoruz. Bu mücadele ancak gerçek komünist partiler, proletaryayı ve emekçi kitleleri harekete geçirir, örgütler ve yönetirlerse başarıya ulaşabilir. Esin kaynağı, yüz biçimde yorumlanabilen, yüz bayrağa bürünmüş kaypak bir esinlenme değil de, devrimci Marksist-Leninist esinlenme ise parti, proletaryanın ve kitlelerin yöneticisi görevini başarıyla yerine getirebilir. Gerçek sosyalist ülkenin Marksist-Leninist partisi, yalnızca kendi ülkesinin çıkarlarından yola çıkmaz, dünya devriminin çıkarını da sürekli gözönünde tutar.

Çin'in «Üç Dünya» Teorisi ve Yugoslavya'nın «Blocsuz Dünya» Teorisi Halkların Devrimci Mücadelesini Baltalıyor

Marksizm-Leninizmin tüm dönemleri, Sovyet, Titocu, Çinli ve diğer revizyonistler Marksizm-Leninizme, proletaryanın muzaffer teorisine karşı mücadelede ellerinden geleni yapıyorlar. «Üç dünya» teorisinin Partimiz tarafından teşhir edilmesi Çin revizyonistlerini zor durumda bıraktı, çünkü onlar, tezlerini çürütmemize ve teşhir etmemize teorik olarak yanıt verecek konumda değillerdir. Bunun nedeni, bizden korkmaları değil, kanıt yetersizliğinden korkmalarıdır.

«Üçüncü dünya» kavramını ilan eden ya da benimseyen Mao Zedung ve Deng Siao-ping onu teorik kanılla destekleyecek durumda olmadıkları gibi, desteklemeye de kasıtlı olarak girişmediler. Niçin bundan kaçındılar? Onların bu «ihmalî» bir hilekârlıktır ve amacı, insanları aldatmak ve bu insanlara saçma bir tezi, tek neden olarak Mao Zedung tarafından formüle edilmiş olmasını öne sürerek, tartışmasız kabul ettirmektir. Mao Zedung bu «felsefî» ya da «siyasal» kavramın teorik temelini ne olduğunu açıklayamıyordu, çünkü bunun herhangi bir

açıklaması yoktur. O ve müritleri, dünyanın üçe bölünmesine ilişkin görüşlerini, onu savunmaksızın, ilan etmekle yetinmiyorlar; çünkü, kendileri de bu tezin savunulamayacağını iyi biliyorlar.

Çinli «üçüncü dünya» ve Yugoslav «bloksuz dünya» hemen hemen aynı şeylerdir. Her iki «dünya» da aynı amacı güdüyor: Proletarya ve burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesini söndürmeyi teorik olarak haklı göstermek ve emperyalist ve kapitalist büyük devletlerin, burjuva baskı ve sömürü düzenini koruyup sürdürmelerine hizmet etmek.

Her türlü teorik temelden yoksun, sahte, anti-Marksist bir teori olan «üç dünya» teorisi, Çin revizyonistlerinin onun etrafında yarattıkları efsane, yalnızca «üçüncü dünya» ülkelerinin geniş proletarya kitleleri ve acı çeken halkları üzerinde değil, bu ülkelerin yöneticileri üzerinde dahi en ufak bir etkiye sahip değildir. Çin yönetiminin şemsiyesi altına almaya çalıştığı bu ülkelerin yöneticilerinin kafalarında yer etmiş kendi görüşleri vardır, kendi ideolojileri ve kesinlikle belirlenmiş yönelimleri vardır; bu nedenle Çin masallarını yutmuyorlar. Deng Siao-ping ve ortakları toprak ve nüfus büyüklüğü ile bu ülkeleri etkileyebileceklerini düşünüyorlar. Çinli «üç dünya» teorisi belli bir dereceye dek ve ona zarar vermediği sürece Amerikan emperyalizminin yararına. Bu teori dünyada karışık durumların yaratılmasına destek oluyor. Bunlardan hem Amerikan emperyalizmi hem de Sovyet sosyal-emperyalizmi kendi hegemonyasını yaygınlaştırmak, sözümona üçüncü dünyanın kapitalist ve latifundist (ing. büyük toprak sahibi)-burjuva elebaşları ile daha çok ve daha yoğun biçimde ittifaklar ve anlaşmalar yapmak ve hazırlamak için yararlanıyor. Bu durum Çin revizyonistlerinin sosyal-emperyalist amaçlarına da hizmet ediyor.

«Bloksuz dünya» teorisine gelince, Yugoslav revizyonistleri bunu Marksist-Leninist teorisinin yerine geçecek olan evrensel bir teori gibi yüceltiyorlar. Onlara göre Marksist-Leninist teori «eskimiştir» ve artık «güncel» değildir, çünkü halklar ve dünya sözde değişmiştir. Onlar Marksizm-Leninizmi Carillo'nun yaptığı gibi açıkça inkar etmiyorlar ama kendilerinin «bloksuz dünya» teorisini savunarak ona karşı mücadele ediyorlar. Buna karşılık, Marksizm-Leninizmi savunanlar, Yugoslav revizyonistlerinin görüşlerine göre hep aynı «yanlış» tekrarlıyorlar, bu devrimci öğretinin ilkelerini ve kurallarını düzeltmeye çalışmıyorlar ve bu nedenle «sabıkalıdır»lar. Yugoslav revizyonistlerinin görüşlerine göre Arnavutluk Emek Partisi (ki onların saldırılarının hedefidir) «sabıkalı» bir partidir, çünkü o, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in ilkelerinin, yöntemlerinin ve bilimsel öğretilerinin «onların yaşadığı dönemden tümüyle farklı olan» bir dünyada uygulanmasını talep etmektedir.

Titocu görüşler tümüyle anti-Marksisttir. Titocular bu konumdan yola çıkarak bugünkü dünya gelişmesinin sürecini tahlil ediyorlar. Genel olarak modern revizyonizm ve özel olarak Yugoslav revizyonizmi ve Çin revizyonizmi devrime karşıdır. Yugoslav ve Çinli revizyonistler, Amerikan emperyalizmini, daha mantıklı bir yola başvurabilecek ve onlara göre gelişme içinde olan ve belli bir bloka bağlı olmak istemeyen bugünkü dünyaya «yardım» edebilecek çok büyük bir güç olarak değerlendiriyorlar. Fakat Yugoslav teorisi «bloksuz» sözü için bile yeterli tanımı yapamıyor. Bu dünyaya dahil ettiği ülkeler hangi açıdan bloksuzdur? Siyasal, ideolojik, ekonomik ya da askeri açıdan mı? Yugoslav sahte Marksist teorisi bu soruna değinmiyor, bundan hiç söz etmiyor, çünkü yeni bir dünya görüntüsü altında önderlik etmeye çalıştığı bu ülkeler, Amerikan emperyalizmine ya da Sovyet sosyal-

emperyalizmine olan çok yönlü bağımlılıklarından kopamazlar.

Yugoslav «teorisi» eski tipte sömürgeciliğin şimdiki durumda genel olarak yok edildiği gerçeği ile spekülasyon yapıyor. Fakat o, birçok halkın yeni -sömürgeciliğin pençesine düştüğünü söylemiyor. Biz, Marksist-Leninistler, sömürgeciliğin eski biçimleriyle yok edildiği gerçeğini yadsımıyoruz, ama biz, onun yerini yeni sömürgeciliğin aldığını vurguluyoruz. Bugün de, ekonomik ve askeri güçlerine dayanarak halkları ezen dünkü aynı sömürgecilerdir. Halkları ahlâksız yaşam biçimleriyle etkileyerek siyasal ve ideolojik olarak şaşırtanlar da onlardır. Titocular bu durumu dünyada büyük bir değişme olarak ele alıyorlar ve ne Marks'ın, ne Lenin'in ve ne de bütünüyle reddettikleri Stalin'in böyle bir olanağı hiç düşünmediklerini ekliyorlar. Onların görüşlerine göre, halklar şimdi özgür ve bağımsızdır ve yalnızca bloksuz olmayı amaçlamaktadırlar ve bu arada dünyanın zenginlikleri daha akılcı ve daha adil bir biçimde paylaşılmalıdır.

Bu «amaçların» gerçekleşmesi için Yugoslav «teorisyenleri», Amerikan emperyalizminin, Sovyet sosyal-emperyalizminin ve gelişmiş kapitalist devletlerin eliaçık davranmalarını ve kendilerine göre «sosyalizme ilerleyecek bilince varmış» olan günümüz dünyasını, uluslararası konferanslar, tartışmalar, oturumlar ve karşılıklı ödümler aracılığıyla değiştirmeye iyi dilekleriyle katkıda bulunmalarını istiyorlar.

Titocu revizyonistlerin öğütledikleri bu «sosyalizm» dir ve halkları, olanaklar elverdiğince, gerçeklerden uzaklaştırmak için bu öğüde sarılıyorlar. Devrimden yana olmadıkları için, toplumsal barışın korunmasından yanadırlar, «aşağı sınıfların yaşamlarının düzeltilmesi» için burjuvazi ile proletaryanın anlaşmalarından yanadırlar. Yani onlar, üst sınıflardan alçak gönüllülükle «eli açık» olma-

ları ve «dünyanın sefil kişilerine» kârlarından bir kısmını bırakmaları için ricada bulunuyorlar.

Tito, «bloksuz dünya» teorisini «evrensel bir öğretiyeye» dönüştürmek istiyor. Bu teori daha önce de değinildiği gibi sözde «güncel dünya durumuna» uygunmuş. Dünya halkları uyandı ve özgür yaşamak istiyor, fakat Tito'nun teorisine göre bu «özgürlük» günümüzde «tümüyle» sağlanmış değildir, çünkü iki blok, NATO bloğu ve Varşova bloğu vardır.

Tito kendisini, bloklara karşı olma siyasetinin baş aktörü ve bayraktarı olarak gösteriyor. Gerçekten de Tito'nun ülkesi ne NATO ne de Varşova Paktı'na dahildir, fakat o birçok bağla bu askeri örgütlere bağlıdır. Yugoslavya'nın ekonomisi ve siyaseti bağımsız değildir. Bunlar kapitalist ülkelerin, öncelikle Amerikan emperyalizminin kredilerine, yardımlarına ve borçlarına bağlıdır. Bu nedenle de daha çok bu emperyalizme dayanmaktadır. Fakat Tito aynı zamanda Sovyet sosyal-emperyalizmine ve diğer kapitalist büyük devletlere de dayanmaktadır. Böylece kendisini bloksuz olarak gösteren Yugoslavya, hukuken olmasa da pratik olarak süper devletlerin saldırgan örgütlerine bağlıdır.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde Tito gibi birçok önder vardır. Tito bunları sözümona bloksuz dünya içinde toplamayı istemektedir. Bu şahsiyetler genel olarak burjuvalar, kapitalistler, Marksist olmayanlardır. İçlerinden birçoğu devrime karşı mücadele etmektedir. Bu şahsiyetlerin kendilerini sosyalist, demokrat, sosyal demokrat, cumhuriyetçi, bağımsız cumhuriyetçi vb. gibi tanımlamaları, çoğu durumda proletaryayı ve ezilen halkı aldatmaya, onları boyunduruk altında tutmaya, arkalarından oyunlar yapmaya hizmet etmektedir.

«Bloksuz» devletlerde kapitalist, anti-Marksist ideoloji egemendir. Tito Yugoslavyası gibi bu ülkelerin bir-

çoğu da, süper devletlere ve dünyanın tüm gelişmiş kapitalist ülkelerine aynı çıkar bağlarıyla bağlıdır. Tito'nun dünyanın tüm ülkelerine öğütlediği gibi, «bloksuz dünya»nın onun önderliğinde toplanmasının tek amacı ve tek temeli, devrimi boğmaktır; proletaryanın ve halkların ayaklanarak eski kapitalist toplumu yıkmalarına ve yeni toplumu, sosyalizmi kurmalarına engel olmaktır.

Tito'nun bu ülkeleri biraraya getirmesinde kendisine yön veren düşünce ve temel ilke budur. O sanki, bu ülkeleri biraraya getirmeyi ve yönetmeyi başarmış gibi övünüyor. Oysa, gerçekte böyle birşey sözkonusu değildir; çünkü kimse Titocu «bloksuz dünya» teorisine ve Çinli «üç dünya» teorisine onların bayraktarlarının talep ettiği ve amaçladığı önemi vermiyor. Herkes, kendisine en büyük ve acil yararlar sağlayan yolda kendine özgü bir biçimde ilerliyor.

Görünen o ki, Tito'nun «bloksuz dünyası» Amerikan emperyalizmi ve dünya kapitalizmi tarafından, Çinlilerin «üçüncü dünyasından» daha çok tutulmaktadır. Gelişmiş kapitalist ülkeler ve Amerikan emperyalizmi Çinli «üç dünya» teorisini desteklemelerine karşın gene de belli bir çekinme ve belli bir tereddüt duyuyorlar, çünkü Çin'in güçlenmesi can sıkıcı durumlara yol açabilir ve bu da Amerikalılar için tehlikeli olabilir. Buna karşılık Tito'nun «bloksuz dünya»sı, Amerika Birleşik Devletleri için hiç de tehlikeli değildir. Bu nedenle Carter, Tito'nun Amerika Birleşik Devletleri'ne son gezisi sırasında onun «bloksuz dünyanın» yaratılmasındaki rolünü yüceltti ve «bloksuz ülkeler» hareketini «bugünkü dünyanın büyük sorunlarının çözümlenmesinde çok önemli bir unsur» olarak değerlendirdi.

Çoğunlukla kapitalist ülkeler olan «bloksuz» ülkeler zararlarını attılar. Onlar siyasal manevralar yapmayı biliyorlar ve kendilerine en çok yardım eden emperyalist

ve kapitalist devletlere bağlanıyorlar. Burjuva ve kapitalist anlayışa göre siyaset yapmak demek, yalan dolana başvurmaktır, mümkün olduğu kadar çok ve hızlı bir biçimde birbirini aldatmaktır. Bu siyaset bir fuhuş siyasetidir ve onun amacı, belli anlarda ve durumlara göre, daha güçlü bir devletten kendi sınıfının yararına, bu sınıfın patronlarının yararına büyük parasal çıkarlar sağlamaktır.

Titoculuk, «bloksuz dünya» teorisiyle tam da bu siyaseti öğütlüyor. Ama, bu siyaset Tito'nun iddia ettiği gibi, her yerde aynı yönelime sahip değildir. «Bloksuz» devletler Tito'ya neyi yapacaklarını, neyi yapmayacaklarını sormuyorlar, bildikleri gibi davranıyorlar. Birkaç istisna dışında bu devletlerin yöneticileri, kendi kapitalist iktidarlarını sağlamlaştırmak, kendi halklarını sömürmek, büyük bir emperyalist ülke ile dostluklarını sürdürmek, her isyanı, her halk ayaklanmasını, her devrimi engellemek, olmazsa boğmak için uğraşıyorlar. Titocu «bloksuz dünya»nın tüm siyaseti budur.

Çinli «üç dünya» teorisi de statükodan yanadır. Titocu «bloksuz dünyanın» amacı, burjuva sınıfını daha zenginleştirmek ve iktidarda tutmak için Amerikan emperyalizminden ve diğer kapitalist ülkelerden kredi dilenmektir. Çin de, dünyaya egemen olabilecek bir süper devlet haline gelmek için «üçüncü dünya» aracılığıyla zenginleşmek, ekonomik ve askeri olarak güçlenmek istiyor. Her iki «dünyanın» da amaçları anti-Marksisttir. Onlar sermayeden, Amerikan emperyalizminden yanadırlar.

Yugoslav revizyonistleri, Çin revizyonistlerini kendi konumlarına çekmek ve Pekin'in, «bloksuz ülkeler» teorisini yalnızca anlayışla karşılamayıp bütünüyle onaylamasını da sağlamak amacıyla, Tito'nun Çin ziyaretinin ve Hua Guo-feng'in Yugoslavya ziyaretinin de gösterdiği gibi, Çin'i, Çinli revizyonistlerin doğasına tam olarak uy-

gun düşen övgü ve pohpohlamalara boğuyorlar. Hua Guo-feng ve Deng Siao-ping başta olmak üzere Çin revizyonistleri, «üç dünya» teorisinden vazgeçmemekle birlikte, Titocu «bloksuz dünya» teorisini desteklediklerini de açıkça belirttiler. Onlar, ortak bir anti-Marksist amaç uğruna yani «üçüncü dünyanın» halklarını aldatmak için Yugoslav revizyonistleri ile aynı demiryolunun iki paralel rayı üzerinde yol almak, onlarla yakın işbirliği yapmak istediklerini gösterdiler. Yugoslav yöneticileri şimdi. Çin'i savunarak bu görüşlerini geliştirmekle uğraşıyorlar. Onlar Çin'i savunurken, büyüklük kuruntusuna kapılmış Çin'i küçük düşürücü bazı «kanıtlar» dahi kullandılar. Titocular, Çin'in bugünkü siyasetinin gerçekçi olduğunu öne sürerek, Partimizin Çin yönetimini teşhir etmesi karşısında Çin'i savunuyor ve destekliyorlar.

Çin, diyor Yugoslavlar, büyük bir ülkedir. Niteliği açısından geliştirilmesi gerekir çünkü, hâlâ geri bir ülkedir, gelişmekte olan bir ülkedir. Titocular, Arnavutluk Emek Partisi gibi Marksist-Leninist partilerin, Çin'e, haklı olarak gelişmek ve bloksuz kalmak istediği için, ulusal kurtuluş savaşlarına yardım ettiği için vb. vb. saldırmakla haksızlık ettiklerini öne sürüyorlar. Böylelikle Yugoslavya Çin'in bir uydu gibi kendi etrafında dönmesine can atıyor. Yugoslav revizyonistleri için önemli olan kendi anti-Marksist görüşlerine Çin'in kayıtsız şartsız katılmasıdır.

Tito'nun önderliğinde Yugoslavya, «bloksuz dünya» teorisi ile Amerikan emperyalizmine her zaman içten bağlılıkla hizmet etmiştir. Tito ve grubu şimdi Çin'i Amerika Birleşik Devletleri'ne yakınlaşma ve onunla ittifak yapma yönünde iterken bu hizmetlerini sürdürüyorlar. Tito'nun Pekin'e gezisinin ve oradaki görüşmelerinin başlıca amacı buydu. Bunun sonucu olarak yakın bir dostluk kuruldu ve bu Hua Guo-feng'in Yugoslavya'yı ziyare-

tiyle yalnızca devletler düzeyinde değil, partiler düzeyinde de geniş bir işbirliği biçimini aldı. Çin yöneticileri Tito'nun Pekin ziyareti sırasında Yugoslavya Komünistler Birliği'nin Marksist-Leninist bir parti olduğunu ve Yugoslavya'da gerçek sosyalizmin inşa edilmekte olduğunu yarı yarıya kabul ettiler. Daha sonra Hua Guo-feng Belgrad'a gittiğinde bunu tümüyle ve resmi olarak duyurdular.

Başka bir deyişle, Maocular, Tito'nun «Marksist» olduğunu, «Yugoslavya'da sosyalizmin inşa edilmekte olduğunu» «Yugoslavya Komünist Partisi'nin Marksist-Leninist bir parti olduğunu» açıkça kabullenen Mikoyan ve Kruşçev'in kendi dönemlerinde yaptıkları gibi davrandılar.

Amerika Birleşik Devletleri, Tito'nun ipini ve Hua Guo-feng ve Deng Siao-ping'in iplerini canı istediği gibi oynatıyor. Son ikisi, kukla tiyatrosunun sahnesine açıkça çıkmayan kuklalardır, sahne arkasında kalırlar. Teorilerine saldırıldığında ve kanıtlarını destekleyecek olgular bulamadıklarında söyledikleri şudur: «Polemik yapmıyoruz»! Onlar, sosyalist Arnavutluk ve Marksist-Leninist Emek Partisi dünya kamuoyu önünde onları böylesine ciddi biçimde teşhir ederken niçin sosyalist Arnavutluk ile polemige girmiyorlar? Bekledikleri nedir? Onlar polemige girmiyorlar, çünkü Marksizm-Leninizme ve devrime karşı ihanet oyunlarının açığa çıkmasından korkuyorlar. Çin yöneticileri, Yugoslavya ve başkaları aracılığıyla, Çin'in Arnavutluk'un polemigine yanıt vermeyeceğini açıklarken, gerçeği örtbas etmek amacını güdüyorlar.

Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ve diğer kapitalist ülkeler peşpeşe çeşitli ikili ve çok taraflı toplantılar yapıyorlar, her türden konferanslar, kongreler düzenliyorlar, kararlar alıyorlar, konuşmalar yapıyor, basın toplantıları düzenliyorlar, bir sürü yalan söylüyorlar ve

umut, tehdit ve şantajı birarada kullanıyorlar. Bütün bunlar, içine gömüldükleri bunalımdan çıkmak için, acı çeken, ezilen halkın kin duygusunu boğmak için geniş emekçi kitleleri ve proletaryayı aldatmak için, ilerici demokratları aldatmak için yapıyor. Bütün bu oyunda, bu içinden çıkılmaz iğrenç durumda Yugoslav ve Çin revizyonistleri de kartlarını oynuyorlar.

«Gelişmekte olan dünya» teorisi de bu oyunun aynı anti-Marksist amaca yönelik bir kartıdır: Kafa karıştırmak. Bu teori, siyasal sorunlar üzerine tek bir kelimeyle söz etmiyor, çünkü bu konu üzerine söz etmek sözde boşunaymış. Onlar için yalnızca, «ekonomik sorun» ve genel olarak «gelişme sorunu» vardır. «Gelişmekte olan dünya» teorisinin ne tür gelişme peşinde olduğuna gelince bunu kimse tanımlıyamıyor. Elbette ki dünyanın çeşitli ülkeleri yaşamın her alanında, ekonomik, siyasal, kültürel vb. olarak gelişmek istiyorlar. Başta proletarya olmak üzere dünya halkları eski çürümüş burjuva-kapitalist dünyayı parçalamak ve onun yerine yeni dünyayı, sosyalizmi kurmak istiyorlar. Fakat «bloksuz dünya» ve «gelişmekte olan dünya» teorisi bu dünyadan hiç söz etmiyor.

Biz, Marksist-Leninistler çeşitli ülkelerden söz ettiğimizde, onlara ilişkin görüşlerimizi açıklıyoruz, şu ya da bu ülkenin gelişme düzeyini, tek tek devletlerin bu yöndeki olanaklarını değerlendiriyoruz. Biz, her ülkenin halkının kendi gücüne dayanarak devrim yapmak ve yeni toplumu kurmak zorunda olduğunu söylüyoruz. Biz her devletin özgür, bağımsız ve egemen olmak için yeni bir toplum inşa etmesi gerektiğini, kendini baskı altında tutanlara karşı mücadele etmesi ve onları yıkması gerektiğini, kendini köleleştiren her emperyaliste karşı mücadele etmesi gerektiğini, siyasal, ekonomik, kültürel haklarını elde etmesi ve onları savunması gerektiğini,

tüm emekçi kitlelerle ittifak yapan işçi sınıfının iktidar-
da olduğu tam bağımsız ve özgür bir anayurt kurması
gerektiğini söylüyoruz. İşte söylediğimiz budur ve biz Le-
ninist iki dünya tezinin kararlı savunucularıyız. Biz, yeni
sosyalist dünyanın üyeleriyiz ve eski kapitalist dünyaya
karşı ölüm kalım savaşı veriyoruz.

Dünyayı, «birinci dünyaya», «ikinci dünyaya», «üçün-
cü dünyaya», «bloksuz dünyaya», «gelişmekte olan dün-
yaya» bölen teoriler, ya da herhangi başka bir «dünyaya»
bölünmesine ilişkin yarın keşfedilebilecek olan tüm di-
ğer «teoriler» kapitalizme hizmet eder, büyük devletlerin
hegemonyasına hizmet eder, onların halkları köleleştirme
emellerine hizmet eder. Bu gerici ve anti-Marksist teo-
rilere karşı tüm gücümüzle mücadele etmemizin nedeni
budur.

Partimizin bu mücadelesi tüm dünyada, özellikle sö-
zümona üçüncü dünya, bloksuz dünya ya da gelişmekte
olan dünya ülkelerinde sempati ile izlenmektedir. Çinli,
Titocu, Sovyet revizyonist teorileri ile, Amerikan em-
peryalizminin ve diğerlerinin teorileri ile aldatılmaya ça-
lışılan bu ülkelerin halkları, Marksist-Leninist görüşleri-
mizde, partimizin ideolojik ve siyasal tavrında doğru bir
tutumu gözlüyorlar. Bu tavır, onların sömürü ve baskıdan
nihai kurtuluşlarının doğru yoluna uygun düşmektedir.

Tam da bu nedenden ötürü Marksizm-Leninizmin ve
Partimizin düşmanları bizi sekterlikle, aşırı solculukla,
Blankist olmakla, uluslararası durumu doğru bir biçim-
de tahlil etmeyip, tersine bazı eski şemalara sarılmakla
suçluyorlar. Açıktır ki, onların hedef aldığı, «Marksist-
Leninist şemacılık», «Stalinist şemacılık» diye niteledik-
leri, bizim devrimci öğretimimizdir.

Onlar bizi, eski sömürgeciliğin sömürü biçiminden
kurtulup yeni sömürgeciliğin sömürüsüne uğrayan ülke-
lere, hemen sosyalizme geçmeleri, hemen proleter dev-

rimi gerçekleştirmeleri için sözde ağrı yapmakla suçlu-
yorlar. Onlar, bizi maceracı olarak gösterip bize darbe
vurabileceklerine inanıyorlar. Fakat Partimiz Marksist-
Leninist teoriye sadıktır; devrimin yolunu, geçmesi gere-
ken aşamaları ve devrimin, ister ulusal-demokratik ve
anti-emperyalist, ister sosyalist devrim olsun, başarıyla
gerçekleşmesi için yerine getirilmesi gereken koşulları
doğru biçimde tanımlayan bu teoriye sadıktır. Biz bu
teoriye anti-faşist ulusal kurtuluş savaşımızda sadık kal-
dık, biz ona şimdi de, sosyalizmin inşasında sadık kalı-
yoruz, ideolojik mücadelemizde ve dış siyasetimizde sadık
kalıyoruz. Bizim tahlilimiz doğrudur ve bu nedenle
hiçbir iftira onu sarsamaz.

II

ÇİN'İN BİR SÜPER DEVLET OLMA PLANI

Başlangıçta, Amerikan emperyalizminin ve Sovyet sosyal-emperyalizminin dünyaya egemen olmak için dünya çapında izledikleri stratejiyi, aynı zamanda modern revizyonizmin değişik türlerinin doğuşunu ve gelişmesini, bütün bu düşmanların Marksizm-Leninizme ve devrime karşı sürdürdükleri mücadeleyi incelerken, Çin revizyonizminin stratejisini ve yerini de ele aldık.

Çin'in kendisi siyasi çizgisini Marksist-Leninist olarak tanımlamaktadır. Ama gerçek bunun tam tersini göstermektedir. Biz Marksist-Leninistler, bu çizginin gerçek niteliğini tam olarak ortaya çıkarmalıyız. Çin revizyonist teorilerinin Marksist teoriler olarak yutturulmasına izin vermemeliyiz. Gerçekte devrime karşı mücadele eden Çin'in, saptığı yolda devrim için mücadele etmekle gururlanmasına izin vermemeliyiz.

Çin, izlediği siyasetle, ülke içinde kapitalizmin mevzilerini güçlendirmek, dünya üzerinde hegemonyasını kurmak, söylendiği gibi «hakettiği yeri» tutmak için büyük bir emperyalist devlet olmak istediğini daha açık biçimde gösteriyor.

Tarihin gösterdiği gibi, her büyük kapitalist ülke, dünya çapında büyük bir devlet olmak, diğer büyük devletlere yetişmek ve onları geçmek, dünyaya egemen ol-

mak için onlarla rekabet etmek amacını güder. Emperyalist güç haline gelmek için, büyük burjuva devletleri, belirlenmiş tarihsel ve coğrafi koşullardan, üretici güçlerin gelişmesinden vb. etkilenen değişik yollar izlediler. Amerika Birleşik Devletleri'nin izlediği yol İngiltere, Fransa ve Almanya gibi Avrupa'nın eski devletlerinin izledikleri yoldan farklıdır. Bu devletler, sömürgeci fetihler temeli üzerinde oluşular.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika Birleşik Devletleri en büyük kapitalist devlet olarak kaldı. Amerika Birleşik Devletleri, büyük ekonomik ve askeri gücüne dayanarak, yeni sömürgeciliğin gelişmesi ile birlikte bir emperyalist süper devlet oldu. Fakat çok geçmeden bu süper devlete bir yenisi eklendi. Stalin'in ölümünden sonra, Kruşçevci yönetimin Marksizm-Leninizme ihanet etmesiyle Sovyetler Birliği de bir emperyalist süper devlete dönüştü. O, sosyalizmin yarattığı ekonomik, teknik ve askeri büyük güçten bu amaç uğruna yararlandı.

Şimdi diğer bir büyük devletin, günümüz Çin'inin bir süper devlet olmak için harcadığı çabaları görüyoruz. Çünkü Çin de kapitalizm yolunda hızla ilerliyor. Ama Çin sömürgelere sahip değildir. Gelişmiş büyük sanayiden, genel olarak güçlü bir ekonomiden ve diğer iki süper devletin sahip olduğu ölçüde büyük bir termo-nükleer güçten yoksundur.

Bir süper devlet olmak için, mutlaka gelişmiş bir ekonomiye, atom bombasıyla donanmış bir orduya sahip olmak gereklidir. Pazarlar ve etki alanları sağlamak, dışarıya sermaye yatırımı yapmak vb. gerekir. Çin, bu koşulları en kısa zamanda gerçekleştirmeye çalışıyor. Bu, Çu En-lay'ın 1975'te Halk Meclisi'nde yaptığı ve Çin Komünist Partisi'nin XI. Kongresi'nde yinelediği konuşmada belirtildi. Bu konuşmada, Çin'in yüzyılın sonun-

dan önce güçlü ve modern bir ülke olacağı, ABD ve Sovyetler Birliği'ne yetişmek amacı güttüğü belirtildi. Şimdi bütün bu plan, «dört modernleşme» denilen siyasetle genişletildi ve kesinliğe kavuşturuldu.

Peki, Çin de aynı biçimde, bir süper devlet haline gelmek için hangi yolu tuttu? Şu anda dünyadaki sömürgele ve pazarlar diğerlerinin ellerindedir. Çin yöneticileri, 20 yıl içinde kendi öz güçleriyle Amerikalıların ve Sovyetlerin ekonomik ve askeri gücüne eşit bir güç yaratacaklarını öne sürüyorlar. Ama bu olanaksızdır.

Bu koşullarda Çin, bir süper devlet haline gelmek için başlıca iki aşamadan geçmek zorundadır: Birincisi Amerikan emperyalizminden ve diğer kapitalist ülkelerden kredi ve yardım araması, ülke zenginliklerini değerlendirmek için modern teknolojiye sahip olması gerekmektedir. Doğal olarak zenginliklerin büyük bir bölümü yatırımları karşılığında kredi açanların ellerine geçecektir. İkincisi; Çin, Çin halkının sırtından kazanılan artı-değeri değişik kıtalardaki diğer devletlere yatıracaktır, tıpkı Amerikan emperyalistlerinin ve Sovyet sosyal-emperyalistlerinin şimdi yapmakta oldukları gibi.

Çin'in bir süper devlet olma çabaları, en başta müttefiklerini seçmede yaptığı anlaşmalarda kendini göstermektedir. Şu anda dünyada, iki süper devlet, Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal-emperyalizmi vardır. **Çin yöneticileri, Amerikan emperyalizmine yaslanmayı uygun buldular. Onlar, Amerikan emperyalizminin, ekonomi, maliye, teknoloji, örgütlenme ve hatta askeri alanda kendilerine yardım edeceğini fazlasıyla umuyorlar.** Gerçekte, Amerika Birleşik Devletleri'nin ekonomik ve askeri gücü, Sovyet sosyal-emperyalizminin gücünden daha fazladır. Çinli revizyonistler, her ne kadar Amerika'nın çökmekte olduğunu söylüyorlarsa da, bunu iyi biliyorlar. On-

lar, tuttıkları yolda, fazlaca yarar sağlayamayacakları zayıf bir ortağa yaslanamazlar. Amerika Birleşik Devletleri güçlü olduğu içindir ki, Çinliler onu müttefik olarak seçtiler.

Amerika Birleşik Devletleri ile ittifak, Çin siyasetinin Amerikan emperyalizminin siyasetiyle uyumlu hale getirilmesi, başka amaçlara da yöneliktir. Bu ittifak, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı bir tehditi de içinde taşıyor. Çinli yöneticilerin Sovyetler Birliği'ne karşı gürültülü propagandasında ve yoğun eylemlerinde görülen budur. Bu siyasetle Çin, ABD ile ittifakının, bir emperyalist savaş patlak verdiğinde, Sovyetler Birliği'ne karşı yönelecek muazzam bir güç oluşturduğunu, revizyonist Sovyetler Birliği'ne göstermek istiyor.

Çin'in günümüzdeki siyaseti, diğer bütün gelişmiş kapitalist ülkelerle dostluk bağları kurmaya ve ittifaklar yapmaya da yöneliktir. Çin, siyasal ve ekonomik olarak bunlardan yararlanmaya çalışmaktadır. Çin, kendi deyişiyle «ikinci dünya» ülkelerinin Amerika ile ittifakını güçlendirmek istemekte ve bunun için çaba göstermektedir. Çin bu ülkeleri, en büyük müttefiki olarak gördüğü Amerikan emperyalizmiyle birleşmeye ya da daha doğrusu ona boyun eğmeye itmektedir.

Çin hükümetinin, bütün zengin kapitalist devletlerle, Japonya, Batı Almanya, İngiltere, Fransa vb. ile kurmaya çalıştığı sıkı ilişkileri bununla açıklanabilir. Amerika Birleşik Devletleri'nden ekonomik, kültürel ve bilimsel resmi heyetlerin ve cumhuriyetçi ya da kralcı olsun diğer bütün gelişmiş kapitalist ülkelere resmi heyetlerin Çin'e yaptığı sayısız ziyaretler ve Çin heyetlerinin bu ülkelere ziyaretleri bununla açıklanabilir. Çin'in, Amerika Birleşik Devletleri'nin ve diğer sanayileşmiş kapitalist devletlerin Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı her yazısını, her sözünü ve her eylemini öne çıkarmaya dikkat ederek her

fırsatta sistemli olarak bu devletlerin yanında yer alması bununla açıklanabilir.

Amerika Birleşik Devletleri, Çinli yöneticilerin bu siyasetini gözönüne almakta ve buna gereken desteği sağlamaktadır. Bilindiği gibi İkinci Dünya Savaşı sırasında Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nda Çin sorunuyla ilgili olarak iki lobi vardı: Bunlardan biri, Çan Kayşek'i, diğeri ise Mao Zedung'u destekliyordu. Doğal olarak o dönemde Çan Kayşek'i destekleyen lobi Dışişleri Bakanlığı'nda ve Amerikan senatosunda üstün geldi. Oysa bölgede, Çin'de Mao Zedung'u destekleyen lobi üstündü. Bu lobinin başını Marshall, Vandemeyer ve Edgard Snow çekiyordu. Bunlar Çinlilerin dostu ve akıl hocaları oldular, yeni Çin'de her türden örgütlenmeyi teşvik ettiler ve bunlara yol gösterdiler. Şimdi bu eski bağlar canlanmakta, güçlenmekte, büyümekte ve daha da somut hale gelmektedir. Bugün herkes, Çin ile Amerika Birleşik Devletleri'nin gittikçe daha fazla yakınlaşmakta olduğunu görüyor. Geçenlerde en iyi bilgi kaynaklarına sahip Amerikan gazetelerinden birisi, «Washington Post» şöyle yazıyordu: «Şimdi Amerika'da sağdaki kişilerin bile, Pekin için hiç sempati beslemeyenlerin bile, desteklediği genel bir kanı vardır. Buna göre, geçmişte ne olmuş olursa olsun, artık ABD'nin Çin'i bir tehdit olarak görmesi için neden yoktur. Tayvan hariç iki hükümetin anlayamadığı çok az şey vardır. İki taraf, diğer alanlarda yarar sağlamak amacıyla, Tayvan sorununu ertelemek için anlaşılıyor.»

Çin-Amerikan ilişkilerinde ortaya atılan Tayvan sorunu biçimsel bir şey olarak kaldı. Şimdi Çin bu sorun üzerinde ısrar etmiyor. Çin, Hong Kong için hiç tasalanmıyor ve Macao'nun hâlâ Portekiz egemenliğinde olmasıyla hiç mi hiç ilgilenmiyor. Çin hükümeti, yeni Portekiz hükümetinin, bu sömürgeyi Çin'e geri verme öne-

risini, «hediyeler geri alınmaz» bahanesiyle reddetmektedir. Bu sömürgelerin varlığı çağa uymayan bir şeydir. Ama bu, Çinli yöneticilerin pragmacı siyasetini hiç rahatsız etmiyor. Hong Kong ve Macao sömürge olarak kaldıkça, Tayvan niçin kalmasın? Görünen o ki, Tayvan'ın gelecekte de bugünkü konumunu korumasından Çin'in büyük çıkarı vardır. Herkesin gözü önünde sürdürdüğü ilişkilerim yanı sıra Çin, bu üç kapı aracılığıyla, Amerikan emperyalistleri, İngiliz, Japon emperyalistleri vb. ile örtülü bir alış veriş sürdürmekten de yarar sağlıyor. Bu nedenle Deng Siao-ping ve Li Sien-nien'in, Çin-Amerikan ilişkilerininin Tayvan'la ilgili Amerikan tutumuna bağlı olduğunu belirten sözleri, Çin'in bir süper devlet olmak için Amerika Birleşik Devletleri ile yakınlaşma yolunu tutmasını gizlemeye çalışan bir sis perdesidir.

Carter, Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin ile diplomatik ilişkiler kuracağını belirtti. Tayvan'la ilgili olarak Amerika Birleşik Devletleri, Japonya'nın tutumunu benimseyecektir, başka bir deyişle Amerika Birleşik Devletleri, biçimsel olarak ada ile diplomatik ilişkileri kesecek, ancak ekonomik ve kültürel ilişkileri ve bunların örtüsü altında, askeri bağları koparmayacaktır. Gerçekten Çin, Amerika Birleşik Devletleri'nin Tayvan ile askeri bağlarına ilgi göstermektedir. Çin, Amerika Birleşik Devletleri'nin Tayvan'da, Japonya'da, Güney Kore'de ve Hint Okyanusu'nda askeri birlikler bulundurmasını istemektedir, çünkü Çin'in hesaplarına göre bu birliklerin varlığı, Sovyetler Birliği'ne karşı denge sağladığı için kendi yararına değildir.

Bütün bu tutumlar, Çin yönetiminin, Amerika Birleşik Devletleri'nden ve diğer büyük kapitalist devletlerden sağlanacak kredi ve yatırımlar aracılığıyla ekonomisini geliştirmek ve askeri gücünü artırmak için uğraşarak, Çin'i bir süper devlet yapmak amacıyla tuttuğu rota ile

ilişkilidir. Çin yönetimi, tuttuğu yolu haklı çıkarmak için, doğru bir siyaset uyguladığını, Mao Zedung'un «Mark-sist» çizgisini uyguladığını öne sürüyor. Bu çizgiye göre «Çin yabancı olanı iç gelişmesinin hizmetine sunarak dünya çapındaki büyük buluşlardan, yeni teknolojilerden yararlanmalıdır.» Renmin Ribao'nun makaleleri ve Çin yöneticilerinin söylevleri bu türden sloganlarla dolup taşmaktadır. Çin'in bakışına göre, sanayi alanında diğer devletlerin buluşlarından ve başarılarından yararlanmak, Amerika Birleşik Devletleri'nden, Japonya'dan, Batı Almanya'dan, Fransa'dan, İngiltere'den ve Çin'in öve öve bitiremediği diğer bütün kapitalist devletlerden kredi almak ve onların yatırımlarını kabul etmek anlamına gelmektedir.

Çinli yöneticiler, şu revizyonist teorileri benimsediler: Çin gibi büyük zenginliklere sahip büyük ülkeler Amerikan emperyalizminden ya da her devletten, her kapitalist tröst ve büyük bankadan kredi alabilirler, çünkü bu kredilerin sözümona karşılığı vardır. Yugoslav revizyonistleri bu görüşün savunuculuğunu yükümlendiler. Dünya mali oligarşisinin ve özellikle Amerikan sermayesinin yardımıyla «özgül sosyalizmi inşa» deneylerini öven Yugoslav revizyonistleri, duraksamadan bu yolda ilerlemek isteyen Çin'e örnek oluyorlar ve onu yüreklendiriyorlar.

Büyük ülkeler aldıkları kredileri ödeyebilecek durumdadırlar, ama revizyonist Sovyetler Birliği'nde, Çin'de ve diğer yerlerde olduğu gibi bu büyük devletlere yapılan emperyalist yatırımlar, ağır, yeni sömürgeci sonuçlar getirmemezlik edemezler. Bu ülkelerin halklarının zenginlikleri ve alınteri, yabancı kapitalist tröst ve tekellerin çıkarına sömürülmektedir. Amerikan emperyalistleri, Batı Avrupa'nın gelişmiş kapitalist devletleri ve Japonya, Çin'e ve revizyonist ülkelere yatırım yaparken, buralara yerleş-

mek amacını güdüyorlar. Onların amacı, kendi ülkelerinin tröstlerinin, yatırım yaptıkları ülkelerdeki tröstler ve sanayinin başlıca kollarıyla sıkı bir işbirliği halinde birbirine kenetlenmesini sağlamaktır.

Emperyalist ülkelerin sermayelerinin Çin'e yatırılması, ülkelere bu sermaye girişini zararsız bulan revizyonistlerin söylediğinin tersine o denli sıradan bir sorun değildir. Onların bahanesi bu sermayenin devletten devlete ilişkiler aracılığıyla girmediğidir. (Gerçi son günlerde yüksek Çin yöneticileri, yabancı hükümetlerden kredi kabul edeceklerini belirttiler.) Revizyonistlere göre bu sermaye özel banka ve kuruluşlar tarafından getirildiği için, sözde siyasi talepler ve çıkarlar taşımazmış. Büyük ya da küçük her ülkenin şu ya da bu emperyalizme karşı aşağılatıcı borçlanması her zaman bu yolu tutan ülkenin özgürlük, bağımsızlık ve egemenliği için kaçınılmaz tehlikeler taşır. Üstelik Çin gibi ekonomik yönden yoksul ülkeler için bu tehlike mutlaka vardır. Gerçekten sosyalist bir ülke böylesi borçlanmalara gereksinme duymaz. Ekonomik gelişmesinin kaynaklarını kendisinde, kendi öz zenginliklerinde, iç birikiminde ve halkının yaratıcı gücünde bulur. Küçük bir ülke olan Arnavutluk'un örneği, sosyalist bir ülkenin sahip olduğu araçları, kaynakları ve tükenmez gelişme yeteneğini açıkça ortaya çıkarmaktadır. Büyük bir ülkenin araç ve kaynakları, eğer o ülke Marksizm-Leninizm yolunda tutarlı olarak ilerlerse çok daha büyüktür.

Çin pazarının Amerikan emperyalizmine ve büyük Amerikan şirketlerine ve diğer batılı şirketlere açılması Amerikan emperyalistleri ve bütün uluslararası burjuvazi tarafından aşırı bir sevinçle karşılandı. Çok uluslu şirketler, Amerikan sanayicileri, Çin ekonomisi ve onun büyük zenginlikleri hakkında bilgi sahibidirler. Dolayısıyla Çin'de kendi ekonomik ağlarını örmek, karma şirketler

kurmak ve büyük kârlar sağlamak için her yola başvuru-
yorlar. Yalnızca büyük Amerikan şirketleri değil, aynı za-
manda Japon, Alman ve diğer gelişmiş kapitalist ülkele-
rin şirketleri de Çin'de bu doğrultuda faaliyet gösteri-
yorlar.

Çin, Japonya ile şimdiden bu ülkeye yılda yaklaşık 10 milyon ton petrol satmak için bir anlaşma imzalamıştır. ENI adlı İtalyan şirketi temsilcilerinden kalabalık bir ekip de petrol arama teknolojisi lisansı sunmak için Çin'e git-
ti, ama orada, petrolü ortaklaşa çıkarmak ve işlemek için Çin ile anlaşmış bulunan Amerikan petrol şirketle-
rinden büyük gruplarla karşılaştı. Çin, diğer madencilik alanlarında da, işletilmekte olan ve bulunabilecek demir ve diğer madenler alanında da, aynı biçimde davranıyor. Alman kömür kralları da artık Çin'de bulunuyorlar ve milyarlarca mark değerinde anlaşmalar imzaladılar. Çinli bakanlar kredi istemek, yeni teknolojik donatım ısmar-
lamak, modern silahlar satın almak, bilimsel-teknik anlaş-
malara varmak vb. için Japonya, Amerika ve Avrupa'ya boydan boya dolaşıyorlar. Çin hükümetinin onlara sun-
duğu büyük «modernleşme» projelerini ellerine geçirme yarışında Pekin'e koşan Tokyolu, Wall Streetli ve AET'li *businessmen** (işadamlarına) Çin'in kurum ve işletmele-
rinin tüm kapıları açıktır. Çin de böylece ülkesinin yeraltı zenginliklerini ve hammaddelerini ellerine geçirmek ve işgücünü sömürmek isteyen emperyalist oburluğun, em-
peryalist bütünleşmenin cehennemi girdabına sürüklen-
mektedir.

Herkesin bildiği gibi kapitalist, öncelikle kendi ekono-
mik, siyasal ve ideolojik çıkarlarını gözönüne almadan kimseye yardım etmez. Bu yalnızca, kapitalistin aldığı kâr yüzdesi sorunu değildir. Kredi veren kapitalist bir ülke,

---

* Özgün metinde İngilizce.

bu «yardım»ı alan ÷lkeye, krediyle birlikte kendi yaşam biçimini, kapitalist düşünce biçimini de sokar; burada üsler kurar ve yağ lekesinin yayılması gibi yavaş yavaş yayılır, bir örümcek gibi ağını örer. Bu örümcek sürekli olarak bu ağını ortasında durur ve Yugoslavya'da ve şimdi Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi, ağa takılan tüm sineklerin kanını emmeye hazırdır. Çin de aynı akıbete uğrayacaktır.

Bunun sonucu olarak Çin, şimdiden yaptığı gibi, siyasal ve ideolojik sorunlarda da boyun eğecek ve Çin pazarı Amerikan emperyalizmi ve diğer sanayileşmiş kapitalist devletler için büyük önem taşıyan bir **debouche*** (pazar) haline gelecektir.

Amerikan, Batı Alman, Japon ve diğerlerinin Çin'deki kredi ve yatırımları, kaçınılmaz olarak onun bağımsızlık ve egemenliğini şu ya da bu ölçüde zedelemektedir. Bu krediler, bunları alan her devleti bağımlı hale getirmektedir, çünkü krediyi veren ona kendi siyasetini dayatır. Dolayısıyla emperyalizmin çarkına kapılan büyük ya da küçük, her devletin siyasal özgürlüğü, bağımsızlığı ve egemenliği zedelenmekte ya da kaybolmaktadır. Sovyetler Birliği kapitalizmi yeniden inşa etme yoluna girdiği zaman, aynı yola girmiş bulunan bugünkü Çin'den ekonomik ve askeri yönden çok daha güçlüydü ve o da bu zedelenmiş egemenlik durumuna düşmüştü.

Emperyalizmin çarklarına takılan küçük ÷lkeler, özgürlük ve bağımsızlıklarını, Çin ve Sovyetler Birliği gibi büyük ÷lkelerden elbette daha çabuk kaybediyorlar. Büyük ÷lkeler yalnızca daha büyük bir ekonomik ve askeri güce sahip olduklarından değil, aynı zamanda pazarlarını, korumak ve yenilerini elde etmek, birbirleri üzerinde baskı uygulamak ve başka çıkış yolu yoksa savaşa da gir-

---

* Özgün metinde Fransızca.

mek uğruna etki alanları yaratmak ve bunları korumak için bu güce dayanarak mücadele ettiklerinden, özgürlük ve bağımsızlıklarını daha yavaş ilerleyen bir süreç içinde kaybedebilirler. Fakat bu onları, ayaklarına bağ olan kredi ve yatırım zincirinden yine de kurtaramaz. Kredilerin, faizleriyle birlikte ödenmesi gerekmektedir. Bunları ödeyecek durumda olunmazsa, yeni borçlara gömülür. Borçlar üstüste yığılır ve kapitalist parasını ister; ödenemezse, o zaman sizi kısılacına alır. Örneğin kendi hükümetlerine siyasetlerini zorla kabul ettiren Amerikan tekeli şirketleri, hükümeti, her araca başvurarak, sermayelerini savunmaya ve hatta gerekirse bu amaçla savaş açmaya zorlarlar.

Çinli yöneticiler, ülkelerinin ekonomisini geliştirmek uğruna Amerikan emperyalizmine, Amerika Birleşik Devletleri'nin kapitalistlerine dayanmak için gösterdikleri büyük çabaya göre değerlendirilirse, onların bu emperyalizmin zayıflığı üzerine kopardıkları tüm yaygara da kendi kendine çöker. Onların Amerikan emperyalizminin zayıfladığı yolundaki açıklamaları, tam da kendi gücüne dayanma açıklaması gibi yalnızca bir blöftür. Çinli revizyonistler söylediklerinin tam tersini düşünüyorlar. Herkes bunu onların uygulamalarında görüyor.

Resmi Çin basını, sosyal-emperyalist Sovyetler Birliği'nin Amerikan, Batı Alman, Japon ve diğer ülkelerin bankalarından aldığı krediler üzerine kaygılarını sık sık dile getirmektedir. Onlar, Amerika Birleşik Devletleri'ni, ve diğer gelişmiş kapitalist ülkeleri uyarıyor ve Sovyetler Birliği'nin, ona verilen teknolojik yardım ve krediyi, kendi ekonomik ve askeri gücünü geliştirmek ve güçlendirmek için kullandığını; bu yardım ve kredilerin, Çinli yöneticilere göre bugün Üçüncü Reich'in yerini almış olan ve onları tehdit eden sosyal-emperyalizm tehlikesini artırdığını duyuruyor. Bu nedenle Çin, onlardan, bu kredileri

hemen durdurmalarını talep ediyor. Çin basını, tanınmış Batı Alman Nazisi ve intikamcısı Strauss'la aynı dili kullanmaktadır.

Çinli yöneticilerin, Sovyetler Birliği'nin aldığı krediler üzerine ileri sürdükleri «kaygılar»ın gerçek anlamını gün ışığına çıkarmak zor değildir. Elbette onları kaygılandıran, ne bu kredilerin kapitalist niteliğidir, ne de bunların Sovyet devletinin egemenliğine karşı oluşturdukları tehlike. Onlar, Amerikan sermayesinin krallarına ve Amerika Birleşik Devletleri hükümetine, diğer emperyalist ülkelerin kapitalistleri ve hükümetlerine, bu kredi ve yardımları Sovyetler Birliği'ne değil, kendisinden tehlike değil yalnızca kâr bekleyecekleri Çin'e vermeleri gerektiğini anlatmak istiyorlar.

Bu Çin'in süper devlet olma planının bir yüzüdür. **Diğer yüzü, Çin'in dünyanın daha az gelişmiş ülkelerine egemen olma, «üçüncü dünya» diye adlandırdığı şeyin leader* (önder)i olma çabalarıdır.**

Bugün Çin'de egemen olan grup, Çin'in kendini de dahil ettiği -ki bu rastgele ya da gizli emeller beslemeden yapılmıyor- «üçüncü dünya»ya büyük önem vermektedir. Çin'li revizyonistlerin «üçüncü dünya»sı iyi tanımlanmış bir siyasal amaç gütmektedir. Bu, Çin'i en kısa sürede ve en hızlı biçimde bir süper devlete dönüştürmeyi amaçlayan stratejinin parçasıdır. Çin yalnızca toplu potansiyelini artıracak büyük bir güç yaratmak için değil, iki süper devlet olan Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği'ne karşı koyma, pazarları ve etki alanlarını paylaşma pazarlıklarında ağır basma ve gerçek bir emperyalist süper devlet konumunu kazanma yolunda da kendisine yardımcı olacak büyük bir güç yaratmak için, «üçüncü dünya»nın ya da «bloksuz» ülkelerin ya da «gelişmekte

---

* Özgün metinde İngilizce

olan» ülkelerin tümünü kendi etrafında toplama-ya çalışmaktadır. Çin, dünyanın mümkün olan en çok sayıda devletini kendi etrafında toplama amacına, kendisini, halkların yeni sömürgecilikten kurtuluşunu ve emperyalizme karşı mücadele içinde sosyalizme geçişini savunuyormuş gibi gösteren sloganla varmaya çalışıyor. Çin, bu emperyalizmden bir dereceye kadar soyut olarak söz ediyor ama en tehlikeli emperyalizmin Sovyet emperyalizmi olduğunu vurguluyor.

Çin, bu teorik özden yoksun ve demagojik sloganı, kendi hegemonyacı amaçlarına yardımcı olabileceğini umarak ortaya attı. Çin, başlangıçta, sözümona üçüncü dünya üzerinde egemenlik kurmak, daha sonra ise kendi emperyalist çıkarları uğruna bu «dünya»yı kullanmak istemektedir. Çin, bunu şimdilik sosyalist devlet ünvanı arkasında gizlemeye çalışmaktadır. Böylece sosyalist bir ülkenin başkalarını köleleştirme emelleri besleyemeyeceği, başkalarının burnuna kanca takma, şantaj yapma, başkalarına boyun eğdirme, ezme ve sömürme peşinde koşamayacağı gerçeği üzerinde spekülasyon yapıyor. Çin bu sloganı kullanıyor ve bunu, «büyük» Mao Zedung tarafından kurulmuş olan ve Marks ve Lenin'in teorisine, yani kapitalist sistemin tüm kötülükleriyle, sömürgeci sömürüyle vb. mücadele eden teoriye sadık kalan sözümona Marksist-Leninist bir parti olan Çin Komünist Partisi'nin ünüyle destekliyor.

Bu sahte kimlikle gizlenen, «üçüncü dünya» terimi arkasına saklanan ve hiçbir sınıf kıstası ya da tanımlaması olmaksızın kendisini bu «dünya»ya dahil eden Çin, stratejik amacını yani bu dünya üzerinde kendi hegemonyasını kurmayı böylelikle daha kolayca gerçekleştirebileceğini düşünüyor. Sovyetler Birliği de kendi hesabına, diğer ülkelere karşı aynı aldatmacayı uyguluyor. Tüm Kruşçevci revizyonistler gece gündüz demeden, «komünist»

olduklarını ve partilerinin «gerçek Marksist-Leninist partiler» olduğunu vaaz ediyorlar. Sovyet revizyonistleri de, bu maskeye bürünerek dünya üzerinde kendi hegemonyalarını kurmaya çalışıyorlar. Dolayısıyla, Çinlilerin davranışlarıyla Sovyet sosyal-emperyalizminin davranışları arasında hiçbir temel ayrılık olmadığı söylenebilir.

Çin siyaseti ve davranışlarındaki tüm bu gelişme, pazarlar arayan ve dünyayı ele geçirmek ve dünya üzerinde kendi hegemonyasını kurmak için uğraşan mali sermayenin egemenliği olan emperyalizme ilişkin Marksist-Leninist tanımlamayı tümüyle doğrulamaktadır. Çin de bu yolla «üçüncü dünya» ülkelerine sızmaya ve buralarda bir parça «toprak» elde etmeye çalışmaktadır. Fakat bu bir parça «toprak» ancak büyük fedakarlıklar pahasına kazanılabilir.

«Üçüncü dünya»ya sızmak, pazarlar ele geçirmek için sermaye gerekir. «Üçüncü dünya» ülkelerinde iktidarda olan egemen sınıflar yatırım, kredi ve «yardım» istiyorlar. Fakat Çin, onlara büyük çapta «yardım» verecek durumda değildir; çünkü gerekli ekonomik güce sahip değildir. Şimdi Çin tam da bu gücü Amerikan emperyalizminin yardımıyla yaratmaya çalışmaktadır. Bu koşullar altında «üçüncü dünya» ülkelerinde egemen olan burjuvazi, Çin'den ne ekonomik, ne teknolojik, ne de askeri açıdan şimdilik büyük bir kazanç sağlayamayacağını açıkça farkındadır. O, büyük ekonomik, teknik ve askeri güce sahip olan Amerikan emperyalizmi ve Sovyet sosyal emperyalizminden daha fazla kazanç sağlayabilir.

Bununla birlikte, Çin, emperyalist emelleri olan her ülke gibi dünyada pazarlar elde etmek için mücadele ediyor ve daha fazla edecektir. Etki ve egemenliğini yaymaya çalışıyor ve daha da fazla çalışacaktır. Bu planları şimdiden bellidir. Çin, kendi bankalarını yalnızca Hong-Kong'da—orada uzun süredir bankaları var—değil, Av-

rupa'da ve diğer yerlerde de açmaktadır. Çin özellikle, «üçüncü dünya» ülkelerinde bankalar kurmak ve bu ülkelere sermaye ihraç etmek için uğraşacaktır. Şimdilik bu alanda çok az şey yapıyor; Çin'in «yardım» birkaç çimento fabrikası, demiryolu ya da hastane yapımıyla kısıtlıdır, çünkü onun olanakları sınırlıdır. Ancak Çin'deki Amerikan, Japon vb. yatırımları Çin'in beklediği meyveleri vermeye başladığı zaman, yani ekonomisi, ticareti ve askeri alandaki teknolojisi geliştiği zaman Çin, geniş çapta gerçek bir ekonomik ve askeri yayılmaya girişebilecek durumda olacaktır. Fakat, buna ulaşmak için zaman gerekir.

O zamana kadar Çin, şimdiden başlamış olduğu gibi, Sovyetler Birliği ve Amerikalıların daha fazla faiz istedikleri bir zamanda faizsiz ya da çok düşük faizle kredi ve «yardım» verme siyaseti aracılığıyla manevra çevirecektir. Çin sermayesi yurtdışına akacak durumda olmadığı sürece, revizyonist Çin yönetimi, «gelişmekte olan ülkeler»e verdiği az miktardaki «yardım» ve kredilerin propagandacı yanı sıra üzerinde dikkatleri yoğunlaştıracak ve ülkenin kurtuluşu ve inşasında «kendi gücüne güvenme» sloganıyla birlikte bu yardımın «enternasyonalist niteliği»ni, «yarar gözetmeyen amaçlarını» övüp duracaktır.

Çin ekonomik ve askeri yönden geliştikçe, küçük ve daha az gelişmiş ülkelere sermaye ihraç ederek girmeye ve bunlara egemen olmaya çalışacak ve o zaman artık kredileri için yüzde 1-2 faiz istemeyecek, diğer ülkeler gibi davranacaktır.

Fakat tüm bu planlar ve çabalar kolaylıkla başarıya ulaşamazlar, üçüncü dünya denen ülkelerde etkin olan gelişmiş emperyalist ve kapitalist ülkeler, uzun süre önce yağma savaşları ile kazanmış oldukları pazarları, Çin'in sıkıntısızca ele geçirmesine izin vermeyeceklerdir. Onlar, yalnızca eski konumlarını sıkı sıkıya korumakla kal-

mıyor, her yolla yenilerini de elde etmeye çalışıyor ve Çin'in bu ülkelere el uzatmasına izin vermiyorlar.

Emperyalizm her ortağına karşı acımasızdır. İster güç durumunda olsun, ister gelişmekte. Emperyalizm arasına, zorunlu olarak ve daha büyük kâr elde etmek için bazı ödünler de verebilir ama çoğunlukla, yalnızca zayıf ülkelerde değil, sanayileşmiş kapitalist devletler gibi gelişmiş ülkelerde de zincirleri güçlendirmeye çalışır. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri kapitalist müttefiklerine karşı, onlar aralarında patlak veren emperyalist savaşlarda zor anlar yaşadıklarında, her zaman işte bu siyaseti gütmüştür. Fakat bu savaşlardan sonra da bu müttefikler doğrulmaya çalışırken, Amerikan emperyalizmi kendi egemenliği altına soktuğu diğer ülkelere bunların sızmasını engellemek için tüm gücünü ortaya koydu. Böylelikle Amerika Birleşik Devletleri 2. Dünya Savaşı'ndan sonra, bu savaştan zayıflamış olarak çıkan İngiltere ve Fransa'ya «yardım» ederken, Sterlin, Frank vb. pazarı içine derinliğine girdi. Maden işleme, kimya, ulaştırma ve kapitalizmin gelişmesi için hayati önem taşıyan sayısız diğer dallardaki Amerikan tekel ve kartelleri, İngiltere, Fransa vb'nin tekel ve kartellerine onları yutacak ölçüde sızdılar ve böylece bu ülkeleri, Amerikan emperyalizmine bağımlı hale getirdiler. Her emperyalist gibi vahşi ve gözü doymaz olan bu emperyalist, Çin'e karşı da başka türlü davranamaz.

«Üçüncü dünya» ülkelerine ekonomik ve askeri bakımdan sızmak için karşılaştığı güçlükleri bilen Çin, siyasal ve ideolojik etkisi aracılığıyla buralarda hegemonyasını kurabileceğini düşünüyor. Çin, faaliyetini üç yönde yürüterek bu amaca varmayı düşünüyor: Amerikan emperyalizmi ve kapitalist ülkelerdeki egemen kliklerle mücadele etmemek, tersine bu emperyalistle ve bu kliklerle ittifak yapmak; sınır komşusu olan Sovyet sosyal-

emperyalizmine karşı, onun Asya. Afrika ve Latin Amerika'daki üslerini zayıflatmak ve parçalamak için mücadele etmek; bu kıtalardaki proletaryayı ve acı çeken halkları sahte devrimci ve sahte sosyalist demagoji ve manevra ile aldatmak ve böylece tüm devrimci kurtuluş hareketlerini yok etmek.

Amerikan emperyalizmi ve diğer emperyalist güçler, aynı zamanda Sovyet sosyal-emperyalizmi de, Çin'in bu emellerinin çok iyi farkındadırlar. «Üçüncü dünya» ülkeleri de bunları görüyor ve bu nedenle, Çin'in kendilerini aldatmak istediğine, kendilerine destek sağlamak ve yardım etmek gibi bir amacı olmadığına, tersine bir süper devlet olma emeli beslediğine gün geçtikçe daha çok inanıyorlar. Sözümona üçüncü dünya ülkelerinde iktidarda olan yöneticilerin çoğunluğu uzun süreden beri Amerikan emperyalizmi ile ya da gelişmiş kapitalist devletler olan İngiltere. Fransa, Almanya. Belçika. Japonya vb. ile sıkı ilişki içindedirler. Bu nedenle Çin'in «Üçüncü dünya» ile flörtü, gelişmiş emperyalist ve kapitalist devletler için hiçbir kaygı uyandırmamaktadır.

Çin'in, siyaseti ve «Mao Zedung düşüncesi» denen ideolojisi aracılığıyla «üçüncü dünya»ya katılma çabaları, onun ideolojisi ve siyasi çizgisi karmakarışık olduğu için de başarılı olamaz. Çin'in siyasi çizgisi tutarsızdır. Bu duruma ve anlık çıkarılara göre yalpalayan ve değişen pragmacı bir çizgidir. «Üçüncü dünya» devletlerindeki egemen sınıflar bu ideolojiden korkmuyorlar; çünkü onlar bu çizginin devrimden ve halkların gerçek ulusal kurtuluşlarından yana olmadığını görüyorlar. Bu ülkelerdeki burjuvazi halkı daha kolay sömürebilmek ve ezebilmek için her tür etiket altında kendi partilerini kurdu. Sözümona üçüncü dünyanın devletlerine yatırım yapmış yabancı sermayeye yakından bağlı olan bu partiler. Çin çizgisine karşı mücadele etmek ve onun maskesini düşür-

mek için güçlük çekmiyorlar. Bu nedenle Cinli revizyonist yöneticiler, bu ülkelerdeki partilere hoş görünme yolunu seçtiler ve her koşul altında ve her araca başvurarak onlara karşı «şeker gibi tatlı» davranmaya çalışıyorlar.

Çin, «üçüncü dünya»ya egemen olma emeli çerçevesinde, bu «dünya»daki emekçi kitlelerin eylemlerini mümkün olduğunca kendi çıkarları doğrultusuna çevirmeye çalışıyor. Fakat başında proletarya olan ezilen halklar, artık 19. yüzyıl sonları ya da 20. yüzyılın başlarındaki durumda değillerdir. Onlar, Amerikan, Sovyet ya da Çin emperyalistleri olsun, eski ya da yeni emperyalist büyük devletlerin tüm hegomonya ve boyun eğdirme siyasetine karşı direniyorlar. Bugün dünya halklarının geniş yığınları genel olarak uyanmıştır ve mücadeleleri sırasında ekonomik ve siyasi haklarını savunmak için belirli bir bilince ulaşmayı şu ya da bu biçimde başardılar. Sözümona üçüncü dünyanın halkları, Çin'in devrim ve ulusal kurtuluş düşüncelerini ülkelere getirmek için uğraşmadığını, tersine Çin etkisinin sızmasını önleyen devrimi boğmak için çalıştığını görmemezlik edemezler. Çin'in, Amerika Birleşik Devletleri ve diğer yeni-sömürgeci ülkeler ile ittifak yapma çizgisi de aynı biçimde Çin sosyal-emperyalizminin maskesini halkların gözünde düşürmüştür.

Çin, «üçüncü dünya» ülkelerinde olumlu ve devrimci bir propaganda yürütemez; çünkü, diğer nedenlerin yanı sıra, yatırım ve ileri teknoloji isteyerek yarar sağlamaya çalıştığı süper devlet ile karşı karşıya gelmesi gerekirdi. Çin'in bu propagandayı yürütmesini olanaksız kılan bir neden daha vardır; sözümona üçüncü dünyanın bazı ülkelerinde devrim tam da, Çin'in desteklediği ve iktidarda tutunmasına yardımcı olduğu gerici klikleri devirirdi.

Çinli yöneticilerin ülkelerini en kısa zamanda bir süper devlet yapmak ve her yerde, özellikle de sözümona

üçüncü dünyada hegomonyaya kurmak için duydukları büyük sabırsızlık, onları, stratejilerini ve dış siyasetlerini emperyalistler arası savaş kışkırtıcılığına dayandırmaya itti. Onların en büyük isteği Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği'nin Avrupa'da karşı karşıya gelip çatışmasıdır. Bu sırada Çin, iki ana rakibini yok ederek kendisini dünya üzerinde tek ve herşeye gücü yeten ege-men devlet olarak bırakacak atom yangınının ateşiyle ellerini uzaktan ısıtabilecektir.

Çin, kendisini diğer süper devletler ile rekabet edecek ölçüde güçlü hissetmedikçe, bir süper devlet olarak «layık olduğu yer»e kavuşmadıkça kendisi için barış, başkaları için savaş isteyecektir. Çinli revizyonistlerin Amerika Birleşik Devletleri ve Sovyetler Birliği arasında savaş çıkarmak için giriştikleri açık diplomatik manevralar da, onların barışa duydukları şu andaki gereksinme ile bağıntılıdır, öyle ki kendileri kenarda durup «modernleşme»leri ile uğraşabilsinler. Deng Siao-ping'in önümüzdeki 20 yıl içinde savaş olmayacağı yolundaki sözleri beklenmedik bir açıklama değildir. O, bununla, süper devletlere ve diğer emperyalist devletlere, gelecek 20 yıl boyunca Çin'den korkmamalarını söylemek istiyor. Aynı zamanda Çin yöneticileri süper devletler arasında bir savaşı, Çin'den ve Çin'in savaşın içine çekilmesi tehlikesinden uzakta, Avrupa'da kışkırtıyorlar. Çin'in buna ne ölçüde ulaşacağı başka bir sorundur; ancak gerçek şu ki Çinli yöneticiler bu yönde uğraşıyorlar; çünkü Çin'i bir süper devlete dönüştürme emellerini gerçekleştirmek için kendilerince gerekli bir barış dönemini kaçınılmaz buluyorlar.

Çin, «Avrupa Birliği»nin, «Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerin birliği»nin güçlendirilmesini gürültüyle savunuyor. Çin bu birliği tüm sorunlarda destekliyor. Bu arada o, eski kurtlara ve tilkilere akıl hocalığı yapı-

yor; onlara Sovyet sosyal-emperyalizminin oluşturduğu büyük tehlike karşısında askeri ve ekonomik birliği, devlet örgütlenmesindeki birliği vb. nasıl güçlendirmeleri gerektiğini öğretmek istiyor. Fakat bu kurtların ve tilkilerin Çin'in derslerine hiç ihtiyacı yoktur; çünkü onlar tehlikenin nereden geldiğini anlayacak durumdadırlar ve bunu çok iyi biliyorlar.

Batı'nın gelişmiş ülkeleri. Çin'in öğüt ve isteklerini «à la lettre»* (kelimesi kelimesine) yerine getirecek kadar saf değillerdir. Onlar Sovyetler Birliği'nden gelecek olası bir tehlikeyi karşılamak için güçlerini artırıyorlar; ama aynı zamanda Sovyetler Birliği ile ilişkilerini kötüleştirmemek, çok ileri gitmemek ve «Rus ayısı»nı kızdırmamak için de çok çaba harcıyorlar. Elbette bu, Çin'in isteğine ters düşmektedir.

Avrupa'nın kapitalist devletleri ve Amerika Birleşik Devletleri, Çin'in kendileri ile Sovyetler arasındaki çelişkileri körüklemesinden hoşlanıyorlar; çünkü bu, onlara, Sovyetlere dolaylı olarak şu sözleri söyleme olanağını tanıyor: «Sizin baş düşmanınız Çin'dir, buna karşılık biz. Çin'in ne dediğini dikkate almadan, yumuşama, barış içinde birarada yaşama için sizinle birlikte çaba harcıyoruz.» Bir yandan da, sanki barıştan yanaymışlar gibi gözükrken, baş düşmanları olan devrime karşı hegemonyalarını ve askeri birliklerini pekiştirmek için silahlanıyorlar bu devletler. Napolyon'un yenilgisinden sonra toplanmış olan Viyana Kongresi'ni, özellikle balo ve gece eğlenceleriyle ün yapmış bu kongreyi anımsatan ve alabildiğine uzayıp giden Helsinki ve Belgrad toplantıları gibi tüm toplantıların amacı işte budur.

Deng Siao-ping'in AFP müdürü ile yaptığı röportaj-

---

* Özgün metinde Fransızca.

da resmen açıkladığı gibi, Çin yöneticileri, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı mücadele etmek için «üçüncü dünyayı, ikinci dünyayı ve Amerika Birleşik Devletleri'ni kapsayacak geniş bir cephe»nin kurulması için çağrı yapıyorlar.

Çin'in revizyonist yönetiminin Amerikan emperyalizmini, Batı Avrupa emperyalizmini vb. Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı savaşa kışkırtma stratejisi, Sovyetler Birliği ile Amerika Birleşik Devletleri ve onun NATO içindeki müttefikleri arasındaki bir savaştan çok, Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki bir savaş tehlikesine neden oluyor.

Nasıl Çin diğerlerini savaşa kışkırtıyorsa, Amerikan emperyalizmi, gelişmiş kapitalist ülkeler ve burjuva kapitalist kliklerin egemen olduğu bütün ülkeler de hem Çin'i hem de Sovyetler Birliği'ni birbirine karşı kışkırtıyorlar. Bu nedenle Amerika Birleşik Devletleri'nin siyasetinin ve Çin'in kendi yanlış stratejisinin, Sovyetler Birliği'ni askeri bakımdan daha da güçlenmeye ve süper devlet olarak önce Çin'e saldırmaya itmesi çok olasıdır.

Diğer yandan Çin kendisini yeterince güçlü hissettiği anda, Sovyetler Birliği'ne saldırmak için belirgin bir eğilim göstermektedir; çünkü Çin'in Sibiryaya ve Uzakdoğu'nun diğer toprakları üzerinde büyük toprak talepleri vardır. Çin bu talepleri uzun süredir ileri sürüyor, fakat Çin hazır olduğu ve silahların her türüyle donanmış bir orduyu hazırladığı zaman, iştahı daha da kabarmaktadır. Hua Guo-feng'in İngiltere'nin eski Muhafazakar Başbakanı Heath'e yaptığı açıklamanın anlamı budur: «Biz birleşik ve güçlü bir Avrupa görmeyi ümit ediyoruz, biz Avrupa'nın da güçlü bir Çin görmeyi ümit ettiğine inanıyoruz.» Kısacası Hua Guo-feng Avrupa büyük burjuvazisine şunları söylemektedir; «Güçlerinizi artırın ve Sovyetler Birliği'ne Batı'dan saldırın. Biz Çinliler de güçlerimizi

artıracak ve Sovyetler Birliği'ne Doğu'dan saldıracağız.»

Çin siyaseti, Amerika Birleşik Devletleri'ne, daha önceden Mao Zedung, Çu En-lay ve Nikson tarafından açılmış olan geniş ve çok verimli bir yolu açıyor. Amerika Birleşik Devletleri ile Çin arasında pekçok köprü, gizli ama çok yararlı ve etkili köprüler kurulmuştur. Nikson şöyle diyordu: «Biz, San Fransisko'yu Pekin'e bağlayacak kadar uzun bir köprü inşa etmeliyiz.» Mao Zedung ve Çu En-lay'ın Watergate skandalından sonra Nikson'u çağırılmaları ve Nikson'un Mao tarafından karşılanması nedensiz ve amaçsız değildi. Bunun anlamı şu idi: Amerika Birleşik Devletleri ile dostluk, kişiler arasında duruma göre değişen bir dostluk değil, tersine bu yolu açmış olan Başkanın dalavereleri nedeniyle görevinden atılmış olmasını gözönüne almaksızın, ülkeler arasında, Amerika Birleşik Devletleri ile Çin arasındaki bir dostluktu.

Şimdi. Carter iktidara geldiği için, Çin ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki dostluk ilişkileri daha da gelişecektir. Amerika Birleşik Devletleri'nin, Çin'in bugünkü tutumunda büyük çıkarı vardır ve Carter Çin stratejisini çeşitli yönlerden övmektedir.

Çin'i Sovyetler Birliği'ne karşı itmek için ona siyasi, askeri ve ekonomik her alanda yardım vermek Amerika Birleşik Devletleri'nin çıkarıdır. Onlar Çin'e atom sırlarını verdiler. Bu şimdi apaçıktır. Ayrıca onlar Çin'e, atom savaşında kullanılacak en modern bilgisayarları verdiler. Çin, kendi başına atom denizaltılar! inşa edecek ölçüde tam bilgi elde etti. Artık Washington'da Çin'e modern silahlar sağlamak için açıkça ve resmi konuşmalar yapılmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin Çin'e yaptığı bütün bu «iyilikler» elbette Çin'in İkinci Dünya Savaşı Japonya'sı gibi Amerika Birleşik Devletleri'ni de tehlikeye düşürecek ölçüde kara ve deniz gücüne sahip bir büyük devlet haline gelmesi amacıyla verilmemektedir.

Hayır, Amerikan emperyalizmi, dünyanın her yerine. özellikle de Çin'e verdiği sözümona yardımları özenle tartmaktadır.

Bu şekilde Çin'in, hem Amerika Birleşik Devletleri'ni hem de Sovyetler Birliği'ni yakalamak için ateşli çabaları ve bir süper devlet olma ihtirası kaçınılmaz olarak yeni sürtüşmelere, büyük çatışmalara, yerel nitelikte olduğu gibi dünya çapında da bir çarpışma niteliği taşıyabilecek savaşlara yolaçacaktır.

Tüm «üç dünya» teorisi, onun tüm stratejisi, onun öğütlediği ittifaklar ve «cepheler», ulaşmaya çalıştığı hedefler, bir emperyalist dünya savaşını kışkırtıyor.

Nikita Kruşçev ve modern revizyonistler, «toplumsal barış»ı, «barış içinde yarış»ı, devrimin «barışçıl yol»unu, «silahsız ve savaşız dünya»yı vaaz eden kötü ünlü Kruşçevci «barış içinde birarada yaşama» teorisini geliştirdiler. Bu teori, çağımızın temel çelişkilerini gizleyerek ve ortadan kaldırarak sınıf mücadelesini zayıflatmak amacını güdüyordu. Özellikle, Kruşçev Sovyetler Birliği ile Amerikan emperyalizmi arasındaki çelişkilerin ve genel olarak sosyalist sistem ile kapitalist sistem arasındaki çelişkilerin söndüğünü vaaz ediyordu. Kruşçev, dünyada meydana gelen değişikliklerden sonra, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki tarihsel çelişkinin, artık iki taraf arasında barış içinde yarışma boyunca, ekonomik, siyasal, ideolojik, kültürel vb. yarış boyunca çözüleceği tezini savunuyordu.

«Bırakalım zaman kimin haklı olduğunu göstersiz» diyordu Kruşçev ve halklar bu barış içinde yarışma boyunca kendilerine en uygun düşen düzeni «kutsal barış içinde» özgürce seçsinler. Nikita Kruşçev halklara, zenginliklerini süper devletlere satmak ve bu ünlü «barışçıl» yarışma boyunca kendilerine özgürlük, bağımsızlık ve refahın sağlanmasını beklemek öğütlerini veriyordu. El-

bette bu anti-Marksist siyasetin maskesi düşürüldü ve partimiz bu siyasete ilk savaş açan oldu.

Kruşçev'inki gibi bir siyaseti Çin Komünist Partisi, daha Mao Zedung yaşarken izledi. Çin Komünist Partisi de her iki tarafa, proletaryaya ve burjuvaziye, halklara ve onları ezenlere sınıf savaşını durdurma, yalnızca Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı birleşme ve Amerikan emperyalizmini unutmaya çağrısı yapıyor.

«Üç dünya» teorisi, tam da Kruşçev'in «barış içinde birarada yaşama» teorisi gibi gerici bir teoridir. Ancak modern revizyonizmin sözcüsü olan Kruşçev ve savunucuları kendilerine barışsever görünümü verirken, Mao Zedung, Deng Siao-ping, Hua Guo-feng vb. açıkça savaş kışkırtıcıları olarak ortaya çıkıyorlar. Onlar, Çin'in kendisini dahil ettiği emperyalist-kapitalist koalisyona devrimci mücadele için, proletaryanın zaferi ve halkların kurtuluşu için tasarlanmış bir örgütlenme rengi ve anlamı vermek istiyorlar. Ama gerçekte, «üç dünya» hakkında Mao Zedung'un ve Çin Komünist Partisi'nin «teorisi» devrim değil, emperyalist savaş çağrısı yapıyor.

Emperyalist devletler ve gruplar arasındaki çelişkilerin ve rekabetin keskinleşmesi, silahlı çatışmaların, yağmacı ve köleleştirici savaşların patlaması tehlikesini taşıyor. Bu, Marksizm-Leninizmin, tarihin çürütülemez biçimde doğrulamış olduğu tanınmış bir tezidir. Bunun doğruluğu günümüzdeki uluslararası durumun gelişmesi ile de açıkça kanıtlanıyor.

Arnavutluk Emek Partisi, barışsever halkların ve ülkelerin uyanıklığını bastırmak, onları sahte vaatlerle sersemeye çevirmek ve gafil avlamak için süper devletlerin yürüttükleri kulakları sağır edici pasifist propagandayı teşhir etmek için sık sık sesini yükseltti. Arnavutluk Emek Partisi, Amerikan emperyalizminin ve Rus sosyal-emperyalizminin dünyayı, yeni bir dünya savaşına sürükledikle-

rine ve böyle bir savaşın patlama tehlikesinin hayali değil, gerçek bir tehlike olduğuna birçok kez dikkatleri çekti. Bu tehlike, tüm dünyadaki halklar, geniş emekçi kitleler, barışsever güçler ve ülkeler, Marksist-Leninistler ve ilerici insanlar için kuşkusuz sürekli bir kaygıdır ve onlar bu tehlike karşısında pasif bir şekilde eli kolu bağlı duramazlar. Ancak, emperyalist savaş kışkırtıcılarını durdurmak için ne yapmak gerekir?

Ne olursa olsun emperyalist savaş kışkırtıcılarına teslim olmamak, boyun eğmemek, onlara karşı mücadeleyi hafifletmemek gerekir. Olgular göstermiştir ki, Kruşçevci revizyonistlerin ilkesiz uzlaşma ve ödünleri Amerikan emperyalizmini daha uysal, daha uslu ve daha barışçıl yapmamış tersine daha kibirli hale getirmiş ve iştahını kabartmıştır. Ama diğer yandan, Marksist-Leninistler bir emperyalist devletin ya da bir emperyalist grubun diğerlerine karşı kışkırtılmasından yana da değildir ve onlar emperyalist savaş için çağrı da yapmazlar, çünkü bu savaştan acı çekenler halklardır. Büyük Lenin, siyasetimizin, savaş kışkırtıcılığını amaçlamadığını, tersine emperyalistlerin sosyalist ülkeye karşı birleşmelerini önlemek istediğini vurgulamıştı. Lenin şöyle diyordu:

«Eğer gerçekten işçileri ve köylüleri savaşa soksaydık, bu bir suç olurdu. Fakat bizim tüm siyasetimiz ve propagandamız hiç bir zaman halkları bir savaşa itmeye değil, tersine savaşa bir son vermeye yöneliktir ve deney yeterince göstermiştir ki, yalnızca sosyalist devrim sonsuz savaşlardan çıkış yoludur.»*

Bundan dolayı işçi sınıfının, geniş emekçi kitlelerin ve halkların, ülkelerindeki emperyalist savaş kışkırtıcılarını durdurmak üzere devrimci eylemlerde ayağa kaldırılması tek doğru yoldur. Marksist-Leninistler haksız savaşların her zaman en kararlı düşmanı oldular ve şimdi de düşmandırlar.

---

* V.İ. Lenin. Eserler, Cilt 31, s. 540, Arn. Bas.

Lenin komünist devrimcilere, görevlerinin emperyalizmin savaş kışkırtıcı planlarını yıkmak ve savaşın patlak vermesini engellemek olduğunu öğretmişti. Eğer bunda başarılı olamazlarsa, o zaman onlar, işçi sınıfını, halk kitlelerini seferber etmeli ve emperyalist savaşı bir devrimci kurtuluş savaşına dönüştürmelidirler.

Saldırgan savaşlar emperyalistlerin ve sosyal-emperyalistlerin doğasında vardır. Dünyayı köleleştirme emelleri, onları savaşa götürmektedir. Ancak emperyalist dünya savaşını başlatanlar emperyalistler olduğu halde, bunun bedelini kanlarıyla ödeyenler proletarya, halklar, devrimciler ve tüm ilerici insanlardır. Bu nedenle Marksist-Leninistler, proletarya ve dünya halkları emperyalist dünya savaşına karşıdır ve emperyalistlerin dünyayı yeni bir kan denizine sürüklemelerini engellemek için onların planlarını boşa çıkarmak amacıyla sürekli mücadele ederler.

Dolayısıyla Çinli revizyonistlerin yaptığı gibi emperyalist savaş öğütleri verilmemeli; tersine buna karşı mücadele edilmelidir. Marksist-Leninistlerin görevi, proletarya ve dünya halklarını, baskıcılara karşı, onların elinden iktidarlarını, ayrıcalıklarını koparıp almak ve proletarya diktatörlüğünü kurmak için mücadeleye sevkettir. Çin böyle yapmıyor; Çin Komünist Partisi bunun için uğraşmıyor. Bu parti, revizyonist teorisi ile devrimi zayıflatıyor ve erteliyor; proletaryanın öncü güçlerini, bu devrimi örgütleyecek ve yönetecek olan Marksist-Leninist partileri parçalıyor.

Çin yönetiminin savunduğu yol bir aldatmacadır. Bizim öğretimimizle, Marksizm-Leninizmle bağdaşmaz bir yoldur. Revizyonist Çin çizgisi proletarya ve halkları zayıflatıyor, parçalıyor; proletarya ve halkları kanlı bir savaşla, proletarya ve halklar tarafından lanetlenen canice savaşla, emperyalist savaşla tehdit ediyor.

Bu nedenden dolayı da, Mao Zedung'un «üç dünya» teorisi, Çin Komünist Partisinin ve Çin devletinin siyasi eylemi, hiçbir biçimde Marksist-Leninist ve devrimci olarak nitelenemez.

Kruşçev, sosyalizm ile emperyalizm arasında ekonomik, ideolojik ve siyasi yarışmayı savunurken, Çinli yöneticiler bu teze sözümona karşıydılar ve gerçek barış içinde bir arada yaşamayı sağlamak için emperyalizmle mücadele etmek gerektiğini, çünkü «birarada yaşamının» emperyalizmi yıkamayacağını, devrimi zafere ve halkları kurtuluşa götüremeyeceğini söylüyorlardı.

Ama bu açıklamalar kağıt üzerinde kaldı. Gerçekten, Çin komünist Partisi yönetimi Kruşçevci tipte barış içinde birarada yaşamadan yana oldu ve bugün de öyledir. Daha önce değinilen «Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi Üzerine Öneri» adlı belgede şöyle deniyor: «İlkeli siyaset tek doğru siyasettir... İlkeli siyaset ne demektir? Bunun anlamı şudur: Biz herhangi bir siyaseti ortaya koyar ve ayrıntılarıyla işlerken, proleter mevzilerde kalmak, proletaryanın temel çıkarlarından hareket etmek ve Marksizm-Leninizmin teorisini ve temel tezlerini kendimize kılavuz edinmek zorundayız.» Çin Komünist Partisi'nin açıkladığı budur; ama yaptığı ne idi ve şimdi yapmakta olduğu nedir? Çin Komünist Partisi bunun tam tersini yaptı ve yapıyor.

Çin Komünist Partisi yukarda değinilen belgede ve başka yerlerde «Amerikan emperyalizminin, devrimin, sosyalizmin ve tüm dünya halklarının en büyük düşmanı olarak teşhir edilmesi gerektiği»ni açıkladı. O, diğer şeylerin yanı sıra, «Ne Amerikan emperyalizmine ne de başka bir emperyalizme dayanılmaması, gericilere dayanılmaması gerektiği»ni de sözlerine ekledi. Ama Çin Komünist Partisi bu tezlerini uygulamadı. Marksizm-Leninizmin temel ilkelerine sıkı sıkıya dayanan Arnavutluk Emek

Partisi, emperyalizme ve sosyal-emperyalizme karşı mücadeleye kararlılıkla sarılıyor. Tam da bu sorunlarda sosyalist Arnavutluk Çin ile karşı karşıya geliyor; Arnavutluk Emek Partisi Çin Komünist Partisi ile karşı karşıya geliyor. Çinli yöneticiler, biz Arnavutları, sözümona «çelişkileri ve uluslararası durumu Marksist-Leninist biçimde tahlil» etmediğimiz için, bunun sonucu olarak da, Çinlilerin tuttuğu yolu tutarak «Birleşik Avrupa»yı, AET'yi ve dünya proletaryasını Sovyetlere karşı Amerikalılar ile birleşmeye çağırmadığımız için suçluyorlar. Onların bundan çıkardığı sonuç, bizim Amerikan emperyalizmini ve «Birleşik Avrupa»yı vb. desteklemediğimiz için, sözümona Sovyet sosyal-emperyalizminin taraftarı olduğumuzdur.

Onların bu tutumu yalnızca «anti-revizyonizm» maskesi altında revizyonist bir tutum değil, aynı zamanda sosyalist Arnavutluk'a karşı düşmanca ve kara çalan bir tutumdur. Amerikan emperyalizmi saldırgandır, savaş isteklisidir ve savaş kışkırtıcısıdır. Amerika Birleşik Devletleri, Çinlilerin iddia ettiği gibi yalnızca statüko istemiyor, tersine o yayılma da istiyor. Yoksa onların Sovyetler Birliği ile çelişkileri olmasın neden yoktur. Çinlilerin başvurduğu, Mao'nun «Amerika, bugün sokaktaki herkesin 'öldürün şunu' diye bağırarak kovaladığı bir fare haline geldi» sözleri, yalnızca Sovyetler Birliği'nin savaş istediğini; buna karşılık Amerika Birleşik Devletleri'nin istemediğini göstermeye yöneliktir. Çinlilerin Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı bu yumuşaklığı, «bir fareye dönüşmüş olan» bu devlete saldırılmamasını ve bu devletin Çin'in müttefiki haline getirilmesini sağlamak içindir. İşte «Marksist» Mao'nun anti-Marksist stratejisi!

«Üç dünya» teorisinin temelindeki bir tahlile dayanan Çin «stratejisi», «iki süper devlet arasındaki rekabetin Avrupa'da merkezileştiğini» «kesinlikle» belirlemiştir. Tuhaf şeyi Niçin Sovyetler Birliği'nin yayılmaya çalış-

tığı dünyanın başka bir yerinde; örneğin, Asya. Afrika, Avustralya ya da Latin Amerika'da değil de, tam da Avrupa'da?

Çinli «teorisyenler» buna bir açıklama getirmiyorlar. Onların «kanıtları» şudur: Amerika Birleşik Devletlerinin baş rakibi Sovyetler Birliği'dir, biri statüko, diğeri yayılma isteyen bu iki süper devlet. Hitler zamanında Avrupa'da olduğu gibi savaşı başlatacaklar. Hitler de yayılmak, dünyaya egemen olmak istiyordu; fakat buna erişmek için önce Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği'ni yenmek zorundaydı. Bu nedenle Hitler savaşa Avrupa'da başladı; başka bir yerde değil. Ve Çinli revizyonistler daha sonra şu düşüncelyi ileri sürüyorlar: Stalin İngiltere ve Amerika Birleşik Devletlerine dayandığına göre biz niçin Amerika Birleşik Devletleri'ne dayanmayacak mıyız? Fakat onlar burada, daha önce de belirttiğimiz gibi, Sovyetler Birliği'nin İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri ile daha önce değil, yalnızca Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne saldırmasından sonra birleştiğini unutuyorlar.

II. Wilhelm'in Almanya'sı Fransa ve İngiltere'ye saldırdığı zaman, İkinci Enternasyonal'in önderleri «burjuva anavatanın savunulması»nı öğütlediler. Hem Alman, hem de Fransız sosyalistleri bu çizgiyi izlediler. Lenin'in, bu tutumu nasıl mahkum ettiği ve emperyalist savaşları nasıl damgaladığı bilinmektedir. Şimdi Çinli revizyonistler, Avrupa halklarının ulusal bağımsızlığı savunma adına emperyalizm ile birleşmesini vaaz ettikleri zaman, tam da II. Enternasyonal yanlıları gibi davranıyorlar. Lenin'in tezlerinin tersine onlar, iki süper devletin başlatmaya çalıştıkları gelecekteki atom savaşını kışkırtıyorlar. Batı Avrupa halklarına ve proletaryasına «yurtsever» çağrılar yapıyorlar. Onlara, burjuvazi ile aralarındaki (baskı, açlık, cinayetler, işsizlik üzerine) «küçük» ayrılıkları bir kenara bırakma, burjuvazinin iktidarına dokunmama, NATO

ile, «Birleşik Avrupa» ile ve büyük burjuvazinin, Avrupa tröstlerinin Ortak Pazar'ı ile birleşme: yalnızca Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele etme; burjuvazinin disiplinli askerleri olma çağrısı yapıyorlar. II. Enternasyonal'in kendisi bile daha iyisini yapamazdı.

Peki, Çin yönetimi Sovyetler Birliği'nin ve Varşova Paktı'nın, COMECON'un diğer revizyonist ülkelerinin halklarına ne yapmalarını öğütüyor? Hiçbir şey! O susmayı yeğ tutuyor ve bu halkları hiç dikkate almıyor. O, ara sıra, bu ülkelerde egemen olan revizyonist klikleri, Sovyetler Birliği'nden ayrılmaya ve Amerika ile birleşmeye teşvik ediyor. Çin bu halklara gerçekte şunu söylüyor: Susun, boyun eğin ve kan emici Kremlin kliğinin yemi olun! Revizyonist Çin yönetiminin bu çizgisi anti-proleterdir; savaş kışkırtıcısıdır.

Tüm bunlar, Çin yöneticilerinin uluslararası durumu kasıtlı olarak karıştırdığını gösteriyor. Onlar bu durumu, devrimin çıkarları açısından değil, kendi çıkarları açısından yani, Çin'i bir süper devlet haline getirme amacıyla ele alıyorlar. Onlar bu durumu, halkların kurtuluşu açısından değil, kendi emperyalist devletlerinin açısından ele alıyorlar; proletarya ve halkların iki süper devlete ve diğer ülkelerdeki burjuva kapitalist zalimlere karşı mücadelesini örgütlemek ve yoğunlaştırmak üzere değil, kendi ülkelerinde ve diğer ülkelerde devrimi bastırmak üzere ele alıyorlar; emperyalist dünya savaşına karşı çıkmak için değil onu kışkırtmak için ele alıyorlar.

Çin'in süper devlet olmak için tuttuğu yol, öncelikle Çin'in kendisi için ve Çin halkı için ağır sonuçları beraberinde getirecektir.

Çin siyasetinin Marksist-Leninist tahlili, Çin yönetiminin Çin'i bir çıkmaz sokağa sürüklemekte olduğu sonucuna götürüyor. Çin yönetimi Amerikan emperyalizmine ve dünya kapitalizmine yaptığı hizmetler karşılığın-

da. kendisi için bazı çıkarlar elde edebileceğini hesaplıyor; ama bu çıkarları elde etmesi şüphelidir ve bunlar Çin'e pahalıya mal olacaktır. Bunlar ülkeyi felakete sürükleyecektir. Elbette bunların diğer ülkeler üzerinde de yansımaları olacaktır.

Çin'in anti-Marksist bir ideolojiden esinlenen ve bir süper devlet olmak için izlediği siyaset, tüm halkların gözünde, özellikle sözümona üçüncü dünyanın halklarının gözünde teşhir oluyor ve daha da teşhir olacaktır.

Dünya halkları, hangi devlet olursa olsun, sosyalist, revizyonist, kapitalist ya da emperyalist her devletin, siyasetinin amaçlarını iyi kavriyorlar. Dünya halkları, Çin'in kendisini «üçüncü dünya» üyesi olarak tanımasına karşın, bu halklarla aynı istek ve aynı amaçlara sahip olmadığını görüyor ve kavriyorlar. Onlar, Çin'in sosyal-emperyalist bir siyaset izlediğini görüyorlar. Bu nedenle, toplumsal ve ulusal baskıyı destekleyen gözden düşmüş böyle bir siyasetin, halklar için kabul edilmez olması anlaşılır bir şeydir. Bu, yalnızca gerici kliklerin, yalnızca hakları ezen ve onlara baskı yapanların çıkarına olan bir siyasettir.

Çin, Amerika Birleşik Devletleri'nin kışkırtmasıyla Etiyopya ile savaşa tutuşan Somali'yi destekliyor ve ona silah sağlıyor. Sovyetler Birliği ise, Somali'yi tutması için Etiyopya'yı destekliyor. Eritre'de de durum aynıdır. Çin taraflardan birini, Sovyetler Birliği diğerini destekliyor. Somali'de Çin'i gülyüzle karşılayan iktidarda olanlardır, yoksa bu ülkenin katledilmekte olan halkı değil. Çin, ne Sovyetler tarafından desteklenen Etiyopya yönetimi, ne de sözümona Etiyopya'yı istila etmek isteyen Somalilere karşı kışkırtılan Etiyopya halkı tarafından sevgi ile karşılanıyor. Dolayısıyla Çin, ne Etiyopya'da ne de Somali'de herhangi bir etkiye sahiptir.

Ancak Çin, Cezayir'de de sevgi ile karşılanmamak-

tadır. Çin, Moritanya ve Fas'ın, yani Amerikan emperyalizminin tarafını tutarken, Cezayir «Polisario» cephesini destekliyor.

Çin, dış siyasetinde, sözümona Arap halklarının çıkarına bir çizgi izliyor. Ama bu siyasetin tek amacı, Arap halklarını Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı birleştirmektir. Dolayısıyla Çin'in öncelikle Amerika Birleşik Devletleri ile yakınlaşmasını desteklediği kendiliğinden anlaşılıyor.

İsrail'e gelince, Çin yönetimi bu ülkeyi kınamaktan geri kalmıyor. Ancak gerçekte, o, stratejisi ile İsrail'in yanındadır. Arap halkları ve özellikle Filistin halkı bunu kavradı ve gittikçe daha iyi kavıyor.

Asya ülkelerinde ise, Çin'in belirgin ve sürekli bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Çin, komşu ülkelerle hiçbir yakın ve içten dostluk bağına sahip değildir. Daha uzak ülkelerle bu tür bağlar ise hiç söz konusu değildir. Çin'in siyaseti, Marksist-Leninist olmadığı sürece doğru bir siyaset değildir ve olamaz. Çin, böyle bir siyaset temelinde Vietnam, Kore Kamboçya, Laos, Tayland vb. ile içten dostluk kuramaz. Çin, bu ülkelerin dostluğunu kazanmak istediğini öne sürüyor; ancak gerçekte Çin ile bu ülkeler arasında siyasal, ekonomik ve sınırlara ilişkin sorunlarda çelişkiler vardır.

Çin, izlediği siyaset nedeniyle şimdi Vietnam ile açık çatışmaya girdi. Bu iki ülkenin sınırında ciddi olaylar oluyor. Çinli sosyal-emperyalistler Vietnam'ın içişlerine tehlikeli biçimde karıştılar; Kamboçya ile Vietnam arasındaki anlaşmazlığı kendi yayılmacı emelleri uğruna körük-lüyorlar, vb. Çin yönetimi, daha düne kadar kardeş ülke ve yakın dost olarak gördüğü bir ülke olan Vietnam'a böyle davrandığı zaman, Asya ülkeleri Çin siyaseti hakkında ne gibi düşüncelere sahip olabilirler? Bu siyasete

güvenebilirler mi?

Çin'in Latin Amerika ülkelerindeki etkisi hakkında konuşmak zaman kaybı olur. Çin'in bu ülkelerde ne siyasal, ne ideolojik, ne de ekonomik hiçbir etkisi yoktur. Çin'in tüm etkisi, faşist ve eli kanlı bir cellat olan Pinocche denen birisi ile dostluktan oluşmaktadır. Çin'in bu tutumu yalnızca Latin Amerika halklarını değil, tüm dünya kamuoyunu da öfkeliendirdi. Herkes, Çin yönetiminin, zalim yöneticilerden yana, halkları ezen diktatör ve generallerden yana, bu kıtanın halklarının gırtlığına sarılmış olan Amerikan emperyalizminden yana olduğunu görüyor. Dolayısıyla, Çin'in Latin Amerika ülkeleri üzerindeki etkisinin önemsiz, güçsüz ve içerikten yoksun olduğunu söyleyebiliriz.

Çin'li yöneticilerin siyaseti, halkların yakınlık ve desteğinden yararlanmak bir yana, üstelik Çin'i ilerici devletlerden ve dünya proletaryasından gittikçe daha fazla tecrit edecektir. Hiçbir halk, proletarya ya da devrimci. 1 Ekim 1977 günü Ulusal Kurtuluş Bayramı'nda olduğu gibi, Nazi Almanyası'nın eski generallerini, Japonya'nın eski militarist general ve amirallerini, Portekizli faşist generalleri vb. Tien An Men kürsüsünde Çinli yöneticilerin yanında otururken görünce, Çin'in siyasetini destekleyemez.

Çin, ülkesinin geniş emekçi kitleleri üzerindeki sömürüyü yoğunlaştırmadan, kendisini bir süper devlete dönüştürme yolunda ilerleyemez. Amerika Birleşik Devletleri ve diğer kapitalist devletler, Çin'de yatıracakları sermayeden süper kârlar sağlamaya çalışacaklardır. Onlar, Çin toplumunun temelinde ve üst yapısında kapitalizm yönünde hızlı ve köklü değışiklikler olması için, baskı da yapacaklardır. Çin burjuvazisini ve onun devasa bürokratik aygıtını ayakta tutmak ve yabancı kapitalistlere olan kredi ve faiz borçlarını ödemek için yüzmilyon-

larca kişi üzerindeki sömürü gittikçe yoğunlaşacak ve bu, Çin proletaryası ve köylülüğü ile burjuva-revizyonist zalimler arasında kaçınılmaz olarak derin çelişkiler ortaya çıkaracaktır. Bu yöneticiler böylelikle kendi ülkelerinin emekçi kitleleri ile karşı karşıya geleceklerdir. Bu da, Çin'de kaçınılmaz olarak keskin çatışmalara ve devrimci patlamalara yol açacaktır.

III

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ»: ANTI-MARKSİST BİR TEORİ

Çin Komünist Partisi içindeki bugünkü durum; bu partinin dolambaçlı yolu ve yalpalayan, oportünist tutumu; stratejisinde sık sık uyguladığı değişiklikler; bu önderliğin Çin'i bir süper devlet yapmak için geçmişte izlediği ve halen izlemekte olduğu siyaset; Mao Zedung'un ve onun «Mao Zedung düşüncesi» olarak adlandırılan görüşlerinin Çin devrimindeki yeri ve rolü sorununu çok doğal olarak gündeme getirmektedir.

«Mao Zedung düşüncesi» Marksizm-Leninizmin özelliklerinden yoksun bir «teori»dir. Gerek eskiden iktidarda olan, gerek şimdi iktidarı ele geçirmiş olan tüm Çinli önderler, örgütlenme biçimlerinde ve eylem yöntemlerinde, stratejik ve taktik amaçlarda karşı devrimci planlarını hayata geçirmek amacıyla «Mao Zedung düşüncesi» ile spekülasyon yaptılar ve yapmaya devam etmektedirler.

Çin önderlerinin kararsız eylemini, kaypak ve çelişkili tavırlarını, Çin iç ve dış siyasetindeki ilkesizlik ve pragmatizmi, bu siyasetin Marksizm-Leninizmden saptığını ve sol lafazanlık arkasında gizlendiğini gördükçe, biz Arnavutluk komünistleri, «Mao Zedung düşüncesi»nin oluşturduğu tehlike hakkında giderek bir düşünceye ve

daha sonra bir kaniya sahip olduk. Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasında partimiz kurulduğunda ve hatta Kurtuluş-tan sonra, halkımız Çin'e ilişkin çok az bilgiye sahipti. Ama dünyanın tüm devrimcileri gibi biz de Çin'in ilerici niteliğine inanmıştık: «Çin büyük bir ülkedir, Çin savaşıyor, Çin'de yabancı emperyalizme karşı, ayrıcalıklara karşı, devrim kaynıyor» vb. vb. Sun Yat-sen'in faaliyeti, Sovyetler Birliği ve Lenin'le olan ilişkileri ve dostluğu hakkında genel olarak birşeyler biliyorduk; biraz da Kuomintang hakkında bilgimiz vardı; Çin halkının Japonlara karşı sürdürdüğü mücadeleyi biliyorduk; başında bir Marksist-Leninistin, Mao Zedung'un bulunduğu büyük bir parti olarak kabul edilen Çin Komünist Partisi'nin varlığını biliyorduk. Hepsi bu kadardı.

Partimiz, ancak 1956'dan sonra Çinlilerle daha yakın ilişkiler kurdu. Bu ilişkiler, partimizin Kruşçevci modern revizyonizme karşı yürüttüğü mücadele nedeniyle giderek gelişti. O zamanlar, özellikle de bizzat Çin Komünist Partisi Kruşçev revizyonistleriyle açık bir anlaşmazlığa düştüğünde, bizim Çin Komünist Partisi ile ya da daha doğrusu Çin Komünist Partisi'nin önder kadrolarıyla olan ilişkilerimiz daha da sıklaştı ve yakınlaştı. Ama şunu da belirtmeliyiz ki Çinli önderlerle olan buluşmalarımız dostça geçmesine karşın bu buluşmalarda Çin, Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi bazı yönlerden bizim için bir bilmece olarak kaldılar.

Çin, Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung bizim için neden bilmeceydi? Bunlar bir bilmeceydi; çünkü Çinli önderlerin bir dizi siyasal, ideolojik, askeri ve örgütsel önemli sorundaki davranışlarının çoğu, ister genel, ister kişisel davranışlar olsun, kimi zaman sağa, kimi zaman sola sendeliyordu. Çinli önderler kimi zaman kararlı, kimi zaman kararsız görünüyorlardı; ara sıra doğru bir tutum içine giriyorlardı ama özellikle, oportünist tavırları

göze çarpıyordu. Mao'nun hayatta olduğu tüm dönem boyunca Çin siyaseti genel olarak yalpalayan bir siyasetti; içinde bulunulan durum ve koşullara göre değişiyordu; Marksist-Leninist omuriliği yoktu. Önemli bir siyasal soruna bugün başka, yarın başka bir biçimde yaklaşıyordu. Çin siyasetinde yerleşmiş ve tutarlı bir çizgi bulmak olanaksızdı.

Bu tavırlar elbette dikkatimizi çekiyordu ve onları onaylamıyorduk ama gene de, Mao Zedung'un faaliyetini tanıdığımız kadarıyla onun bir Marksist-Leninist olduğunu belirten genel kanıdan hareket ediyorduk. Bununla birlikte, Mao Zedung'un, proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkilerin uzlaşmaz olmayan çelişkiler olarak ele alınması tezi, uzlaşmaz sınıfların tüm sosyalizm dönemi boyunca var olacağı tezi, devrimde köylülüğün rolünü mutlaklaştıran «şehirlerin kırlardan kuşatılması» tezi gibi birçok tezlerinde ihtiyatlı davranıyorduk ve Marksist-Leninist görüşlerimizi koruyorduk; bu görüşlerimizi, fırsat buldukça Çinli önderlere ilettik. Mao Zedung'un ve Çin Komünist Partisi'nin, partimizin Marksist-Leninist görüşleri ve tutumlarıyla uyuşmayan diğer bazı görüşlerini ve siyasal tutumlarını ise, büyük bir devletin, belli durumların zorlamasıyla uyguladığı geçici taktikler olarak ele alıyorduk. Ama zamanla, Çin Komünist Partisi'nin tutumlarının yalnızca taktik sorunu olmadığı gittikçe daha açıklık kazandı.

Partimiz, gerçekleri çözümleyerek, kendisini uyanık olmaya götüren bazı genel ve özel sonuçlara vardı; ama Çin Komünist Partisi ve Çinli önderlerle polemige girmekten kaçındı. Bunun nedeni partimizin böyle bir polemige sürdürmekten korkması değil, Çin Komünist Partisi'nin ve Mao Zedung'un yanlış, anti-Marksist yolu hakkında partimizin elindeki verilerin eksik olması ve kesin sonuçlar çıkarmaya olanak vermemesidir. Diğer yandan, Çin

Komünist Partisi bir süre, Amerikan emperyalizmine ve gericiliğe karşı çıktı. Aynı biçimde o, doğru ve ilkel Mark-sist-Leninist tavrırlardan kaynaklanmadığı bugün açıklığa kavuşmuş olsa bile, Kruşçevci Sovyet revizyonizmine de karşı tavrı aldı.

Ayrıca Çin'deki iç siyasal, ekonomik, kültürel, toplumsal vb. yaşam hakkında da tam bir bilgimiz yoktu. Çin Komünist Partisi'nin ve Çin devletinin örgütlenmesi bize her zaman kapalı tutuldu. Çin Komünist Partisi bize, hiçbir zaman, Çin partisinin ve devletinin örgütlenme biçimlerini incelemek için olanak tanımadı. Biz Arnavutluk komünistleri, yalnızca, Çin'in devlet örgütlenmesinin bazı yönleri hakkında kaba hatlarıyla bilgi sahibiydik; o kadar; çünkü bize, Çin'de partinin deneyini öğrenmek, partinin nasıl çalıştığını, nasıl örgütlendiğini, çeşitli alanlarda çalışmanın hangi yönlerde geliştiğini ve bu yönlerin somut olarak hangileri olduğunu görmek olanağı verilmedi.

Çin'li önderler kurnaz davrandılar. Partilerinin ve devletlerinin faaliyeti hakkında bilgi edinmede gerekli olan birçok belgeyi yayınlamadılar. Belgelerini yayınlamaktan özellikle kaçındılar ve kaçınıyorlar. Elimizde mevcut olan birkaç belge de eksiktir. Mao'nun eserlerinin, resmi olarak kabul edilen dört cildi, yalnızca 1949'a kadar olan yazıları kapsamaktadır. Ayrıca bu yazılar öyle özenle düzenlenmişlerdir ki Çin'de geçmişte var olan gerçek durum doğru ve tam olarak yansımamaktadır.

Sorunların siyasal ve teorik sunuluşu, son derece kafa karıştırıcı olan Çin edebiyatı şöyle dursun, Çin basınında bile yalnızca propaganda niteliğindedir. Makaleler, aritmetik olarak ifade edilen tipik Çinli basmakalıp formüllerle doluydu: «Üç iyi, beş kötü», «dört eski, dört yeni», «iki uyarı, beş kendi kendini denetleme», «üç doğru, yedi yanlış» vb. vb. Geleneksel Marksist-Leninist teo-

ri ve kültüre göre düşünmeye, davranmaya ve yazmaya alışmış olan bizler için, bu aritmetik formüllerin «teorik» anlamını çözmek zordu.

Çinli önderler, kendi deneylerini incelememiz için hiçbir parti heyetimizi çağırmadılar. Partimizin talebi üzerine Çin'e yollanan birkaç heyete ise Çinliler, parti çalışması hakkında açıklama yapmak, deneylerini aktarmak yerine, daha çok propaganda yaptılar ve bu heyetleri şuraya buraya komün ve fabrikaları gezmeye götürdüler. Onların bu tuhaf tutumu kime karşıydı? Biz Arnavutlara, yani en zor anlarında onları savunmuş olan dostlarına karşı. Tüm bu davranışlar bizim akıl erdiremediğimiz şeylerdi; ama bu, aynı zamanda Çin Komünist Partisi'nin bize kendi durumunu olduğu gibi göstermek istemediğini belirten bir uyarı işaretiydi.

Ancak, partimizin en çok dikkatini çeken şey, kafamızda birçok noktada önemli soruların doğmasına yol açan Kültür Devrimi'ydi. Mao Zedung'un başlattığı Kültür Devrimi sırasında, Çin Komünist Partisi'nin ve Çin devletinin eyleminde Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretilerine dayanmayan şaşkırtıcı siyasal, ideolojik ve örgütsel görüşler ve davranışlar ortaya çıktı. Daha önceki şüpheli uygulamalar, Kültür Devrimi sırasında ve özellikle o günden bu yana gelişen olaylar, her biri diğerine karşıt bir platforma sahip olan şu ya da bu grubun —bugün Lin Biao grubunun, yarın Deng Siao-ping ya da Hua Guofeng diye birinin grubunun vb.— yönetime gelmesi ya da yönetimden düşmesi; işte tüm bunların değerlendirilmesi, partimizi, Mao Zedung'un ve Çin Komünist Partisi'nin görüşlerini ve eylemlerini daha yakından incelemeye, «Mao Zedung düşüncesi»ne ilişkin daha tam bir görüşe sahip olmaya itti. Kültür Devrimi'nin parti tarafından yönetilmiş olmaması, tersine Mao Zedung'un bir çağrısıyla ortaya çıkan kaos halinde bir patlama olması, bize göre,

bu hareketin devrimci niteliğini yok ediyordu. Milyonlarca örgütsüz gencin, lise ve üniversite öğrencisinin Pekin'e, parti ve devlet komitelerinin üzerine yürümesini, onları dağıtmasını sağlayan şey, Çin'de Mao Zedung'un sahip olduğu otorite idi. Bu gençlerin, o zamanlar Çin'de «proleter ideoloji»yi temsil ettiği, partiye ve proleterlere «gerçek» yolu onların göstereceği söyleniyordu.

Belirgin bir siyasal nitelik taşıyan bu devrime kültür devrimi dendi. Partimiz bu deyimini doğru bulmadı; çünkü Çin'de patlak veren hareket gerçekte kültürel değil, siyasal bir hareketti. Ama en önemlisi, bu «büyük proleter devrimi»nin ne partinin ne de proletaryanın yönetiminde olmamasıydı. Bu ciddi durum, devrimde proletaryanın önder rolünü küçümseyen ve gençliğin rolünü abartan Mao Zedung'un eski anti-Marksist görüşlerinden kaynaklanıyordu. Mao şöyle yazmıştı: «Çin gençliği 4 Mayıs Hareketi'nden bu yana ne gibi bir rol oynamaya başladı? Bir anlamda onlar öncü rolü oynamaya başladılar. Aşırı gericiler dışında ülkemizde herkes bu gerçeği kabul etmektedir. Öncü rolü oynamak ne demektir? Bu önderliği üstüne almak demektir...»*

Böylece işçi sınıfı saf dışı edilmiş oldu ve birçok durumda kızıl muhafızlarla karşı karşıya geldi, hatta onlarla çarpıştı. O zamanlar Çin'de bulunan yoldaşlarımız, fabrika işçilerinin gençlerle çarpıştığını bizzat kendi gözleriyle gördüler. Parti dağıtmıştı. Parti tasfiye edilmişti ve komünistler ve proletarya tümüyle hiçe sayılmışlardı. Durum çok ciddi idi.

Partimiz Kültür Devrimi'ni destekledi; çünkü Çin'de devrimin kazançları tehlikedeydi. Mao Zedung'un kendisi, bize Çin'de parti ve devletin Liu Şao-şi ve Deng Siao-ping'in dönem kliği tarafından gasbedilmiş olduğunu ve

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 3, s. 19, Arn. Bas.

Çin devriminin kazançlarının tehlikede olduğunu söyledi. Bu koşullar altında partimiz, bu ciddi durumdan kimin sorumlu olduğuna bakmaksızın Kültür Devrimi'ni destekledi. Partimiz, iktidarı ele geçirme uğruna birbiriyle çatışan ve silahlı çarpışmalardan bile kaçınmayan anti-Marksist grupların hizip mücadelesini değil, kardeş Çin halkını, Çin'de devrim ve sosyalizm davasını savundu.

Olayların akışı gösterdi ki Büyük Proleter Kültür Devrimi ne bir devrimdi, ne büyüktü, ne de kültürel ve özellikle zerre kadar proleter değildi. İktidarı ele geçirmiş olan bir avuç gericiyi tasfiye etmek amacıyla yapılan tüm Çin çapında bir saray darbesiydi.

Bu Kültür Devrimi elbette bir hileydi. Hem Çin Komünist Partisi'ni, hem de kitle örgütlerini tasfiye etti ve Çin'i yeni bir kargaşalığın içine soktu. Bu devrim, kendileri de başka anti-Marksist ve faşist unsurlar tarafından bir askeri darbeye devrilecek olan ve Marksist olmayan unsurların önderliğinde yürütüldü.

Basınıımızda Mao Zedung, büyük Marksist-Leninist olarak tanımlandı; ama biz, Mao'yu Marksizm-Leninizmin ustası ve «Mao Zedung düşüncesi»ni Marksizmin üçüncü ve en yüksek aşaması olarak niteleyen Çin propagandasının tanımlamalarını hiçbir zaman onaylamadık ve kullanmadık. Partimiz, Çin'de Mao'ya tapınmayı Marksizm-Leninizm ile bağdaşmayan bir durum olarak gördü.

Kültür Devrimi'nin karmakarışık gelişimi ve sonuçları, Çin'de Marksizm-Leninizmin bilinmediğine ve uygulanmadığına ilişkin sahip olduğumuz düşünceleri —henüz bütünüyle billurlaşmış olmasa da— güçlendirdi. Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung dış görünüşe ve «proletarya, proletarya diktatörlüğü ve proletaryanın yoksul köylülükle ittifakı»na ilişkin sloganlara ve bu türden diğer birçok formüle karşın, esas olarak Marksist-Leninist düşünceleri savunmuyordu.

Bu olayların ışığında partimiz, 1962 yılında sözümona Amerikan emperyalizmine karşı bir ortak cephe oluşturma adına Sovyet revizyonistleriyle uzlaşma ve birlik istenmesi gibi, ya da 1964 yılında Cu En Lay'ın Sovyetlerle uzlaşma yolunda harcanan çabaların bir devamı olarak, Brejnev grubunun iktidara gelişini selâmlamak üzere Moskova'ya gitmesi gibi, Çin önderliğinin Kruşçev revizyonizmi karşısında takındığı tavırdaki bu dalgalanmaların nedenlerini daha iyi görmeye başladı. Bu dalgalanmalar rastlantı değildiler; tersine devrimci ilkelere ve tutarlılıktan yoksunluğu yansıtıyorlardı.

Nikson Çin'e çağırıldığı ve başını Mao Zedung'un çektiği Çin önderliği Amerikan emperyalizmiyle yakınlaşma ve birlik siyasetini ilan ettiği zaman, Çin çizgisi ve siyasetinin Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ile tam bir çelişki içine düşmüş olduğu açıkça ortaya çıktı. Bundan sonra Çin'in şoven ve hegemonyacı emelleri daha belirgin hale geldi. Çin önderliği, halkların devrimci kurtuluş mücadelelerine, dünya proletaryasına ve gerçek Marksist-Leninist harekete artık daha açıkça karşı çıkmaya başladı. Çin önderliği, «üç dünya» teorisini ortaya attı ve bunu Marksist-Leninist hareketin tümüne genel çizgi olarak zorla kabul ettirmeye çalıştı.

Arnavutluk Emek Partisi, devrimin ve sosyalizmin çıkarlarından hareket ederek ve Çin Komünist Partisi'nin çizgisinde gözlenen hataların durumun yanlış değerlendirilmesinden ve çeşitli güçlüklerden ileri geldiğini düşünerek, Çin önderliğine bu hataları düzeltmesi ve onların üstesinden gelmesi için birçok kez yardım etmeye çalıştı. Partimiz kendi görüşlerini, Mao Zedung ye diğer Çinli önderlere, tam bir içtenlikle ve dostça bir anlayışla ilettili. Partimiz, Çin'in, Marksist-Leninist hareketin genel çizgisine, halkların ve devrimin çıkarlarına doğrudan zarar veren birçok eylemine ve bu tavırları onaylamadığına

ilişkin görüşlerini Cin Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne resmi ve yazılı olarak bildirdi.

Çin önderliği, partimizin bu doğru ve ilkeli görüşlerini hiçbir zaman hoş karşılamadı. Görüşlerimizi hiçbir zaman cevaplamadı ve hatta bunları tartışmaya bile yanaşmadı.

Bu arada Cin önderliğinin, iç ve dış sorunlara ilişkin anti-Marksist tavırları daha açık, daha belirgin bir hal alıyordu. Tüm bunlar, diğer bütün Marksist-Leninistler gibi partimizi de, Çin Komünist Partisi'nin çizgisini, ona yön veren siyasal ve ideolojik görüşleri, partinin somut eylemini ve bunun doğurduğu sonuçları yeniden değerlendirmeye zorladı. Bunun sonucu olarak, Çin Komünist Partisi'ni yönlendirmiş ve yönlendirmekte olan «Mao Zedung düşüncesi»nin, modern revizyonizmin tehlikeli bir türü olduğunu ve ona karşı teorik ve siyasal düzeyde çok yönlü bir mücadele yürütmek gerektiğini gördük.

«Mao Zedung düşüncesi», revizyonizmin, daha II. Dünya Savaşı'ndan önce, özellikle de 1935'ten sonra Mao Zedung'un parti yönetimine gelmesiyle şekillenmeye başlamış olan bir türüdür. O dönemde, Mao Zedung ve taraftarları, «dogmatizm»e, «hazır şemalar»a, «yabancı kalıplara» vb. karşı mücadele sloganı altında «teorik» bir kampanya başlattılar ve Mao Zedung, ulusal Marksizmin geliştirilmesi sorununu ortaya attı ve böylece Marksizm-Leninizmin evrensel niteliğini inkar etti. Mao Zedung, Marksizm-Leninizm yerine, sorunların «Çin usulü» ele alınmasını ve «canlı, taptaze, Çin halkının gözüne ve kulağına hoş gelen»* Çin tarzını öğütüyordu. Bununla o, Marksizmin her ülkede kendine özgü, özel bir içeriğe sahip olması gerektiğini savunan revizyonist tezin propagandasını yapmış oluyordu.

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler. C. 4, s. 84, Arn. Bas.

«Mao Zedung düşüncesi», çağımızda Marksizm-Leninizmin en yüksek aşaması olarak ilan edildi. Çin önderleri, «Mao Zedung'un, Marks, Engels ve Lenin'den daha fazla şey başardı»ğını açıkladılar. Çin Komünist Partisi'nin, Mao Zedung'un yönetiminde toplanan 9. Parti Kongresinde onaylanan tüzüğünde şöyle denilmektedir: «Mao Zedung düşüncesi çağımızın Marksizm-Leninizmidir...»; Mao Zedung «Marksizm-Leninizmin mirasını sürdürmüş, onu savunmuş ve geliştirmiştir; o, Marksizm Leninizmi yepyeni ve daha yüksek bir aşamaya yükseltmiştir.»*

Çin Komünist Partisi'nin faaliyetinin, Marksizm-Leninizmin ilke ve kurallarına değil de «Mao Zedung düşüncesi»ne dayanmış olması, bu parti saflarında oportünizm ve hizip mücadelesine kapıları iyice açtı.

«Mao Zedung düşüncesi», Marksizmden alınmış düşünce ve tezlerle, idealist, pragmacı ve revizyonist felsefe ilkelerinin birbirine karıştığı bir görüşler kargaşasıdır. «Mao Zedung düşüncesi»nin kökleri, eski Çin felsefesinde ve Çin'in siyasal ve ideolojik geçmişinde. Çin'in devlete ilişkin ve militarist pratiğinde yatmaktadır.

Tüm Çin önderleri, gerek iktidarı şimdi elinde tutanlar, gerekse iktidarda iken sonradan uzaklaştırılmış, ama karşı-devrimci planlarını gerçekleştirmek üzere manevra çevirmiş olanlar «Mao Zedung düşüncesi»ni kendilerine ideolojik temel olarak almışlardı ve bugün de alıyorlar. Bizzat Mao Zedung, kendi görüşlerinden, Çin önderliğini oluşturan çeşitli grupların, kendi ifadesiyle solcuların ve sağcıların yani herkesin yararlanabileceğini kabul etmişti. Çiang Çing'e yazdığı 8 Temmuz 1966 tarihli mektubunda Mao Zedung şöyle diyordu: «İktidardaki sağcılar, belli bir süre, daha güçlü olabilmek için benim sözlerimi kullanabilirler. Ama sol da, sağı devirmek üzere benim di-

---

* Çin Komünist Partisi 9. Kongre belgeleri, s. 79-80, Tiran 1969

ğer sözlerimi kullanabilir ve örgütlenebilir»* Bu Mao Zedung'un bir Marksist-Leninist olmadığını ve görüşlerinin eklektik olduğunu kanıtlamaktadır. Bu durum, Mao'nun, «devrimci» lafazanlık ve sloganlarla örtülmüş olmalarına karşın, «Mao Zedung düşüncesi»nin Marksizm-Leninizm ile hiçbir ortak yanı olmadığını gizleyemeyen tüm «teorik eserleri»nde ortaya çıkmaktadır.

Mao'nun yazılarının, komünist partisinin rolüne, devrimin sorunlarına, sosyalizmin kuruluşuna vb. ilişkin temel sorunların ele alınış biçiminin, kısmen de olsa, eleştirici bir gözle incelenmesi, «Mao Zedung düşüncesi» ile Marksizm-Leninizm arasındaki köklü farklılığı apaçık ortaya çıkarır.

İlk olarak, **parti örgütlenmesi ve partinin önder rolü sorununu** ele alalım. Mao, partiye ilişkin Leninist ilkelere uygulanmasından yana olduğunu öne sürüyordu. Ama, partiye ilişkin ve özellikle de parti yaşamının pratiğine ilişkin düşünceleri somut olarak tahlil edildiğinde, Mao'nun Leninist ilkelerin ve kuralların yerine revizyonist tezleri koyduğu açıkça ortaya çıkar.

Mao Zedung, Çin Komünist Partisi'ni Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in ilkeleri temelinde örgütledi. Çin Komünist Partisi'ni Leninist tipte bir parti, bir Bolşevik partisi yapmak için uğraşmadı. Mao Zedung, proleter bir sınıf partisinden yana değildi; tersine sınıfsal sınırları olmayan bir partiden yanaydı. Partiye kitlesel özellik kazandırma sloganını, parti ile sınıf arasındaki tüm ayrım çizgisini silmek için kullandı. Bunun sonucu olarak isteyen herkes, her istediği zaman bu partiye girip çıkabilirdi. «Mao Zedung düşüncesinin bu soruna ilişkin tezleri, Yugoslav revizyonistlerinin ve «Avrupa komünistleri»nin tezleriyle özdeştir.

---

* «Le Monde», 2 Aralık 1972

Bunun yanı sıra Mao Zedung, parti inşasını, parti- nin ilke ve kurallarını, daima kendi siyasal tutum ve çıkarlarına, kimi zaman sağ, kimi zaman sol olan oportünist, maceracı siyasetine, hizipler arasındaki mücadeleye vb. bağımlı kıldı.

Çin Komünist Partisi içinde düşünce ve eylemde gerçek Marksist-Leninist birlik yoktu ve yoktur. Çin Komünist Partisi'nin kuruluşundan beri var olan hizipler mücadelesi, bu parti içinde doğru bir Marksist-Leninist çizginin oluşturulmasını, Marksist-Leninist düşüncenin önderliğini engelledi. Partinin başlıca önderlerinde beliren çeşitli eğilimler kimi zaman sol, kimi zaman sağ oportünist, kimi zaman merkezîyetçiydi ve açık anarşist, şoven ve ırkçı görüşlere kadar varmaktaydı. Mao Zedung ve grubu partinin başında bulunduğu sürece, bu eğilimler Çin Komünist Partisi'nin ayırt edici özelliklerinden biriydi. Bizzat Mao Zedung parti içinde «iki çizgi»nin varlığının gerekli olduğunu öğütledi. Mao Zedung'a göre, iki çizginin varlığı ve mücadelesi doğal bir olgudur; zıtların birliğinin ifadesidir; ilkelere bağlılık ile uzlaşmayı bünyesinde birleştiren esnek bir siyasettir. Mao Zedung şöyle yazıyordu: «Hata yapmış bir yoldaş karşısında iki elimiz birden kullanılabilir: Bir el ile ona karşı mücadele edilir, diğer el ile onunla birlik sağlanır. Bu mücadelenin amacı, Marksizmin ilkelerini korumaktır, yani ilkelere bağlı kalmaktır; bu, sorunun bir yanıdır. Diğer yanı bu yoldaşla birleşmektir. Birliğin amacı, bu yoldaşa bir çıkış yolu göstermektir, onunla bir uzlaşmaya varmaktır»*

Bu görüşler, komünist partinin tek bir çizgiye ve çelikten bir düşünce ve eylem birliğine sahip, örgütlü bir öncü müfreze olması gerektiği biçimindeki Leninist öğ-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 560, Pekin 1977, Fr. Bas. (Çinliler tarafından o yıl yapılan ilk baskı).

retiyeye taban tabana zıttır.

Parti dışında yürütülen sınıf mücadelesinin bir yanması olarak parti içi sınıf mücadelesi ile Mao Zedung'un «Parti içinde iki çizgi» görüşünün hiçbir ortak yanı yoktur. Parti, uzlaşmaz sınıflar arasında mücadele yürütülen bir sınıflar arenası değildir. Birbirine zıt amaçları olan insanların toplandığı yer değildir. Gerçek Marksist-Leninist parti, yalnızca işçi sınıfının partisidir ve işçi sınıfının çıkarlarını kendine temel alır. Devrimin zaferi ve sosyalizmin inşası için belirleyici etken budur. Parti konusunda, komünist partisi içinde birkaç çizginin ve karşıt akımların varlığına izin vermeyen Leninist ilkeleri savunmuş olan Stalin şunları vurguluyordu:

«... komünist partisi, çeşitli sınıfların unsurlarının oluşturduğu bir blok partisi değil, proletaryanın yekpare partisidir.»*

Buna karşılık Mao Zedung partiyi, birbirine zıt çıkarları olan sınıfların bir birliği olarak, içinde iki gücün, proletarya ile burjuvazinin, «proleter genel kurmay» ile «burjuva genel kurmay»ın karşı karşıya bulunduğu ve birbiriyle mücadele ettiği bir örgüt olarak düşünür; bunlar, partinin en alt organlarından en üst organlarına kadar her yerde kendi temsilcilerine sahip olmalıdırlar. Nitekim Mao Zedung, 1956'da sağ ve sol hiziplerin önderlerinin Merkez Komite'ye seçilmelerini talep etti; bu isteği dayandırdığı kanıtlar ise çocukça olduğu kadar gülünçtü de. Mao Zedung şunları söylüyor: «Tüm ülke, hatta tüm dünya onların çizgi hatası yaptıklarını iyi biliyor. Ama onlar, tam da bu kadar tanınmış oldukları için seçildiler. Ne yapalım? Onlar tanınmış kişiler; oysa hiç hata yapmamış ya da küçük hatalar yapmış olan sizler, onlar kadar ünlü değilsiniz. Küçük burjuvazinin sayıca böylesine

---

* J. Stalin, Eserler, Cilt II, s. 280, Arn. Bas.

çok olduğu ÷lkemizde onlar iki bayraktır.»* Parti saflarında ilkeler düzeyinde mücadeleden yüz çeviren Mao Zedung hizip oyunu oynadı; bazı hiziplere karşı çıkıp böylece kendi durumunu sağlamlaştırmak uğruna diğere bazı hiziplerle uzlaşmaya çalışıyordu.

Böylesi bir örgütsel platformla Çin Komünist Partisi, hiçbir zaman bir Marksist-Leninist parti olmadı ve olamazdı. Bu parti içinde Leninist ilkelere ve kurallara uyulmadı. Partinin en yüksek kolektif organı olan parti kongresi düzenli olarak toplantıya çağırılmadı. Örneğın 7. Kongre'den 8. Kongre'ye kadar aradan onbir yıl, her ikisi de savaştan sonra toplanmış olan 8. Kongre'den 9. Kongre'ye kadar ise tam onüç yıl geçti. Kaldı ki bu kongrelerin toplanması dahi biçimseldi; bunlar çalışma toplantısından çok birer gösteriydi. Kongre delegeleri, parti yaşamına ilişkin Marksist-Leninist ilkelere ve kurallara uygun olarak seçilmemişlerdi; tersine yönetici organlar tarafından tayin edilmişlerdi ve sürekli temsilcilik sistemine göre hareket ediyorlardı.

Bir süre önce «Renmin Ribao» gazetesinde, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi «Genel Büro»su teori grubu olarak adlandırılan bir grubun yazmış olduğu bir yazı yayınlandı.** Yazı, Mao'nun, kendi çevresinde «Genel Büro» adı altında, Siyasal Büro'yu, Parti Merkez Komitesi'ni devlet, ordu, güvenlik hizmetleri kadrolarını vb. izleyen ve denetim altında tutan özel bir aygıt oluşturmuş olduğunu belirtiyor. Bu büroya giriş ve çalışması hakkında bilgi edinme, Merkez Komite ve Siyasal Büro üyeleri dahil herkese yasaktı. Şu ya da bu hizipçi grubun düşürölmesi ya da yükseltilmesine ilişkin planlar bu

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5. s. 348. Pekin 1977, Fr. Bas.

** «Başkan Mao'nun Öğretilerini Her Zaman Akılda Tutalım», «Renmin Ribao», 8 Eylül 1977.

büroda hazırlanmaktaydı. Bu büronun üyeleri her yerde hazır bulunuyorlardı; izliyor, gözetliyor ve bağımsız olarak, yani parti denetiminin dışında rapor veriyorlardı. Ayrıca bu büro, «Başkan Mao'nun özel muhafızları» adı ardına gizlenen silahlı birliklere de sahipti. Elli binin üstünde güce sahip olan bu muhafız kıtası Çin Komünist Partisi tarihinde sık sık görüldüğü ve yakın zamanlarda «Dörtlü»nün ve taraftarlarının Hua Guo-feng tarafından tutuklatılmasında olduğu gibi, başkan «büyük bir darbe indirmek» kararına vardığı zaman harekete geçiyordu.

Mao Zedung, aynı biçimde, kitlelerle ilişkileri sürdürme bahanesiyle, kendilerine, hiç kimsenin haberi olmaksızın tabandaki kadroları, kitlelerin düşüncelerini ve psikolojisini araştırmak ve izlemek görevi verilmiş olan haber verici kişilerden oluşan ve tüm ülkeye yayılmış özel bir ağ oluşturmuştu. Bunlar doğrudan doğruya yalnızca Mao Zedung'a rapor veriyorlardı. Mao Zedung, kitlelerle tüm bağlantısını kesmişti ve dünyayı, «Genel Büro» ajanlarının verdiği haberlerden seyrediyordu. Mao şunları söylüyordu: «Kendi hesabıma ben, asla radyo dinlemem, ne yabancı istasyonları ne de Çin radyosunu. Ben yalnızca yayın yaparım.» O, ayrıca şunu da kabul etti: «Artık 'Renmin Rıbao' gazetesini okumayacağımı açıkça belirttim. Gazetenin yazışleri müdürüne de söyledim: Senin gazeteni okumuyorum.»*

Renmin Ribao'nun yazısı, Çin Komünist Partisi ve Çin devletindeki anti-Marksist yönü ve Mao Zedung'un kişisel iktidarını daha iyi anlamamızı sağlayan yeni veriler sunmaktadır. Mao Zedung, genel olarak parti ve partinin taban komiteleri şöyle dursun, Merkez Komite'ye ve

---

* Mao Zedung'un, partimizden yoldaşlarla yaptığı konuşmadan, 3 Şubat 1967, Arnavutluk Emek Partisi Merkez Arşivleri (PMA)

Parti Kongresi'ne bile itibar etmiyordu. Parti komiteleri, yönetici kadrolar ve hatta Merkez Komite bile, yalnızca Mao Zedung'a bağlı bu «Genel Büro»dan, bu «özel kurmay»dan emir alıyorlardı. Parti kurullarının, partinin seçilmiş organlarının hiçbir yetkisi yoktu. Renmin Ribao'nun yazısında şunlar yazılı: «Önceden bizzat Mao Zedung tarafından görülmeksizin ve onaylanmaksızın hiç kimse hiçbir telgraf, mektup, belge, emir yayınlamazdı.» Mao Zedung'un, daha 1953'te şu kesin emri vermiş olduğu ortaya çıkmaktadır: «Bugünden itibaren Merkez Komite adına yollanacak olan tüm belge ve telgraflar, gönderilmeden önce tarafımdan incelenecektir. Aksi takdirde geçerlilikleri yoktur.»* Bu koşullar altında kolektif önderlikten, parti içi demokrasiden, Leninist kurallardan söz edilemez.

Mao Zedung'un iktidarı öylesine sınırsızdı ki kendi varislerini de kendisi saptıyordu. Bir zamanlar, Liu Şao-şi'yi kendi halefi olarak belirlemişti. Daha sonra, ölümünün ardından iktidarın ve partinin varisinin Lin Biao olacağını açıkladı. Marksist-Leninist partilerin pratiğinde hiç görülmedik şey olan bu tutum parti tüzüğüne bile geçirildi. Ölümünden sonra kendi yerine Parti Başkanı olarak Hua Guo-feng'i saptayan da yine Mao Zedung'tur. İktidarı elinde tutan Mao, parti ve devletin yüksek yöneticilerini bizzat eleştiriyor, yargılıyor, cezalandırıyor ve daha sonra itibarlarını geri veriyordu. Deng Siao-ping olayı budur. Deng Siao-ping, 23 Ekim 1966 tarihinde yapmış olduğu sözümona özeleştirisinde şunları itiraf ediyordu: «Liu Şao-şi ve ben gerçek monarşistleriz. Benim hatalarımın özü: kitlelere güvenimin olmaması, devrimci kitleleri desteklememem, tersine onlara karşı olmam, devrimi bastırmak amacıyla gerici bir çizgi izlemem, sınıf mü-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 96, Fr. Bas. Pekin 1977

cadelesinde proletaryanın safında değil burjuvazinin safında yer almış olmamdır... Tüm bunlar... benim, sorumlu bir mevkiye gelmeye uygun olmadığını göstermektedir.»* Ve bu damgalı revizyonist, işlemiş olduğu tüm suçlara rağmen şimdi, eskiden bulunduğu mevkiye yeniden getirilmiştir.

«Mao Zedung düşüncesi»nin partiye ve partinin rolüne ilişkin anti-Marksist özü, parti ile ordu arasındaki ilişkinin teoride kavranışında ve pratiğe uygulanışında onaya çıkmaktadır. «Parti orduya kumanda eder», «siyaset silaha kumanda eder» vb. gibi formüller kullanmasına karşın, Mao Zedung ülke yaşamında temel siyasal rolü pratikte orduya bıraktı. O, daha savaş sırasında şunları söylüyordu: «Tüm ordu kadroları şunları becerecek durumda olmalıydılar: İşçilere önderlik etmek ve sendikaları örgütlemek: gençliği seferber etmek ve örgütlemek; kurtarılmış yeni bölgelerin kadrolarıyla birleşmek ve onları eğitmek; sanayi ve ticareti yönetmek; okulları, gazeteleri, haber ajanslarını ve radyo istasyonlarını yönetmek; dışişleriyle uğraşmak; demokratik partilere ve halk örgütlerine ilişkin sorunları düzenlemek; şehir ile köy arasındaki ilişkileri düzenlemek; yiyecek, kömür ve diğer temel ihtiyaç maddelerine ilişkin sorunları çözümlenmek; parasal ve mali sorunların üstesinden gelmek.»**

Ordu, demek ki partinin üstünde, devlet organlarının üstünde, her şeyin üstünde yer alıyordu. Dolayısıyla Mao Zedung'un, devrimin yönetiminde ve sosyalist inşada partiyi belirleyici etken olarak tanımlayan sözleri, yalnızca sloganlardan ibarettir. Gerek kurtuluş savaşı döneminde, gerekse Cin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşun-

---

* Deng Siao-ping'in özeleştirisinden, Parti Merkez Arşivi

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 4, s. 355, Pekin 1962, Fr. Bas.

dan sonra ordu Şu ya da bu hizbin iktidarı ele geçirmek için yrttg tüm mücadelelerde belirleyici rol oynamıştır. Kültür Devrimi sırasında da, baŐrolü oynayan orduyd; ordu, Mao'nun son yedek gücüydü. 1967'de Mao Zedung, «Biz ordunun gücüne dayanıyoruz» diyordu, «... Pekin'de yalnızca iki tmenimiz vardı, ancak mayıs ayında, o zamanki Pekin Parti Komitesiyle hesaplaŐmak üzere iki tümen daha getirdik.»*

Mao Zedung, ideolojik muhaliflerini tasfiye etmek için her zaman orduyu harekete geçirdi. Liu Şao-Şi ve Deng Siao-ping grubuna karşı Lin Biao'nun yönetimindeki orduyu seferber etti. Daha sonra da u En Lay ile birlikte, orduyu, Lin Biao'ya karşı örgütledi ve seferber etti. «Mao Zedung düşüncesi»nden esinlenen ordu, Mao'nun ölümünden sonra da aynı rolü oynamayı sürdürdü. Çin'de iktidara gelen herkes gibi Hua Guo-feng de orduya dayandı, ve onun desteğiyle hareket etti. Hua Guo-feng, Mao ölür lmez orduyu hemen ayağa kaldırdı; Yeh ien-yin, Wang Dungsın gibi ordu mensuplarının yardımıyla darbe örgütledi ve muhaliflerini tutuklattı.

Çin'de iktidar bugün de ordunun elindedir; oysa parti ordunun kuyruğuna takılmıŐtır. Bu, revizyonizmin ege-men olduğu ülkelerin genel bir özelliğidir. Gerçek sosyalist ülkeler, orduyu, proletarya diktatörlüğünün güçlü silahlı olarak, sosyalizmin düşmanları başkaldırırlarsa onları ezmek amacıyla ve ülkeyi emperyalistlerin ve dış gericiliğin olası bir saldırısı karşısında savunmak üzere güçlendirirler. Ama, Marksizm-Leninizmin bize öğrettiği gibi, ordunun her zaman bu rolü oynayabilmesi için her an partinin yönetimi altında olması gerekir; yoksa partinin, ordu yönetimi altında olması değil.

---

* Mao Zedung'un Arnavutluk Halk Cumhuriyeti Dostluk Heyeti ile görüŐmesinden, 18 Aralık 1967, PMA.

Bugün Çin’de, ordunun en güçlü hiziplerinin, Çin’i sosyal-emperyalist bir süper devlet yapmak isteyen en gerici hiziplerin sözü geçmektedir.

Gelecekte Çin emperyalist bir süper devlete dönüş-tüğü ölçüde ülke yaşamında ordunun rolü ve gücü de durmadan artacaktır. Ordu, kapitalist bir düzeni ve ekono-miyi savunmak üzere, tepeden tırnağa silahlanmış bir imparatorluk muhafız kıtası gibi takviye edilecektir. Hal-kın direnişi güçlendiğinde açık faşist biçimler dahi ala-bilecek bir diktatörlüğün, bir burjuva kapitalist diktatör-lüğün aracı olacaktır.

«Mao Zedung düşüncesi», ülke yönetiminde birçok partinin varlığının gerekliliğini, siyasal çoğulculuk diye adlandırılan şeyi savunarak, devrimde ve sosyalist inşa-da komünist partinin kimseyle paylaşılmaz rolüne ilişkin Marksist-Leninist öğreti ile tam bir çelişki içine düşmüştür. Mao Zedung, E. Snow’a da anlattığı gibi bir ülkenin yönetiminde, Amerikan modeline uygun olarak birçok si-yasal partinin var olmasını en demokratik hükümet bi-çimi olarak görüyordu. «Son tahlilde hangisi daha iyi-dir?» diye soruyordu Mao Zedung, «tek bir partiye mi, yoksa birçok partiye mi sahip olmak?» Ve şöyle cevap-landırıyor: «Görünen o ki; birçok partiye sahip olmak tercih edilir. Bu, geçmişte böyleydi, gelecekte de böyle olabilir. Bunun anlamı, uzun süre bir arada yaşama ve karşılıklı denetimdir»* Mao, burjuva partilerin, Çin Ko-münist Partisi ile eşit hak ve yetkilere sahip olacak bi-çimde deviet iktidarına ve ülke yönetimine katılmalarını gerekli görüyordu. Yalnız bu kadar da değil. Mao Zedung’a göre «tarihin ürünü» olan bu burjuva partileri, Çin Ko-münist Partisi de yok olmadığı sürece yok olamazlardı, başka bir deyişle bu partiler komünizme dek, komünist

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 319, Pekin 1977, Fr. Bas.

partisi ile birarada varolacaklardı.

«Mao Zedung düşüncesi»ne göre, ancak tüm sınıfların ve tüm partilerin işbirliği temelinde yeni, demokratik bir düzen var olabilir ve sosyalizm kurulabilir. Böylesi bir sosyalist demokrasi anlayışı, tüm partilerin «uzun süre bir arada yaşaması ve karşılıklı denetimi»ne dayanan ve İtalyan, Fransız, İspanyol ve diğer revizyonistlerin günümüzdeki tezlerine çok benzeyen böylesi bir sosyalist siyasal sistem anlayışı devrimde ve sosyalist inşada Marksist-Leninist partinin önder ve paylaşılmaz rolünün açıkça inkarıdır. Tarihsel deney, Marksist-Leninist partinin önder ve paylaşılmaz rolü olmaksızın proletarya diktatörlüğünün var olamayacağını, sosyalizmin kurulamayacağını ve savunulamayacağını daha şimdiden göstermiştir. Stalin şöyle diyordu:

«... proletarya diktatörlüğü, ancak bir parti, komünistlerin, önderliği diğer partilerle paylaşmayan ve asla paylaşmaması gereken partisi, ona önderlik ettiği takdirde eksiksiz olabilir.»*

Mao Zedung'un revizyonist görüşlerinin temeli, Çin Komünist Partisi'nin her zaman izlemiş olduğu burjuvazi ile işbirliği ve ittifak siyasetindedir. Birbirine zıt ideolojilerin bir arada var olmalarının doğrudan bir ifadesi olan «yüz çiçek açsın, yüz fikir akımı çarpışsın» biçimindeki anti-Marksist ve anti-Leninist rota da bu siyasetten kaynaklanmaktadır.

Mao Zedung'a göre, sosyalist toplumda, proleter ideolojinin, materyalizmin ve ateizmin yanı sıra, burjuva ideolojisinin, idealizmin ve dinin varlığına da, «kokulu çiçeklerin» yanında «zehirli otlar»ın yetişmesine de, vb. izin vermek uygun olur. Ona göre böyle bir çizgi, tartışmaların ve düşünce özgürlüğünün yolunu açmak, Marksizmi geliştirmek için gereklidir. Ama gerçekte Mao Ze-

---

* J. Stalin Eserler, C. 10, s. 97, Arn. Bas.

dung, bu çizgi aracılığıyla, burjuvazi ile işbirliği ve burjuva ideolojisiyle bir arada yaşama siyasetine teorik bir temel oluşturmaya çalışmaktadır. Mao Zedung şöyle diyor: «... İnsanlara, yanlış olanla, zararlı olanla ya da bize düşman olanla, idealizmle ve metafizikle teması, Konfiçyüs, Lao ve Çan Kay-Şek'in sözlerini öğrenmeyi yasaklamak tehlikeli bir siyaset olurdu. Böyle bir siyaset, düşüncenin körelmesine, tek yanlı düşünmeye neden olurdu ve insanları yaşamın sınavları karşısında hazırlıksız bırakıldı...»* Mao buradan, idealizmin, metafiziğin ve burjuva ideolojisinin sonsuzluğa dek var olacağını; bu nedenle de, yalnızca onları yasaklamamak değil, aynı zamanda, onlara su yüzüne çıkmak, kendilerini göstermek ve zıtlarıyla boy ölçüşmek olanağını da vermek gerektiği sonucunu çıkarmaktadır. Mao Zedung, gerici olan her unsura karşı bu uzlaşıcı tutumunda öylesine ileri gidiyor ki sosyalist toplumda kargaşalığın kaçınılmaz olduğunu, düşmanların faaliyetinin yasaklanmasının yanlış bir tavır olduğunu, belirtiyor. «Bence» diyor Mao Zedung, «canı isteyen herkes, istediği sürece kargaşa çıkarabilir; bir ay yetmiyor mu, ona iki ay süre tanırız. Ne olursa olsun, o, kargaşa çıkarmaktan usanmaya değin soruna kapanmış gözüyle bakmayacağız. Kargaşalığa bir son vermekte fazla acele ederseniz bunlar ergeç yeniden ortaya çıkacaklardır.»**

Bütün bunlar, bir «bilimsel» tartışmaya sunulan akademik görüşler değildir. Tersine, saflarında yüz düşünce ve görüşün boy gösterdiği ve bugün gerçekte yüz fikir akımının birbiriyle yarıştığı Çin Komünist Partisi'ni karmakarışık bir duruma getiren ve Marksizm-Leninizmin karşısına çıkarılan karşı-devrimci, oportünist bir siyasal

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 397, Pekin 1977, Fr. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 405-406, Pekin 1977, Fr. Bas.

çizgi söz konusudur. Bu, içinde yüz çiçeğin açtığı bahçede burjuva eşek arılarının özgürce uçuşmasını ve buraya zehir saçmalarını sağladı.

İdeolojik sorunlara ilişkin bu oportünist tavrın kökleri, diğer şeylerin yanı sıra, Çin Komünist Partisi'nin, kuruluşundan ülkenin kurtuluşuna kadar geçen zaman boyunca ve ondan sonra da, kendini ideolojik olarak sağlamlaştırmaya uğraşmamasında, üyelerinin yürek ve kafalarına Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisini yerleştirmek için çalışmamasında, Marksist-Leninist ideolojinin temel sorunlarına sahip çıkmak ve onları Çin'in somut koşullarına adım adım ve sürekli olarak uygulamak için mücadele etmemiş olmasında yatmaktadır.

«Mao Zedung düşüncesi», Marksist-Leninist devrim teorisiyle çelişmektedir.

Mao Zedung yazılarında sık sık, toplumun gelişme sürecinde devrimin rolünden söz etmekteyse de, özünde metafizik ve evrimci bir görüşe bağlı kalmaktadır. Mao Zedung; ilerleyen gelişmenin sarmal bir biçimde olduğunu gösteren materyalist diyalektiğin tersine, gelişmenin devri bir biçim gösterdiğini, bir dairenin çevresinde dönen bir hareket halinde dengeden dengesizliğe ve yeniden dengeye, hareketten durgunluğa ve yeniden harekete, yükselişten düşüşe ve yeniden yükselişe, ilerlemeden gerilemeye ve yeniden ilerlemeye dönüşen vb. dalga biçiminde bir süreç olduğunu savunmaktadır. Nitekim, Mao Zedung ateşin arındırıcı rolüne ilişkin eski felsefe görüşüne katılarak şöyle yazıyor: «Düzenli aralıklarla 'ateşi tutuşturmak' gereklidir: Bunların sıklığı ne kadar olmalıdır? Yılda bir kez mi, yoksa üç yılda bir kez mi, ne dersiniz? Bence bu iş, ay-güneş takviminin her üç yılda bir ya da beş yılda iki kez ortaya çıkan onüçüncü ayı gibi, en azından beş yılda iki kez olmalıdır.»* Mao Zedung tıpkı eski

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 499, Pekin 1977, Fr. Bas.

zamanların gök bilimcileri gibi, ay takviminden, ateşin belli aralıklarla yeniden yakılması yasasını, «büyük uyum» dan «büyük kargaşalık»a ve yeniden «büyük uyum»a doğru hareket eden bir gelişme yasasını çıkarıyor. Devirler böylece belli aralıklarla tekrarlanıyor. Böylelikle, «Mao Zedung düşüncesi», Lenin' in söylediği gibi,

“...var olan her şeyin ‘kendinden hareketi’ni anlamamız için anahtar görevi yapan; ... ‘sıçramalar’ı, ‘gidecek gelişmede kesinti’yi, ‘zıttına dönüşme’yi, eskinin yıkılışını ve yeninin doğuşunu anlamamız için anahtar görevi yapan”* diyalektik materyalist görüşün karşısına, "cansız, soluk ve kuru" metafizik görüşü çıkarıyor.

Bu durum, Mao Zedung'un, Çin propagandasına göre «özel bir katkıda» bulunmuş olduğu ve materyalist diyalektiği sözümona daha da geliştirmiş olduğu çelişkiler sorununu ele alış biçiminde daha da açıkça ortaya çıkmaktadır. Gerçi Mao Zedung, yazılarının birçoğunda sık sık zıtlardan, çelişkilerden, zıtların birliğinden söz eder; hatta Marksist alıntı ve cümlelere bile başvurur; ancak yine de bu sorunları diyalektik materyalist biçimde kavramaktan uzaktır. Mao Zedung, çelişkileri ele alırken Marksist tezlerden değil, eski Çin filozoflarının tezlerinden yola çıkmaktadır; zıtlara, dış olgular olarak mekanik biçimde bakmakta ve zıtların dönüşümünü birinin diğeriyle basit yer değiştirmesi olarak göstermektedir. Mao Zedung, eski felsefeden alınmış olan üst-alt, ön-arka, sağ-sol, kolay-zor vb. gibi ebedi zıtları-kullanmakta; özünde, bizzat nesnelere ve olayların iç çelişkilerini reddetmekte ve gelişmeyi basit bir tekrarlama olarak, içinde aynı zıtların ve bu zıtlar arasındaki aynı ilişkinin yer aldığı değişmez durumların ardı ardına gelmesi olarak görmektedir. Mao Zedung, bir çelişkinin iki zıt yanının karşılıklı olarak birbirine dönüşmesini, bu çelişkinin çö-

---

* Lenin, Eserler, C. 38, s. 396, Arn. Bas.

zümü olarak ya da bu zıtları içeren olayın kendisinde meydana gelen bir niteliksel değişme olarak değil de, basit bir yer değiştirme olarak kavramakta ve bunu, yani zıtların karşılıklı olarak birbirine dönüşmesini herşeyin onun buyruğuna uyduğu kesin bir şema olarak kullanmaktadır. Mao, bu şemadan hareketle şunları söyleyecek kadar ileri gidiyor: «Dogmatizm kendi zıttına dönüştüğü zaman, ya Marksizm olur ya da revizyonizm»*, «metafizik diyalektiğe dönüşür ve diyalektik metafiziğe», vb. Böylesine saçma iddiaların ve zıtlarla sofistçe oyunların ardında Mao Zedung'un oportünist ve devrimci olmayan görüşleri gizlenmektedir. Nitekim Mao Zedung, sosyalist devrimi, toplumun niteliksel bir değişmesi olarak, yani uzlaşmaz sınıfları, insanın insan tarafından sömürülmesini ve ezilmesini ortadan kaldıran niteliksel bir değişme olarak değil de, burjuvazi ile proletarya arasında rollerin basit bir yer değiştirmesi olarak görmektedir. Mao, bu «buluş»un doğruluğunu göstermek için şöyle yazıyor: «Eğer burjuvazi ile proletarya birbirine dönüşemezlerse, devrim yoluyla proletaryanın yöneten sınıf ve burjuvazinin de yönetilen bir sınıf haline gelmesini nasıl açıklarsınız?.. Biz ve Çan Kay Şek'in Guomintang'ı zıt kutuplarda bulunuyoruz. İki çelişkili yanın mücadelesi ve karşılıklı olarak birbirini dışlaması sonucu Guomintang'la yer değiştirdik..»* Mao Zedung'u, komünist toplumun iki evresine ilişkin Marksist-Leninist teoriyi revizyona uğratmaya götüren de aynı mantıktır. «Diyalektiğe göre, tıpkı bir insanın mutlaka ölmesi gibi, sosyalist düzen de tarihsel bir olgu olarak günün birinde yok olacak ve komünist düzen, sosyalist düzenin yadsıması olacaktır. Sos-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 479, Pekin 1977, Fr. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 399-400, Pekin 1977, Fr. Bas.

yalist düzenin ve sosyalizmin üretim ilişkilerinin ve üst-yapısının yok olmayacağını öne süren bir tez Marksist bir tez olarak görülebilir mi? Bu. bir dinsel doğmaya saptanmakla ya da tanrının sonsuza kadar varlığını sürdüreceğini söyleyen bir dini inancı ya da bir din bilimini savunmakla aynı şey değil midir?.»*

Mao Zedung, özünde aynı kategorinin, aynı sosyo-ekonomik düzenin iki evresi olan ve birbirlerinden yalnızca gelişme ve olgunluk derecesi olarak farklılık gösteren sosyalizm ve komünizmin, bu Marksist-Leninist biçimde kavranışını açıkça revizyona uğratarak sosyalizmi, komünizme taban tabana zıt birşey olarak gösteriyor.

Mao Zedung, genelinde devrim sorununu, bu metafizik ve anti-Marksist görüşlerden hareketle ele almaktadır. Devrimi; sonu olmayan, yeryüzünde insanlığın var olduğu tüm süre boyunca belli aralıklarla tekrarlanan bir süreç, yenilgiden zafere, zaferden yenilgiye giden ve bitip tükenmeden böyle süren bir süreç olarak görmektedir. Mao Zedung'un, devrime ilişkin kimi zaman evrimci, kimi zaman anarşist olan anti-Marksist görüşleri, Çin'de devrim sorunlarını ele aldığı zaman daha da açıkça ortaya çıkmaktadır.

Mao Zedung, yazılarından da anlaşılacağı gibi, Çin devriminin sorunlarını çözümlenmede ve bu devrimin görevlerini saptamada Marksist-Leninist teoriye dayanmadı. Bizzat kendisi, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Ocak 1962'de düzenlediği genişletilmiş çalışma konferansında şunu kabulleniyor: «Devrimci faaliyetimizi uzun yıllar boyunca körlemesine, devrimin nasıl yürütülmesi gerektiğini, devrimde mızrağın sivri ucunun kime yöneltilmesi gerektiğini bilmeksizin, devrimin aşamaları-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 409, Pekin 1977, Fr. Bas.

nı gözönüne almaksızın, kimin ilk ağızda, kimin daha sonra düşürülmesi gerektiğini bilmeksizin vb. yürüttük». Bu, Çin Komünist Partisi'nin, demokratik devrimde proleteryanın önderliğini sağlayamamasına ve demokratik devrimi sosyalist devrime dönüştürememesine neden oldu. Çin devriminin tüm gelişimi; devrimin niteliğine, aşamalarına itici güçlerine vb. ilişkin olarak Marksizm-Leninizmi değil «Mao Zedung düşüncesi»nin anti-Marksist görüşlerini kendisine rehber edinen Çin Komünist Partisi'nin karmakarışık yolunun delilidir.

Mao Zedung, burjuva demokratik devrim ile proleter devrim arasındaki yakın bağları hiçbir zaman doğru biçimde kavrayamadı ve açıklayamadı. Burjuva demokratik devrim ile proleter devrim arasında bir Çin seddi olmadığını, bu iki devrimin uzun bir zaman aralığıyla birbirinden ayrılamayacağını bilimsel olarak kanıtlamış olan Marksist-Leninist teorinin tersine Mao Zedung şöyle diyordu: «Devrimimizin sosyalist devrime dönüşmesi geleceğe ait bir sorundur... Bu geçiş ne zaman meydana gelecek... bunun için oldukça uzun bir zaman gerekebilir. Bu geçiş için gerekli tüm siyasal ve ekonomik koşullar bir araya gelmediği sürece, böyle bir dönüşüm halkımızın büyük çoğunluğunun yararına değil zararına olduğu sürece, bu dönüşüm söz konusu edilmemelidir.»*

Mao Zedung, burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştürülmesinden yana olmayan bu anti-Marksist görüşe, tüm devrim boyunca ve hatta kurtuluştan sonra da bağlı kalmıştır. Nitekim 1940'ta şöyle diyordu: «Çin devrimi mutlaka... önce yeni demokrasi evresinden geçmek ve ancak ondan sonra sosyalizm evresine geçmek zorundadır. Bu iki evreden birincisi nispeten uzun bir süre gerektirecektir...»** Mao Zedung, 1949 martında,

---

*Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 1, s. 210, Arn. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 3, s. 169, Arn. Bas.

kurtuluştan sonra Çin'in gelişme programını sunduğu Parti Merkez Komitesi Genel Kongresi'nde şöyle diyor-du: «Bu dönem boyunca şehirde ve kırdaki kapitalizmin tüm unsurlarının varlığına izin verilmelidir». Bu görüşler ve «teoriler», Çin Komünist Partisi ve Mao Zedung'un, Çin'de, devrimin sosyalist devrime dönüştürülmesi için mücadele etmemelerine, burjuvazinin ve kapitalist toplumsal ilişkilerin özgürce gelişmesine yol açmalarına neden oldu.

Demokratik devrim ile sosyalist devrim arasındaki ilişki konusunda, Mao Zedung, devrimin ilerletilmesine ilişkin Marksist-Leninist teoriye ilk olarak saldıran ve onu çarpıtan, burjuva demokratik devrim ile sosyalist devrim arasında, burjuvazinin kapitalizmi geliştireceği ve proleter devrime geçebilmenin koşullarını oluşturacağı uzun bir zaman aralığı olduğu tezini ortaya atan İkinci Enternasyonal şeflerinin tutumunu benimsedi. İkinci Enternasyonal'in şefleri, kapitalizme gelişme olanağı tanımaksızın burjuva demokratik devrimin sosyalist devrime dönüşmesini olanaksız buluyorlardı; onlara göre bu, aşamaları atlamak olurdu. Bu görüşe Mao Zedung da şu sözleriyle tam olarak katılmaktadır. «Yeni demokratik birleşik devlet var olmadan,... özde kapitalist ekonomi geliştirilmeden, sömürge yarı-sömürge ve yarı-feodal düzenin yıkıntıları üzerinde sosyalizmi kurmaya çalışmak tam anlamıyla bir ütopya olurdu.»*

Mao'nun devrimin itici güçleri sorununu nasıl ele aldığı incelendiğinde «Mao Zedung düşüncesi»nin devrime ilişkin anti-Marksist görüşleri daha da açıklık kazanmaktadır. Mao Zedung, proletaryanın egemen rolünü kabul etmiyordu. Lenin, emperyalizm döneminde her devrimde, dolayısıyla demokratik devrimde de, ulusal kurtu-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 4, s. 366, Arn. Bas.

luşçu anti-emperyalist devrimde de, sosyalist devrimde de önderliğin proletaryaya ait olması gerektiğini söyledi. Buna karşın Mao Zedung, proletaryanın rolünden söz etmekle birlikte, pratikte proletaryanın hegemonyasını küçümsemiş ve köylülüğün rolünü yüceltmıştır. Mao Zedung şunları söylüyordu: «... Japon işgalcilerine karşı şimdi verilmekte olan savaş, özünde bir köylü savaşıdır. Yeni demokrasinin siyasal düzeni, özünde, iktidarın köylülüğe verilmesi demektir.»*

Mao Zedung bu küçük burjuva teoriyi, «kır şehri kuşatsın» genel teziyle ifade etmiştir. Mao, «... devrimci kır», diye yazıyordu, «şehirleri kuşatabilir.. kırlardaki çalışma Çin devrimci hareketinde baş rolü oynamalıdır, şehirlerdeki çalışma ise ikinci dereceden bir rol»** Devlet iktidarında köylülüğün oynadığı role ilişkin görüşlerinde de Mao bu düşünceyi savunmaktadır. O, tüm partilerin ve diğer siyasal güçlerin köylülüğe ve köylülüğün görüşlerine tabi olmaları gerektiğini söylemiştir: «... yüzmilyonlarca köylünün, şiddetli ve zaptedilemez bir kasırga gibi başkaldırdığı görülecektir ve hiçbir güç onları durduramayacaktır... Yüzmilyonlarca köylü, tüm devrimci partileri ve grupları, tüm devrimcileri sınavdan geçirecek ve sonuçta onların görüşlerini benimseyecek ya da reddedecektir.»***

Mao Zedung, devrimde köylülüğün egemen rolüne ilişkin tezini, dünya devriminin yolu olarak da savunmuştur. Çin siyasal edebiyatının «dünyanın kırı» olarak do tanımladığı sözümona üçüncü dünyayı, «günümüz toplumunu dönüştüren temel itici güç» sayan anti-Marksist görüşün kaynağı burada yatmaktadır. Çin anlayışına gö-

---

* Mao Zedung. Seçme Eserler, C. 3, s. 177-178, Arn. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 4, s. 257-259, Arn. Bas.

*** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 1, s. 27-28, Arn. Bas.

re. proletarya, kapitalizme karşı mücadelede ve sermayenin ezdiği tüm güçlerle ittifak yoluyla devrimin zafere ulaştırılmasında, kendisine Marks ve Lenin'in verdiği rolü oynamayan, ikinci dereceden bir toplumsal güçtür.

Çin devriminde egemen rolü, küçük burjuvazi ve orta burjuvazi oynamıştır. Bu geniş küçük burjuva tabaka Çin devriminin tüm gelişimini etkilemiştir.

Mao Zedung, köylülüğün ve genel olarak küçük burjuvazinin kararsız olduğunu öğreten Marksist-Leninist teoriye dayanmamıştır. Yoksul ve orta köylülük devrimde elbette önemli bir rol oynar ve proletaryanın yakın bir müttefiki olmalıdır. Ama köylü sınıfı, küçük burjuvazi, devrimde proletaryaya önderlik edemez. Bunun tersini düşünmek ve öğütlemek Marksizm-Leninizme karşı olmak demektir. Mao Zedung'un, tüm Çin devrimi boyunca olumsuz etki yapmış olan anti-Marksist görüşlerinin ana kaynaklarından biri de buradadır.

Proletaryanın devrimdeki hegemonyasına ilişkin yo! gösterici ve devrimci temel ilke konusunda, Çin Komünist Partisi açık bir teorik görüşe de sahip olmadı ve sonuçta bunu pratiğe de gerektiği gibi ve tutarlı olarak uygulamadı. Deneyler gösteriyor ki, köylülük, ancak proletarya ile ittifak içinde ve proletaryanın önderliği altında hareket ederse devrimci rolünü oynayabilir. Bu, bizim ülkemizde de ulusal kurtuluş mücadelesi deneyi tarafından doğrulanmıştır. Arnavutluk köylülüğü, devrimimizin başlıca gücüydü; gene de, sayıca çok az olmasına karşın işçi sınıfı köylülüğe önderlik etti. Çünkü devrime kılavuzluk eden Marksist-Leninist ideoloji idi; bugün Emek Partisi olan işçi sınıfının öncü müfrezesi Komünist Parti'de somutlanan proletarya ideolojisi idi. Yalnızca ulusal kurtuluş mücadelesinde değil, sosyalizmin kuruluşunda da muzaffer olmamızın nedeni işte budur.

Yolumuza çıkan sayısız güçlülere rağmen sürekli

başarılar elde ettik. Bu başarılarımızın nedenleri, herşeyden önce, partimizin, Marks ve Lenin'in teorisinin özünü eksiksiz özümlemiş olmasında; devrimin ne demek olduğunu, onu kimin yürüttüğünü ve ona kimin önderlik etmesi gerektiğini kavramış olmasında; köylülükle ittifak halindeki işçi sınıfının başında Leninist tipte bir partinin bulunması gerektiğini kavramış olmasında yatmaktadır. Komünistler, bu partinin yalnızca ad olarak komünist olmaması gerektiğini; onun, devrime ve parti inşasına ilişkin Marksist-Leninist teoriyi ülkemiz koşullarına uygulayan ve yeni sosyalist toplumun yaratılması çalışmasını, Lenin ve Stalin döneminin Sovyetler Birliği'ndeki sosyalist inşa örneğine uygun olarak yürüten bir parti olması gerektiğini kavramışlardı. Partimize zafer kazandıran ve ülkemize bugün sahip olduğu büyük siyasal, ekonomik ve askeri gücü kazandıran bu tutumdur. Başka türlü davranıyorduk, yüce teorimizin bu ilkelerini tutarlı biçimde uygulamamış olsaydık, çevresi düşmanlarca sarılmış olan bizim ülkemiz gibi küçük bir ülkede sosyalizm kurulamazdı. Bir an için iktidarı ele geçirmiş bile olsaydık, Yunan Komünist Partisi'nin, daha savaş kazanılmadan önce silahları yerel gerici burjuvaziye ve İngiliz emperyalizmine teslim ettiği Yunanistan'da olduğu gibi, burjuvazi iktidarı yeniden gaspedirdi.

Dolayısıyla, devrimde hegemonya sorunu, çok büyük ilkesel öneme sahiptir; çünkü devrimin yönü ve gelişimi, devrime kimin önderlik ettiğine bağlıdır.

Lenin şöyle vurguluyordu:

«Hegemonya düşüncesinden vazgeçme reformizmin en kaba biçimidir.»*

Cin devriminin burjuva demokratik bir devrim olarak kalmış ve daha üst aşamaya, sosyalist devrime geçmemiş olmasının nedenlerinden biri, tam da «Mao Ze-

---

* Lenin, Eserler, C. 17, s. 252, Arn. Bas.

dung düşüncesi»nin proletaryanın önder rolünü yadsımasıdır. Mao Zedung, «Yeni Demokrasi» yazısında, devrimin zaferinden sonra Çin’de, içine köylülük ve proletaryanın yanı sıra şehir küçük burjuvazisini ve ulusal burjuvaziye de kattığı «demokratik sınıflar»ın ittifakına dayanan bir düzen kurulmasını öğütlüyordu. «Eğer» diyor Mao, «herkesin karnını aoyurması gerektiği doğruysa, o taktirde iktidar da yalnızca tek bir partinin, tek bir grubun, tek bir sınıfın tekeline bırakılamaz.»* Bu düşünce, Çin Halk Cumhuriyeti’nin ulusal bayrağında da, dört sınıfı temsil eden dört yıldızla yansımaktadır: İşçi sınıfı, köylülük, şehir küçük burjuvazisi ve ulusal burjuvazi.

Ülkenin kurtuluşunu, bağımsız Çin devletinin kuruluşunu sağlayan Çin devrimi, Çin halkı için, dünyanın anti-emperyalist ve demokratik güçleri için büyük bir zaferdi. Kurtuluştan sonra Çin’de çok sayıda olumlu değişiklikler yapıldı: Dış emperyalizmin ve büyük toprak sahiplerinin egemenliği tasfiye edildi; yoksulluk ve işsizliğe karşı mücadele açıldı; emekçi kitleler yararına bir dizi ekonomik ve toplumsal reform yapıldı; eğitim ve kültür alanlarında geriliğe karşı mücadele verildi; savaşın yıktığı ülkenin yeniden kuruluşu yolunda bir dizi önlem alındı ve sosyalist nitelikte bazı dönüşümler de gerçekleştirildi. Eskiden açlıktan milyonlarca kişinin öldüğü Çin’de açlık diye birşey kalmadı, vb. Tüm bunlar tartışılmaz gerçeklerdir; Çin halkı için önemli kazançlardır.

Böyle önlemlerin alınıyor olması ve Çin Komünist Partisi’nin iktidara gelmiş olması, Çin sosyalizme gidiyor-muş gibi bir görünüm yarattı. Ama olaylar böyle gelişmedi; Çin Komünist Partisi, burjuva demokratik devrimin zaferinden sonra çok dikkatli davranmalı, solcu görünmemeli ve aşamaları atlamamalıydı; öyle olunca, faaliyetini

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 3, s. 235, Arn. Bas.

«Mao Zedung düşüncesi»ne dayandıran bu parti «demokrat», liberal, oportünist olduğunu gösterdi ve ülkeye sosyalizmin doğru yolunda tutarlı olarak önderlik etmedi.

Mao Zedung'un Marksist olmayan, eklektik ve burjuva siyasal ve ideolojik görüşleri, kurtarılmış Çin'e istikrarlı olmayan bir üst yapı ve hiçbir zaman istikrara kavuşamayan karmakarışık bir devlet ve ekonomi örgütlenmesi getirdi. Çin, bizzat Mao tarafından «suyu bulandırılım ki sonradan durulsun» sloganıyla teşvik edilen sürekli bir kargaşaya, hatta anarşist bir kargaşaya gömüldü.

Çu En-lay, yeni Çin devletinde özel bir rol oynuyordu. O, yetenekli bir iktisatçı ve örgütçüydü, ama hiçbir zaman Marksist-Leninist bir siyaset adamı olmadı. Tipik bir pragmacı olarak, Marksist olmayan görüşlerini kabul ettirmekten ve bu görüşleri, Çin'de iktidarı ele geçiren her grubun görüşleriyle eksiksiz olarak uyuşturmaktan iyi anlıyordu. O, asla sola kaymadan, sürekli olarak merkez ile sağ arasında gidip gelen ve her zaman bacakları üstünde durabilen bir *poussah** [hacıyatmaz]dı.

Çu En Lay, ilkesiz uzlaşmalarda ustaydı. Çan Kay Şek'i, Kao Gang'ı, Liu Şao Şi'yi, Deng Siao-ping'i, Mao Zedung'u, Lin Piao'yu, «dörtlü»yü hem destekledi, hem mahkum etti; ama Lenin'i ve Stalin'i, Marksizm-Leninizmi hiçbir zaman desteklemedi.

Kurtuluştan sonra partinin siyasal çizgisinde, Mao Zedung'un, Çu En Lay'm ve diğerlerinin görüş ve tavırları sonucu her yöne yalpalamalar görüldü. Burjuva demokratik devrim aşamasının uzun bir zaman sürmesi gerektiğini savunan «Mao Zedung düşüncesi»nin örgütlediği eğilim, Çin'de canlı tutuldu. Mao Zedung, bu aşamada, kendisinin öncelik tanıdığı kapitalizmin gelişme-

---

* Özgün metinde Fransızca

siyle birlikte sosyalizmin ön koşullarının da sağlanacağına ısrar ediyordu. Buna bağlı olan diğer bir görüş de. Mao Zedung'un, sosyalizmin çok uzun bir süre boyunca burjuvaziyle birarada varolması tezidir; burjuvazi için olduğu kadar sosyalizm için de yararlı birşey olarak gördüğü birarada varolma tezidir. Böyle bir siyasete karşı çıkan ve Ekim Sosyalist Devrimi deneyini örnek olarak ileri sürenlere cevap olarak şöyle diyordu Mao Zedung: «Rus burjuvazisi karşı-devrimçi bir sınıftı; o zamanlar Rus burjuvazisi devlet kapitalizmini reddediyor, üretimi yavaşlatıyor, sabotaj yapıyor ve hatta silah bile kullanıyordu. Rus proletaryasına, burjuvaziyi tasfiye etmekten başka bir seçim kalmamıştı. Bu da diğer ülkelerin burjuvasını öfkeliendirdi ve sövüp saymaya başladılar. Biz Çin'de ulusal burjuvaziye nisbeten ölçülü davranıyoruz, o da kendini rahat hissediyor ve siyasetimizin bazı iyi yanları da olduğunu düşünüyor.*

Mao Zedung'a göre, bu siyaset, uluslararası burjuvazinin nezdinde Çin'e iyi bir şöhrat sağlamıştır, gerçekte ise Çin'de sosyalizm davasına büyük zarar vermiştir.

Mao Zedung, burjuvazi karşısındaki bu oportünist tutumunu, Lenin'in NEP'e (Yeni Ekonomik Politika) ilişkin öğretilerinin yaratıcı bir uygulaması olarak göstermeye çalıştı. Oysa Lenin'in tezi ile, Mao Zedung'un sosyalizmde kapitalist üretime sınırsız olarak izin verilmesini ve burjuva ilişkilerin sürdürülmesini savunan görüşü arasında temelden bir ayırım vardır. Lenin, NEP'in, kapitalizmin unsurlarının gelişmesine bir süre göz yuman bir geri çekilme olduğunu kabul eder; ama şunu da vurgular :

«Proletarya iktidarı elinde sınıksız tuttuğu sürece, ulusal işlerini ve büyük sanayi elinde sınıksız tuttuğu sü-

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 338, Pekin 1977, Fr. Bas.

rece, NEP'ln proleter iktidar için tehlikeli bir yanı yoktur»*

Çin'de ise ne 1949'da ne de 1956'da, yani Mao Zedung bu sözleri söylediği zaman, proletarya iktidarı veya büyük sanayiye kendi ellerinde tutmuyordu.

Ayrıca Lenin, NEP'i, uzun iç savaşın yıkıma uğrattığı Rusya'nın o zamanki **somut koşullarının zorladığı, geçici bir** siyaset olarak görüyordu; yoksa sosyalist inşanın genel olarak geçerli bir yasası olarak değil. Ve şu da bir gerçektir ki Lenin, NEP'in ilanından bir yıl sonra, geri çekilmenin sona erdiğini belirtmiş ve ekonomide özel sermayeye karşı saldırıya hazırlanılması işaretini vermiştir. Çin'de ise, tersine, kapitalist üretimin korunacağı dönemin nerede ise sonsuzluğa dek süreceği öngörülüyordu. Mao Zedung'un görüşüne göre, kurtuluştan sonra Çin'de kurulan düzen burjuva demokratik bir düzen olmalıydı, Çin Komünist Partisi ise yalnızca görünüşte iktidarda olacaktı. İşte 'Mao Zedung düşüncesi' budur.

Burjuva demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş, ancak proletarya kararlı bir biçimde burjuvaziye iktidardan uzaklaştırırsa ve onu mülksüzleştirirse gerçekleşebilir. Çin'de işçi sınıfı iktidarı burjuvazi ile paylaştığı sürece, burjuvazi ayrıcalıklarını koruduğu sürece, Çin'de kurulmuş olan iktidar proletaryanın iktidarı olamazdı ve dolayısıyla Çin devrimi de sosyalist devrime geçemezdi.

Çin Komünist Partisi, sömürücü sınıflar karşısında hayırhah ve oportünist bir tutum benimsedi ve Mao Zedung, kapitalist unsurların sosyalizmle barışçıl bütünleşmesini açıkça savundu. Mao Zedung şöyle diyordu: «Dünyanın tüm aşırı gericileri, bugün aşırı gerici iseler de ve aşırı gericiliklerini yarın ve öbür gün de sürdürseler bile, sonsuza kadar böyle kalamazlar, eninde sonunda değişe-

---

* Lenin, Eserler, C. 32, s. 434, Arn. Bas.

ceklerdir. ...Aşırı gericiler özünde inatçı insanlardır ama istikrarlı değillerdir... Aşırı gericiler de daha iyi kişiler olarak değişebilirler... hatalarını görebilir ve doğru yolu tutabilirler. Kısacası, aşırı gericiler değişirler.»*

Bu oportünist görüşe teorik bir temel kazandırmak isteyen ve «kıtların birbirine dönüşmesi» ile hokkabazlık yapan Mao Zedung, uzlaşmaz çelişkilerin tartışma, eleştiri ve değişme yoluyla uzlaşmaz olmayan çelişmelere dönüştüğünü, sömürücü sınıfların ve burjuva aydınların kendi zıddına dönüşebildiklerini, yani devrimci olabildiklerini, söylüyordu. «Ama ülkemiz koşullarında» diye yazıyordu Mao Zedung 1956'da, "karşı-devrimcilerin çoğunluğu çeşitli ölçülerde değişeceklerdir. Karşı-devrimcilere karşı doğru bir siyaset izlediğimiz için onların birçoğu dönüşüme uğradılar ve artık devrime karşı çıkmıyorlar. Hatta bazıları devrime bazı hizmetler de bile bulundular."**

Mao Zedung, sınıf düşmanlarının zamanla düzeleceğini ileri süren bu anti-Marksist görüşlerden hareketle sınıf düşmanlarıyla sınıf uzlaşmasını savundu; onların zenginleşmeye devam etmelerine, sömürülerini sürdürmelerine, devrime karşı konuşup, açıkça faaliyet yürütmelerine izin verdi. Sınıf düşmanlarına karşı bu teslimiyetçi tavrı haklı çıkarmak için şöyle yazıyordu Mao Zedung: "Şimdi yapacak o kadar çok işimiz var ki, sınıf düşmanlarına her gün saldırmak ve bunu elli yıl sürdürmek olanaksızdır. Hatalarını düzeltmek istemeyenler varsın bunları mezara kadar, ahrete kadar sürdürsünler."*** Pratikte de düşmanlara karşı bu uzlaşmacı görüşlere uygun olarak davranıldığı için, Çin'de devlet yönetimi eski memurların elinde kaldı. Çan Kay Şek'in generalleri bakan bile oldular. Hat-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 3, s. 239, Arn. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 321, Pekin 1977, Fr. Bas.

*** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 512, Pekin 1977, Fr. Bas.

ta Japon işgalcilerinin kukla imparatoru olan Mançurya imparatoru Pu Yi bile, Çin'de itina ile himaye edildi ve yabancı ülkelerden heyetler kendisiyle buluşsun, görüşsün ve böyle insanların «sosyalist» Çin'de nasıl yeniden eğitildiğini görsünler diye müzeli bir adam yapıldı. Bu eski kukla imparator hakkında yapılan reklamın bir amacı da, diğer ülkelerdeki kralların, şeflerin ve gericiliğin kuklalarının korkusunu gidermek, onları, Mao'nun «sosyalizm» inin iyi olduğuna, ondan korkmak için hiçbir neden olmadığına ikna etmekti.

Çin'de, Çin halkına karşı sayısız suçlar işlemiş olan feodaller ve kapitalistlere karşı da sınıf mücadelesiyle hiçbir ilişkisi olmayan tutumlar benimsendi. Böylesi tavırları teori haline getiren ve karşı devrimcileri açıkça himayesine alan Mao Zedung şöyle diyordu : "... kimseyi öldürmeyelim ve çok az kimseyi tutuklayalım... Güvenlik makamları onları tutuklamamalı, savcılık onlar hakkında kovuşturma açmamalı ve mahkemeler onları yargılamalıdır. Karşı-devrimcilerin yüzde doksandan fazlasına böyle davranılmalıdır." Bir sofist gibi mantık yürüten Mao Zedung, karşı devrimcilerin idamlarının hiçbir yarar sağlamayacağını, böyle bir tutumun üretimi engelleyeceğini ve ülkenin bilimsel gelişmesini köstekleyeceğini, ülkenin adını dünyada kötüye çıkaracağını vb. söylüyor ve bir karşı-devrimci ortadan kaldırılırsa, "onun davasını bir İkincinin, bir üçüncünün vb. davasıyla kıyaslamak zorunda kalacağız, böylece bir sürü kelle uçacak... kesilen bir kafa bir daha yerine konmaz. Kafalar, pırasa gibi kesildikçe yeniden büyümmez»* diyor.

Çelişiklere ilişkin, sınıflar ve sınıfların devrimdeki rollerine ilişkin olarak «Mao Zedung düşüncesi»nin savurduğu bu anti-Marksist görüşlerin sonucunda Çin hiçbir

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 323, Pekin 1977, Fr. Bas.

zaman sosyalist inşasının doğru yolunda ilerlemedi. Çin toplumunda geçmişin ekonomik, siyasal, ideolojik ve toplumsal kalıntıları varlıklarını sürdürdükleri gibi geçmişte iktidarı elinde tutan ve bugünde elinde tutmaya devam eden sömürücü sınıflar varlıklarını sürdürüyorlar. Burjuvazi yalnızca var olmakla kalmamakta ayrıca eskiden sahip olduğu zenginliklerden gelir de sağlomaktadır. Çin'de kapitalist rant yasal olarak kaldırılmamıştır. Çünkü Çin önderliği, Mao Zedung'un 1935'te formüle etmiş olduğu burjuva demokratik devrim stratejisine bağlı kalmıştır. O sıralarda Mao Zedung şöyle diyordu: «Halk Cumhuriyeti'nin iş yasaları... ulusal burjuvazinin kâr etmesini engellemiyecektir.»* Kulak tabakası, Çin'de var olan biçimleriyle «eşit toprak hakkı siyasetine uygun olarak büyük çıkarlarını ve kârlarını korudu. Bizzat Mao Zedung zengin köylülere dokunulmamasını emrediyordu; çünkü bu, Çin Komünist Partisi'nin ortak bir siyasal, ekonomik ve örgütsel birleşik cephe oluşturmuş olduğu ulusal burjuvaziyi öfkeliendirebilirdi.»***

Tüm bunlar gösteriyor ki, «Mao Zedung düşüncesi» Çin'i sosyalizmin gerçek yoluna yöneltmedi ve yöneltemezdi de. Kaldı ki Çu En-lay'ın, 1949 yılında Çin'e yardım etmesi için gizlice Amerika'ya başvurması sırasında açıklamış olduğu gibi, ne Mao Zedung, ne de onun başlıca taraftarları sosyalizm yolundan yanaydılar. «Çin», diye yazıyordu Çu En Lay, «henüz komünist bir ülke değildir ve eğer Mao Zedung'un siyaseti doğru biçimde uygulanırsa, uzun zaman da komünist bir ülke olmayacaktır.»***

Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi, sosyalist ve komünist toplumun kuruluşuna ilişkin tüm açıklamalarını

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 1, s. 209, Arn. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 22, Pekin 1977, Fr. Bas.

*** «International Herald Tribune» 14 Ağustos 1978.

demagojik bir biçimde kendi pragmacı siyasetlerine bağlı kıldılar. Nitekim, büyük atılım olarak adlandırılan yıllarda, devrimden sonra sosyalizmi amaçlayan kitlelerin gözünü boyamak amacıyla, iki-üç beş yıllık plan süresi içinde doğrudan komünizme geçeceklerini söylüyorlardı. Ama daha sonraları, kendi başarısızlıklarını örtbas etmek amacıyla, sosyalizmin kuruluşu ve zaferinin on bin yıl süreceği yollu teorileri ileri sürmeye başladılar.

Gerçi Çin Komünist Partisi kendini komünist olarak adlandırıyordu, ama gerçekte başka bir yolda karmakarışık liberal bir yolda, oportünist bir yolda ilerliyordu ve ülkeyi sosyalizme götürme yeteneği olan bir güç olamazdı. Partinin izlemiş olduğu ve Mao'nun ölümünden sonra daha açık bir biçim almış olan bu yol, sosyalizmin yolu değil, burjuva sosyal-empyralist bir büyük devletin kuruluşu yoluydu.

Anti-Marksist bir öğretisi olan «Mao Zedung düşüncesi», proleter enternasyonalizmi yerine büyük devlet şovenizmini koymuştur.

Çin Komünist Partisi, faaliyetinin ilk adımlarından itibaren açık milliyetçi ve şoven eğilimler göstermiştir ve gerçeklerin de kanıtlamış olduğu gibi, bu eğilimler daha sonraları da ortadan kaldırılamamıştır. Çin Komünist Partisi'nin kurucularından biri olan Li Da-Şao şöyle diyor: "Avrupalılar dünyanın yalnız beyaz derililere ait olduğunu, beyazların üst sınıf, buna karşın derisi renkli halkların aşağı sınıfı oluşturduğu görüşündeler. Çin halkı" diye devam ediyor Li Da Şao, "dünyanın diğer ırklarına karşı, kendi ulusal niteliklerini bir kez daha kanıtlayacağı bir sınıf mücadelesi vermeye hazırlanmalıdır." Çin Komünist Partisi başlangıcından itibaren böylesi görüşlerle yoğrulmuştur.

Bu ırkçı ve milliyetçi görüşler Liu ve Deng şöyle dursun, Mao Zedung'un düşüncüş tarzından bile kuşkusuz

vunduğu bu anti-Marksist görüşlerin sonucunda, Çin hiçbir bütünüyle silinmemiştir. Mao Zedung 1938'de Parti Merkez Komitesi'ne sunduğu raporunda şöyle diyordu : "Günümüz Çin'i, Çin'in tüm tarihsel gelişmesinin ürünüdür... Konfüçyüs'ten Sun Yat-sen'e kadar tüm geçmişimizin sentezini yapmalı... ve bu değerli mirasa sahip çıkmalıyız. Bu şimdiki büyük hareketi yönlendirmede bize sağlam bir dayanak olacaktır."*

Elbette her Marksist-Leninist parti, kendi halkının geçmişten gelen mirasına dayanmak gerektiğini savunur, ama her mirasa değil, yalnızca ilerici mirasa dayanabileceğini akılda tutar. Komünistler, her alanda olduğu gibi, düşünce alanında da gerici mirası reddederler. Bu mirasın biçim ve içeriği ve eski düşünceleri gözönünde tutulursa, Çinliler çok tutucuydular, hatta yabancı düşmanlardılar. Eski olanı, çok değerli bir hazine gibi koruyorlardı. Çinlilerle yaptığımız görüşmelerin ortaya koyduğu gibi dünyadaki devrimci deneylerin onlar açısından büyük bir değeri yoktu. Onlar için değerli olan, yalnızca kendi siyasetleriydi, Çan Kay Şek'e karşı verdikleri mücadele idi, Uzun Yürüyüş'tü, Mao Zedung'un teorisiydi. Çinliler, diğer halkların ilerici değerlerini ya hiç dikkate almıyorlardı, ya da çok az alıyorlardı, ve hatta onları inceleme zahmetine katlanmıyorlardı. Mao Zedung şunları söyledi: "Çinliler, yabancıların yarattığı formülleri bir kenara bırakmalıdırlar." Ama burada söz konusu olanın hangi formüller olduğunu belirtmiyordu. Mao Zedung, "diğer ülkelerden alınan tüm klişe ve doğmaları" mahkûm ediyordu. Burada şu soru ortaya çıkıyor: Çin'e yabancı olan bu "doğma" ve "kişiler" arasında Çinlilerin eseri olmayan bilimsel sosyalizm teorisi de yer almıyor mu?

Çin Komünist Partisi önderliği, Marksizm-Leninizmi Sovyetler Birliği'nin tekelinde olan bir şey gibi gördü;

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 2, s. 250-251, Arn. Bas.

Mao Zedung ve hempaları, Sovyetler Birliği'ne karşı şoven görüşler, büyük devlet görüşleri beslediler; sanki bir tür burjuva kıskançlığına tutuldular. Onlar, Lenin ve Stalin döneminin Sovyetler Birliği'ni, devrime ulaşma yolunda tüm dünya proletaryasının dayanmak zorunda olduğu bir güç ve onu, burjuvazi ve emperyalizmin saldırıları karşısında tüm güçleriyle savunmak zorunda oldukları dünya proletaryasının yüce anavatanı olarak görmediler.

Daha on yıllar önce, Çin Komünist Partisi'nin en önemli iki önderi Mao Zedung ve Çu En-lay, Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği'ne karşı söz ediyor ve tavır alıyorlardı; hatta bizzat Stalin'in aleyhinde konuştular. Mao Zedung, Stalin'i subjektivizmle suçluyordu; Stalin'in "zıtların mücadelesi ile zıtların birliği arasındaki bağı göremediğini"* "Çin konusunda bir dizi yanlışlık yaptığını, Vang Ming'in, ikinci devrimci iç savaşın sonundaki 'sol' maceracılığının ve Japonya'ya karşı verilen direniş savaşının ilk günlerindeki sağ oportünizminin Stalin'den kaynaklandığını"**; Stalin'in, Yugoslavya ve Tito karşısındaki tutumunun hatalı olduğunu vb. ileri sürüyordu.

Mao Zedung, ara sıra Stalin'i savunuyormuş gibi görünmek için, Stalin'in yanlışları yalnızca % 30'du gibi sözler sarfetmekle birlikte, gerçekte yalnızca onun hatalarından söz ediyordu. Mao'nun 1957 yılında yapılan Komünist ve İşçi Partileri Moskova Konferansı'nda vermiş olduğu demeçte söylediği sözler bir rastlantı değildi : "Stalin'in yanında kendimi, öğretmeni önündeki bir öğrenci gibi hissettim. Oysa şimdi, Kruşçev'le buluşmamızda, kendimizi yoldaşlar arasında hissediyoruz, rahat davranıyorum." Böylece Mao Zedung, Stalin'in Kruşçev tarafından karalanmasını açıkça selamlıyor, onaylıyor ve

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 400, Pekin 1977, Fr. Bas.

** Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 328, Pekin 1977, Fr. Bas.

Kruşçevci çizgiyi savunuyordu.

Tıpkı diğer revizyonistler gibi Mao Zedung da Stalin'e yöneltilen eleştirileri, Stalin'in tutarlı bir biçimde savunmuş ve zenginleştirmiş olduğu Marksist-Leninist ilkelerden sapmayı haklı göstermek için kullandı. Çinli revizyonistler, Stalin'e saldırmak, onun eserlerini ve otoritesini küçük düşürmek ve böylece Mao Zedung'un otoritesini dünya çapında bir önder derecesine, sözde daima doğru ve yanlışsız bir çizgi izlemiş olan, Marksizm-Leninizmin bir ustası mertebesine yükseltmek istiyorlardı. Stalin ve Komintern, Çin Komünist Partisi önderliğini ve Mao Zedung'u, devrimde proletaryanın önder rolüne, proleter enternasyonalizmine, devrimci mücadelenin strateji ve taktiğine ilişkin vb. Marksist-Leninist ilkeleri tutarlı bir biçimde uygulamamakla eleştirmiş oldukları için, bu eleştiriler aynı zamanda, Stalin'e karşı duyulan birikmiş hoşnutsuzluğu dile getiriyordu. Mao Zedung, bu hoşnutsuzluğu açıkça şöyle dile getirdi: "Stalin, bizim zaferimizin Tito tipi bir zafer olmasından kuşkulanıyordu ve 1949-1950 yıllarında bize çok büyük baskı yaptı."* Aynı biçimde Çu En-lay da, Tiran'da bizimle yaptığı görüşmelerde şöyle diyordu: "Stalin, bizim Amerikan yanlısı olmamızdan ya da Yugoslav yolunu izleyebileceğimizden kuşkulanıyordu." Zaman, Stalin'in tümüyle haklı olduğunu kanıtlamıştır. Stalin'in Çin devrimine ve onu yöneten düşüncelere ilişkin tahminleri doğru çıkmıştır.

Mao Zedung önderliğindeki Çin Komünist Partisi ile Stalin önderliğindeki Sovyetler Birliği Komünist Partisi arasındaki çelişkiler ve Çin Komünist Partisi ile Komintern arasındaki çelişkiler, devrimci Marksist-Leninist strateji ve taktiğin temel sorunlarına ilişkin ilkesel çelişkilerdi. Örneğin; Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi, Ko-

---

* Mao Zedung, Seçme Eserler, C. 5, s. 328, Pekin 1977, Fr. Bas.

mintern'in, Çin'de devrimin doğru ve tutarlı biçimde ilerlemesine ilişkin tezini, şehirlerdeki işçi sınıfı ile kurtuluş ordusunun ortak faaliyet yürütmesine ilişkin talimatını, Çin devriminin niteliği ve aşamalarına ilişkin tezlerini vb. dikkate almamıştır. Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi'nin diğer önderleri, Çin'deki Komintern delegelerinden daima horlayıcı bir biçimde söz ettiler; onları, "Çin gerçeklerini tanımayan", "anlayışsızlar", "cahiller" vb. olarak adlandırdılar. Her ülkenin "başlı başına nesnel bir gerçeklik" olduğu, "diğerleri için kapalı bir kutu" olduğu anlayışına sahip olan Mao Zedung, Komintern delegelerinin yardımını tam anlamıyla olanaksız ve gereksiz görmekteydi. Ocak 1962'de toplanan Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Genişletilmiş Çalışma Konferansı'nda Mao Zedung şunları söyledi: "nesnel bir dünya olarak Çin'i, Çin sorunu ile ilgilenen Komintern'den yoldaşlar değil, Çinliler tanırlar. Komintern'den yoldaşlar Çin toplumu, Çin ulusunu ve Çin devrimini tanımıyorlardı ya do az tanıyorlardı. Öyleyse burada neden bu yabancı yoldaşlardan söz edilsin?"

Mao Zedung, başarılı sözkonusu olduğunda Komintern'in adını anmıyor. Buna karşın, Çin Komünist Partisi'nin yenilgi ve sapmaları, Çin'deki gelişmelerin doğru değerlendirilmemesi ve bundan doğru dersler çıkarılmaması sözkonusu olduğunda ise, suçu Komintern'e ya da Komintern'in Çin'deki temsilcilerine yüklüyor. Mao Zedung ve diğer Çin önderleri Komintern'i, Çin'deki iktidarı ele geçirmek ve sosyalizmi kurmak için verilen mücadele yolunda kendilerine engel olmakla ve sorunları karıştırmakla suçluyorlar. Ama geçmişteki olaylar ve özellikle de bugünün Çin gerçeği, Komintern'in Çin'e ilişkin karar ve talimatlarının genel olarak doğru olduklarını ve Çin Komünist Partisi'nin Marksist-Leninist ilkeler temelinde ve bu ruhla davranmamış olduğunu kanıtlamaktadır.

"Mao Zedung düşüncesi'ni tanımlayan ve geçmişte olduğu gibi bugün de Çin Komünist Partisi'nin eylemine temel olan, dar milliyetçilik ve büyük devlet şovenizminin getirdiği sonuçlar, bu partinin uluslararası komünist hareket içindeki tutum ve eylemine de yansımaktadır.

Bu, Çin Komünist Partisi'nin, Kruşçevcilerin ihanetinden sonra kurulan yeni Marksist-Leninist partilere karşı tutumunda da somut olarak görülmektedir. Çin önderliği başından itibaren bu yeni Marksist-Leninist partilere hiç güven duymadı. Bu görüş, Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nde uluslararası komünist hareketle ilişkiler konusunda söz sahibi olan Geng Biao tarafından açıkça belirtilmiştir. Geng Biao şunları söylemişti: "Çin, Marksist-Leninist partilerin kurulmasını uygun bulmuyor ve bu partilerin temsilcilerinin Çin'e gelmesini istemiyor. Onların gelmesi bizi rahatsız ediyor" ve şunları vurguluyordu: "ama elimizden ne gelir, onları geri çeviremeyiz. Burjuva partilerin temsilcilerini nasıl kabul ediyorsak, onları da kabul ediyoruz."* Proleter enternasyonalizmi ile hiçbir ortak yanı olmayan bu siyaset. Mao Zedung'un henüz hayatta olduğu, düşünebilecek ve yönetebilecek durumda olduğu zamanlarda izleniyordu; demek ki bu çizgiyi Mao Zedung tümüyle onaylıyordu.

Bu yeni Marksist-Leninist partiler, Çin önderlerinin isteklerinin tersine güçlenmeye başladıklarında, Çin önderleri başka bir taktik uygulamaya koyuldular. Tüm yeni partileri, istisnasız ve fark gözetmeksizin her grubu tanıdılar; yeter ki, bunlar kendilerini "Marksist Parti", "Devrimci Parti", "Kızıl Muhafızlar" vb. olarak adlandırmış olsunlar. Arnavutluk Emek Partisi, Çin Komünist Par-

---

* Geng Biao ile Partimizden yoldaşların Pekin'de 16.4.1973'te yaptığı görüşmeden, Parti Merkez Arşivi.

tisi'nin takındığı bu tavrı ve izlediği bu taktiği eleştirdi. Diğer gerçek Marksist-Leninist partiler de eleştirdiler. Buna rağmen revizyonist Çin önderliği aynı yolda yürümeye devam etti.

Daha sonraları yeni kurulan parti ve gruplar arasındaki pragmacı siyasetlerine uygun olarak Çin önderleri farklı farklı tavırlar takındılar. Gerçek Marksist-Leninist partileri kendi düşmanları olarak görürken, bu partilere karşı çıkan grup ve partileri bağışlarına bastılar. Günümüzde Çin revizyonistleri. "Mao Zedung düşüncesi"ni göklere çıkaran bu anti-Marksist parti ve gruplarla yalnızca ilişkiler sürdürmekle kalmamakta, onların temsilcilerini ardı ardına Pekin'e çağırmakta, orada onları eğitmekte, onlara para yardımı yapmakta, siyasal ve ideolojik talimatlar vermekte, onlara, Arnavutluk Emek Partisi'ne ve gerçek Marksist-Leninist partilere karşı nasıl davranacaklarını öğretmektedirler. Onlardan, "Mao Zedung düşüncesi"ni, "üç dünya" teorisini ve genel olarak Çin dış siyasetinin propagandasını yapmalarını, Hua Guo-feng ve Deng Siao-ping'i putlaştırmalarını, "Dörtlü"yü lanetlemelerini istemektedirler. Bu istekleri yerin© getiren parti, Çin revizyonistlerinin gözünde "Marksist-Leninist" parti olmakta, bu isteklere karşı çıkan partiler ise anti-Marksist, maceracı vb. olarak damgalanmaktadır.

Tüm bunlar, revizyonist Çin önderlerinin. Marksist-Leninist partilerle olan ilişkilerde, gerçek komünist partiler arasındaki ilişkileri düzenleyen Leninist ilke ve kuralları uygulamadıklarını kanıtlamaktadır. Revizyonist Çin önderleri de, tıpkı Kruşçev revizyonistleri gibi diğer partilerle ilişkilerinde anti-Marksist "ana parti" kavramından hareketle görüşlerini zorla kabul ettirme, baskı, iç işlerine karışma yolunu tuttular ve kardeş partilerin dostça öğüt ve önerilerini hiçbir zaman benimsemediler. Birçok Marksist-Leninist partinin katılacağı toplantılara, dev-

rimin hazırlanması ve zaferi, modern revizyonizme karşı Marksizm-Leninizmin savunulması mücadelesi gibi büyük sorunların tartışılacağı, deneylerin karşılıklı değiş-tokuş edileceği ve eylemlerin uyumlu hale getirileceği vb. toplantılara karşı çıktılar. Bu karşı çıkışın nedeni, çok yanlı toplantılarda gerçek Marksist-Leninistlerle yüz yüze gelmekten, dünya sermayesinin hizmetindeki anti-Marksist ve revizyonist teorilerin ve Çin'i bir süper devlet yapma stratejilerinin açığa çıkarılmasından korkuyor olmalarıdır.

"Mao Zedung düşüncesi"nin anti-Marksist özünün bir diğer belirtisi de Çin Komünist Partisi'nin, farklı farklı faşist, revizyonist vb. parti ve gruplarla geçmişte sürdürmüş olduğu ve bugün de sürdürdüğü ilişkilerdir. Çin Komünist Partisi şimdilerde, İtalyan, Fransa, İspanya ve diğer Avrupa ülkeleri, Latin Amerika ülkeleri vb. gibi çeşitli ülkelerdeki eski revizyonist partilere de sızabilmenin ve onlarla ilişkiler kurmanın zeminini hazırlamaktadır. Çin revizyonistleri bu ilişkilere gittikçe daha büyük önem vermektedirler; çünkü bu revizyonist partilerin tümü, kapitalizmin her ülkedeki özelliğine, gücüne ve iktidarına bağlı olan taktiklerdeki farklılıklar dışında, ideolojik olarak Çin Komünist Partisi ile aynı çizgiyi izliyorlar.

Çin Komünist Partisi ve bu geleneksel revizyonist partiler ilişkilerini gittikçe geliştirecek, eylemlerini birbirlerine uygun hale getireceklerdir. Bununla birlikte, Çin çizgisini izleyen ve "Marksist-Leninist" olarak adlandırılan grupçuklar, sarsılmaz tutumlarını koruyan ve bugün var olan ya da kurulmakta ve kurulacak olan gerçek Marksist-Leninist partilere karşı mücadelede ve onları bölmede Çin revizyonizmi tarafından bundan böyle de kullanılacaklardır. Çin revizyonistleri bu tutumlarıyla kapitalizme, sosyal-demokrat ve revizyonist partilere açıkça yardım etmekte; devrimin patlak vermesini ve zaferini,

özellikle de öznel etkenin hazırlanmasını, devrime önderlik edecek olan gerçek, Marksist-Leninist partilerin güçlenmesini baltalamaktadırlar.

Çin Komünist Partisi, tüm gücüyle uluslararası komünist hareketi bölmeye uğraşan ve ısrarla sosyalizme ve Marksizm-Leninizme karşı mücadele eden Yugoslav Komünistler Birliği ile olan ilişkilerinde de bu taktiği uyguladı. Günümüzün Çin önderleri, Yugoslav revizyonistleri ile birlikte yürümek istemekte; Marksizm-Leninizme ve tüm Marksist-Leninist partilere karşı, devrime, sosyalizme ve komünizme karşı mücadelede eylemlerini onları ile uyumlu hale getirmek istemektedirler.

Mao Zedung ve Çin Komünist Partisi. Yugoslav revizyonizmine karşı pragmacı bir tavır takındı ve Tito ve Titoculuğa ilişkin değerlendirmelerinde büyük değişiklikler yaptılar. Mao Zedung, önceleri Tito'nun hata yapmadığını, tersine, Tito'ya karşı hatalı davrananın Stalin olduğunu söyledi. Daha sonra aynı Mao Zedung, Tito'yu Hitler ve Çan Kay-şek'le aynı safa koydu ve şöyle dedi: «böyle insanlar... Tito, Hitler, Can Kay-şek ve Çar gibileri düzeltilemezler, bunlar öldürülmelidir.» Sonraları bu tutumunu yeniden değiştirdi ve bu kez Tito ile görüşme isteğini dile getirdi. Bir süre önce bizzat Tito şunları söyledi: «Ben, daha henüz Mao Zedung hayatta iken Çin'e davet edilmişim. Federal Yürütme Kurulu Başkanı Cemal Bigediç ile görüşmesi sırasında, Mao Zedung, benim Çin'i ziyaret etmemi istediğini ona söylemişti. Aynı biçimde Başkan Hua Guo-feng de bana Mao Zedung'un daha beş yıl önce benim çağrılmamı istemiş olduğunu ve ayrıca Yugoslavya'nın 1948'de de haklı olduğunu vurguladığını açıkladı. Mao Zedung, bunu daha o zamanlar yakın çevresinde söylemişti. Ama o zamanlar Çin ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkileri gözönünde tutarak bunu resmen açıklamamış-

lardı.»*

Revizyonist Çin önderliği, Mao Zedung'un bu «vasi-yet»ini sadakatle hayata geçirmektedir. Hua Guo-feng, Tito'nun Çin'i ziyaretinden ve özellikle de kendisinin Yugoslavya'yı ziyaretinden yararlanarak Tito'ya övgüler düzmüş, onu «seçkin bir Marksist-Leninist» olarak yalnızca Yugoslavya'nın değil, uluslararası komünist hareketin de «büyük bir önder»i olarak göstermek için uğraşmıştır. Çin önderliği bu yolla, Titocuların Stalin'e ve Bolşevik partisine, Arnavutluk Emek Partisi'ne, uluslararası komünist harekete ve Marksizm-Leninizme yaptıkları tüm saldırıları da açıkça onaylamış olmaktadır.

Çin revizyonistlerinin Titocularla, Carillo ve ortakları gibi «Avrupa komünistleri» ile sıkı siyasal ve ideolojik ilişkileri, anti-Marksist, Troçkist, anarşist ve sosyal-demokrat parti ve grupları desteklemeleri, «Mao Zedung düşüncesi»nden esinlenen ve yönetilen Çin önderliğinin devrime karşı, halkların kurtuluş mücadelelerinin çıkarlarına karşı, Marksizm-Leninizm'e ihanet edenlerle birlikte ortak bir ideolojik cephe oluşturmakta olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, komünizmin tüm düşmanları Çin «teorileri»nden sevinç duyuyorlar, çünkü «Mao Zedung düşüncesi-nin, Çin siyasetinin, devrime ve sosyalizme karşı yönelmiş olduğunu görüyorlar.

İncelediğimiz bu sorunlar, «Mao Zedung düşüncesi-nin anti-Marksist ve anti-Leninist içeriğinin tümünü oluşturmuyor. Yine de bu, Mao Zedung'un Marksist-Leninist olmadığı, ama uzun süre Çin Komünist Partisi'nin başında yer almış ve anti-emperyalist, demokratik Çin devriminin zaferinde önemli bir rol oynamış olan demokrat ve ilerici bir devrimci olduğu sonucunu çıkarmamız için yeterlidir. Mao Zedung, gerek Çin'de parti içinde ve halk arasında,

---

* Tito'nun 8 Eylül 1978 tarihinde Slovanya Sosyalist Cumhuriyeti Eylemcileri önündeki konuşmasından.

gerekse Çin dışında, büyük bir Marksist-Leninist olarak ün yapmıştır; bizzat kendisi, kendini komünist olarak, Marksist-Leninist diyalektikçi olarak gösteriyordu; ama öyle değildi. O, Marksist diyalektiğin bazı unsurlarını idealizmle, burjuva ve revizyonist felsefeyle, hatta eski Çin felsefesiyle birleştiren bir seçmeci idi. Bu nedenle, Mao Zedung'un görüşleri yalnızca yayınlanmış bazı eserlerindeki gözden geçirilmiş cümlelerden yola çıkarak incelenmemelidir. Bu görüşler, pratikte vermiş oldukları sonuçlar da gözönünde tutularak, hayattaki uygulamalarıyla bütünlüklü bir biçimde incelenmelidir.

«Mao Zedung düşüncesi»nin değerlendirilmesinde, onun hangi somut tarihi koşullar altında oluştuğunu da hesaba katmak gerekir. Mao Zedung'un görüşleri kapitalizmin çürümesi çağında gelişti; yani proleter devrimcilerin gündemde olduğu, Büyük Sosyalist Ekim Devrimi örneğinin ve Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in yüce öğretilerinin proletarya ve dünyanın devrimci halkları için yanılmaz bir yol gösterici olduğu bir çağda. Bu yeni koşullarda ortaya çıkan Mao Zedung'un teorisi, yani «Mao Zedung düşüncesi» zamanımızın en devrimci ve en bilimsel teorisi olan Marksizm-Leninizmin giysilerine bürünmeye çalışacaktı ve nitekim öyle oldu; ama özünde, proleter devrim davasıyla çelişkiye düşen bir «teori», bunalıma düşen ve çürümekte olan emperyalizmin yardımına koşan bir «teori» olarak kaldı. İşte bu nedenle biz, Mao Zedung'un ve «Mao Zedung düşüncesi»nin anti-Marksist olduklarını söylüyoruz.

«Mao Zedung düşüncesi»nden söz edildiğinde, bu düşüncelerin oluşturduğu tek ve açık bir çizgi bulmak zordur. Çünkü başta da söylemiş olduğumuz gibi bu, anarşizm ve Troçkizmden, Titocu, Kruşçevci ya da «Avrupa komünizmi» tipi modern revizyonizmden, bazı Marksist cümleler kullanmaya kadar giden bir ideolojiler karışımıdır. Bu ideolojiler karmaşası içinde, Mao Zedung'un görüşlerinin

oluşumunu, onun kültürel ve teorik gelişimini doğrudan etkilemiş olan Konfüçyus, Mençiyus ve diğer Çinli filozofların görüşleri de saygın bir yere sahiptirler. Kaldı ki Mao Zedung'un görüşlerinin çarpıtılmış bir Marksizm-Leninizm biçiminde görünen yanları bile, büyük ölçüde milliyetçi, yabancı düşmanı ve hatta Budist görüşler içeren bir tür «Asya komünizmi»nin damgasını ve özelliklerini taşırlar ve bunların, günün birinde Marksizm-Leninizmle açık bir çelişkiye düşmeleri kaçınılmazdı.

Bugün Çin'de iktidarda olan Hua Guo-feng ve Deng Siao-ping'in revizyonist grubu, kendi gerici siyaset ve eylemine «Mao Zedung düşüncesi»ni teorik temel ve ideolojik platform olarak almaktadır.

İktidara gelmiş olan Hua Guo-feng ve Yeh Çien-ying grubu sallantılı durumunu sağlamlaştırabilmek için Mao Zedung bayrağına sarıldı. Bu grup, Tien An Men Meydanı'ndaki gösteriyi bu bayrak altında mahkum etti ve Deng Siao Ping'i, hak ettiği revizyonist etiketi yapııştırarak bu bayrak altında tasfiye etti. Bu grup yine bu bayrak altında bir darbe ile iktidarı ele geçirdi ve «Dörtlü»yü ezdi. Ama her zaman Çin'in bir özelliği olan bu kargaşa gittikçe daha da büyüdü. Bu karmakarışık durum, Deng Siao-ping'e yeniden sahneye çıkma ve iktidarı ele geçirme olanağını verdi ve Deng Siao-ping faşist yöntemlerle kendi aşırı sağcı yolunu yeniden tuttu.

Deng'in amacı, kendi grubunun durumunu sağlamlaştırmak, Amerikan emperyalizmiyle ve gerici dünya burjuvazisiyle ittifak yolunu açıktan açığa izlemektir. Deng Siao-ping «dört modernleşme» programını ortaya çıkardı; Kültür Devrimi konusunu kapattı; bu devrimle devlet kademelerine, partiye ve orduya alınmış olan tüm kadroları tasfiye etti ve yerine eskiden açığa alınmış ve mahkum edilmiş olan en gerici kişileri getirdi.

Bugünlerde, Deng Siao-ping yanlılarının Mao Zedung'a

karşı hazırladığı duvar gazetelerinin Pekin duvarlarını süslediği bir döneme tanık oluyoruz. Bu, «intikam» dönemidir ve iki amaç gütmektedir: Birincisi, Mao'nun «itibarını» yok etmek ve Hua Guo-feng engelini ortadan kaldırmak; İkincisi de Deng Siao-ping'i gücü herşeye yeten faşist bir diktatör yapmak ve Liu Şao-şi'nin itibarını iade etmek.

Bu gerici manevralara bakarak, gerek Çin içinde gerekse Çin dışında Deng Siao-ping'in, hiçbir zaman bit Marksist-Leninist olmamış olan Mao'ya karşı mücadelesi ile Kruşçev'in, geçmişte olduğu gibi bugün de büyük bir Marksist-Leninist olan Stalin'e çamur atarak işlemiş olduğu suç arasında benzerlik kuran insanlar var. Aklı ne kadar kıt olursa olsun, hiç kimse böyle bir benzetmeyi kabul edemez.

Bir karşılaştırma yapmak gerekirse, bu, Deng Siao-ping ile Brejnev arasında olmalıdır; çünkü nasıl Brejnev revizyonist kliği Kruşçev'i düşürdüyse, bugün de Çin Brejnev'i Deng Siao-ping, Çin Kruşçev'i Mao Zedung'u alaşağı etmektedir.

Bütün bunlar revizyonist bir oyundun kişisel iktidar uğruna verilen bit mücadeleden başka bir şey değildir. Bu, Çin'de daima böyle olagelmıştır. Bunda hiçbir Marksist yan yoktur. Bu durumu, yalnızca Çin işçi sınıfı ve «Mao Zedung düşüncesi»nden, «Deng Siao-ping düşüncesi»nden ve bu türden diğer anti-Marksist, revizyonist, burjuva düşüncelerden arınmış gerçek bir Marksist-Leninist parti düzeltebilir. Çin'i gerçek bir proleter devrimle bu durumdan kurtarabilecek olan, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in düşünceleridir.

Biz, Marksizm-Leninizm ve proleter devrimin bir gün Çin'de zafere ulaşacağına ve Çin proletaryasının ve halkının düşmanlarının yenileceğine inanıyoruz. Elbette buna, mücadelesiz ve kansız ulaşamayacaktır; çünkü hainlere karşı kazanılacak zaferin, sosyalizmin zaferinin mutlaka

gerekli olan önderi devrimci Marksist-Leninist partiyi oluşturmak, Çin'de çetin çabaları gerektirmektedir.

Biz, kardeş Çin halkının ve gerçek Çin devrimcilerinin kendilerini hayallerden ve efsanelerden kurtaracaklarına inanıyoruz. Onlar, Çin Komünist Partisi önderliği içinde Marksist-Leninist devrimcilerin değil, burjuvazinin ve kapitalizmin, sosyalizm ve komünizmle hiçbir ortak yanı olmayan bir yol izleyen temsilcilerinin bulunduğu siyasi ve ideolojik olarak kavrayacaklardır. Ama kitlelerin ve devrimcilerin bunu kavramaları için, «Mao Zedung düşüncesi»nin Marksizm-Leninizm olmadığını ve Mao Zedung'un Marksist-Leninist olmadığını anlamaları gerekmektedir. Biz Marksist-Leninistlerin, «Mao Zedung düşüncesi»ne yönelttiği eleştirilerin, Deng Siao-ping kliğinin iktidar uğruna verdiği mücadelede Mao Zedung'a karşı yapmakta olduğu saldırılarla hiçbir ortak yanı yoktur.

Biz Arnavutluk komünistleri, bu sorun üzerinde açık ve dürüstçe konuşmakla, Marksizm-Leninizmin savunulmasını görevini yerine getiriyor ve aynı zamanda enternasyonalistler olarak, Çin halkına ve Çin devrimcilerine, geçirmekte oldukları bu zor durumda doğru yolu bulmada yardımcı oluyoruz.

MARKSİZM-LENİNİZMİN SAVUNULMASI TÜM GERÇEK DEVRİMCİLER İÇİN BÜYÜK BİR GÖREVDİR

Bugünkü uluslararası durum karışıktır; kapitalist ve revizyonist ülkelerdeki bunalım derinleşmekte, süper devletlerin saldırgan siyaseti, halkların özgürlük ve bağımsızlığı için, genel barış için gündün güne yeni ve daha büyük tehlikeler yaratmaktadır. Burjuva teoriler ve Kruşçevci, Titocu «Avrupa komünisti» revizyonist teoriler ve onlarla birlikte Çin teorileri de emperyalizmin ve modern revizyonizmin, sosyalizmi yıkmak ve devrimi boğmak amacını güden büyük stratejik planının bir parçasıdır.

Bu koşullar altında, partimizin ve tüm gerçek Marksist-Leninistlerin önünde duran temel bir görev, Marksizm-Leninizmi ve proleter enternasyonalizminin ilkelerini savunmak ve dünyamızın büyük sorunları karşısında tutarlı devrimci bir tavır takınmaktır.

Haklı mücadelemiz, halkların ve ilerici insanların devrim, sosyalizm ve halkların kurtuluşu davasının zaferine inançlarını pekiştirmelidir. Partimiz doğru yoldadır ve zafere ulaşacaktır; çünkü devrimciler ve dünya halkları onun yanındadırlar; çünkü Marksist-Leninist gerçek onun yanındadır.

Tüm dünyadaki Marksist-Leninistler ve devrimciler, Arnavutluk Emek Partisi'nin, diğerlerinin saldırdığı Marksizm-Leninizmi savunduğunu; çeşitli revizyonistler, prole-

ter enternasyonalizmi ilkelerini geminin bordasından aşağı atarken, onun bu ilkeleri savunduğunu çok iyi görüyorlar. Onlar, Arnavutluk Emek Partisi'nin davranışlarında yalnızca kendi ülkesinin çıkarlarından hareket etmediğini, tersine tüm proletaryanın çok önemli, ortak ve değerli çıkarlarını yani, gerçek sosyalizmin çıkarlarını, dünyayı devrimci bir biçimde dönüştürmek için Marksizm-Leninizme dayanan ve onun önderliğinde yürüten herkesin çıkarlarını dile getirdiğini ve savunduğunu görüyorlar.

Aynı zamanda, Çin'in, hem Amerikan emperyalizmi ile hem de Sovyet sosyal-emperyalizmi ile ilişkilerinde izlediği siyasetin her yerde, özellikle üçüncü dünya denen ülkelerde kuşku, hoşnutsuzluk ve sürekli eleştiri yarattığını görüyoruz. Bunun böyle olması doğaldır; çünkü bu ülkelerdeki namuslu insanlar, Çin siyasetinin doğru bir siyaset olmadığını; bunun, onları ezen bir emperyalizmi destekleyen bir siyaset olduğunu; Çinli yöneticilerin pek çok ögüdünün onların davranışlarına ve somut gerçeklere uymadığını görüyorlar. Halklar, Çin'in kendi çıkarlarını tehdit eden sosyal-emperyalist bir siyaset güttüğünü görüyorlar.

Partimiz de bu konuda alçak gönüllülükle kendi payına düşeni yapmaktadır. Halklar Partimize güveniyorlar; çünkü o gerçeği söylüyor ve gerçek, Arnavutluk'ta somut olarak uygulanan Marksist-Leninist teoriden kaynaklanmaktadır. Ülkemizin gelişmesi, kurtuluş savaşı, geçmişteki toplumsal, ekonomik, siyasal ve manevi durumu, içindeki zalimlerin ve dıştaki emperyalist zalimlerin geçmişte baskısına uğramış olan ya da halen bu baskı altında acı çeken dünyanın pek çok ülkesinin durumuna benzemektedir. Partimizin, halkın iktidarı ele geçirmesinde, proletarya diktatörlüğünün kurulmasında ve sosyalizmin inşasında kazandığı deneyler bu halklar için somut bir örnek ve yardımdır. Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti'nde

elde edilmiş olan zafer ve başarıların temelleri, Arnavutluk Emek Partisi'ne esin kaynağı olan ve onun tarafından pratiğe geçirilen Marksist-Leninist teoride yatmaktadır.

Uşaklar ve aşırı-gericilerden başka hiç kimse, Çin'in iflas etmiş olan «üç dünya» teorisini doğrudan doğruya savunmamaktadır. Çinlilerin Amerikan emperyalizmiyle yakınlaşma siyaseti, kimsenin görmek istemediği emperyalist savaş hayaletini hortlatıyor; kimsenin katlanamayacağı sömürgeci ve yeni-sömürgeci karanlığı yoğunlaştırıyor; herkesin kurtulmak istediği kapitalist sömürüyü destekliyor.

Arnavutluk Emek Partisi eskiden olduğu gibi şimdi de, Marksist-Leninist düşüncelerin saflığının korunması için kararlılıkla mücadele etti ediyor ve her zaman kararlılıkla mücadele edecektir. Arnavutluk Emek Partisi bu düşünceleri çarpıtmaya ve burjuva, revizyonist ve karşıdevrimci düşünceler ile değiştirmeye çalışan herkese karşıdır ve her zaman karşı olacaktır. Partimiz proletarya partisidir, Marksist-Leninist bir partidir, dünya devrimine faal olarak katılan bir partidir ve şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de dünya devriminin zaferi uğruna her özveriyi yapmaya karardır. Dünya üzerinde, partimizi tam anlamıyla enternasyonalist, şan ve onurla dolu bu yoldan saptırabilecek hiçbir güç yoktur; dünyadaki hiçbir güç onu korkutamaz ve ona boyun eğdiremez. Partimiz, oportünizmin hiçbir biçimi ile, Marksizm-Leninizmden sapmanın hiçbir biçimi ile ve Marksizm-Leninizmin hiçbir çarpıtılması ile uzlaşmayacaktır. O, revizyonizmin tüm diğer görünüşlerine karşı olduğu gibi, Çin revizyonizmine karşı da aynı kararlılıkla mücadele edecektir.

Partimiz Marksist-Leninist bir partidir ve tam da böyle bir parti olduğumuz için, gerçekleri açıkça söylemekten kaçınmamalıyız. Tıpkı ülkemiz gibi, Partimiz de üye sayısına bakılırsa küçük bir partidir; ama o, birçok mücadele içinde çelikleşmiş bir partidir. Marksizm-Leninizmin,

devrimin ve sosyalizmin saflığını koruma sözkonusu olduğunda Partimiz, her zaman sorunları açıkça dile getirme cesaretini göstermiştir. Çin revizyonizmine karşı mücadelemizin haklı ve gerekli olduğunu gerçekler göstermiştir; bu nedenle bu mücadele gerçek Marksist-Leninistler ve devrimciler tarafından onaylanıyor ve destekleniyor.

Partimiz gibi gerçekten devrimci bir parti ilkeli tavırlardan hiçbir şekilde vazgeçmez. Başkaları, Partimizin erdemi olan cesareti kendini beğenmişlik sıfatıyla damgalıyorlar diye, biz geri çekilmeyeceğiz. Parti, üyelerine kendini beğenmişliği öğretmedi; tersine onlara, her zaman kararlı ve haklı olmayı, sınıf düşmanlarına karşı katı olmayı öğretti. Bu sorunlarda, partinin büyük ya da küçük olması tartışma konusu olamaz.

Komünistler, gerçek devrimciler, Marksist-Leninistler dünyadaki durumun bugünkü gelişimini doğru biçimde kavramak zorundadırlar. Bu gelişme bir klişeye uymuyor. Eğer Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in öğretileri, dünya proletaryasının devrimci mücadele deneyleri, her gerçek Marksist-Leninist partinin deneyi, gerektiği gibi incelenir, kavranır ve özümленirse, o zaman durumun gelişmesi doğru bir biçimde kavranır ve devrime çok güçlü destek sağlanır.

Biz Arnavutluk komünistleri, Marksizm-Leninizmi özümlemenin mutlaka gerekli olduğunu çok iyi kavramak zorundayız. Hiçbir zaman, kapitalist-revizyonist kuşatmayı ve bize uygulanan baskıyı küçümsememeliyiz. Bu sorunların kavranmasında yeterli olduğumuzu düşünmemeli ve bizi kuşatan düşmanlara karşı da yürütmek zorunda olduğumuz gerçek mücadelede kendini beğenmişliğe kapılmamalıyız.

Devrim, havaya uçurmak zorunda olduğu kayalara çarptı ve çarpıyor. O, bu kayalardan bazılarını doğrudan doğruya havaya uçurmak, diğerlerini küçük küçük parça-

lar halinde kırmak ve bazılarını da, yanından dolaşıp arkasına geçtikten sonra kesin darbeyi indirmek zorundadır. Bu, devrimin strateji ve taktiğini kavramak demektir. Devrimin zafer kazanacağına güveni sağlamak için, geniş halk kitlelerini örgütlemek, proletaryaya gerçek Marksist-Leninist partisi tarafından sarsılmaz biçimde yönetileceği bilincini vermek esastır; çünkü aksi halde maceracı eylemlere girilebilir, devrim davası tehlikeye düşürülebilir. Komünistler ve ezilen halk kitleleri, emperyalizmin ve dünya kapitalizminin kitleleri ezmede, karşı devrimi örgütlemeye büyük bir deneye sahip olduklarını bilmek zorundadırlar. Bu nedenle düşmanın taktikleri ve stratejisi de kavranmalı ve bunların üstesinden gelinmelidir; çünkü ideolojimiz, siyasetimiz, stratejimiz ve taktiklerimiz haklı bir davaya, komünizm davasına hizmet ettikleri için, tüm düşmanlardan daha güdüdürler.

Günümüzde, dünyadaki tüm Marksist-Leninist partiler gibi Partimiz de, Çin revizyonizmine karşı mücadeleye özel bir önem veriyor. Bu önemle ve dikkatle eğilmemiz gereken bir sorundur; ancak bu, onunla uğraşırken, modern revizyonizmin çok tehlikeli türleri olan Sovyet revizyonizmini, Tito revizyonizmini ya da «Avrupa komünizmi»ni unutmamız anlamına gelmemelidir. Tüm bu anti-Marksist akımlar, yürüttükleri mücadelede biçimsel farklılıklar hesaba katılmazsa, taktiklerine ve stratejilerine ilişkin olarak aynı yolda yürümektedirler, amaçları aynıdır, aynı mücadeleyi yürütürler.

İşte, tüm bu nedenlerden dolayı, hem Amerikan emperyalizmine ve tüm uluslararası gerici kapitalist burjuvaziye karşı yürütmek zorunda olduğumuz mücadeleye, hem de Sovyet revizyonizmine, Yugoslav revizyonizmine, Çin revizyonizmine vb. karşı mücadeleye dikkat etmeliyiz. Bu düşmanların tümü aralarında var olan çelişkilere rağmen, tek bir ip ile birbirlerine bağlıdırlar: Devrime karşı,

Marksist-Leninist partilere karşı, onların birliğine karşı, proletaryanın ve tüm emekçi kitlelerin devrime atılma yolunda genel çapta örgütlenmesine karşı mücadele.

Modern revizyonizme karşı, özellikle de Sovyet revizyonizmine, Tito revizyonizmine ve Çin revizyonizmine karşı mücadele kolay bir iş değildir. Tersine bu mücadele, çetin bir mücadeledir ve uzun sürecektir. Bu mücadeleyi başarıyla yürütmek, zafer üstüne zafer kazanmak için, ülkemizin komünistleri, kadroları, aydınları ve tüm emekçi kitleleri Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in ideolojisi ile yoğunlaşmalı ve Partimizin modern revizyonizme karşı mücadelede kazandığı zengin deneyleri de incelemelidirler. Biz ancak böylece, bu büyük düşman ormanındaki dikenlerden zarar görmeden engelleri aşacak durumda olabiliriz.

Emekçi Partimiz her zaman olduğu gibi, doğru Marksist-Leninist çizgide açık, kararlı ve cesur tutumlarını korumalıdır. Partimizin bu çizgisi, Amerikan emperyalizminin, Sovyet sosyal-emperyalizminin olduğu gibi Çin sosyal emperyalizminin de teşhir edilmesine ve onlara karşı acımasız mücadelenin başarı ile gelişmesine yardımcı olacaktır.

Partimizin ve dünyadaki tüm gerçek komünistlerin görevi, Marksist-Leninist teorimizi savunmak ve onu, burjuvazi, modern revizyonistler ve tüm oportünist hainler tarafından uğratıldığı çarpıtmalardan arındırmak için özveriyle mücadele etmektir.

Marksizm-Leninizm muzaffer bir ideolojidir. Onu benimseyenler, onu savunan ve geliştirenler, devrimin şanlı ordusuna; dünyayı değiştirmek, kapitalizmi yıkmak ve yeni dünyayı, sosyalist dünyayı kurmak için proletaryaya ve tüm ezilenlere önderlik eden gerçek komünistlerin şanlı ordusuna; büyük ve yenilmez ordusuna dahildirler.

Doğru - Yanlış Cetveli

Sf.	Pg.	Sat	Yanlış	Doğru
16	4	6	halkları	halkların
23	2	3	«apparatvhiik»lerin	«apparatvhiik»lerin
31	3	1	devletler	devletleri
38	3	3	liderlerinin	liderinin
38	3	4	Tito'nun kurmayına	Tito'nun genel kurmayına
41	4	7	farklılıklara	farklılıkları
69	3	14	dayanan	olmayan
94	1	13	derinliğinin, Sonuçta	derinliğinin, ortaya çıkarılması
				yerine, gizlenmesi, yumu- şatılmasıdır. Sonuçta..
147	1	1	merikalı ayrıcalık... diye devam	labilir, çünkü müdahaleleri ile
			eden satırın yerine yandaki sa- tır girecektir.	Katanga'daki ayrıcalıkları-
170	1	8	sermek	sermemek
191.			sayfadaki arabaşlık orjinal metinde altı çizili olarak yazının devamıdır.	
249	2	18	gusinessmen	businessmen

İçindekiler

BİRİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	1
İKİNCİ BASKIYA NOT	4

BİRİNCİ BÖLÜM

I

EMPERYALİZMİN VE MODERN REVİZYONİZMİN STRATEJİSİ	5
— Dünya Emperyalizminin Stratejisi	14
— Sovyet Sosyal-Emperyalizminin Stratejisi.....	22
— Çin Sosyal-Emperyalizminin Stratejisi	26
— Emperyalizmin ve Sosyal-Emperyalizmin Dünya Çapındaki Stratejisi İçinde Titoculuğun ve Diğer Revizyonist Akımların Rolü	35
— Devrim; Proletaryanın ve Halkların Düşmanlarının Stratejisini Yok Etmek İçin Tek Silah	45

II

LENİNİST EMPERYALİZM TEORİSİ HER ZAMAN GÜNCELDIR	49
--	----

III

DEVİRİM VE HALKLAR.....	100
— Marksist-Leninist Devrim Öğretilerini Savunmalı ve Uygulamalıyız	103
— Halkların Kurtuluş Mücadelesi Dünya Devriminin Parçasıdır	122
— Gerçek Devrimciler, Proleterleri ve Halkları Yeni, Sosyalist Bir Dünya İçin Ayaklanmaya Çağırıyorlar	150

İKİNCİ BÖLÜM

I

«ÜÇ DÜNYA» TEORİSİ — KARŞI DEVRİMCİ VE ŞÖVEN BİR TEORİ	178
— «Üç Dünya» Kavramı — Marksizm-Leninizmin Yadsınması	178
— Çin Revizyonistlerinin Çelişkiler Sorunundaki Tavrı İdealist, Revizyonist ve Teslimiyetçi Bir Tavidir.....	195
— «Üçüncü Dünya»nın Birliğine İlişkin Çin Görüşü Gericidir.....	222
— Çin'in «Üç Dünya» Teorisi ve Yugoslavya'nın «Blocsuz Dünya» Teorisi Halkların Devrimci Mücadelesini Baltalıyor	229

II

ÇİN'İN BİR SÜPER DEVLET OLMA PLANI.....	241
---	-----

III

«MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ» — ANTI-MARKSİST BİR TEORİ	275
MARKSİZM-LENİNİZMİN SAVUNULMASI TÜM GERÇEK DEVRİMCİLER İÇİN BÜYÜK BİR GÖREVDİR	326
Doğru Yanlış Cetveli	332
İçindekiler	333

Dünyada bugün ortaya çıkan durum oldukça karmaşıktır. Günümüzde uluslararası arenada bir yandan devrime ve halkların özgürlüğüne karşı ortak mücadele eden, diğer yandan pazarları, etki alanlarını birbirinden koparmak ve hegemonya için karşı karşıya gelen ve boğuşan çeşitli emperyalist ve sosyal - emperyalist güçler iş başındadır. Dünya egemenliği için süren Sovyet-Amerikan rekabetine şimdi, Çin sosyal-emperyalizminin yayılmacı emelleri, Japon militarizminin yağmacı açgözlülüğü, yeni yaşam alanları sağlamak isteyen Batı Alman emperyalizminin çabaları, bakışlarını eski sömürcülere çeviren Avrupa Ortak Pazarının vahşi rekabeti de eklenmiş durumdadır.

(...)

Hiçbir şey, emperyalizmi, kapitalizmi ve revizyonizmi proletarya ve halkların acımasız intikamından kurtaramayacak, hiçbir şey onları derin uzlaşmaz çelişkilerden, sürekli bunalımlardan, devrimlerden, kaçınılmaz bir ölümden koruyamayacaktır.